CHRISTIAN JACQ

NEFER CEL TĂCUT

SERIA PIATRA LUMINII

VOLUMUL 1

CHRISTIAN JACQ s-a născut la Paris, în 1947. Doctor în studii de arheologie și egiptologie la Sorbona, el este autorul a peste douăzeci de eseuri și a numeroase romane.

Din creația sa literară se remarcă romanele *Champollion l'Egyptien*, din 1987, care l-a făcut celebru, *La Reine Soleil*, 1988, *L'Affaire Toutankamon*, 1992, ca și seriile *Le Juge d'Egypte* (3 volume), 1993-1994, *Ramses* (5 volume), 1995-1997, *La Pierre de lumiere* (4 volume), 2000.

Cariera sa de egiptolog și cea de romancier se întrepătrund, cele două domenii dialogînd în eseurile și romanele sale. „Fiind pasionat de muzică, consider că romanele mele sînt opere, iar eseurile, sonate", declară autorul într-un interviu.

CHRISTIAN JACQ

Nefer cel Tăcut

rao international publishing company

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
C.P. 2-124 București, ROMÂNIA

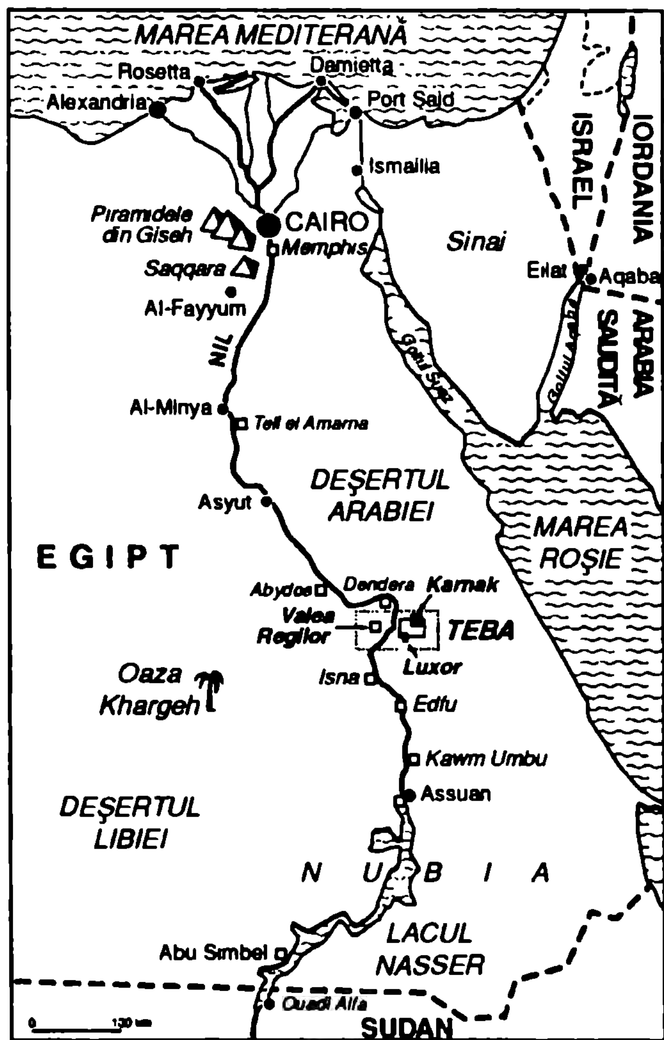
Traducere din limba franceză
DOINA POPA SCURTU

Tiparul executat de
ALFOLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

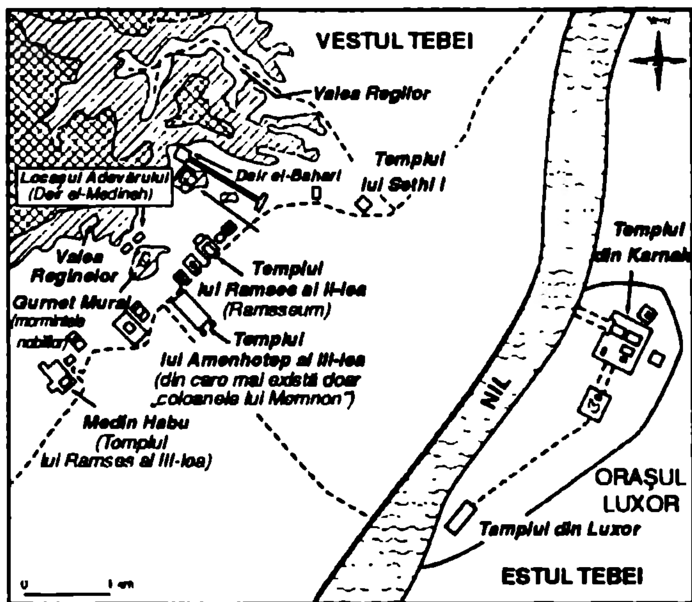
2003

ISBN 973-576-533-0

Fie ca acest roman să fie dedicat tuturor artizanilor din satul numit Locașul Adevărului, celor care au păstrat secretele „Casei Aurului", reușind totodată să le exprime prin operele lor.

MAREA MEDITERANĂ
Rosetta
Damietta
Alexandria
Port Said
Ismailia
ISRAEL
IORDANIA
Piramidele din Giseh
CAIRO
Memphis
Sinai
Saqqara
Eilat
Aqaba
Al-Fayyum
NIL
SAUDITĂ
ARABIA
Al-Minya
Tell el Amarna
DEŞERTUL ARABIEI
Asyut
MAREA ROŞIE
EGIPT
Abydos
Dendera
Karnak
Valea Regilor
TEBA
Luxor
Oaza Khargeh
Isna
Edfu
Kawm Umbu
Assuan
DEŞERTUL LIBIEI
N U B I A
LACUL NASSER
Abu Simbel
Ouadi Alfa
SUDAN

VESTUL TEBEI
Valea Regilor
Templul
lui Sethi I
Locaşul Adevărului
(Deir el-Medineh)
Deir el-Bahari
Valea
Reginelor
Templul
lui Ramses al II-lea
(Ramaseum)
Templul
lui Amenhotep al III-lea
(din care mai există doar
„coloanele lui Memnon")
Medin Habu
(Templul
lui Ramses al III-lea)
NIL
Templul
din Karnak
ORAŞUL
LUXOR
Templul din Luxor
ESTUL TEBEI

CUVÎNT ÎNAINTE

O lume întreagă admiră capodoperele artei egiptene, fie că este vorba de piramide, de temple, de morminte, de sculpturi sau de picturi. Dar oare cine a creat aceste minunății a căror forță spirituală și magică merge direct la inimă?

În nici un caz hoardele de sclavi sau de salahori exploatați, ci confreriile ai căror membri, în număr restrîns, erau în același timp preoți și artizani. Mîna și spiritul alcătuind un tot, ei formau o adevărată elită ce depindea direct de faraon.

Iată-ne privilegiați, fiind în posesia unei bogate documentații asupra uneia dintre aceste confrerii care, timp de cinci secole, între anii 1550 și 1070 î.Hr., a trăit în Egiptul de Sus, într-un sat interzis profanilor.

Acest sat purta un nume extraordinar: „Locașul Adevărului", în limba egipteană *set Maat*, adică locul în care zeița Maat se dezvăluia în corectitudinea, justețea și armonia operei desăvîrșite de generații de slujitori ai acestui loc.

Clădit în deșert, în apropierea terenurilor cultivate, satul era înconjurat de ziduri înalte, avea propriul tribunal, propriul templu și propria necropolă; aici își duceau viața artizanii, în sînul familiilor, beneficiind de un statut special, datorat importanței misiunii lor principale: crearea locurilor de veci ale faraonilor, în Valea Regilor.

Chiar și astăzi, dacă vizitezi, lîngă Teba, ținutul Deir el-Medineh, pe malul stîng al Nilului, descoperi vestigiile acestui loc; partea de jos a caselor este intactă și poți străbate

aceleași străduțe pe care și-au purtat pașii maeștrii capodoperelor din acea vreme, pictorii, sculptorii și preotesele zeiței Hathor. Sanctuare, clădiri ale confreriei, morminte admirabil decorate imprimau acestui loc un caracter sacru, satul avînd totodată rezerve de apă, poduri sub acoperișurile caselor, ateliere și chiar o școală.

Am incercat să-i readuc la viață pe acești oameni excepționali, cu întîmplările și viața lor de zi cu zi, dedicată frumuseții și spiritualității, într-o lume ce s-a dovedit a fi, în același timp, ostilă și plină de invidie. Nici salvarea existenței acestui Locaș al Adevărului n-a fost întotdeauna ușoară și piedicile n-au lipsit, mai cu seamă cele din perioada tulbure în care se desfășoară istorisirea ce urmează.

PROLOG

Către miezul nopţii, nouă artizani, cu şeful de echipă în frunte, au ieşit din Locaşul Adevărului şi au început să urce un drumeag îngust în lumina lunii pline.

În vîrful unui deal ce străjuia deşertul luase naştere satul unde locuiau constructorii faraonului, ale căror secrete erau ocrotite de ziduri de nepătruns. Ascuns în spatele unui bloc de calcar, Mehy abia îşi putu stăpîni un strigăt de bucurie.

Conducătorul carelor încerca de luni de zile să culeagă informaţii despre această confrerie menită să cioplească şi să decoreze mormintele din Valea Regilor şi a Reginelor.

Dar nimeni nu ştia nimic, cu excepţia lui Ramses cel Mare, protectorul locului în care maeştri în ale artei, cioplitori, sculptori şi pictori erau iniţiaţi în principalele lor îndeletniciri prin care asigurau supravieţuirea statului. Satul artizanilor avea propriul guvern, propria justiţie şi depindea direct de rege şi de prim-ministrul său.

Mehy n-ar fi trebuit să se ocupe decît de cariera sa militară, care se anunţa strălucită; dar cum ar fi putut să uite că, solicitînd admiterea sa în confrerie, această candidatură îi fusese refuzată? Un nobil ca el nu putea fi înjosit astfel. Dezgustat, Mehy s-a orientat către o armată de elită, a carelor, în cadrul căreia talentul său făcuse minuni. Mai mult chiar, urma să primească un loc important în ierarhie.

În inima sa a luat naştere însă, crescînd cu fiecare zi ce trecea, ura împotriva acestei confrerii blestemate, care îl umilise şi a cărei existenţă îl împiedica să cunoască fericirea deplină.

Ofiţerul din el a luat o hotărîre: ori să descopere toate secretele satului, pe care apoi să le folosească în avantajul său, ori sa distrugă această insuliţa aparent inaccesibilă şi atît de mîndră de privilegiile sale.

Pentru a-şi atinge scopul, Mehy nu-şi putea permite să facă vreo greşeală sau să trezească vreo bănuială. Dar în ultimele zile a îndrăznit. Aceşti slujitori ai Adevărului, după cum erau numiţi oficial, nu erau oare nişte simpli lăudăroşi demni de dispreţ, ale căror pretinse puteri erau doar iluzii? Prea bine păzita Vale a Regilor păstra ea oare altceva decît trupurile monarhilor înţepenite în moarte?

Ascunzîndu-se printre dealurile din preajma satului interzis, Mehy sperase să surprindă riturile despre care nu vorbea nimeni; decepţia i-a fost însă pe măsura eforturilor.

Dar iată că, în această noapte, visul i se împlinea!

Cei zece oameni urcau creasta dealului dinspre miazănoapte, unul în spatele celuilalt, mergînd încet, de-a lungul falezei, pînă la colibele de piatră construite într-un loc ferit de privirile celor curioşi, adăpost pentru anumite perioade ale anului. De acolo, nu le rămînea decît să urmeze drumul care cobora către Valea Regilor.

Emoţionat la culme, conducătorul carelor şi-a stăpînit nerăbdarea, pentru a evita rostogolirea pietrelor care i-ar fi trădat prezenţa. Mehy îşi risca totuşi viaţa, conştient de existenţa posturilor de observaţie ale soldaţilor care păzeau valea interzisă. Înarmaţi cu arcuri, cerberii aveau ordin să tragă fără somaţie.

La intrarea în acest loc sacru în care, încă de la începutul Regatului Nou, se odihneau mumiile faraonilor, gărzile s-au retras lăsîndu-i să treacă pe cei zece slujitori ai Adevărului.

Mehy urcă o pantă abruptă de unde putea vedea fără a fi văzut. Întins pe piatra netedă, urmărea cu sufletul la gură spectacolul incredibil la care asista.

Şeful grupului s-a desprins de ceilalţi şi a pus pe pămînt, în faţa intrării în mormîntul lui Ramses cel Mare, povara pe care o purtase de la ieşirea din sat, apoi a tras voalul alb care o acoperea.

O piatră.

O simplă piatră tăiată în formă de cub. Un fulger ţîşni din ea, atît de puternic, încît lumină poarta monumentală a locului de veci pregătit faraonului încă din viaţă. Soarele străluci în noapte şi întunericul se risipi.

Cei zece artizani s-au recules îndelung în faţa acestei minuni, apoi şeful de echipă a ridicat-o cu grijă, în timp ce doi dintre subalternii săi deschideau uşa mormîntului. Intră primul, urmat de ceilalţi artizani, şi cortegiul se pierdu în adîncuri, luminat de piatra enigmatică.

Mehy rămase încremenit timp de mai multe minute. Nu, nu visase! Confreria stăpînea averi fabuloase, cunoştea secretul luminii, doar văzuse piatra care o crea, piatră care nu era nici iluzie, nici legendă! Nu zeii fuseseră capabili s-o cioplească, ci fiinţe omeneşti care ştiau s-o şi folosească... Şi care era secretul munţilor de aur pe care-i obţineau în atelierele lor, după cum se vorbea fără încetare?

Orizonturi nebănuite se deschideau înaintea conducătorului carelor. Acum ştia că originea prodigioasei averi a lui Ramses cel Mare se afla aici, în Locaşul Adevărului. Iată de ce confreria trăia departe de lume, ascunsă în spatele zidurilor înalte.

– Ce faci aici, amice?

Mehy se întoarse fară grabă şi dădu ochii cu un soldat nubian, înarmat cu o bîtă şi cu un pumnal.

– M-am... m-am rătăcit.

– Eşti într-o zonă interzisă, zise paznicul negru. Cum te cheamă?

– Fac parte din garda personală a regelui şi sînt în misiune specială, răspunse Mehy cu îndrăzneală.

– Nu mi s-a spus nimic despre trecerea ta pe aici.

– E normal... Nimeni nu trebuia să ştie.

– De ce?

– Pentru că datoria mea e să verific dacă ordinele legate de securitate sînt aplicate cu maximă rigoare, astfel încît nici un intrus să nu se poată strecura în Valea Regilor. Felicitări, soldat! Mi-ai dovedit că dispozitivul instalat este eficient.

Nubianul se arătă surprins:

– Şeful ar fi trebuit totuşi să mă prevină.

– Nu înţelegi că era imposibil?

– Hai cu mine la şeful nostru! N-am dreptul să te las să pleci aşa...

– Îţi faci perfect datoria.

În bătaia lunii, zîmbetul paşnic al lui Mehy îl linişti pe nubian şi-l făcu să-şi pună bastonul la loc, în centură.

Cu iuţeala unei vipere a deşertului, conducătorul carelor se repezi cu capul înainte şi-l izbi pe soldat drept în piept.

Nefericitul căzu pe spate rostogolindu-se pe pantă pînă la un platou ce domina Valea.

Cu riscul de a-şi frînge gîtul, Mehy îl urmă şi constată că, în ciuda unei răni profunde la tîmplă, soldatul încă mai trăia. Fără a lua în seamă privirea rugătoare a victimei sale, îi puse capăt zilelor cu o piatră ascuţită, sfărîmîndu-i capul.

Asasinul aşteptă îndelung dînd dovadă de sînge rece. Cînd a fost sigur că nu l-a văzut nimeni, Mehy a urcat din nou dealul, cu grijă să nu alunece. Tot mai atent, s-a îndepărtat de locul interzis.

În această noapte minunată, i s-a înfiripat în minte un singur gînd: să pătrundă misterul Locaşului Adevărului.

Dar cum s-o facă de unul singur? Din moment ce nu putea intra în sat, avea nevoie să obţină informaţii serioase.

Şi ucigaşul întrevăzu un viitor splendid: secretele şi bogăţiile confreriei i-ar putea aparţine lui, şi numai lui!

1.

Zelosul nu mai putea suporta monotonia vieții sale... Imediat după inundație, aratul. Apoi semănatul, seceratul și recoltatul, umplerea podurilor, teama de lăcuste, rozătoare și de hipopotami, devastatori ai culturilor, irigarea, întreținerea uneltelor, împletirea funiilor în timpul nopților fără somn, supravegherea turmelor și a atelajelor, grija continuă pentru pămînt, calitatea griului și sănătatea vacilor. Iată unicul orizont ce i se deschidea.

Așezat la umbra unui sicomor, acolo unde deșertul se desparte de terenurile cultivate, tînărul nu reușea să ațipească și să se bucure de o binemeritată odihnă, înainte de a-și duce boii pe pășunea familiei. La șaisprezece ani, Zelosul, un colos de un metru și nouăzeci, nu mai voia să rămînă țăran ca tatăl, bunicul și străbunicul său.

Zi de zi se retrăgea în acest loc liniștit și, cu un lemn cioplit chiar de mîna lui, desena tot felul de animale pe nisip. Să deseneze... Iată ce i-ar plăcea să facă ore în șir, să pună apoi culoare și să dea viață unui măgar, unui cîine și multor altor creaturi!

Zelosul știa să observe. Cînd o imagine îi pătrundea în inimă, aceasta făcea ca mîna să pornească, liberă, trasînd contururi mai vii decît realitatea. I-ar fi trebuit papirus, un stil, pigmenți... Dar tatăl său era agricultor și îi rîsese în nas cînd își exprimase aceste dorințe.

Într-un singur loc, unul singur, Zelosul ar fi putut obţine ceea ce dorea: în Locaşul Adevărului. Nu se cunoştea nimic din ce se petrecea dincolo de ziduri, dar se ştia că acolo se adunaseră cei mai mari pictori şi desenatori din regat, cei care erau autorizaţi să decoreze mormîntul faraonului.

În această confrerie fabuloasă, un fiu de ţăran n-ar fi putut pătrunde. Dar tînărul continua să viseze la fericirea celor liberi, să se dedice cu totul vocaţiei lor, uitînd de meschinăriile vieţii cotidiene.

– Hei, Zelosule, te odihneşti?

Cel care i se adresase pe acest ton ironic era numit Mojicul şi avea vreo douăzeci de ani. Înalt, atletic, nu purta decît o *perizoma* scurtă din stuf împletit. Lîngă el, fratele lui mai mic, Marele Jaret, zîmbea tîmp. La cincisprezece ani, cîntărea cu zece kilograme mai mult decît fratele său mai mare, din cauza cantităţii de prăjituri pe care os înfuleca în fiecare zi.

– Lăsaţi-mă în pace amîndoi!

– Locul ăsta nu-ţi aparţine... Avem tot dreptul să-ţi cerem socoteală.

– N-am chef să vă văd.

– Noi avem. Şi va trebui să ne dai explicaţii.

– În legătură cu ce?

– Ca şi cînd n-ai ştii... Unde ai fost noaptea trecută?

– Te crezi soldăţoi?

– Nati... Numele ăsta îţi spune ceva?

Zelosul zîmbi:

– O amintire minunată.

Mojicul făcu un pas spre Zelos:

– Gunoi ce eşti! Fata asta trebuie să se mărite cu mine... Iar tu, noaptea trecută, ai îndrăznit...

– Ea a venit să mă caute.

– Minţi!

Zelosul se ridică:

– Să nu mă faci mincinos!

– Din cauza ta nu mă voi însura cu o fecioară.

– Şi ce-i cu asta? Dacă are un pic de minte, Nati nu te va lua de bărbat.

Cei doi scoaseră la iveală un bici de piele. Arma era mică, dar de temut.

– Hai s-o lăsăm baltă, propuse Zelosul. Nati şi cu mine am petrecut clipe minunate împreună, ce-i drept, dar asta e viaţa. Pentru a vă face pe plac, accept să n-o mai revăd. Şi, la drept vorbind, nu-mi va lipsi.

– O să-ţi pocim mutra, decretă Mojicul. Cu figura pe care o s-o ai, nu vei mai seduce nici o fată.

– Nu mi-ar displăcea să-i învăţ minte pe doi idioţi ca voi, dar e prea cald şi aş prefera să-mi termin siesta.

Marele Jaret îşi ridică braţul drept asupra Zelosului. Brusc, nu mai văzu ţinta loviturii sale. Se simţi ridicat, proiectat în aer şi căzu în cap, lovindu-se de trunchiul sicomorului. Năucit, nici nu mai mişcă.

Uluit pentru o clipă, Mojicul se dezmetici, apoi lovi aerul cu biciul. Credea că-i va şfichiui obrazul Zelosului, dar braţul i-a fost oprit de cel al tînărului colos şi un trosnet a pus capăt scurtei lupte. Cu umărul dislocat, Mojicul dădu drumul biciului şi fugi urlînd.

Pe fruntea Zelosului nu apăruse nici măcar o picătură de sudoare. Obişnuit să se bată de la vîrsta de cinci ani, trecuse prin lupte zdravene înainte de a se iniţia în loviturile imparabile. Sigur pe forţele sale, nu-i plăcea să provoace, dar nu dădea niciodată înapoi. Viaţa nu-i făcuse nici un cadou, dar nici el vieţii.

Tînărul se simţi îngreţoşat la gîndul de a-şi petrece după-amiaza la păşune şi de a se reîntoarce, cuminte, acasă, cu lapte şi vreascuri.

Ziua de mîine se anunţa mai rea decît cea de astăzi, mai întunecată, mai plicticoasă şi el simţea că-şi pierde sufletul, ca şi cînd sîngele i s-ar scurge pe nesimţite. Ce-i păsa lui de micul domeniu agricol al familiei? Tatăl său visa la grîne coapte şi la vaci cu lapte, vecinii îl invidiau pentru reuşita sa, fetele vedeau deja în Zelos un moştenitor norocos care, datorită forţei sale

fizice, urma să-şi dubleze producţia şi să devină bogat. Visau să se mărite cu un ţăran înstărit, căruia numeroase odrasle îi vor asigura o bătrîneţe fericită.

Mii de oameni ar fi fost mulţumiţi cu o astfel de soartă, dar nu Zelosul. Acestuia, dimpotrivă, perspectiva i se părea mai sufocantă decît zidurile unei închisori. Dînd uitare vitele care se puteau descurca şi fără el, tînărul porni prin deşert, fară a slăbi din ochi creasta muntelui ce veghea Teba, prea bogata cetate a zeului Amon, acolo unde fusese construit oraşul sfînt Karnak, plin de sanctuare.

Pe malul stîng al Nilului se întindea, iată, Valea Regilor, a Reginelor şi a nobililor care se îngrijeau de locurile de veci ale acestora, precum şi templele faraonilor construite pentru mii de ani, printre care şi cel al lui Ramses cel Mare. Aceste minunăţii erau create de artizanii din Locaşul Adevărului... Nu degeaba se spunea că muncesc cot la cot cu zeii şi sub protecţia lor.

În lumea tainică a Karnak-ului, ca în cel mai modest paradis, divinităţile vorbeau, dar cine oare le înţelegea cu adevărat mesajul? Cît despre Zelos, acesta dezvăluia lumea desenînd pe nisip, dar, lipsindu-i prea multe cunoştinţe, nu putea progresa.

Nu accepta această nedreptate. De ce zeiţa ascunsă pe creasta de miazănoapte le vorbea artizanilor şi de ce rămînea ea mută cînd o implora să-i răspundă la chemare? Tinerele sale iubite, dornice de plăceri, nu puteau să-i înţeleagă aspiraţiile. Se simţea lăsat pradă singurătăţii în faţa crestei mistuite de soare.

Pentru a se răzbuna, îi gravă contururile pe nisip cu toată precizia de care era în stare, apoi, cu piciorul, le şterse cu furie, ca şi cînd şi-ar fi spulberat astfel nemulţumirea, o dată cu această zeiţă mută.

Dar creasta de miazănoapte rămase intactă, grandioasă şi de nepătruns. Şi, în ciuda forţei sale fizice, Zelosul se simţi inutil. Nu, asta nu mai putea dura.

Fie ce-o fi, tatăl său va trebui să-l asculte.

2.

Venit din îndepărtata Nubie, Sobek intrase în gardă la vîrsta de şaptesprezece ani. Înalt, atletic, excelent mînuitor al bîtei, acest negru cu prestanţă fusese apreciat de superiorii săi. Un stagiu printre străjerii deşertului îi dăduse ocazia să-şi arate calităţile: arestase peste douăzeci de tîlhari beduini, dintre care trei deosebit de periculoşi, care se ocupau mai ales cu prădarea caravanelor.

Înaintarea lui Sobek fusese rapidă: la douăzeci şi trei de ani fusese numit conducător al soldaţilor destinaţi să păzească satul artizanilor. De fapt, postul său nu era de invidiat. Nubianul era copleşit de responsabilităţi şi nu avea dreptul să greşească. Nici un profan nu trebuia să pătrundă în Valea Regilor, nici un curios nu trebuia să tulbure pacea satului artizanilor: Sobek trebuia să evite orice incident, căci, în caz contrar, ar fi fost imediat pedepsit de prim-ministru.

Nubianul ocupa un mic spaţiu într-unul dintre forturile care blocau pătrunderea în Locaşul Adevărului. Deşi ştia să citească şi să scrie, nu se simţea deloc atras de hîrţoage şi de clasarea rapoartelor, treabă pe care o lăsa în grija subalternilor săi. Mobila era sumară: o masă joasă şi trei taburete. Atît îi oferise administraţia şi tot ea garanta văruirea şi întreţinerea incintei.

Sobek îşi petrecea mai tot timpul pe teren, străbătînd dealurile din jurul locurilor interzise, chiar şi la orele la care soarele ardea necruţător. Cunoştea fiecare potecă, fiecare creastă,

fiecare pantă și le străbătea fără încetare. Cel care era surprins spionînd era arestat și interogat fără formalități, apoi trimis pe malul stîng, unde tribunalul prim-ministrului pronunța o condamnare severă.

Începînd cu ora șapte dimineața, nubianul îi primea pe pîndarii din serviciul de noapte. La întrebarea: „Nimic de semnalat?", ei răspundeau: „Nimic șefu'" și se duceau la culcare. Dar, în acea dimineață, primul pîndar nu-și putea ascunde stînjeneala.

– Avem o problemă, șefu'.

– Raportează.

– Ne-a murit un om azi-noapte.

– Un atac? se îngrijoră Sobek.

– Sigur nu... Altfel, am fi reperat vinovatul. Vreți să vedeți cadavrul?

Sobek ieși din birou pentru a examina leșul nefericitului.

– Craniu zdrobit, rană la tîmplă, constată el.

– După o astfel de cădere, nimic nu e de mirare, aprecie pîndarul. Era prima lui noapte de gardă și nu cunoștea bine zona. A alunecat pe pietriș, apoi s-a rostogolit pe pantă. Nu se întîmplă prima oară și nu va fi ultimul accident de acest fel.

Sobek îi întrebă și pe ceilalți paznici: nici unul nu remarcase prezența vreunui intrus. Părea să fie doar un accident îngrozitor.

– Ce-i cu tine aici, Zelosule? Nu trebuia să fii la pășune?

– Gata, tată!

– Adică?

– Nu te mai urmez în munca de fermier.

Așezat pe o rogojină, fermierul își pusese dinainte fîșiile de papirus din care își împletea o funie. Nedumerit, își ridică privirea către fiul său.

– Ai înnebunit?

– Viața de țăran mă plictisește.

– Ai mai spus-o, cred, de o sută de ori... Nu-ți poți petrece timpul distrîndu-te! Eu n-am avut niciodată idei ciudate ca tine și m-am mulțumit să muncesc din greu pentru a-mi hrăni

familia. Pe mama ta am făcut-o fericită, am crescut patru copii, pe cele trei surori ale tale şi pe tine, şi am devenit proprietarul acestei ferme şi al unui mare teren. Nu e o reuşită demnă de laudă? După moartea mea, nu vei fi nevoiaş şi îmi vei mulţumi toată viaţa. Ştiai că avem un an excelent şi un cer favorabil? Recolta va fi bogată, dar noi nu vom plăti multe dări, pentru că autorităţile mi-au acordat scutiri. Doar nu ai intenţia să distrugi totul?

– Vreau să-mi clădesc propria viaţa.

– Uită frazele pompoase! Crezi că vacilor le pasă de ele?

– Vor paşte şi fără mine, iar tu vei găsi uşor un înlocuitor.

Îngrijorat, fermierul vorbea cu voce tremurîndă:

– Ce-ai păţit, Zelosule?

– Vreau să desenez şi să pictez.

– Dar tu eşti ţăran, fiu de ţăran! De ce cauţi imposibilul?

– Fiindcă asta mi-e soarta.

– Ia seama, fiule: te mistuie un gînd aducător de rău. Dacă nu-l stingi, te va nimici.

Zelosul zîmbi:

– Te înşeli, tată.

Fermierul începu să ronţăie o ceapă:

– Ce vrei, de fapt?

– Să intru în confreria din Locaşul Adevărului.

– Ai înnebunit, Zelosule?

– Mă crezi în stare?

– Dacă te cred în stare... habar n-am! Dar este totuşi o nebunie... Şi nu ştii nimic despre viaţa îngrozitoare a acestor artizani! Sînt supuşi unui secret, lipsiţi de libertate, obligaţi să asculte de superiori nemiloşi... Cioplitorii în piatră au braţele frînte de oboseală, îi dor pulpele şi spatele şi mor de epuizare! Nu mai vorbesc despre sculptori: mînuirea daltei este mult mai istovitoare decît săparea pămîntului cu sapăliga. Noaptea continuă să muncească la lumina lămpilor şi nu se odihnesc niciodată!

– Pari bine informat despre Locaşul Adevărului.

– Ştiu ce se spune... de ce n-aş crede?

– Pentru că zvonurile sînt întotdeauna mincinoase.

– Nu fiul meu e cel care trebuie să-mi dea mie lecţii de morală! Ascultă-mi sfaturile şi-ţi va fi bine. Cum te vei supune tu unui regulament, cînd ai un caracter atît de imposibil? Te-ai revolta încă din prima secundă! Rămîi ţăran, ca mine, ca strămoşii tăi şi vei fi fericit. Cu vîrsta, te vei potoli şi-ţi vei aminti rîzînd de tinereţea ta rebelă.

– Nu mă poţi înţelege, tată! Degeaba mai continuăm discuţia.

Fermierul luă ceapa şi o aruncă:

– Gata, ajunge! Eşti fiul meu şi trebuie să-mi dai ascultare.

– Te las cu bine, tată.

Zelosul îi întoarse spatele tatălui său care, apucînd coada unei unelte, îl lovi între umeri.

Tînărul se întoarse încet.

Ceea ce văzu fermierul în ochii tînărului colos îl înspăimîntă şi-l făcu să se retragă la perete.

O femeie mică şi zbîrcită ţîşni din magazia în care se ascunsese şi se atîrnă cu disperare de braţul drept al fiului său.

– Nu-l lovi pe tatăl tău, te implor!

Zelosul o sărută pe frunte:

– Nici tu nu mă înţelegi, mamă, dar nu-ţi port pică. Linişteşte-te, plec şi nu mă mai întorc.

– Dacă ieşi din casa asta, te dezmoştenesc! îl preveni tatăl său.

– E dreptul tău s-o faci.

– Vei sfîrşi în mizerie!

– Nu-mi pasă!

Trecînd pragul casei părinteşti, Zelosul ştia că nu se va mai întoarce niciodată.

Pornind pe drumul ce trecea pe lîngă lanul de grîu, respiră adînc. În faţa lui se deschidea o lume nouă.

3.

Îndreptîndu-se către Locaşul Adevărului, Zelosul ieşi din zona cu pămînt cultivat. Nici arsurile soarelui, nici asprimea deşertului nu-l speriau. Şi tînărul voia să aibă inima uşoară: dacă bate la poarta satului, s-ar putea să i se deschidă.

În acel sfîrşit de după-amiază, nu era nici ţipenie pe drumul bătătorit de copitele măgarilor care, zi de zi, aduceau confreriei apă, alimente şi toate cele trebuincioase muncii săvîrşite „departe de ochi şi de urechi".

Zelosul iubea deşertul. Îi gusta puterea neînduratoare, îi simţea sufletul vibrînd la unison cu al său şi-l străbătea zile întregi fără odihnă, savurînd senzaţia piciorului gol călcînd pe nisipul arzător.

Dar, de data aceasta, tînărul nu a avut prea mult de mers. I-a tăiat calea primul dintre cele cinci forturi care asigurau protecţia satului. Pîndarii erau la post şi nu-l slăbeau din ochi, aşa că se îndreptă ţintă spre ei. E mai bine să-i înfrunte pe paznici şi să afle ce şanse ar putea avea.

Doi arcaşi ieşiră din fort. Zelosul continuă să avanseze, ţinîndu-şi braţele de-a lungul trupului, pentru a le arăta că nu este înarmat.

– Stai!

Tînărul se opri.

Cel mai în vîrstă din cei doi arcaşi, un nubian, se apropie. Celălalt se dădu de-o parte şi îşi încordă arcul îndreptîndu-l către intrus.

– Cine eşti?

– Mă numesc Zelosul şi doresc să bat la poarta confreriei Locaşul Adevărului.

– Ai un permis de liberă trecere?

– Nu.

– Cine te recomandă?

– Nimeni.

– Îţi baţi joc de mine, băiete?

– Ştiu să desenez şi vreau să muncesc în sat.

– Zona este interzisă, ar fi trebuit s-o ştii.

– Vreau să întîlnesc un maestru artizan şi să-i dovedesc calităţile mele.

– Eu am primit nişte ordine. Dacă n-o ştergi imediat, te arestez pentru că te opui autorităţilor.

– N-am nici un gînd rău... Daţi-mi voie să-mi încerc norocul!

– Şterge-o!

Zelosul aruncă o privire spre dealurile din jur.

– Nu spera să te strecori pe acolo, îl avertiză arcaşul nubian. Vei fi ucis.

Tînărul l-ar fi putut doborî pe paznic cu un singur pumn, s-ar fi putut arunca la pămînt pentru a evita săgeata celuilalt, pentru ca apoi să încerce să forţeze trecerea. Dar cîţi arcaşi ar fi trebuit să elimine pentru a ajunge la porţile satului?

Înciudat, făcu cale-întoarsă.

De îndată ce ieşi din cîmpul vizual al paznicilor se aşeză pe o piatră, hotărît să observe ce se întîmplă pe drum. Îi va veni, cu siguranţă, o idee pentru ca planul să-i reuşească.

De mai multe ore, mama Zelosului plîngea, fără ca fiicele sale s-o poată consola. Tatăl fusese obligat să angajeze trei ţărani pentru a-l înlocui pe tînărul plecat pentru totdeauna. Furios, neîncetînd a-l socoti un fiu nedemn de iertare, se duse la scribul public pentru a-i dicta o scrisoare adresată prim-ministrului. Exprimîndu-şi hotărîrea în termeni implacabili şi definitivi, fermierul a declarat, după cum îi permitea legea, că îl

dezmoşteneşte pe Zelos şi că toate bunurile îi revin soţiei sale, care le va folosi după bunul său plac. Dacă murea înaintea lui, cele trei fete urmau să împartă moştenirea în părţi egale.

Dar acest testament nu-i era de ajuns fermierului, insultat şi umilit. Dacă Zelosul înnebunise, trebuia să-l readucă pe calea cea dreaptă. Şi nu exista o metodă mai bună decît constrîngerea exercitată de o autoritate de necontestat.

Iată de ce tatăl rebelului se duse la cel care răspundea de corvoadă. Un scrib chiţibuşar, grosolan şi acru. Titular al unui post pe cît de greu, pe atît de prost plătit, îşi folosea în zadar intriga pentru a obţine un loc de muncă la oraş, pe malul drept al Nilului. Aici, în perioada de cîteva luni dinaintea inundaţiei, trebuia să angajeze personal pentru curăţarea canalelor şi repararea digurilor, fiind plătit cît se poate de prost. Voluntarii se ofereau din ce în ce mai rar, aşa încît se impunea decretarea corvezii obligatorii şi convingerea prorietarilor de domenii să-i cedeze un anumit număr de lucrători agricoli în schimbul reducerii impozitelor. Discuţiile erau lungi, grele şi obositoare. Iată de ce, atunci cînd scribul îl văzu pe tatăl Zelosului intrînd în biroul său, se aşteptă la un potop de văicăreli şi de reclamaţii pe care era gata, ca de obicei, să le respingă.

– Nu vin să te plictisesc, începu fermierul, ci să-ţi cer ajutorul.

– Nici să nu te gîndeşti, îl respinse scribul. Legea e lege şi nu-ţi pot acorda nici un privilegiu, deşi ne cunoaştem de mulţi ani. Dacă un singur proprietar începe să nu fie de acord cu caracterul indispensabil al corvezii, binefacerile inundaţiei se vor pierde şi Egiptul va fi inundat!

– Nu contest nimic, doresc să-ţi vorbesc despre fiul meu.

– Fiul tău? Dar el e scutit de corvezi!

– A părăsit ferma.

– Ca să plece unde?

– Habar n-am... Se crede desenator. Bietul de el, şi-a pierdut minţile!

– Doar nu vrei să spui că nu se mai ocupă de fermă şi de păşuni.

– Din păcate, aşa este.

– De necrezut!

– Maică-sa şi cu mine sîntem disperaţi, dar nu l-am putut împiedica să plece.

– Cîteva bastoane pe spinare şi treaba s-ar fi rezolvat.

Fermierul lăsă ochii-n jos:

– Am încercat, dar Zelosul este un soi de colos... Şi, nemernicul, a devenit violent! Am crezut că o să mă lovească.

– Un fiu care-şi loveşte tatăl! exclamă scribul. Trebuie să-l chemi în faţa tribunalului şi să-i ceri condamnarea.

– M-am gîndit la altceva.

– Ascult.

– Pentru că nu mai e cu adevărat fiul meu şi pentru că şi-a părăsit casa părintească, de ce să mai fie scutit de corvezi?

– O să-l convoc, las' pe mine.

– S-ar putea face chiar mai mult.

– Nu înţeleg.

Vorbind în şoaptă, fermierul adăugă:

– Banditul ăsta are nevoie de o lecţie zdravănă, nu crezi? Dacă-l pedepsim cu asprime, asta îl va împiedica să mai facă prostii. Dacă nu intervenim, putem fi consideraţi amîndoi responsabili, şi tu, şi eu.

Scribul luă argumentul în serios:

– Ce propui?

– Să presupunem că l-ai convoca pe Zelos la corvoadă, dar el a refuzat să se prezinte... în acest caz ar putea fi considerat dezertor. L-ai putea băga la pîrnaie împreună cu alţi flăcăi turbulenţi, care l-ar învăţa minte dîndu-i o corecţie salvatoare.

– Asta s-ar putea face... Dar ce-mi dai în schimb?

– O vacă cu lapte.

Scribul plescăi de plăcere. O mică avere în schimbul unei trebuşoare lesne de făcut.

– Batem palma.

– Îţi dau şi cîţiva saci cu boabe, desigur. Dar... nu-l nenoroci prea tare pe Zelos... Trebuie să se reîntoarcă la fermă.

4.

Un bot umed atinse fruntea Zelosului făcîndu-l să deschidă ochii.

O cățea cu blana de culoarea lutului îl adulmeca pe intrus cu blîndețe. Soarele nu răsărise încă și un vînt răcoros mătura partea de vest a Tebei și drumul ce ducea la satul artizanilor.

Tînărul mîngîie cățeaua pînă cînd zgomotul de copite o făcu să se îndepărteze. Avînd în frunte un măgăruș, vreo sută de alți măgari se îndreptau, încărcați cu provizii, către satul artizanilor. Cunoscînd perfect drumul, șeful patrupedelor mergea cu pas sigur.

Zelosul îi privi trecînd, plin de admirație. La fel ca el, animalele știau încotro se îndreaptă, numai că ele urmau să treacă de toate forturile.

Măgarii erau urmați, la mică distanță, de vreo cincizeci de apari. În mîna dreaptă, purtau un baston pentru a păstra ritmul mersului și pentru a îndepărta șerpii; iar pe umărul stîng, un ciomag lung și solid, la capătul căruia atîrna un burduf mare cu mai mulți litri de apă.

Cățeaua cu blană gălbuie revenise lîngă stăpînul său, un bătrîn căruia îi era deja greu să meargă.

– Pot să te ajut?

– Asta e munca mea, băiete... Nu pentru multă vreme de acum încolo, dar mi-e de ajuns pentru a trăi înainte de a mă reîntoarce la mine, în deltă. Dacă mă ajuți, nu te voi putea plăti.

– Nu contează.

Pe umărul Zelosului, povara părea ușoară ca o pană de gîscă sacră a zeului Amon.

– E la fel în fiecare zi?

– Da, băiete. Artizanii nu trebuie să ducă lipsă de nimic și mai ales de apă! După livrarea de dimineață, care e cea mai importantă dintre toate, urmează altele, pe tot parcursul zilei. Dacă, dintr-un motiv sau altul nevoile cresc, crește și numărul cărăușilor. Nu sîntem singurii care muncim pentru Locașul Adevărului"; mai sînt și spălători, brutari, berari, măcelari, căldărari, tăietori de lemne, țesători, tăbăcari și mulți alții! Faraonul a cerut ca artizanii să se bucure de o desăvîrșită bunăstare.

– Ai intrat vreodată în sat?

– Nu. Acceptat ca apar, pot merge să vărs conținutul burdufului meu în marele bazin din fața intrării de nord; mai este unul aproape de zidul din sud. Locuitorii satului vin aici să-și umple urcioarele.

– Cine poate trece de ziduri?

– Doar membrii confreriei. Lucrătorii auxiliari rămîn afară. Dar de ce-mi pui toate întrebările astea?

– Pentru că vreau să intru în confrerie, ca să devin desenator.

– În cazul ăsta, căratul apei nu te va ajuta cu nimic!

– Trebuie să bat la poarta principală, să întîlnesc un artizan, să-i explic că...

– Nu te baza pe asta! Oamenii ăștia nu sînt nici vorbăreți, nici primitori. Îndrăzneala ta nu le va fi pe plac, să fii sigur de asta. Ba ai mai primi și cîteva luni de închisoare. Și nu uita că paznicii îl cunosc pe fiecare cărător de apă...

– Ai vorbit vreodată cu un membru al confreriei?

– Din cînd în cînd, cîteva vorbe, despre vreme sau despre familie.

– Nu ți-au vorbit despre munca lor?

– Oamenii ăștia au o viață tainică, băiete, și nici unul dintre ei nu-și calcă jurămîntul. Cel care ar vorbi mai mult decît trebuie, ar fi exclus imediat. Arătos cum ești, fetele te plac, fără

doar şi poate. Distrează-te cîţiva ani, însoară-te cît eşti tînăr, fă copii frumoşi şi găseşte-ţi o meserie bună, mai puţin grea decît cea de apar.

– În sat nu sînt şi femei?

– Ba da, şi au şi copii, dar ele sînt supuse legii confreriei, la fel ca bărbaţii. Şi, ce-i de mirare, nu-s mai vorbăreţe decît ei.

– Le-ai văzut vreodată?

– Uneori, pe unele dintre ele.

– Sînt frumoase?

– Sînt de toate genurile... Dar de ce te încăpăţînezi?

– Deci au dreptul să iasă din sat?

– Toţi locuitorii au acest drept. Circulă liber între sat şi primul fort. Se pare chiar că se duc uneori pe malul drept, dar nu-i treaba mea..

– Deci... ar fi posibil să întîlnesc un artizan?

– Mai întîi, ar trebui să ştii dacă aparţine cu adevărat confreriei, căci de lăudăroşi nu ducem lipsă. Şi pe urmă nu va accepta niciodată să-ţi vorbească.

– Cîte forturi sînt?

– Cinci. Li se mai spune şi „cele cinci ziduri“, adică tot atîtea posturi de gardă din care pîndarii observă pe oricine se apropie de sat. Dispozitivul este eficient, crede-mă! Chiar şi dealurile sînt supravegheate îndeaproape, mai ales de la venirea noului şef al paznicilor, Sobek. Este un nubian mai degrabă răzbunător şi hotărît să-şi dovedească valoarea. Majoritatea oamenilor care se supun ordinelor sale aparţin tribului său şi îl ascultă fără să crîcnească. Cu alte cuvinte, e inutil să încerci să-i cumperi. Le e atît de frică de el, încît te-ar denunţa cît ai zice peşte.

Zelosul se hotărîse: va trebui să treacă cu orice preţ de primul fort şi să vorbească cu cineva dinăuntru.

– Dacă spui că eşti bolnav şi că eu sînt unul dintre verii tăi venit să te ajute la cărat apa, gărzile vor fi oare înţelegătoare?

– Am putea încerca, dar asta n-ar rezolva mare lucru.

Cînd îi zări pe paznicii primului fort, Zelosul presimţi că soarta este de partea lui: se schimbase deja garda, nu mai erau aceiaşi arcaşi, deci nu risca să fie recunoscut.

– Nu pari să te simţi bine, îi spuse paznicul negru aparului care mergea atîrnat de braţul tînărului colos.

– Nu mai am nici un pic de vlagă... De-aia am cerut ajutorul acestui băiat, care a acceptat să mă-nsoţească.

– Ţi-e rudă?

– Este unul dintre verii mei.

– Răspunzi pentru el?

– Munca mea va înceta în curînd, iar el se oferă să mă înlocuiască.

– Puteţi merge pînă la cel de al doilea post de control.

O primă victorie! Zelosul avusese dreptate să insiste. Dacă norocul va continua să-l urmărească, va vedea satul de aproape şi va întîlni un artizan care să-i înţeleagă vocaţia.

Al doilea control era mai minuţios decît primul, iar al treilea şi mai şi, dar paznicii constatară că aparul nu simula slăbiciunea de care se plîngea. Livrarea trebuia asigurată şi nici un funcţionar al gărzii n-ar fi acceptat să-şi părăsească postul pentru a îndeplini această treabă anevoioasă. Aşa că cei doi au fost lăsaţi să treacă.

Al patrulea control n-a fost decît o formalitate, dar iată că, în faţa celui de al cincilea şi cel din urmă fort, domnea o intensă animaţie. Oameni aparţinînd tagmei lucrători auxiliari descărcau marfa de pe măgari şi triau coşurile şi vasele pline cu legume, peşte uscat, carne, fructe, ulei şi alifii.

Se strigau, îşi reproşau încetineala, rîdeau, glumeau.... Un paznic făcu semn aparilor să se apropie şi să verse conţinutul burdufurilor într-un vas enorm care stîrni admiraţia Zelosului. Cine fusese oare olarul care, cu atîta îndemînare, meşteşugise un recipient atît de uriaş?

Pentru tînărul nostru, acesta a fost primul miracol vizibil al Locaşului Adevărului.

5.

Un om bine legat il opri pe Zelos.

– Pari uimit, băiete.

– Cine a fabricat acest vas uriaş?

– Un olar din sat.

– Cum l-a făcut?

– Eşti tare curios.

Zelosul se lumină. Fără nici o îndoială, avea înaintea lui pe unul dintre artizanii satului!

– Nu, nu e vorba de curiozitate! Vreau să devin desenator şi să intru în confrerie.

– Ia te uită... Vino şi spune-mi asta mai pe îndelete.

Omul îndesat il trase pe Zelos dincolo de al cincilea bastion, care era şi ultimul de altfel, în preajma unui şir de ateliere în care munceau curelari, ţesători şi căldărari. Îl invită să stea jos pe un bloc de piatră, la poalele unei coline stîncoase.

– Ce ştii tu, băiete, despre locul acesta?

– Nimic sau prea puţin... Dar sînt sigur că aici trebuie să trăiesc.

– De ce?

– Singura mea pasiune este desenul. Vrei să-ţi arăt?

– Ai putea să-mi faci portretul pe nisip?

Fără să-şi piardă modelul din ochi, Zelosul luă un silex ascuţit şi trasă cu rapiditate nişte linii precise.

– Gata... Ce părere ai?

– Pari talentat. Unde ai învăţat asta?

– Nicăieri! Sînt fiu de fermier şi, de cînd mă ştiu, mi-am petrecut timpul desenînd ceea ce vedeam. Dar mi-ar fi de folos unele secrete care se învaţă aici, sînt sigur de asta. Şi vreau să pictez, să dau viaţă desenelor prin culoare!

– Nu-ţi lipsesc nici ambiţia, nici talentul... Dar s-ar putea ca asta să nu fie de ajuns pentru a intra în confrerie.

– Ce mi-ar mai trebui?

– Hai să te duc la cineva care ar putea să-ţi rezolve toate problemele.

Zelosului nu-i venea să-şi creadă urechilor. Ce bine a făcut că a îndrăznit! În doar cîteva ore trecuse dintr-o lume în alta şi urma să-şi vadă visul cu ochii.

Mergînd de-a lungul atelierelor din afara satului, ale căror ziduri înalte păreau de netrecut, tînărul observă că era vorba de construcţii de lemn foarte uşoare, ce se puteau lesne monta şi demonta.

Îndesatul îi surprinse privirea plină de interes:

– Unii dintre lucrătorii auxiliari nu sînt aici în fiecare zi... Nu vin decît cînd este nevoie.

– Tu eşti unul dintre ei?

– Eu spăl rufele. O treabă nesuferită, crede-mă! Trebuie să mă ocup pînă şi de rufele murdare ale femeilor. Că locuiesc în satul ăsta sau în altul, asta nu schimbă nimic.

Îndesatul mergea ţintă către cel de-al cincilea fort.

Zelosul se opri:

– Stai... Unde mă duci?

– Doar nu credeai că vei pătrunde în sat fără a trece printr-un interogatoriu amănunţit? Urmează-mă, n-o să-ţi pară rău!

Tînărul trecu pragul postului de gardă sub privirea şireată a unui arcaş nubian, parcurse un culoar întunecat şi ajunse într-un birou în care trona un negru înalt, tot atît de atletic ca şi el.

– Bună ziua, Sobek, spuse spălătorul de rufe. Îţi aduc un spion care a reuşit să treacă de cele cinci forturi dînd o mînă de ajutor unui apar. Sper că recompensa îmi va fi pe măsura serviciului făcut.

Zelosul se întoarse şi încercă să fugă.

Doi arcaşi îl înşfăcară pe tînăr, dar acesta îi trase primului un cot în faţă şi, cu genunchiul, îi lovi testiculele celui de al doilea. Ar fi putut să se facă nevăzut, dar preferă să-l ridice pe trădător luîndu-l de subsuori.

– M-ai înşelat şi o să-ţi pară rău!

– Nu mă ucide, n-am făcut decît să respect ordinele!

Zelosul simţi vîrful lamei unui pumnal gata să i se înfigă în spate.

– Ajunge, ordonă Sobek. Lasă-l şi potoleşte-te, altfel îţi vei lua adio de la viaţă.

Tînărul înţelese că nubianul nu glumea şi-l lăsă jos pe spălător, care o luă la sănătoasa.

– Puneţi-i cătuşele de lemn, ceru şeful gărzii locale.

Cu cătuşe la mîini, cu picioarele strîns legate, Zelosul a fost azvîrlit într-un colţ la încăperii. Capul i se izbi tare de perete, dar nu scoase nici un geamăt.

– Eşti un dur, după cîte văd, remarcă Sobek. Cine te-a trimis aici?

– Nimeni. Vreau să devin desenator şi să intru în confrerie.

– Nostim... N-ai găsit ceva mai bun?

– Asta este adevărul!

– A, adevărul! Mulţi cred că-l ştiu. Aici, în acest birou, mulţi s-au răzgîndit şi au recunoscut că minţeau. Mi se pare corect... Nu crezi?

– Eu nu mint.

– Tu te-ai dovedit mai degrabă viclean, recunosc, iar oamenii mei, demni de plîns. Vor fi pedepsiţi, iar tu îmi vei spune cine te plăteşte, de unde vii şi de ce te afli aici.

– Sînt fiul unui fermier şi doresc să vorbesc cu un artizan din sat.

– Ca să-i spui ce?

– Dorinţa mea de a mă face desenator.

– Da' încăpăţînat mai eşti... Asta nu-mi displace, dar n-ar trebui să te joci cu răbdarea mea.

– Din moment ce spun adevărul, nu vă pot spune nimic altceva!

Sobek își mîngîie bărbia:

– Trebuie să mă înțelegi, băiete: rolul meu este acela de a asigura prin toate mijloacele securitatea absolută a acestui loc. Acolo sus, sînt apreciat ca fiind competent și serios. Or, țin mult la reputația mea.

– De ce mă opriți să vorbesc cu un artizan? întrebă Zelosul.

– Pentru că nu cred o iotă din ce-mi spui, băiete! Povestea ta e înduioșătoare, de acord, dar cu totul incredibilă. N-am văzut niciodată vreun candidat care să se prezinte așa, la poarta satului, pentru a cere să fie admis.

– N-am nici o relație, nici un protector, nu mă recomandă nimeni și nici nu-mi pasă, pentru că nu-mi cunosc decît propria dorință! Dați-mi voie să văd un desenator și o să-l conving.

Pentru o clipă, Sobek păru să ezite:

– Nu-ți lipsește îndrăzneala, dar în fața mea asta nu-ți folosește la nimic. Sînt o droaie de curioși care ar vrea să cunoască secretele artizanilor din acest loc tainic și sînt gata să plătească prețul pentru a reuși. Iar tu ești emisarul unuia dintre acești curioși... Un curios al cărui nume mi-l vei spune pe dată.

Indignat, Zelosul încercă să se ridice, dar legăturile erau solide.

– Vă înșelați, vă jur că vă înșelați!

– Pentru moment, nu-ți cer nici măcar numele tău, căci sînt sigur că vei minți. Ești cu adevărat un dur și misiunea ce ți-a fost încredințată trebuie să fie de primă importanță. Pînă în prezent, n-am prins decît peștișori fără valoare... Cu tine, totul devine serios. Dacă ai vorbi imediat, ai evita multe neplăceri.

– Să desenez, să pictez, să-i întîlnesc pe maeștri... N-am altă intenție.

– Felicitări, amice, nu pari să te temi. De obicei, nimeni nu-mi rezistă atît de multă vreme. Dar tu vei sfîrși totuși prin a vorbi, chiar dacă ai pielea mai tăbăcită decît a unui sac de lux. M-aș putea ocupa de tine imediat, dar cred că e mai bine să te îmblînzesc puțin pentru a-mi ușura treaba. După cincisprezece zile de carceră, vei fi probabil mult mai puțin încăpățînat și mult mai vorbăreț.

6.

Tăcutul revenea dintr-o lungă călătorie în Nubia, unde vizitase minele de aur, carierele și numeroasele sanctuare înălțate de Ramses cel Mare, printre care și cele două temple din Abu Simbel. Acestea celebrau lumina divină, pe zeița stelelor și iubirea sa eternă pentru marea soție regală Nefertari, dispărută prea curînd. Tăcutul stătuse în oaze și petrecuse săptămîni întregi singur, în deșert, fără a se teme de vecinătatea animalelor sălbatice.

Moștenitor al unei dinastii familiale din Locașul Adevărului, Tăcutul, al cărui destin de sculptor părea cert, urma să dăltuiască statui ale divinităților, ale notabilităților și ale artizanilor confreriei sale, urmînd astfel tradiția transmisă cu fidelitate încă din vremea piramidelor. Cu vîrsta, i se vor da tot mai multe responsabilități, iar el, la rîndul lui, își va transmite experiența succesorului său.

Dar mai rămînea o condiție care nu fusese încă îndeplinită: să audă chemarea. Nu era de ajuns să ai un tată artizan, nici să ai cunoștințe în tehnica de lucru pentru ca poarta confreriei să ți se deschidă; fiecare dintre membrii săi purta numele de „cel care a auzit chemarea"[1] și fiecare știa ce înseamnă asta, fără să o spună vreodată.

Tînărul știa că numai integritatea îi va permite să fie acceptat ca artizan, și el era incapabil să mintă: nu auzise încă acea

---

[1] În egipteană: *sedjem âsh* (n a.).

chemare divină. El, pentru care rostirea cuvintelor era atît de rară, încît îi atrăsese porecla de *Tăcutul*, suferea de o muțenie nemaiîntîlnită.

Tatăl său și înalții șefi ai confreriei știau că numai hotărîrea Tăcutului era singura soluție: să exploreze lumea exterioară și, dacă zeii aveau să fie de partea lui, să audă, în sfîrșit, chemarea.

Dar tînărul nu suporta să trăiască departe de sat, de acel loc unic în care văzuse lumina zilei, crescuse și fusese educat cu o rigoare pe care n-o regreta. Revenirea lui în acel loc fiind imposibilă, avea senzația dureroasă că se pierde treptat, pe măsură ce treceau zilele, și că nu e decît o umbră singuratică.

Tăcutul sperase că această călătorie și impresionantele frumuseți ale Nubiei îi vor crea condițiile necesare pentru ca vocea mult așteptată să răsune, în sfîrșit; dar nimic nu se întîmplase și lui nu-i mai rămînea decît să rătăcească, trecînd de la o slujbă neînsemnată la alta.

În Nubia, încercase să uite de satul natal și de maeștrii pe care îi venera; dar eforturile i se dovediseră zadarnice. Ba mai mult, revenise la Teba să se angajeze într-o echipă de constructori, care lucrau nu departe de templul din Karnak.

Șeful unei echipe de constructori, un bărbat de peste cincizeci de ani, șchiop în urma unei căzături de pe un acoperiș, era văduv și tată al unei fiice. Nu-i plăceau flecarii sau cei care veneau cu pretenții. Iată de ce comportarea Tăcutului îi depășea așteptările. Fără ostentație, tînărul era un model pentru tovarășii săi de muncă; aceștia însă îl priveau cu ochi răi: prea conștiincios, prea harnic, prea închis în el. Prin simpla lui prezență, le punea în lumină defectele, fără să vrea.

Datorită noului său lucrător, șeful constructorilor predase o casă cu două etaje cu o lună înainte de termen, atrăgîndu-și laudele cumpărătorului. Acesta, extrem de mulțumit, îi încredințase încă două șantiere.

După plecarea colegilor lui, Tăcutul rămînea să curețe uneltele tuturor, așa cum îl învățase un sculptor din satul său.

– Tocmai am primit un urcior cu bere rece, îi spuse patronul său. Hai să bei o bere cu mine!

– N-aș vrea să vă plictisesc.

– Nicidecum! Ești invitatul meu.

Patronul și angajatul său au intrat în coliba în care lucrătorii își făceau siesta și s-au așezat pe rogojini, la răcoare. Berea era excelentă.

– Nu semeni cu ceilalți, Tăcutule. De unde ești?

– De prin partea locului.

– Ai familie?

– Oarecum.

– N-ai chef să vorbești despre asta, după cîte văd... Cum vrei. Cîți ani ai?

– Douăzeci și șase.

– Ar cam fi timpul să te așezi la casa ta, nu crezi? Mă pricep la oameni: muncești ca nimeni altul și vei continua să te perfecționezi. Porți în tine o calitate rară: dragostea de meserie. Ea te face să uiți de toate și asta e o treabă înțeleaptă. Dar trebuie să te gîndești la viitorul tău. Eu încep să îmbătrînesc, încheieturile mă dor și-mi trag piciorul tot mai greu. Înainte să apari tu, luasem hotărîrea să angajez un maistru care, încetul cu încetul, să mă înlocuiască pe șantiere. Dar nimic nu e mai greu de găsit decît un om de încredere. Ai vrea să fii tu acela?

– Nu, stăpîne. Eu nu sînt făcut pentru a conduce.

– Te înșeli, Tăcutule! Ai fi un maistru strașnic, sînt sigur. Dar poate că te-am luat prea repede... Mai gîndește-te la propunerea mea.

Tăcutul dădu din cap.

– Acum... ți-aș cere să-mi faci un serviciu. Fiica mea se ocupă de o grădină, la o oră de aici, pe malul Nilului, și are nevoie de niște ulcele pentru a-și proteja tinerele răsaduri. Ai putea să le încarci pe spinarea unui măgar și să i le duci?

– Desigur.

– O să-ți plătesc.

– Trebuie să mă duc chiar acum?

– Dacă nu te deranjează... Fiica mea se numește Clara[1].

Patronul îi explică pe îndelete pe unde trebuia să o ia. Tăcutul nu s-ar fi putut rătăci cîtuși de puțin.

---

[1] Traducerea numelui egiptean *Ubekhet* (n a.)

Măgarul se urni, înaintînd cu pasul său liniştit şi sigur. Tăcutul verifică greutatea, ca nu cumva să depăşească puterile animalului, şi porni pe lîngă el. O luă pe nişte uliţe, apoi pe o potecă, de-a lungul căscioarelor albe, despărţite prin grădini de legume.

Dinspre nord, un vînticel adia blînd, anunţînd o seară liniştită. Se apropia ora odihnei, cînd truditorii îşi povestesc micile întîmplări ale zilei sau ascultă vreun hîtru obişnuit să le descreţească frunţile şi să le aducă noaptea vise plăcute.

Tăcutul se gîndea la propunerea patronului său, ştiind dinainte că nu va accepta. Nu exista decît un singur loc în care i-ar fi plăcut să se stabilească, dar îi era imposibil s-o facă fără să fi auzit chemarea. Peste cîteva săptămîni, va pleca spre nord şi-şi va continua viaţa de nomad.

Uneori, simţea nevoia să mintă, să alerge pînă în sat şi să spună că a auzit, în sfîrşit, chemarea care deschide porţile confreriei. Dar Locaşul Adevărului nu purta întîmplător acest nume... Maat domnea asupra confreriei, legea sa era hrana cotidiană a inimilor şi a spiritelor, iar minciuna sfîrşea întotdeauna prin a fi dată în vileag. „Trebuie să urăşti minciuna în orice împrejurare, căci ea distruge cuvîntul“, aşa i se spusese. „Ea este tot ce Zeii condamnă. Cînd minciuna o ia razna, se rătăceşte, nu poate trece peste ape şi n-are parte de bucurii în călătorie. Cel care navighează însoţit de minciună nu va ajunge la mal, iar corabia sa nu se va întoarce în port.“

Nu, Tăcutul nu va cădea la învoială. Chiar dacă nu va putea ajunge la cei din sat, cel puţin îşi va respecta angajamentul. Slabă consolare, desigur, dar poate că asta îi va permite să supravieţuiască.

Nilul, albastru ca bolta cerească, era învolburat de un curent ameninţător. Nu se spune, oare, că cei care se îneacă în Nil sînt iertaţi pentru toate greşelile lor de către tribunalul lui Osiris şi că învie în paradisul de pe lumea cealaltă?

Ar putea să alerge la mal, să se scufunde fără a mai înota şi să întîmpine cu recunoştinţă moartea sosită degrabă, cea care l-ar face să uite o existenţă lipsită de speranţă... Era singura

chemare pe care o auzea Tăcutul. Dar un amănunt îl opri să se ofere Nilului: i se încredinţase o sarcină şi trebuia să se dovedească demn de încrederea acordată. Odată misiunea îndeplinită, va fi liber să profite de generozitatea fluviului, care îi va duce sufletul către lumea cealaltă.

Măgarul părăsi drumul principal, o luă la stînga, ocoli o fîntînă şi se îndreptă către o grădină împrejmuită de un gard scund. Se vede treaba că patrupedul nu venea aici pentru prima oară şi cunoştea bine drumul.

Un rodiu, un roşcov şi un copac, pe care Tăcutul nu-l mai văzuse pînă atunci, răspîndeau o umbră binefăcătoare asupra grădinii în care înfloreau ţintaure, narcise şi calendule. Dar frumuseţea florilor pălea în faţa tinerei îmbrăcate într-o rochie de un alb imaculat şi care, aşezată în genunchi, sădea plante.

Aproape blond, părul îi cădea pe umeri, liber, în valuri. Profilul său era perfect, precum cel al zeiţei Hathor, aşa cum Tăcutul o văzuse sculptată de un artizan, iar trupul îi era la fel de mlădios ca o ramură de palmier în voia vîntului.

Măgarul mesteca nişte ciulini. Tînăra se întoarse şi-l privi pe Tăcut cu ochii săi albaştri precum cerul de vară, făcîndu-l aproape să leşine.

7.

– Pe măgar îl recunosc, spuse ea zîmbind, dar pe dumneata te văd pentru prima dată.

– Vă... vă aduc ulcele din partea tatălui vostru.

Tăcutul era un bărbat zvelt și bine făcut, dar nu foarte înalt. Părul său castaniu descoperea o frunte lată, iar ochii gri-verzi dădeau viață unui chip luminos și totodată grav.

– Mulțumesc pentru amabilitate, dar... îmi păreți îngrijorat.

Tînărul se repezi către măgarul care continua să se înfrupte și, febril, începu să-l ușureze de povara pe care o purta.

Pentru nimic în lume n-ar fi îndrăznit s-o privească a doua oară. Prin ce magie putea o femeie să devină atît de frumoasă? Trăsăturile atît de pure, pielea abia bronzată, brațele fine și suple, lumina care emana din toată ființa sa făceau din ea o apariție, un vis prea învăluitor pentru a putea dura. Era atît de fragilă încît, prin simpla atingere, ar fi făcut-o să leșine sau să dispară.

– S-a spart vreo ulcică? întrebă ea.

Cît de magică îi era și vocea! Savuroasă, blîndă, melodioasă, dar nu lipsită de energie, limpede și vie ca apa de izvor.

– Nu cred...

– Vreți să vă ajut?

– Nu, nu... Vă aduc vasele imediat.

În timp ce Tăcutul intra în grădină, un cîine negru începu să latre, se înălță pe labele din spate, punîndu-și-le pe cele din față pe umerii nou-venitului, apoi îi linse îndelung ochii și urechile.

Avînd brațele încărcate, tînărul nu se putea împotrivi.

– Negruțu' v-a adoptat, comenta Clara, încîntată. E de mirare, căci de felul lui e mai degrabă temător și nu se poartă astfel decît cu vechii prieteni.

– În acest caz, sînt onorat.

– Dar cum vă numiți?

– Tăcutul.

– Ciudat nume...

– E o poveste fără importanță.

– Povestiți-mi-o totuși.

– Mă tem să nu vă plictisesc.

– Hai să ne așezăm în spatele grădinii.

Negruțu' acceptă să coboare pe pămînt și Tăcutul răspunse invitației. Dar cîinele nu se despărțea de noul său prieten. Avea un cap alungit și puternic, blana scurtă și mătăsoasă, coada lungă și stufoasă, ochii căprui, foarte vioi.

– Cu el lîngă mine, spuse Clara, nu mă tem de nimic. Pe cît este de rapid, pe atît este de curajos.

Tăcutul puse oalele pe iarbă și se așeză lîngă o tufă de flori a căror culoare semăna cu cea a aurului.

– N-am mai văzut niciodată asemenea flori, mărturisi el.

– Sînt crizanteme și nu le merge bine decît aici. Florile astea superbe nu au numai eleganță, ci sînt și foarte utile; datorită substanțelor pe care le conțin, servesc la îngrijirea inflamațiilor, a problemelor de circulație și a durerilor lombare.

– Sînteți medic?

– Nu, dar am avut norocul să fiu îngrijită de Neferet, o femeie și o tămăduitoare extraordinară. După moartea mamei mele, ea s-a ocupat de mine, deși responsabilitățile o copleșeau. Înainte să se retragă la Karnak împreună cu soțul său Pazair, fostul prim-ministru, mi-a transmis mare parte din ceea ce știa. Am ajuns să folosesc totul pentru a ușura suferințele celor ce-mi sînt aproape. Aici, în această grădină, îmi place să meditez și să vorbesc cu copacii. Mă veți crede poate nebună, dar eu cred că plantele au și ele limbajul lor. Ca să le poți auzi, trebuie să le respecți cu umilință.

– Tot așa gîndesc și vrăjitorii din Nubia.

– Ați fost acolo?

– Da, doar pentru cîteva luni. Cum se numește copacul acesta cu scoarța maronie și cu frunze ovale, verzi și albe?

– *Styrax*. Face un fruct cărnos și, mai ales, produce un balsam prețios, smirna, care, dacă faci o incizie în trunchiul copacului, se scurge ca un lichid vîscos și gălbui.

– Prefer roșcovul, cu frunzișul său des și gustul de miere al fructelor sale. Nu reprezintă el dulceața vieții, el care suportă atît de bine seceta și arșița adusă de vînturile fierbinți?

Negruțu' se culcase pe picioarele tînărului, care nu se mișca pentru a nu-l deranja.

– Încă nu mi-ați spus de ce vă numiți *Tăcutul*.

– Respectînd secretul, n-ar trebui să vă spun nimic.

– Este un secret atît de mare? întrebă Clara, apăsînd în pămîntul reavăn un vas cu gura în jos, pentru a-și proteja răsadul. Altfel, la creșterea rădăcinilor, vasul s-ar fi spart și cioburile s-ar fi amestecat cu pămîntul.

Tăcutul n-ar fi dorit niciodată să se confeseze, dar puteai oare să-i rezişti acestei fete?

– Am fost crescut în satul artizanilor, acolo unde tatăl meu era sculptor. La naștere, părinții mei mi-au dat un nume secret, care urma să-mi fie dezvăluit atunci cînd și eu, la rîndul meu, voi fi devenit sculptor. Pînă atunci, trebuie să rămîn tăcut, să observ, să ascult și să aud.

– Cînd va sosi acest măreț moment?

– Niciodată.

–... De ce?

– Pentru că nu voi deveni sculptor: destinul a hotărît altfel.

– Atunci... ce veți face?

– Nu știu.

Clara plămădi cu palmele o bordură de pămînt umed în jurul roșcovului, pentru ca, atunci cînd va fi din nou udat, apa să fie reținută mai bine.

– Veți lucra multă vreme pentru tatăl meu?

– Mi-a cerut să devin maistrul său.

– I-ați vorbit despre satul artizanilor?

– Nu... Sînteți singura care îmi cunoaște trecutul. Dar acum acest trecut a murit pentru totdeauna. Nu cunosc nici unul dintre secretele confreriei și nu sînt decît un lucrător ca oricare altul.

– Suferiți, nu-i așa?

– Să nu mă credeți ambițios. Aș vrea doar... Dar nu contează. Este inutil să te revolți împotriva vieții, trebuie să știi să accepți tot ce-ți oferă.

– Nu sînteți prea tînăr să vorbiți astfel?

– Mă... tem că vă plictisesc.

– Și ce-i cu postul de maistru?

– Tatăl dumneavoastră s-a arătat foarte generos, dar eu nu mă simt în stare să-mi iau asemenea responsabilități și mi-ar părea tare rău să-l dezamăgesc.

– Sînt sigură că vă subestimați. De ce să nu încercați? Pînă una alta, dați-mi o mînă de ajutor!

Tînăra își privi cîinele: de îndată, acesta deschise ochii și se ridică în patru labe. Negruțu' simțea cea mai mică intenție a Clarei, care, de cele mai multe ori, nici n-avea nevoie să-i vorbească. Scăpat de mărturisirile sale, Tăcutul se ridică la rîndul său, pentru a face pe grădinarul imitînd gesturile Clarei. Trecuse multă vreme de cînd nu mai gustase o asemenea pace, departe de orice panică. Era atît de fericit s-o privească pe fată, încît uita de toate îndoielile și suferințele.

După ce primise suficiente mîngîieri pe cap și pe gît, Negruțu' se întorsese la umbră, să se culce.

– În fiecare noapte, spuse Clara, întunericul încearcă să devoreze lumina. Dar aceasta luptă cu vitejie și reușește să-l învingă. Cel care privește răsăritul soarelui înspre muntele din est, distinge un salcîm de peruzea care anunță triumful luminii reînviate. Acest copac se dăruiește tuturor. Pentru a-i pătrunde frumusețea este de ajuns să știi să-l privești. Gîndul ăsta m-a îmbărbătat atunci cînd am trecut prin mari încercări. Frumusețea vieții nu depinde de noi, dar ea stă în puterea noastră de a o înțelege.

Clara lucra fără grabă, dar cu gesturi sigure și grațioase, stîrnind admirația Tăcutului.

Din păcate, munca în grădină urma să ia sfîrşit, iar el trebuia să se reîntoarcă în oraş.

– Hai să ne spălăm pe mîini acolo, în canal, propuse fata.

Topografii statului, specialiştii în irigaţii şi oamenii de corvoadă munciseră cu spor; culturile şi grădinile erau străbătute de vene şi de artere, prin care apa vieţii circula în voie.

Îngenuncheat lîngă Clara, Tăcutul îi respiră parfumul, amestec de iasomie şi lotus. Şi cum nu se putea minţi pe el însuşi, ştia că se îndrăgostise pînă peste cap.

8.

Sobek ura petrecerile, dar era obligat să se ducă la sărbătoarea anuală a gărzii, pe malul stîng al Tebei, la care erau anunțate promovările, schimbările de încorporare și pensionările. De fiecare dată, se tăiau cîțiva porci și se bea vin roșu oferit de prim-ministru.

Nubianul, a cărui statură nu trecea neobservată, era ținta atenției tuturor. Și dacă ești șeful gărzii Locașului Adevărului, stîrnești cu atît mai mult curiozitatea. Numeroși colegi voiau să afle dacă descoperise cîte ceva din secretele acelui loc. În mod fatal, îl ironizau, presupunînd existența unor legături cu femeile din sat, care erau, fără îndoială, vrăjite de farmecul superbului negru.

Sobek bău, mîncă și-i lăsă să vorbească.

– Se pare că-ți place noua ta muncă, îi spuse în șoaptă scribul corvezii, un om acru, pe care Sobek îl detesta.

– Nu mă plîng.

– Se zvonește că ți-ai pierdut unul dintre oameni...

– Da, așa e! Un novice care s-a rostogolit pe panta dealului în timpul nopții. Cazul e deja închis.

– Bietul băiat... Nu va putea profita de plăcerile Tebei. Fiecare cu necazurile lui... Iată, eu nu reușesc să pun mîna pe un fiu de fermier care încearcă să scape de corvoadă.

– Bănuiesc că nu e un caz rar.

– Te înșeli, Sobek. Corvoada este o datorie acceptată de toți, iar penalitățile sînt grele pentru delincvenți. Ba, mai mult, ținînd

seama de statura individului, care nu are de altfel decît șaisprezece ani, prinderea sa riscă să fie complicată.

Scribul corvezii începu să-l descrie pe tînăr, imaginea acestuia corespunzînd perfect cu cea a spionului încarcerat de Sobek.

– Băiatul ăsta a mai comis și alte delicte? întrebă nubianul.

– Zelosul s-a certat cu tatăl său și acesta vrea să-i dea o lecție pentru a-l face să revină la fermă. Partea proastă este că e vorba de un delict egal cu dezertarea. Probabil că tribunalul va hotărî să i se dea o pedeapsă severă.

– Frații săi nu ți-au dat nici o informație utilă?

– Zelosul nu are decît surori.

– Ciudat... Ca fiu unic al familiei, n-ar trebui să fie scutit de corvoadă?

– Așa e, ai dreptate, a trebuit să fac unele mici modificări în procedură pentru a-i da satisfacție tatălui, care îmi este vechi prieten. Totul s-a făcut de la o zi la alta.

Cele cîteva zile de carceră nu sufocaseră mîndria Zelosului, care rămînea de neclintit în fața lui Sobek.

– Ei, băiete, te-ai hotărît să-mi spui adevărul?

– E același pe care-l știți.

– Printre cei încăpățînați, tu ești un fel de capodoperă! În mod normal, ar fi trebuit să te interoghez în felul meu, dar ai noroc, mult noroc.

– Îmi dați, în sfîrșit, crezare?

– Am aflat adevărul despre tine: te numești Zelosul și ești un fugar care încearcă să scape de corvoadă.

– Dar... e imposibil! Tatăl meu e fermier, iar eu sînt unicul său fiu!

– Și asta știu. Ai necazuri, băiete, necazuri mari. Dar întîmplarea face că scribul corvezii nu-mi este prieten, iar cazul tău nu e de competența mea. N-am să-ți dau decît un singur sfat: părăsește ținutul cît mai repede posibil și lasă-i pe toți să te uite.

Pe şantier, oamenii îşi făceau siesta, după dejun. Ca de obicei, Tăcutul se izolase, lăsînd coliba la dispoziţia celor patru tovarăşi de muncă, un sirian şi trei egipteni.

– Aţi aflat vestea? întrebă sirianul.

– O să fim avansaţi? sugeră cel mai vîrstnic dintre egipteni, un om de vreo cincizeci de ani, cu burta umflată de cîtă bere tare băuse.

– Cel nou i-a dus vase de lut fiicei stăpînului.

– Glumeşti! De asta se ocupă doar stăpînul în persoană. Nimeni n-are dreptul să se apropie de fiica sa, o fată cu adevărat frumoasă. Are douăzeci şi trei de ani şi nu e încă măritată. Se spune că e puţin magiciană şi cunoaşte secretele plantelor.

– Nu glumesc deloc. Tînărul e cel care a dus oalele.

– Atunci, înseamnă că stăpînul ţine mult la el.

– Tipul ăsta nu deschide gura, munceşte mai repede şi mai bine decît noi, cîştigînd încrederea stăpînului... O să-l avanseze maistru, o să vedeţi!

Egipteanul pîntecos se strîmbă:

– După vechime, postul ăsta mi se cuvine mie.

– În sfîrşit, ai înţeles! Făţarnicul ăsta o să ţi-l sufle de sub nas şi tot el va ajunge să ne dea ordine.

– Vom fi obligaţi să muncim în ritmul lui... Dar ne va slei de puteri, e lucru sigur! Nu-l putem lăsa s-o facă. Ce propui, sirianule?

– Să scăpăm de el.

– În ce fel?

– O să-i vorbim pe limba lui, mîine, cînd va ieşi din tîrg cu sacii de cumpărături.

Tăcutul termină de modelat cele vreo sută de cărămizi mari, pe care urma să le aşeze pe soclul de piatră al casei destinate familiei unui militar. Pentru fiul unui sculptor din satul secret, aceasta reprezenta începutul muncii artistice. În adolescenţă, Tăcutul se distrase făcînd cărămizi de toate dimensiunile, ajungînd chiar să fabrice el însuşi formele în care erau turnate.

– Ai o tehnică excepțională, aprecie șeful constructorilor.

– Am doar îndemînare și răbdare.

– Cred că știi mult mai mult decît lași să se vadă!

– Să nu credeți asta.

– Hai s-o lăsăm baltă... Te-ai gîndit la propunerea mea?

– Mi-ați mai putea da puțin răgaz?

– Bine, băiete. Sper că nu încearcă să te ademenească vreun alt constructor...

– Fiți pe pace!

– Am încredere în tine.

Tăcutul înțelesese strategia stăpînului său: îi înlesnise întîlnirea cu fiica sa pentru a fi sedus. Urma cererea în căsătorie, acceptarea postului de maistru și întemeierea unui cămin. Astfel, va trebui să preia conducerea afacerii familiale.

Stăpînul era om de treabă și gîndea că astfel va sluji cel mai bine interesele fiicei sale. Tăcutul nu-i purta pică pentru acest plan. Totul se putea termina printr-o nereușită, dar problema era că tînărul se îndrăgostise nebunește de Clara. Chiar dacă viitorul, așa cum și-l dorea stăpînul său, părea o închisoare în care nu voia să intre, nu mai concepea viața fără această fată.

Datorită ei, a chipului și a luminii din privirea sa, Tăcutul nu se mai aruncase în Nil pentru a pune capăt vieții de hoinar. Nimic însă nu dovedea că și ea îl place, iar el n-o putea obliga să-l ia de bărbat numai pentru a-i da satisfacție tatălui său.

Cum să-i destăinui unei femei o iubire atît de arzătoare, fără să riști s-o sperii? Tînărul își închipuise diferite moduri de-a o aborda, dar toate i se păruseră unul mai ridicol decît altul. Trebuia să fie realist: mai bine să-și ascundă pasiunea în adîncul inimii și să plece către nord, așa cum prevăzuse, visînd la o fericire imposilă.

În cămăruța în care îl găzduise stăpînul său, Tăcutul nu-și găsea somnul. Credea că alesese hotărîrea cea bună, dar nu se simțea cu nimic mai liniștit. Satul, drumurile nesfîrșite, ochii albaștri ai Clarei, fluviul... Totul i se amesteca în minte, de parcă ar fi fost beat.

Să trăiască pentru ea, să devină servitorul ei, să rămînă veșnic lîngă ea, fără să-i ceară mai mult... Poate că asta era soluția. Dar ea va obosi așteptînd și va sfîrși prin a se căsători. Și atunci, durerea despărțirii ar fi și mai sfîșietoare.

Nu avea de ales: a doua zi, dis-de-dimineață, își va termina lucrul, se va duce apoi la tîrg să cumpere provizii și va părăsi Teba pentru totdeauna.

9.

Zelosul luase bacul, considerînd că e mai bine să se îndepărteze o vreme de malul stîng, dar gîndul său rămăsese același: să-l convingă pe unul dintre artizani să-i fie îndrumător. După o săptămînă petrecută pe malul drept, ar putea traversa Nilul înot și ar putea încerca să se apropie de sat, trecînd peste dealurile cele mai înalte.

Bacul acostă pe malul fluviului unde se ținea tîrgul, acolo unde puteau fi cumpărate: carne, vin, ulei, legume, pîine, prăjituri, fructe, mirodenii, pește, haine și sandale. Cea mai mare parte dintre negustori erau femei, experte în arta de a mînui balanța, instalate confortabil pe scaune pliante, se tîrguiau cu sîrg și, cînd își simțeau gîtul prea uscat, beau cu paiul bere dulce.

Văzînd atîtea alimente, Zelosului îi lăsă gura apă. Hrana pe care o primise în carceră nu-i potolise foamea și acum avea poftă să mestece niște ceapă crudă, carne uscată de vită și o prăjitură pufoasă. Dar cum să ajungă la ele? N-avea nimic să dea în schimb.

Nu-i rămînea decît să fure o pîine fără a fi văzut de brutăreasă și păcălind atenția babuinului paznic, care se arunca asupra hoților, mușcîndu-le pulpele pentru a-i împiedica să fugă.

O văduvă încerca să schimbe o bucată de stofă pentru un sac cu grîu, dar vînzătorul găsea țesătura lipsită de valoare; între ei se porni o discuție care nu părea să se termine curînd. Ținîndu-și copilul strîns la piept, o tînără brună cerea un urcior

mic în schimbul unui peşte proaspăt, iar un vînzător de praz făcea reclamă legumelor sale minunate.

Zelosul se strecură în mulţime pentru a trece prin spatele tarabelor, profitînd de un moment de neatenţie al unei vînzătoare de prăjituri; dar zări un alt babuin paznic, stînd pe coadă şi privind spre cumpărătorii nehotărîţi.

„Eşti mulţumit, parfumierule, şi eu!" exclamă intendentul unui nobil, care tocmai obţinuse un vas conic plin cu mir. Zelosul se îndepărtă de maimuţa cu fălci impresionante, prea atentă pentru a putea fi păcălită. Lihnit de foame părăsi piaţa în urma unui tînăr mai în vîrstă ca el, dar mai puţin solid. Acesta ducea un sac plin de legume şi fructe şi o luă pe un drumeag străjuit de palmieri. Zelosul îl urmări cu privirea şi văzu trei bărbaţi care-i tăiaseră calea şi care se aruncară, toţi deodată, asupra pradei lor. Sirianul îl lovi pe Tăcut în rinichi, iar ceilalţi doi îi blocară braţele şi îl obligară să se culce la pămînt cu faţa în jos.

Sirianul puse piciorul pe ceafa victimei sale.

– O să-ţi dăm o lecţie zdravănă, băiete, apoi vei părăsi oraşul. N-avem nevoie de tine aici.

Tăcutul încercă să se întoarcă pe o parte, dar un picior în coaste îi smulse un ţipăt de durere.

– Dacă te aperi, lovim mai tare.

– Nu vreţi să încercaţi cu mine, bandă de laşi? întrebă Zelosul.

Sări asupra sirianului, îl apucă de gît şi-l aruncă într-un zid. Ceilalţi încercară să-l respingă pe tînărul atlet, dar acesta îl lovi pe primul cu capul, pară atacul celui de al doilea şi îi înfipse cotul în burtă.

Tăcutul încercă să se ridice, dar văzu stele verzi[1] şi căzu în genunchi, în timp ce Zelosul tocmai îl dobora pe sirian,

---

[1] *În franceză, trente-six chandelles.* Această veche expresie populară este de origine egipteană (n a.).

lovindu-l cu pumnii. Ceilalţi doi o luară la fugă, dar au fost prinşi de gărzi şi de un babuin care-şi arătă dinţii ascuţiţi.

– Nu mişcă nimeni! ordonă unul dintre ei. Sînteţi arestaţi cu toţii.

Cînd Tăcutul îşi reveni, soarele răsărise de mult. Culcat pe burtă, cu braţele atîrnînd de o parte şi de alta a unui pat îngust, simţi pe spate o senzaţie plăcută, caldă. O mînă blîndă îi ungea cu balsam trupul lovit. Deodată, tînărul îşi dădu seama că era gol şi că aceea care-l îngrijea era Clara.

– Nu mişcaţi! îi ceru ea. Pentru a avea efect, acest balsam trebuie să pătrundă bine pe suprafeţele lovite.

– Unde mă aflu?

– La tatăl meu. Aţi fost agresat de trei lucrători care v-au tăbăcit pielea, după care aţi leşinat. Bandiţii au fost arestaţi şi aţi fost adus aici. Aţi dormit mai mult de douăzeci de ore, căci v-am dat să beţi poţiuni calmante. Cît despre balsam, este făcut din măselariţă, cucută şi mir; rănile se vor vindeca repede.

– Mi-a sărit cineva în ajutor...

– Da, un tînăr care a fost, şi el, arestat.

– Nu e drept! Şi-a riscat viaţa pentru mine, a...

– Autorităţile spun că este căutat pentru o vină mai veche.

– Trebuie să mă ridic. Trebuie să depun mărturie în favoarea sa.

– Cazul va fi judecat începînd cu ziua de mîine, la tribunalul prim-ministrului. Tatăl meu a depus plîngere, care a fost acceptată imediat, dată fiind gravitatea faptei. Dar mai întîi trebuie să vă puneţi pe picioare. Lăsaţi-vă, deci, îngrijit... Vă rog să vă întoarceţi cu faţa în sus.

– Dar...

– Nu mai avem vîrsta falselor pudori.

Tăcutul închise ochii. Clara îi dădu cu balsam pe frunte, pe umărul stîng şi pe genunchiul drept.

– Cei care m-au atacat voiau să părăsesc oraşul.

– Nu vă faceţi griji: vor fi condamnaţi la o pedeapsă grea, iar tatăl meu va angaja alţi lucrători. Mai mult ca niciodată, doreşte să acceptaţi postul de maistru.

– Mă tem că nu sînt prea popular...

– Tatăl meu este uimit de cît de bine munciţi. Nu ştie că aţi fost educat în satul artizanilor, iar eu nu v-am trădat secretul.

– Mulţumesc, Clara.

– Vă cer o favoare... Atunci cînd veţi lua o hotărîre, mi-ar plăcea s-o ştiu eu prima.

Îl acoperi pe rănit cu un cearşaf de in, înmiresmat precum aerul cîmpiei din regiunea tebană.

Tăcutul se ridică:

– Clara, aş vrea să vă spun...

Ochii albaştri şi luminoşi îl priviră cu o blîndeţe infinită, dar el nu îndrăzni nici să apuce mîna tinerei, nici să-şi exprime sentimentele.

– Am lucrat întotdeauna sub ordinele unei persoane mai calificate decît mine şi sînt sigur că nu voi fi capabil să fac munca altuia... trebuie să mă înţelegeţi.

– Asta înseamnă că refuzaţi?

– Deocamdată nu trebuie să mă gîndesc decît la băiatul care mi-a sărit în ajutor. Fără el, poate că n-aş fi scăpat cu viaţă.

– Aveţi dreptate, acceptă ea cu tristeţe în glas. La el trebuie să vă gîndiţi şi numai la el.

– Clara...

– Scuzaţi-mă, am multă treabă.

Fata ieşi din cameră, uşoară ca o nălucă.

Tăcutul ar fi vrut s-o reţină, să-i explice că e un prost, incapabil să-şi deschidă sufletul. Uşa care se închisese urma, fără îndoială, să nu se mai deschidă niciodată. Ar fi trebuit s-o ia pe Clara în braţe şi s-o acopere de sărutări, dar ea îl emoţiona prea mult.

Balsamul își făcea efectul; încetul cu încetul, durerile dispăreau. Dar tînărul regreta că cei trei nu-și putuseră duce pînă la capăt fapta sinistră. La ce bun să mai trăiască, dacă nu auzise chemarea și nu se va căsători cu femeia iubită?

Era hotărît: de îndată ce salvatorul său va fi declarat nevinovat, va dispărea în grabă, pentru totdeauna.

10.

Judecătorul numit de prim-ministru pentru audierea din acea zi era un om în puterea vîrstei, cu o experiență bogată. Purta o tunică amplă, prinsă la ceafă cu două bride late. Drept podoabă, un colier de aur, de care atîrna o figurină reprezentînd-o pe zeița Maat, cea care ține în mînă cheia vieții și, deasupra capului, pana directoare, pana zborului fără greș. Simbol al adevărului, dreptății și corectitudinii, Maat era adevărata patroană a tribunalului.

La picioarele judecătorului, pe o bucată de stofă roșie, fuseseră așezate patruzeci de bastoane de comandant, simbol al unui autentic stat de drept.

– Sub protecția lui Maat și în numele faraonului, audierea începe, declară judecătorul. Fie ca adevărul să fie suflul care dă viață bărbaților și fie ca el să gonească răul din trup. Îl voi judeca pe cel umil la fel ca pe cel puternic, îl voi proteja pe cel slab împotriva mîniei celui puternic și voi îndepărta de la fiecare mînia ființei rele. Să fie introduși făptașii încăierării care a avut loc ieri pe străduța din tîrg.

Sirianul și cei doi complici se prezentară în fața judecătorului fără să nege faptele și implorînd clemența tribunalului. Dar acesta, compus din patru scribi, o negustoreasă, o țesătoare, un ofițer în rezervă și un interpret, îi condamnă la cinci ani de munci în folosul obștei. În caz de recidivă, pedeapsa urma să fie triplată.

Cu capul sus, Zelosul apăru în fața magistratului. Nici ambianța austeră a tribunalului, nici chipul sobru al juraților nu păreau să-l impresioneze.

– Numele tău este Zelosul și pretinzi că ești salvatorul victimei.

– Este adevărat.

Paznicii au confirmat declarațiile Zelosului, apoi Tăcutul a declarat și cele întîmplate:

– Am fost lovit în spate și agresorii m-au forțat să mă întind la pămînt, cu fața în jos. N-am putut opune decît o slabă rezistență și poate că aș fi fost ucis dacă acest băiat n-ar fi venit în apărarea mea. I-a trebuit un curaj extraordinar să se lupte cu cei trei oameni.

– Tribunalul admite depoziția, recunoscu judecătorul, dar iată că scribul corvezii, aici prezent, a depus plîngere împotriva Zelosului pentru dezertare.

În rîndul întîi, scribul zîmbi, satisfăcut.

– Vitejia Zelosului ar trebui să atragă indulgența tribunalului, pledă Tăcutul. Nu i se poate, oare, ierta această greșeală a tinereții?

– Legea e lege, iar corvoada este o datorie de primă importanță pentru bunăstarea colectivă.

Nubianul Sobek înaintă:

– Ca șef al gărzii Locașului Adevărului, împărtășesc părerea Tăcutului.

Magistratul se încruntă:

– Cum poți justifica această afirmație?

– Prin respectarea legii lui Maat, la care ținem cu toții. Fiind unicul fiu al unui fermier, Zelosul este, în mod legal, scutit de corvoadă.

– Raportul scribului nu precizează acest punct capital, observă judecătorul.

– Deci acest text este mincinos, iar falsificatorul trebuie biciuit cum se cuvine.

Scribul corvezii nu mai zîmbea.

Zelosul îl privea pe nubian cu uimire. N-ar fi crezut niciodată că un paznic i-ar putea sări în ajutor.

– Acest funcționar nedrept să fie arestat, ordonă judecătorul, iar Zelosul să fie eliberat imediat.

Tăcutul auzi hotărîrea ca prin vis, căci, de la o vreme, ochii îi rămăseseră ațintiți pe figura zeiței Maat de pe pieptul judecătorului.

Locașul Adevărului era locul lui Maat, locul cel mai privilegiat, în care se exprima dreptatea, în care secretul său era propăvăduit prin gest de către artizani inițiați în secretul Casei de Aur... Iată ce nu înțelesese Tăcutul pînă acum.

Privind-o fix pe zeiță, inima i se deschise.

Figurina crescu, deveni imensă, umplu sala tribunalului străpungîndu-i plafonul pentru a ajunge la cer. Maat era mai vastă decît întreaga lume, se întindea pînă la limitele universului și trăia din lumină.

Tăcutul revăzu casele satului, atelierele și templul. Îi auzi chemarea, vocea zeiței Maat care îi cerea să revină în satul natal și să-și desăvîrșească opera căreia îi fusese destinat.

– O spun pentru ultima oară, zise judecătorul, iritat. Tăcutule, vă întreb dacă sînteți mulțumit. Mă auziți?

– Da, oh, da, am auzit!

Tăcutul ieși încet din tribunal, privind către creasta dinspre miazănoapte, protectoare a satului său natal.

– Aș vrea să-ți vorbesc, îi spuse Zelosul, dar ai o privire cu adevărat ciudată.

Urmărit încă de chemarea ce-l învăluise, Tăcutului îi trebuiră cîteva secunde pentru a-și recunoaște salvatorul...

– Iartă-mă, voiam să-ți mulțumesc. Dacă sînt încă în viață, asta ți se datorează ție.

– Fleacuri! Pentru mine a fost o distracție.

– Îți place să te bați, Zelosule?

– La țară, trebuie să știi să te aperi. Uneori, oamenii ajung să ridice tonul și se ceartă din nimic.

– Unde locuiești?

– Pe malul stîng, dar mi-am părăsit definitiv casa părintească. Mor de sete, tu nu?

– Să-ţi ofer o bere rece este cel mai uşor lucru pe care pot să-l fac.

Cei doi prieteni se aşezară pe mal, la umbra unui palmier, cu un urcior cu bere drept tovarăş.

– De ce ţi-ai părăsit familia?

– Pentru că nu vreau să fiu fermier şi să-l moştenesc pe tatăl meu.

– Şi ce meserie ai să alegi?

– N-am decît o pasiune: desenul. Şi nu există decît un singur loc în care mi-aş putea demonstra talentul şi aş putea învăţa ceea ce nu ştiu: Locaşul Adevărului. Am încercat să mă apropii de sat, sperînd să pot pătrunde dincolo de ziduri, dar se pare că e imposibil. Şi totuşi, nu voi renunţa la proiectul meu... Este singura mea raţiune de a trăi!

– Eşti foarte tînăr, Zelosule, te-ai putea răzgîndi.

– Asta nu se va întîmpla, fii sigur! Încă din copilărie, observ natura, animalele, ţăranii, scribii... Şi-i desenez. Vrei să-ţi arăt?

– Desigur.

Rupînd capătul uscat al unei ramuri de palmier, Zelosul desenă pe pămînt, cu o precizie remarcabilă, chipul judecătorului, colierul său şi figurina reprezentînd-o pe zeiţa Maat.

Dar pentru prima oară, era îngrijorat. El, care întotdeauna fusese sigur de talentul său şi-şi bătuse joc de critica celorlalţi, aştepta acum, cu groază, părerea acestui tînăr atît de calm şi atît de cumpătat.

Tăcutul privi desenul îndelung.

– Este mai degrabă reuşit, aprecie el. Ai simţul proporţiilor şi mîna ţi-e sigură.

– Atunci... crezi că sînt, într-adevăr, talentat?

– Cred.

– Nemaipomenit! Sînt un om liber şi ştiu să desenez!

– Mai ai încă mult de învăţat.

– N-am nevoie de nimeni, decretă Zelosul. Pînă acum m-am descurcat singur şi voi continua tot aşa!

– În acest caz, de ce mai vrei să fii admis în confreria celor care slujesc Adevărul?

Logica Tăcutului îl izbi ca un bici pe artistul începător.

– Pentru că... Pentru că îmi va permite să desenez şi să pictez din zori şi pînă-n noapte fără să mai fac şi altceva.

– Crezi că înalta confrerie are nevoie de tine?

– Îi voi dovedi că sînt cel mai bun!

– Vanitatea nu e, probabil, cel mai bun mijloc de a forţa uşile.

– Nu e vorba de vanitate, ci de o plăcere mai arzătoare decît focul! Ştiu că trebuie să mă duc acolo şi mă voi duce, în ciuda oricărui obstacol.

– Înflăcărarea ta nu va fi, poate, de ajuns.

Zelosul ridică privirea spre cer:

– Nu e numai înflăcărare, dar şi chemarea pe care am auzit-o, o chemare atît de puternică, atît de imperioasă, încît abia aştept să-i răspund. Satul artizanilor este adevărata mea patrie, acolo trebuie să trăiesc şi numai acolo. Dar tu nu poţi înţelege.

– Ba cred că da.

Zelosul deschise ochii mari, cu uimire:

– Spui asta din simpatie, dar eşti prea stăpîn pe tine însuţi şi pe emoţiile tale ca să poţi împărţi cu mine această pasiune.

– Locaşul Adevărului este satul meu natal, mărturisi Tăcutul.

11.

Zelosul îl luă pe Tăcut pe după umeri cu o asemenea vigoare, încît acesta se simţi zdrobit.

– Nu-i adevărat, nu se poate... Rîzi de mine!

– Cînd o să mă cunoşti mai bine, vei şti că neseriozitatea nu-mi stă în fire.

– Bine, dar... în cazul ăsta... Ştii cum să pătrunzi în sat!

– E încă mult mai greu decît îţi închipui. Pentru angajarea unui nou artizan, este nevoie de acordul tuturor membrilor confreriei, al faraonului şi al prim-ministrului. Şi sînt preferaţi cei care sînt sculptori sau desenatori din tată în fiu.

– Nu este recrutat nimeni din exterior?

– Doar cei a căror muncă a fost urmărită timp de mai multă vreme, pe şantierele templelor, cum ar fi cele din Karnak.

– Încerci să-mi spui că n-am nici o şansă... Dar eu nu voi renunţa.

– Pentru a te prezenta în faţa tribunalului care aprobă intrarea în confrerie trebuie să nu ai datorii, să ai un sac de piele, un scaun pliant şi lemn pentru a face un jilţ.

– O mică avere!

– Salariul unui începător pe aproape şapte luni. Este dovada că ştie să muncească.

– Eu sînt desenator, nu tîmplar!

– Locaşul Adevărului are pretenţiile sale şi nu eşti tu cel care le va schimba.

– Mai spune-mi ceva!

– Ce să-ţi mai spun? Ştii totul.

– Dar tu de ce ai părăsit satul?

– Fiecare este liber să-l părăsească atunci cînd o doreşte... Eu nici măcar nu intrasem în confrerie cu adevărat.

– Ce vrei să spui?

– Am fost crescut acolo, am întîlnit oameni extraordinari şi familia mea spera că voi deveni sculptor.

– Ai refuzat?

– Nu, răspunse Tăcutul, dar n-am trişat. Îndeplinisem condiţiile necesare, doream să continuu să trăiesc acolo, dar îmi lipsea esenţialul: nu auzisem chemarea. Iată de ce am hotărît să călătoresc, nutrind speranţa că urechile mele se vor deschide într-o bună zi.

– Şi... s-au deschis?

– Chiar astăzi, la tribunal, după mulţi ani de hoinăreală. Îţi datorez mult, Zelosule, şi nu ştiu cum să-ţi mulţumesc. Fără intervenţia ta, pe străduţă, n-aş fi fost adus în faţa judecătorului şi n-aş fi auzit chemarea. Din păcate, nu te pot ajuta. Fiecare candidat trebuie să se descurce singur. Dacă a primit o mînă de ajutor din partea cuiva, cererea sa e respinsă.

– Şi tu... tu eşti sigur că vei fi acceptat?

– Cîtuşi de puţin. Cei care mă cunosc vor pleda, poate, în favoarea mea, dar părerea lor nu va atîrna greu în balanţă.

– Spune-mi tot ce ştii despre Locaşul Adevărului, ceru Zelosul.

– Pentru mine n-a fost decît un sat ca toate satele. N-am fost iniţiat în nici un secret.

– Cînd te vei întoarce acolo?

– Plec mîine.

– Dar... sacul, pliantul, lemnul?

– Mi-am dat banii cîştigaţi unui paznic.

– Tu nu vei avea nevoie de permis de intrare!

– Este adevărat, voi fi lăsat să trec de cele cinci forturi şi să mă prezint în faţa tribunalului pentru a fi acceptat. Dar mai departe, poate că nu voi putea ajunge.

– Eşti deja om matur, pari răbdător ca o piatră şi liniştit ca un munte... Confreria trebuie să-i aprecieze pe candidaţii de felul tău şi cu un caracter ca al tău.

– Esenţialul este să fi auzit chemarea şi să-i convingi de acest lucru pe artizanii aleşi ca judecători în tribunalul care aprobă intrarea în confrerie.

– În acest caz, voi reuşi.

Tăcutul îşi puse mîinile pe umerii Zelosului:

– Ţi-o doresc din toată inima. Chiar dacă soarta ne desparte, nu-mi voi uita datoria faţă de tine.

Cu ajutorul măgarului purtător de oale, Tăcutul regăsi drumul către grădina Clarei. Vîntul dinspre sud se pornise, iar Nilul se agita în valuri mînioase. Nisipul se ridica în aer, căzînd peste oameni şi case.

Tăcutul puse măgăruşul la adăpost într-un staul, alături de două vaci cu lapte, apoi continuă să meargă pe potecă, ameţit şi calm totodată. Calm, pentru că auzise chemarea şi aceasta eliberase în el forţe pe care nu le bănuia; ca şi Zelosul, avea toate motivele să treacă pragul Locaşului Adevărului şi să-i cunoască secretele. Se simţea ameţit, căci, dacă ajungea să convingă tribunalul şi era astfel admis, o pierdea pe femeia iubită.

Măturată de pale de vînt furioase, grădina era pustie. Tăcutul revăzu cu emoţie ultimele plante sădite de Clara, retrăind momentele în care dăduse şi el o mînă de ajutor. I-ar fi plăcut să le vadă crescînd alături de ea, să le îngrijească zi de zi, să îmbătrînească în ritmul înfloririi lor. Dar chemarea zeiţei Maat şi a slujitorilor Adevărului era atît de insistentă, încît nu avea de ales: dorea să-şi regăsească patria pierdută şi să-i pătrundă misterele.

S-au dus anii zadarnici, îndoielile au fost uitate... Ieşea parcă dintr-un somn profund, din care nu crezuse că se va putea trezi vreodată. Pe deasupra, nu trebuia să dea înapoi în pragul unei aventuri pe care o presimţea pline de roade.

– Nu v-am auzit sosind!

Clara se ivi, grijulie, purtînd pe umeri un şal de lînă.

– Mă adăpostisem într-o colibă, explică ea. Am sperat că o să veniţi.

– Aţi dorit să aflaţi prima răspunsul meu definitiv şi vreau să mă ţin de cuvînt.

– Refuzaţi postul de maistru, nu-i aşa?

– Da, dar pentru un motiv atît de deosebit, încît doresc să vi-l destăinui.

Ochii albaştri ai tinerei erau trişti:

– Nu-i nevoie...

– Ascultaţi-mă, vă implor!

Clara rămase pe loc, aşteptînd.

– Mi-aţi putea da voie... să vă strîng în braţe?

Tăcerea Clarei îl încurajă. O luă în braţe cu dragoste, ca pe un obiect fragil, gata să se spargă. Îi simţi inima bătîndu-i tot atît de năvalnic ca a lui.

– Vă iubesc cu toată fiinţa mea, Clara. Sînteţi prima femeie din viaţa mea şi nu va mai exista alta vreodată. Şi pentru că vă iubesc atît de mult, îmi este interzis să vă fac nefericită.

Clara se lăsă purtată la pieptul său, savurînd acest neaşteptat moment de fericire.

– De ce m-aş teme de tine, Tăcutule?

– Am auzit chemarea şi trebuie să răspund. Dacă îmi este refuzată intrarea în confrerie, voi fi un om distrus. Dar dacă sînt acceptat, viaţa mea se va desfăşura în satul artizanilor, departe de această lume.

– Eşti sigur că nu vei regreta?

– Am auzit chemarea, Clara, şi ea e la fel de puternică, pe cît e de mare dragostea mea pentru tine. Dacă ar fi posibil s-o uit, aş face-o. Dar nu vreau să mint, nici să mă mint.

– Te vei însura cu o femeie din sat?

– Nu mă voi însura niciodată şi voi rămîne celibatar, gîndindu-mă la tine în fiecare zi.

– Vei rămîne închis acolo?

– Voi putea ieşi din cînd în cînd pentru a te întîlni, dar asta n-ar însemna, oare, un chin?

– Mai bine sărută-mă!

Trupurile lor se contopiră cu ardoare. Înlănţuiţi, se întinseră sub roşcovul cu frunza deasă, care îi proteja de vîntul dinspre sud.

În timp ce se iubeau, scăldaţi în razele apusului de soare, Negruţu' stătea de pază, veghindu-le acest moment de fericire.

12.

Zelosul avea doar trei soluţii pentru a-şi putea procura pliantul, lemnul şi sacul din piele: prima era să le cumpere, dar n-avea ce să dea în schimb; a doua, să le ceară tatălui său, dar pe acest om, pentru care nu simţea nici o afecţiune, nu-l va mai revedea niciodată; a treia, să le fure, cu riscul de a fi prins. Dar dacă ar fi dus la închisoare, asta l-ar îndepărta definitiv de satul artizanilor. Ba mai mult, în timpul interogatoriului, i s-ar cere să spună care este provenienţa celor trei obiecte, iar el va fi nevoit să mintă. Şi dacă ar fi demascat, poarta satului i s-ar închide pe vecie.

Concluzia: trebuia să muncească pentru a-şi procura cele absolut necesare. Şapte luni de muncă... Mult prea mult! Ar renunţa la somn pentru a scurta această perioadă şi pentru a se prezenta cît mai devreme la confrerie.

Zelosul zări un bătrîn care, stînd pe un taburet, era gata să aţipească.

– Scuză-mă că te trezesc, moşneagule... Mi-ai putea arăta drumul care duce la cartierul tăbăcarilor?

– Ce treabă ai acolo, băiete?

– Caut de lucru.

– Nu e o meserie prea îmbietoare... Nu te-ai gîndit la ceva mai bun?

– Asta e treaba mea.

– Cum vrei, băiete... Mergi către nord, ieşi din oraş, laşi în stînga mica plantaţie de palmieri, apoi mergi drept înainte şi te conduci după miros.

Urmînd indicaţiile bătrînului, Zelosul găsi repede tăbăcăria. Din cuvele mari cu urină, băligar şi tanin pentru înmuierea pieilor se degaja un miros greu de suportat. În magazii se strîngeau piei de oaie, de capră, de vite, de gazele şi de alte animale specifice deşertului. Pe nişte mese erau expuse centuri, curele, sandale şi burdufuri destinate vînzării la tîrg.

Privirea Zelosului se opri pe un superb sac de piele.

– Cauţi ceva? îl întrebă un bărbos de vreo cincizeci de ani.

– Caut de lucru.

– Ai experienţă?

– Am fost fermier.

– De ce ai părăsit munca la cîmp?

– Asta e treaba mea.

– Hei, nu prea eşti prietenos!

– Dumneavoastră sînteţi stăpînul?

– S-ar putea... Şi nu-mi place deloc felul în care tragi cu ochiul la sacul meu de piele. Ştii ce cred eu? Că nu cauţi de lucru, ci mai degrabă ai vrea să furi cîte ceva de valoare.

Zelosul zîmbi:

– Vă înşelaţi... Din păcate, sînt obligat să devin angajatul dumneavoastră.

– O să-ţi dau altceva mult mai folositor.

Tăbăcarul pocni din degete.

Doi lucrători ieşiră din atelierul în care înmuiau pieile cu sare şi ulei. Aveau fruntea îngustă şi pieptul lat.

– Ia daţi-i o lecţie mucosului ăstuia, băieţi... Nu cred că se va duce să se plîngă cuiva şi nici nu va mai încerca să ne fure.

O expresie de satisfacţie însufleţi chipurile buhăite ale celor doi lucrători. Nici nu apucaseră să se privească bucuroşi de distracţia oferită de stăpîn, că Zelosul sărise deja asupra unuia din ei şi, cu un pumn în bărbie, îl trimise în lumea minunată a viselor, spre a trăi o viaţă mai bună. Uimit, colegul său încercase să reacţioneze, dar fiind prea lent, pumnul său nimerise în gol.

Cel al Zelosului, în schimb, lovi cu precizie ceafa adversarului său, doborîndu-l la pămînt.

Palid, stăpînul tăbăcăriei se retrase pînă dădu cu spatele de o tarabă:

– Ia tot ce vrei și șterge-o!

– Nu vreau decît să muncesc pentru a-mi putea cumpăra un sac frumos de piele. După aceea, voi pleca.

– Cel care-ți place ție este un produs de lux... Îți propun altele mai puțin costisitoare.

– Eu prefer luxul. Și... o condiție, stăpîne: pentru mine nu va exista nici o zi de odihnă și nici o limită a orelor de muncă. N-am timp de pierdut. Îmi trebuie sacul ăsta cît mai repede. Unde mă pot instala?

– Urmează-mă...

Tăbăcarul a fost surprins de puterea de muncă a Zelosului. Niciodată obosit, se scula în zorii zilei. Nu se plîngea de nimic și putea munci cît alții la un loc. Nu i-a trebuit mult timp pentru a-și căpăta îndemînarea și s-a dovedit cel mai bun la întinsul și înmuiatul pielii prinse pe o capră de lemn cu trei picioare.

Dată fiind ușurința cu care tînărul învăța meseria, stăpînul i-a arătat cum se procedează pentru a gresa și a unge cu ulei o piele de primă calitate, împiedicînd-o să se usuce.

Într-o seară, după ce lucrătorii părăsiseră atelierul, stăpînul s-a apropiat de Zelos.

– Am băgat de seamă că nu prea comunici cu colegii tăi.

– Fiecare pentru el. Nu am intenția să-mi petrec viața aici și să-mi fac prieteni.

– S-ar putea să greșești... Meseria asta e mai puțin demnă de disprețuit decît îți închipui. Ia uite...

– Astea sînt păstăi de salcîm.

– Conțin foarte mult tanin. La fel și scoarța aceluiași copac. Acest produs permite realizarea unei adevărate tăbăciri, utile obiectelor de lux. Un superb sac de piele, de exemplu, sau chiar mai mult...

– Pe mine nu mă interesează decît sacul.

– Am primit o comandă de toc, în care un deţinător al secretelor templului din Karnak îşi va pune papirusurile. O mică minunăţie pe care o voi fabrica eu însumi... Dacă te interesează, aş mai putea face unul la fel, cu care ţi-aş putea plăti munca.

– În afara sacului?

– Bineînţeles.

– De ce-mi propuneţi asta?

– Dacă-ţi doreşti atît de mult sacul ăsta, înseamnă că-ţi trebuie pentru a uimi pe cineva. Dacă-i mai adaugi şi tocul, vei fi sigur de reuşită. Şi apoi, mă surprinzi. Pînă astăzi, n-am mai întîlnit pe cineva ca tine. Dacă fac din tine braţul meu drept, vei avea un viitor frumos. Nu am decît fete şi aş avea mare nevoie de un succesor.

– Pe mine nu mă interesează decît sacul. Şi tocul pe deasupra, nu zic nu. În ce priveşte restul, nu voi prinde rădăcini aici.

– Ai timp să te răzgîndeşti.

– Nu-mi duceţi mie grija!

– Om vedea, băiete, om vedea...

Zelosul nu avea nevoie decît de trei-patru ore de somn pentru a-şi reface forţele. Ajungea primul în tăbăcărie şi pleca ultimul. Locuia într-o colibă de stuf ridicată de el însuşi. Anotimpul cald se apropia şi, cum stăpînul îi dăduse o cuvertură grosolană din in, tînărul suporta bine lipsa de confort.

Intră în coliba sa noaptea tîrziu şi, de îndată, simţi prezenţa cuiva.

– Cine e?

Cuvertura se mişcă.

Zelosul o ridică şi descoperi dedesubt o fată goală, care încerca cu stîngăcie să-şi ascundă sexul şi sînii. Nu era nici frumoasă, nici urîtă şi părea să aibă vreo douăzeci de ani.

– Tu cine eşti?

– Verişoara stăpînului... Te-am văzut la atelier. Îmi placi mult şi n-am mai avut răbdare să aştept.

– Bine ai făcut, frumoaso.

Fata se culcă pe spate şi întinse braţele către tînărul care îşi scoase *perizonia*.

– Începusem să duc lipsa acestei plăceri, mărturisi el. Soseşti la timp.

Fata înlănţui trupul de atlet cu un mieunat de pisică în călduri.

O meserie bună, un viitor asigurat, un stăpîn binevoitor, o iubită atentă şi nu prea sperioasă... Ce şi-ar fi putut dori mai mult acest tînăr norocos?

13.

Cînd Tăcutul l-a anunțat pe tatăl Clarei că avea de gînd să plece, acesta din urmă a fost cuprins de furie și l-a amenințat că-l va da în judecată, dacă nu rămîne să termine construirea casei pentru care fusese angajat.

Recunoscîndu-și îndatoririle, Tăcutul a acceptat să nu părăsească Teba înainte de a-și îndeplini datoria morală.

Antreprenorul se calmă și-l invită să ia loc.

– M-am lăsat pradă mîniei, iartă-mă!

– Aveți dreptate: chiar dacă ar trebui să mă ocup singur de șantier, voi termina la termen ceea ce am început.

– De ce refuzi să devii maistrul meu și să-mi iei fiica de nevastă?

– Nu v-a spus?

– Nu, dar îi simt tristețea. Oare, nu e din cauza ta?

– Este adevărat, o iubesc pe fiica dumneavoastră.

– În cazul ăsta, nu mai înțeleg nimic! Dacă ea este cea care refuză, o voi convinge!

– O credeți atît de supusă?

– Va trebui să mă asculte!

– N-o mai tulburați, hotărîrea mea e luată.

– De ce atîta încăpățînare?

– Pentru că am de gînd să intru în confreria din Locașul Adevărului.

– Bine dar... e imposibil! Te ajută cineva?

– M-am născut și am crescut în satul artizanilor.

– Deci asta era... Iată de ce muncești altfel decît ceilalți! Bănuiesc că nici un argument nu-ți va clinti hotărîrea.

– Nici unul, într-adevăr.

– Uite că m-am întristat și eu... Noi trei am fi putut trăi zile fericite împreună. Termină casa asta, Tăcutule, și apoi vei putea pleca.

În mai puțin de cincisprezece zile, Zelosul lucrase cît în trei luni de muncă obișnuită. Nici un lucrător nu tăbăcea pieile mai bine decît el și ale sale se vindeau mai repede și la un preț mai bun. Conștiincios, făcea fiecare lucru cu grijă și, înaintea tăbăcirii, răzuia pielea cît de mult era necesar. Nefolosind uleiurile care puteau rîncezi, tînărul se orientase în mod firesc către calitate. Tocmai terminase o pereche de sandale, pe care nu și le putea permite decît un proprietar de pămînturi.

Cu un cuțit cu lamă semicirculară, Zelosul decupa într-o piele de capră curelușe suple, pe care urma să le împletească pentru conducătorul carelor, pe un scut consolidat cu margini de metal.

– Tu ești lucrătorul cel nou?

Vocea era tăioasă și autoritară. Zelosul nu se întoarse, rămînînd concentrat asupra muncii sale.

– Cel ce-ți vorbește este locotenentul Mehy și nu-i place să i se întoarcă spatele.

– Nu eu mă ocup de clienți... Vorbiți cu stăpînul.

– Tu ești cel care mă interesează. Se pare că ești puternic ca un taur sălbatic și că ai doborît doi flăcăi zdraveni obișnuiți să se bată.

– Nu m-am obosit prea tare... S-au lovit unul de altul.

Mehy îl luă de braț pe Zelos și-l forță să se întoarcă.

– Nu suport ca vreunul să-și bată joc de mine, băiete!

– Dați-mi drumul imediat!

Era atîta violență în ochii cei negri ai tînărului atlet, încît Mehy îi dădu drumul la braț și făcu un pas înapoi.

Zelosul îl privi pe acest om scund, cu fața rotundă și cu părul foarte negru lipit de cap. Avea buze groase, mîinile și picioarele

durdulii, torsul lat şi puternic. Ofiţerul părea sigur pe el, ochii săi căprui exprimînd o mare trufie.

– Te pomeneşti că vrei să mă ataci?

– Nu vă cer decît să mă respectaţi.

– De acord, băiete. E gata scutul meu?

– Tocmai lucrez la el.

– Ia să văd.

Zelosul îi arătă lucrarea.

– Va trebui să-i mai adaugi cuie şi plăci de metal. Doresc un scut atît de solid, încît să-i uimesc pe cei mai buni soldaţi.

– Voi face tot posibilul să fiţi mulţumit.

– N-ai vrea să renunţi la tăbăcărie în favoarea armatei? Cu o statură ca a ta, ai fi angajat imediat.

– Nu simt nici o atracţie pentru viaţa militară.

– Te înşeli, ai avea multe avantaje.

– Cu atît mai bine pentru dumneavoastră. Pentru mine, nu înseamnă mare lucru.

– Eşti tînăr şi mult prea tumultuos, prietene! Dacă ai servi sub ordinele mele, ai învăţa ce înseamnă supleţea.

– *Supleţea*, eu sînt cel care o dă pieii.

– Dacă între timp devii mai inteligent, du-te la cazarma principală din Teba şi recomandă-te din partea locotenentului Mehy. Dar pînă atunci, aş vrea să-mi termini scutul cît mai repede. Mîine în zori, voi trimite un soldat să-l ia.

După plecarea ofiţerului, stăpînul îşi făcu imediat apariţia în atelier.

– Cum a fost Zelosule?

– Nu va face niciodată parte dintre prietenii mei.

– Acest Mehy este un om influent... este foarte ambiţios şi se zvoneşte că, în curînd, va fi avansat într-un post important. Scutul e gata?

– Dacă aşa doriţi, va fi gata peste noapte.

– E mai bine să nu-l supărăm pe Mehy.

– Mîine seară, îmi voi putea plăti sacul de piele.

– Ştiu, ştiu... Mai vorbim.

Cînd Zelosul se trezi, verişoara stăpînului dormea cu faţa în jos. Îi admiră, timp de cîteva minute, şoldurile superbe care îi oferiseră atîta plăcere, dar privirea i-a fost atrasă de primele raze ale soarelui. Străpungeau împrejmuirea de stuf şi luminau două obiecte aşezate pe pămînt: un sac şi un toc de piele.

Se ridică să le pipăie: erau de cea mai bună calitate.

– Îţi plac? se auzi glasul subţirel al verişoarei, abia trezite din somn.

– Două mici minunăţii.

– Ca sînii mei?

– Dacă vrei.

– Stăpînul ţi le dă în dar.

– Greşit, frumoaso: cea care mi le-a dăruit e munca mea.

– Cînd îţi voi fi mireasă?

– Ţi-ar plăcea?

– Mai întrebi? Tăbăcăria va fi a ta, nu?

Zelosul îi trase o palmă peste fese.

– Ziua începe bine!

– Du-te repede să-ţi vezi stăpînul, dar întoarce-te şi mai repede, îl imploră ea, plină de dorinţă.

Tăcutul părăsise şantierul în zori, după ce terminase casa din Teba, casă ce urma să fie locuită de familia unui cofetar. Contractul fusese respectat. Acum putea să părăsească malul de est şi să ia bacul pentru a porni spre Locaşul Adevărului.

De sute de ori, inima îi dăduse ghes să se repeadă pînă la grădină, s-o revadă pe Clara pentru ultima oară. Dar asta n-ar fi răsucit, oare, cuţitul în rană şi n-ar fi mărit durerea despărţirii?

Se dăruise muncii zi şi noapte pentru a nu se mai gîndi la ea, dar amintirea chipului său nu-i dădea pace. Renunţase să-i mai vorbească, dar aceasta fusese o încercare aproape imposibil de suportat. Era totuşi momentul să părăsească oraşul. Doar cîteva zile în plus şi poate că n-ar mai fi avut curajul să plece.

Briza dimineţii era înmiresmată şi ameţitoare. Încărcat cu marfă, bacul traversa Nilul înaintînd pe o parte, pentru a profita

în același timp și de vînt, și de curent. Noaptea avea să se sfîrșească pentru călătorii somnoroși.

Tăcutul sări primul pe mal, urcă panta scurtă și, deodată, se opri.

Clara era acolo, așezată sub un palmier.

Zbură spre ea într-o clipă și-i dădu mîna, ajutînd-o să se ridice.

– Vin cu tine, îi spuse ea.

14.

Tăbăcarul tocmai mînca. Zărindu-l pe Zelos, lăsă jos bucata de pîine şi fugi către el.

– Unde te duci?

– Am muncit bine, m-ai plătit, acum plec.

– N-are nici un rost! Nu-ţi place verişoara mea?

– Are nişte fese superbe şi un creier de vrabie.

– Nu vrei să fii succesorul meu?

– La vîrsta ta, ar trebui să ai urechi de auzit. Am obţinut ceea ce doream şi, aşa cum am spus-o de la început, îmi continuu drumul.

– Gîndeşte-te bine, Zelosule!

– Adio, stăpîne.

Uitînd deja tăbăcăria, tînărul se gîndea cum să facă rost de lemnul necesar pentru fabricarea unui jilţ. L-ar fi putut obţine dînd în schimb frumosul toc din piele, dar nu-i venea să se despartă de el. N-ar putea fi, oare, un atu în plus pentru a trece pragul confreriei?

De-acum avea nevoie să găsească de lucru la un tîmplar. Nu-şi mai putea pierde vremea la tăbăcărie.

Pe la mijlocul dimineţii, tînărul ajunse la un atelier, în care vreo douăzeci de ucenici şi tot atîţia meseriaşi fabricau o mobilă simplă, dar solidă. Sexagenar, robust, cu mustăcioară, stăpînul tîmplăriei nu părea uşor de abordat.

– Numele?

– Zelosul.

– Experiența profesională?

– Fermier și tăbăcar.

– Ai fost concediat?

– Nu, am plecat singur.

– De ce?

– Asta e treaba mea.

– Așa-ți pot spune și eu, băiete: e treaba mea. Dacă refuzi să-mi răspunzi, du-te în altă parte.

Tonul agresiv al tîmplarului îi plăcu Zelosului; îi venea să se ia la bătaie.

– Tatăl meu e un om îngust la minte, iar tăbăcarul la care am muncit este un oportunist fără pereche. Aș fi putut fi succesorul ambilor, dar caut un stăpîn mai bun.

Tîmplarul nu-și ascunse mirarea:

– Cîți ani ai?

– Șaisprezece ani. Oamenii îmi dau mai mult din cauza staturii mele. Ori mă angajați, ori mă duc în altă parte.

– De fapt, ce dorești?

– Să adun cît mai repede numărul de zile de muncă pentru a-mi permite să fac rost de cantitatea de lemn necesară fabricării unui jilț și pentru a cumpăra un scaun pliant de lemn.

– Cunoști prețurile?

– Un leneș ar avea nevoie de cinci luni de muncă fără osteneală. Eu însă voi cîștiga doar într-o lună banii de care am nevoie.

– Dar tu nu dormi niciodată?

– Cît mai puțin posibil, cînd am o treabă de terminat.

– Și apoi?

– Cînd am obținut ce doresc, plec.

– Nu te interesează să înveți meseria cu temeinicie?

– Ce am avut de spus, am spus. Acum, dumneavoastră hotărîți.

– Ești un tip ciudat... Aici, eu comand și nu-mi plac încăpățînații. Dacă accepți să fii ascultător, am putea încerca.

– Pot să încep imediat?

– Dacă ai nevoie de lemn, o să-l tai chiar tu. Pădurarul meu te va învăța să mînuiești toporul.

Clara și Tăcutul înaintau încet în direcția satului artizanilor, pe lîngă lanurile de grîu întrerupte de plantații de palmieri și de boschete de sicomori.

– Nu este un sat ca oricare, îi explică el. Mă tem că nu vei fi admisă.

– Voi fi, dacă vom locui sub același acoperiș ca soț și soție.

Se opri s-o ia în brațe:

– Chiar vrei... Vrei cu adevărat?

– Te mai îndoiești?

Niciodată aerul nu fusese atît de înviorător, cerul atît de curat, soarele atît de luminos. Dar Tăcutul știa că fericirea asta nu va dura.

– Celelalte femei îți vor face viața imposibilă și te vor forța să pleci. Eu voi încerca să le fac să te accepte, să le conving că nu ești doar soția mea și că nu ești străină de munca artizanilor, dar...

– Nu va mai fi nevoie.

Deci, Clara renunța. Înțelese că dorința sa era o utopie.

– Nu va mai fi nevoie, reluă ea, pe cît de liniștită, pe atît de hotărîtă, căci și eu am auzit chemarea.

– Cum așa?

– Privind spre creasta de miazănoapte unde sălășluiește zeița liniștii. Oare, nu apără ea văile interzise în care se află sufletele nemuritoare ale faraonilor și ale soțiilor lor, nu este ea patroana secretă a artizanilor din Locașul Adevărului? Vocea ei mi s-a strecurat în inimă o dată cu vîntul, umplîndu-mi sufletul. De acum știu că scopul vieții mele este s-o descopăr, s-o cunosc și s-o slujesc. Și pentru a îndeplini acest destin nu există decît un singur loc.

– Te voi ajuta cît de mult voi putea, Clara, și nu voi trece pe poarta satului fără tine.

Mînă în mînă, privind spre culmea de miazănoapte, continuară să înainteze către sat. Dragostea care îi unea îi făcea de

acum de nedespărţit. Voiau să trăiască acelaşi fel de viaţă, în toate dimensiunile sale, de la cea materială la cea spirituală. Oricare ar fi încercările prin care vor trebui să treacă, nici nu se vor plînge, nici nu vor regreta; şi dacă va trebui să se confrunte cu eşecurile, nu vor da înapoi.

În sat se putea ajunge pe două căi. Prima pornea din apropierea lui, templul de mii de ani al lui Ramses cel Mare, dar era păzit în permanenţă de soldaţi, care nu-i lăsau să treacă decît pe artizani. A doua, era singura cale autorizată pentru cel care voia să încerce să intre în sat.

Clara şi Tăcutul lăsară în dreapta templul lui Amenhotep, fiul lui Hapu, marele înţelept care-l servise cu credinţă pe faraonul Amenhotep al III-lea, al cărui templu se afla în apropiere. În stînga, apărea colina Djeme, unde erau înmormîntaţi zeii primordiali. Părăsind zona terenurilor cultivate, au intrat în deşert.

Primul dintre cele cinci forturi marca limita domeniului sacru, evidenţiind importanţa „marelui şi nobilului Mormînt de mii de ani, aflat la vest de Teba". Numită pe scurt „Mormîntul", instituţia era alcătuită din artizani veniţi să sape, să cioplească şi să decoreze locurile de veci ale faraonilor şi ale soţiilor lor. Teritoriul său cuprindea, în afara satului însuşi, Valea Regilor şi a Reginelor.

Clara deveni conştientă că se aventura într-o altă lume, îndepărtată şi apropiată totodată, o lume în care oamenii continuau să iubească, să sufere şi să lupte cu problemele de zi cu zi, dar în care munca consta în a sculpta în eternitate, ca într-un material.

De cînd auzise chemarea, Clara îl vedea pe Tăcut cu alţi ochi. Simţea în propria fiinţă o dorinţă de creaţie care o fascina. Îi lipseau doar uneltele pentru a-şi concretiza pornirea.

Soldaţii nu păreau mai amabili ca de obicei.

– Permisele voastre.

– Nu avem.

– Atunci, faceţi calea întoarsă.

– Eu sînt Tăcutul, fiul lui Neb cel Desăvîrşit, şef de echipă în satul secret. Ar trebui să-l previi pe tatăl meu că mi s-a terminat călătoria şi că doresc să mă reîntorc în sat împreună cu soţia mea.

– Păi... trebuie să-l informez pe şef. Aşteptaţi-mă aici.

Soldatul îşi trimise un coleg drept emisar la al doilea fort şi aceeaşi scenă se repetă din fort în fort, pînă la biroul şefului Sobek. Acesta ceru să li se dea voie tinerilor să treacă „cele cinci ziduri" pentru a se prezenta înaintea lui.

După agresivitatea privirii sale, Clara şi Tăcutul simţiră că partida era departe de a fi cîştigată.

– Povestea voastră mi se pare dubioasă, declară Sobek cu un ton sec. Dacă m-aţi minţit, o s-o plătiţi scump.

15.

Şeful Sobek nu-i invită pe oaspeţi să ia loc. Dormise prost, mîncarea de fasole nu prea îi picase bine, căldura îl irita la culme şi nu suporta să fie contrazis.

– Îl cunoşti bine pe şeful de echipă Neb cel Desăvîrşit? întrebă calm Tăcutul.

– Mă iei drept un imbecil? Tu eşti cel pe care nu-l cunosc! Şi Neb cel Desăvîrşit nu are nici un fiu.

– În sensul profan al cuvîntului, este exact.

– Ce tot spui acolo...

– Părinţii mei au murit, iar Neb cel Desăvîrşit m-a adoptat şi, astfel, artizanii din Locaşul Adevărului mă consideră fiul lui. Dar cum cred că ocupaţi acest post de puţină vreme, n-aţi mai auzit despre mine.

Sobek îşi lovi fruntea cu palma dreaptă.

– Atîtea poveşti, atîtea mistere... Cum aş putea să le verific? Că în sat nu am dreptul să pătrund!

– Lăsaţi-mă să-i vorbesc paznicului de la poarta principală. Îl va preveni pe tatăl meu.

– Fie... Şi ea cine e?

– Clara, soţia mea.

– A cui fiică este?

– A unui antreprenor de pe malul drept.

– Deci... nu locuieşte în sat!

– Nu încă, dar va locui împreună cu mine.

Sobek îndreptă un deget acuzator spre Tăcut.

– Cu ce-mi dovedeşti că sînteţi căsătoriţi?

– Ştiţi bine că nu este necesar nici un document administrativ.

– Şi mai ştiu că trebuie să locuiţi sub acelaşi acoperiş. Unde e, acoperişul ăsta?

– Dacă ne lăsaţi să ne ducem în cartierul lucrătorilor auxiliari, o să vi-l arătăm.

– Haide!

Cîţiva artizani aparţinînd personalului auxiliar al confreriei fuseseră autorizaţi să-şi construiască locuinţe modeste, în afara zidurilor satului. Era cazul fierarului Obed, un sirian bărbos de vreo patruzeci de ani, cu braţe enorme şi cu picioare scurte, care fabrica şi repara unelte din metal.

De cum îl văzu pe Tăcut, Obed ieşi din fierărie şi se repezi la el să-l strîngă în braţe, gata-gata să-l răstoarne.

– În sfîrşit, te-ai întors! Eram convins că n-ai dispărut. Scribul Ramose e suferind, iar tatăl tău începuse să dispere.

Iritat, Sobek interveni:

– Îţi rîzi de mine! Casa asta e a lui Obed, nu e a ta.

Fierarul interveni:

– Care e problema, şefu'?

– Pretinde că e însurat cu această femeie, dar n-au casă.

Obed o privi pe Clara:

– Pe toţi zeii cerului şi ai pămîntului, ce frumoasă e! Dacă m-ar vrea pe mine de bărbat, n-aş ezita nici o clipă. Eşti prost informat, şefu'. Tocmai am lăsat moştenire camera mea acestei perechi care va locui în ea în văzul şi cu ştiinţa tuturor. Deci vor fi aici la ei acasă şi tot aici îşi vor duce viaţa de familie.

Furios, Sobek încercă să protesteze:

– Şi dacă fata asta nu e soţia, ci sora lui, dacă...

– Ia-mă în braţe, îi ceru Clara Tăcutului care o luă pe sus pentru a o trece pragul casei.

– Vă felicit pentru conştiinţa profesională, şefule Sobek, declară fiul spiritual al lui Neb cel Desăvîrşit. Clara şi cu mine ne iubim, sîntem soţ şi soţie, şi o vom venera pe Hathor, zeiţa dragostei, pentru fericirea pe care ne-o oferă.

– Sper că n-ai intenţia să asişti la această scenă tandră întocmind un proces-verbal! îi spuse fierarul paznicului.

Urmărit de rîsul lui Obed, Sobek se reîntoarse în biroul său. Voia să ştie totul despre Tăcut, să descopere cea mai mică greşeală şi, atunci, nu-l va cruţa.

Cît de blîndă fusese această noapte de dragoste în patul vechi şi şubred al noii cămăruţe! Trupurile se contopiseră ca într-un vis, cu gesturi ce purtau în ele magia dorinţei şi a tandreţei.

– Ce clipe fericite, spuse Tăcutul cînd răsări soarele. Care dintre zeiţe le-ar putea face eterne?

– Am dormit lîngă tine, dragostea mea, mîna ta m-a acoperit şi ţi-am devenit soţie. Să nu mai pleci de lîngă mine şi fie ca nimeni şi nimic să nu ne despartă.

Tăcutul o cuprinse în braţe, dar un zgomot le întrerupse această clipă dulce.

– Dacă tinerii căsătoriţi s-au trezit, anunţă vocea groasă a fierarului, le aduc ceva de mîncare.

Lapte, plăcinte calde, brînză proaspătă, smochine... Un adevărat ospăţ!

– Soţia ta, Tăcutule, este la fel de frumoasă ca o zeiţă şi cred că are numeroase calităţi, dar... i-ai atras atenţia că n-o aduci în paradis? Satul e o lume închisă, ostilă tuturor celor nou-veniţi, mai ales cînd aceştia riscă să-i eclipseze pe ceilalţi.

– Soţul meu nu mi-a ascuns nimic, preciză Clara.

– Zău... şi nu ţi-e frică?

– Am auzit şi eu chemarea, nu numai el.

– În regulă... Atunci, degeaba vin eu cu sfaturi. În locul vostru, eu aş da uitării acest Locaş al Adevărului şi aş pleca să mă instalez pe malul drept, profitînd de viaţă. Să vă închideţi în satul ăsta, la vîrsta voastră, fără nici un orizont decît o operă misterioasă... În sfîrşit, fiecare cu destinul său...

După ce s-au spălat unul pe celălalt cu apa adusă în fiecare zi pentru sat şi pentru personalul auxiliar, tinerii s-au îmbrăcat.

– *Perizoma* mi-e cam veche, spuse Tăcutul cu regret. Tu vei face impresie mai bună cu rochia ta cea nouă.

– Sper ca tribunalul să nu țină cont doar de aparențe.

– Sincer să fiu, nu-i știu criteriile și nici măcar nu știu care-i sînt membrii.

– Te pomenești că ești îngrijorat!

– Mă tem că voi da greș, că te voi dezamăgi, că nu mă voi dovedi demn de tatăl meu.

– Și eu sînt îngrijorată. Dar știu că nu vom avea de ales și că va trebui să fim sinceri și să ne dezvăluim așa cum sîntem.

– Pe mine mă preocupă alt amănunt: eu am îndeplinit condițiile materiale pentru a mă prezenta, dar oare ce vor cere de la tine?

– Om vedea.

Fierarul mai avea ceva de spus:

– Iată ce mi-ai încredințat înaintea plecării tale, acum cîțiva ani, spuse Obed, dîndu-i un sac de piele, bucăți de lemn de bună calitate pentru fabricarea unui jilț și un scaun pliant de lemn. Dar aș vrea să înțeleg... De ce nu te-ai prezentat în fața tribunalului atunci cînd îndeplineai condițiile impuse, tu, fiul spiritual al unui artizan renumit?

– Pentru că nu auzisem chemarea.

– Și-ai călătorit atît de mult în speranța că o vei auzi?

– Da și mi-am dat seama că era foarte aproape, atît de aproape, încît forța ei mă asurzise.

Fierarul oftă:

– Îți mulțumesc pentru sinceritate, dar nu înțeleg chiar nimic... În orice caz, îți urez noroc.

Dimineața era superbă, dar căldura insuportabilă. Cei doi tineri ajunseră la postul principal al străjerilor, unde un Sobek mai bine dispus își savura micul dejun.

– N-am nici un motiv să vă arestez, regretă el. Afară... și prezentați-vă la poarta dinspre nord.

Tăcutul și Clara se supuseră. Zidurile împrejmuitoare ale satului păreau de netrecut.

La stînga porții închise, se afla unul din cei doi paznici, de strajă de la ora patru dimineața la ora patru după-amiaza. Purta în mînă un baston și avea la dispoziție o colibă în care se adăpostea de soare. Dar nu avea permisiunea să treacă pragul, dincolo de ziduri. La fel ca tovarășul său, locuia în zona culturilor, departe de satul artizanilor.

Cap pătrat, umeri largi, cicatrice în urma tuturor felurilor de lupte, primea un salariu modest, completat cu prime, ori de cîte ori era martor în tranzacțiile comerciale.

– Mă numesc Tăcutul și sînt fiul lui Neb cel Desăvîrșit. Soția mea, Clara, a auzit chemarea, ca și mine. Te rugăm să deschizi poarta satului.

– Nu aveți autorizație să intrați.

16.

Tăietorul de lemne avea pielea tăbăcită şi mesteca întruna frunze de lemn-cîinesc. Rămăseseră, el şi Zelosul, în urma unei turme de vreo zece capre avînd-o în frunte pe cea mai bătrînă, ghidul lor de fiecare zi.

– Tăiem lemne sau păzim turmele? spuse Zelosul, iritat.

– Nu fi atît de nerăbdător, băiete; după cîte văd, nu cunoşti meseria. Datorită caprelor mele, cîştig timp şi energie.

Capra cea bătrînă găsi un salcîm, la marginea deşertului, şi începu să mănînce frunzele la care putea ajunge. Neputînd rezista acestor delicatese, suratele sale se repeziră să ia copacul cu asalt.

– Hai să ne aşezăm la umbra palmierului de acolo şi să lăsăm caprele să muncească. Am adus cu mine pîine, ceapă şi apă rece.

– N-am chef să mă odihnesc, ci să tai lemn, mult lemn.

– Ce să faci cu el?

– Să fabric un jilţ.

– Îţi mobilezi casa?

– Nu, dar de acest jilţ am mare nevoie.

– Ai micile tale secrete şi pe bună dreptate. Cu cît te destăinuieşti mai puţin oamenilor, îţi este mai bine. Eu am divorţat de două ori pentru că aveam prea multă încredere în soţiile mele. Au sfîrşit prin a mă aduce în sapă de lemn şi-mi voi termina zilele ca tăietor de lemne, în slujba unui tîmplar.

– Cînd începem?

– Ar trebui să le fii recunoscător acestor animale cumsecade.

Înălțîndu-se pe picioarele din spate, caprele desfrunzeau copacul cu rîvnă. Tăietorul de lemne le sări în ajutor: legă o frînghie de ramurile înalte și le trase în jos, pentru ca patrupedele să poată ajunge la ele, bucuroase de continuarea ospățului.

– Ei, băiete, acum admiră treaba pe care am făcut-o! Privește salcîmul: e curățat perfect! Abia acum e rîndul nostru.

Zelosul primi un topor cu mîner de lemn și cu lama din bronz. Tăie ramurile de pe trunchi cu mici lovituri sigure, apoi, fără să-și tragă sufletul, îl reteză cu o forță care-l uimi pe tăietorul de lemne. Nu numai că acest tînăr părea să nu obosească niciodată, dar gesturile îi erau precise, ca și cînd ar fi fost un profesionist cu experiență.

– Cred că ești prea grăbit... În ritmul ăsta riști să-ți ratezi meseria.

– Fii pe pace, n-am intenția să-mi fac din asta o meserie. De îndată ce termin, o să-ți cer să le oferi caprelor tale un alt copac.

– Stăpînul a spus că...

– Eu folosesc toporul, nu stăpînul.

Tăietorul își spuse că era mai bine să evite neplăcerile de moment. Și pe urmă, caprele plecaseră deja în căutarea unui nou ospăț, în timp ce el își oferea o odihnă binemeritată, iar Zelosul ataca deja un al doilea salcîm.

Trecuseră trei zile, dar Tăcutul și Clara continuau să aștepte cu nerăbdare. Fierarul Obed le aducea cîte ceva de mîncare, fără să rostească vreun cuvînt, ca și cînd ar fi primit ordinul să se poarte astfel. Șeful Sobek trecea prin fața lor fără să le acorde nici cea mai mică atenție.

Asistau la sosirea cortegiului de măgari încărcați cu alimente și materiale, la descărcarea supravegheată de paznicul porții și la truda lucrătorilor auxiliari care asigurau confortul locuitorilor din Locașul Adevărului.

– Oare cît mai avem de așteptat? Procedura asta e normală? întrebă Clara.

– Habar n-am. Cei dinăuntru fac cum le trece prin cap.

– Mie îmi este place să aștept aici, lîngă tine, iar locul ăsta este atît de magic, încît timpul pare să se scurgă blînd, ca mierea.

Tăcutul împărtășea seninătatea soției sale. Cu ea și datorită ei, nu se mai temea de nici o lovitură a sorții. Dacă sfatul artizanilor credea că îi va putea face să cedeze prin panică și îngrijorare, se înșela. Oare nu era deja o fericire să se afle aici, în deșert, printre dealurile sălbatice dominate de maiestuoasa culme dinspre miazănoapte, aproape de locul în care oamenii munceau pentru eternitate trăind secretul materiei?

La sfîrșitul celei de-a treia zile, cînd soarele dispărea dincolo de linia orizontului, paznicul veni în întîmpinarea lor.

– Tăcutule, încă mai ții la primirea ta în confrerie?

– Nu mi-am schimbat intențiile, cîtuși de puțin.

– Și tu, Clara?

– Nici eu n-am renunțat.

– Bine. Atunci, uite ce doream să vă spunem: eu și colegul meu ducem scrisorile. Dacă doriți să trimiteți o scrisoare vreunui apropiat, înainte de a vă prezenta sfatului artizanilor, vă stau la dispoziție.

Tăcutul dădu negativ din cap, la fel și soția sa, nu fără a se gîndi la tatăl său, cel care nu i-ar fi înțeles hotărîrea.

– Atunci, urmați-mă.

Se înnopta repede. Lucrătorii auxiliari se retrăseseră să doarmă acasă, în cîmpie, și ai fi putut jura că satul, cufundat în întuneric, fusese părăsit.

În ciuda hotărîrii luate, inima Clarei se strînse. Dulcea magie a locurilor dispăruse o dată cu ultimele raze ale asfințitului și nu-i mai rămăsese în suflet decît o teamă difuză și apăsătoare.

Mergînd în urma paznicului, cei doi ajunseră la un metru de poarta din nord, care asigura accesul principal în satul secret.

– Așteptați puțin aici.

Tăcutul își strînse soția de mînă.

Paznicul se lăsă pe vine, aprinse o torță și nu-i mai băgă în seamă pe cei doi. Șoimi-pelerini dansau pe cerul pe care se stingeau ultimele licăriri portocalii.

Poarta se întredeschise.

Un om în vîrstă se opri în prag, ţinînd în mîna dreaptă un baston noduros. Pe cap purta o perucă neagră şi grea şi era îmbrăcat cu o *perizoma* albă şi lungă. Tăcutului i se păru că seamănă cu un tăietor de lemne năzuros, pe care era bine să nu-l deranjezi.

– Cine sînteţi voi, cei care îndrăzniţi să tulburaţi pacea celor din Locaşul Adevărului?

– Eu sînt Tăcutul, fiul lui Neb cel Desăvîrşit, iar cea care mă însoţeşte e soţia mea, Clara.

– Aţi anunţat sfatul de sosirea voastră?

– Dorim să-i prezentăm cererea noastră.

– Şi anume?

– Dorim să aparţinem confreriei artizanilor şi să trăim în acest loc.

– Îndeplineşti condiţiile cerute?

Tăcutul îi arătă sacul de piele, scaunul pliant şi lemnul destinat confecţionării jilţului. Omul le examină şi tăcu, fără a face vreun comentariu.

– Şi tu, Clara?

– Eu am auzit chemarea dinspre creasta de miazănoapte.

Omul cu baston reflectă îndelung, cîntărindu-şi, parcă, răspunsul:

– Juraţi pe numele faraonului că nu veţi dezvălui nimănui şi în nici o împrejurare ceea ce veţi vedea şi auzi!

Cei doi depuseră jurămîntul.

– Dacă nu vă veţi respecta cuvîntul dat, fie ca demonii infernului să vă chinuie în veci! Urmaţi-mă!

Mergînd după omul cu baston, cei doi soţi se strecurară pe uşa întredeschisă. De partea cealaltă, se ghicea o străduţă. De o parte şi de alta, case, pe care le văzură doar în treacăt, străbătînd acest univers misterios. Forţaţi s-o ia la stînga, se aflară de îndată în faţa unei arcade, unde aşteptau doi artizani.

Cuprinşi de întuneric, nu puteau fi văzuţi.

Unul din ei înaintă şi o apucă pe Clara de mînă. Tăcutul a fost cuprins de panică.

– Unde o duci?

– Dacă refuzi să te supui legilor noastre, părăseşte imediat satul!

– Ai încredere în mine, spuse Clara.

Artizanul se îndepărta, ducînd-o pe femeie cine ştie unde.

Tăcutul se simţi deodată singur şi începu să se teamă de încercările ce urmau să vină. Sperase că nu vor fi despărţiţi şi că, în faţa judecătorilor, îşi vor uni forţele. Dar iată că acum trebuia să-i înfrunte singur.

– Este timpul, anunţă omul cu baston.

17.

Patru salcîmi.

Zelosul tăiase în bucăţi patru salcîmi. Şi asta într-un timp record, uimindu-l pe tăietorul de lemne. Tîmplarul îl ascultase pe acesta din urmă bălmăjind un raport confuz, pe care era obligat să-l creadă văzînd stiva de buşteni înălţată în faţa atelierului său. Tînărul învăţase să folosească un ferăstrău şi ştia să taie perfect în lungime cele mai desăvîrşite bucăţi, obţinînd scînduri pe care un profesionist foarte experimentat nu le-ar fi respins.

Indiferent la discuţia dintre tăietorul de lemne şi tîmplar, Zelosul privea cu interes obiectele expuse, gata să fie livrate: mînere de evantai, piepteni, creuzete şi mici mobile, cufere şi taburete.

Tîmplarul se apropie şi spuse:

– Am dat ordine precise, de care tu n-ai vrut să ţii seama. Ştiai că, pentru a doborî un copac, ai nevoie de o autorizaţie? Va trebui să-ţi justific acest zel faţă de administrator!

– Asta e treaba dumneavoastră, stăpîne! Eu v-am dat în avans şi, mai mult, economisiţi, astfel, nişte salarii. Cîţi copaci ar trebui să mai tai în bucăţi pentru a obţine cantitatea de lemn de care am nevoie?

– Experienţa ta de tăietor de lemne a luat sfîrşit.

– Mă concediaţi?

– Ar fi, desigur, cea mai bună soluţie, dar trebuie să înveţi să faci un jilţ şi un scaun pliant, dacă mi-aduc bine aminte.

– Ce-i drept, aveţi o memorie bună.

– Nu intri într-un atelier precum un taur într-un ţarc. Cu mulţi ani în urmă, am angajat tehnicieni exigenţi, iar ucenicii ştiu că trebuie să le dea ascultare şi să se poarte corect. Mă tem că tu nu vei reuşi să fii ca ei.

– Să încercăm, totuşi.

– Te previn: la prima necuviinţă, va trebui să pleci.

Stăpînul şi angajatul său bătură palma.

– Pot începe de pe acum?

– Aşteaptă pînă mîine. Tu...

– N-am timp de pierdut.

Cînd tîmplarul îl prezentă pe Zelos lucrătorilor atelierului, atmosfera deveni glacială. Chipuri încruntate se întoarseră către noul sosit, dîndu-i de înţeles că nu se bucurau de prezenţa lui.

– Vă cer să-l acceptaţi pe Zelos ca ucenic, spuse stăpînul. Vă va ajuta să vă terminaţi lucrările cu care aţi rămas în urmă şi va fi la dispoziţia celui care va avea nevoie de el.

– Ce ştie să facă? întrebă meşterul-tîmplar, cel mai în vîrstă dintre lucrătorii din atelier.

– Trebuie să învăţ, răspunse tînărul. Cine vrea să mă instruiască?

– Ia asta!

Meşterul-tîmplar îi întinse Zelosului o teslă, o mică unealtă cu mînerul de lemn, cu partea din metal plată şi ridicată aproape în unghi drept; o lamă de bronz era fixată de ea cu ajutorul unei cureluşe de piele.

– Arată-ne ce poţi face! îi ordonă el, ironic.

Zelosul examină lama, îşi trecu degetul pe tăiş, apoi cercetă îndelung atelierul, ca şi cînd s-ar fi pregătit să devină stăpînul lui. Pentru cîteva clipe, îşi fixă privirea asupra unui butuc, apoi alese o scîndură şi-i nivelă suprafaţa cu tesla.

– Cine te-a învăţat? se miră meşterul.

– O unealtă este, în mod obligatoriu, adaptată la materialul pe care trebuie să-l prelucreze. Asta e făcută pentru a rabota, nu?

– Tu nu eşti un novice...

– Pînă acum, n-am avut nevoie de nimeni şi mă întreb dacă n-o s-o ţin tot aşa. Nu mai aveţi şi altceva să-mi arătaţi?

Stăpînul le făcu semn lucrătorilor să plece:

– Cine eşti tu, de fapt, băiete?

– Cineva care doreşte să fabrice un scaun pliant.

– Ai vrea, cumva, să-mi iei locul?

– În privinţa asta, staţi liniştit! De îndată ce voi obţine ceea ce-mi doresc, voi pleca.

– Bine... Priveşte-mă!

Tîmplarul se aşeză pe o bancă, luă cu mîna dreaptă un mai şi cu stînga o daltă pentru lemn. Îşi fixă între genunchi o scîndură îngustă şi scobi cîteva caneluri, aliniate perfect.

– Acum e rîndul tău.

Zelosul se aşeză în locul patronului şi îl imită fără ezitare.

– Nu pot crede că n-ai lucrat lemnul niciodată!

– Puteţi crede ce doriţi, dar hai să continuăm!

În atelier, erau mai multe feluri de topoare, de ferăstraie, de cuţite şi de dalte. Zelosul le încercă pe toate, ezitînd puţin. Mîna îi era sigură, gesturile precise.

Uluit, tîmplarul îi arătă cum se folosesc scîndurile tăiate cu grijă, pe care le asamblă în coadă de rîndunică, consolidîndu-le cu dibluri şi crampoane. Îi dezvălui tehnica realizării colţurilor acoperite; cea a cuielor de lemn, arta de a uni un cep cu un uluc, cea de a închide lădiţele pentru a nu lăsa să se răstoarne conţinutul, precum şi metoda de ajustare perfectă, permiţînd fabricarea de cutii şi de scaune.

Mîna Zelosului înţelegea totul şi nu uita nimic. Se dovedea, uneori, mai abil decît profesorul său.

– Tu te-ai născut pentru a fi tîmplar, băiete, i se adresă meşterul, uimit. Nimic nu e greu pentru tine. Alege această meserie şi vei face avere.

– Cîte taburete trebuie să fac pentru a-mi cîştiga scaunul pliant?

– O duzină vor fi de ajuns... Dar eu sînt sigur că vei îndrăgi această muncă!

– Arătaţi-mi cum se montează paiul pe un scaun.

– Asta vom face mîine.

– Sînteţi obosit?

Iritat, patronul luă nişte fibre vegetale împletite pentru a le monta pe un scăunel solid.

Noaptea trecu foarte repede, stăpînul testînd tot mai mult calităţile surprinzătoare ale acestui elev, care lucra fără greşeală.

Cînd tîmplarul începu să aţipească, zdrobit de oboseală, Zelosul îşi termină primul taburet.

Era zi liberă. Lucrătorii se odihneau, cu excepţia maiului Zelosului, care muncea sub un sicomor. Îl distra mînuirea acestui ciocan de lemn şi a daltei. Se bucura, păcălind capcanele pe care i le întindea lemnul. Cu o piatră şlefuită netezea perfect suprafaţa unui taburet. Cu oarecare experienţă, ar fi reuşit, desigur, să finiseze o mobilă mică, pe cît de frumoasă, pe atît de solidă.

– Tu eşti Zelosul? îl întrebă o tînără zveltă şi înaltă, cu părul negru şi scurt.

– Da, eu sînt.

– Pot să iau loc?

– N-ai decît.

Fata purta o cămăşuţă cu mîneci scurte şi o fustă care se oprea deasupra genunchilor. Bronzată, cu ochi provocatori, sugea o tulpină de papirus dulce.

– Ştii ce se spune, Zelosule? Murmurul frunzelor de sicomor seamănă cu parfumul mierii, frunzişul său e asemenea turcoazei, coaja e precum faianţa, iar fructele îi sînt mai roşii decît jaspul. Umbra sa răcoreşte, dar mie mi-e cald, atît de cald... Mă ajuţi să-mi scot bluza?

– Acum am treabă.

Neavînd încotro, îşi scoase singură veşmîntul fin, dînd la iveală două mere pline de dragoste şi se ghemui, lipindu-se de pulpa vînjoasă a tînărului atlet.

– Nu-ţi place descrierea pe care am făcut-o sicomorului?

– Ce fel de rudă eşti tu cu stăpînul?

Fetişoara fragedă se crispă:

– Sînt... sînt nepoata sa.

– Am început să mă obişnuiesc: de fiecare dată, stăpînii mei îmi trimit cîte o fată frumoasă, să mă facă mai vorbăreţ şi să mă păstreze pe lîngă ei.

– Te înşeli, eu...

– Lasă minciunile! I-ai putea aminti unchiului tău că i-am spus adevărul şi că nu am nici cea mai mică intenţie să devin tîmplar. Datorită lui, am progresat repede şi, în curînd, voi fi proprietarul unui frumos scaun pliant.

– Nu rămîi aici?

– Am ceva mai bun de făcut.

– Totuşi, viitorul tău...

– Lasă-l în seama mea! Şi viitorul meu imediat este o fată superbă, care simte dorinţa de a face dragoste.

18.

Întreaga Tebă vorbea cu înfrigurare despre marele eveniment: Ramses cel Mare urma să sosească din Pi-Ramses, capitala sa din Deltă, pentru a rămîne cîteva săptămîni în palatul din Karnak. După unii oameni de la curte, era vorba de o simplă călătorie, o perioadă de odihnă în templul închis, după alții, bătrînul monarh dorea să anunțe celor din partea locului cîteva hotărîri importante.

Ramses cel Mare domnea asupra Egiptului de cincizeci și șapte de ani și se apropia de vîrsta de optzeci de ani. La douăzeci și unu de ani semnase un tratat de pace cu hitiții, pentru a deschide o eră de pace și de prosperitate, care să rămînă în memoria umanității. Dar nenorocirile îl loviseră în mai multe rînduri, căci tatăl său Sethi, mama sa Tuya și soția sa adorată, măreața regină Nefertari plecaseră dintre cei vii, la fel ca mulți alți prieteni apropiați. Cu doi ani în urmă, Khay, fiul său literat și savant, cel care ar fi trebuit să-i urmeze la tron, ajunsese și el în lumea de dincolo, lăsînd această sarcină grea pe seama celuilalt fiu, Merenptah.

Bătrîn și chinuit de reumatism, Ramses îi lăsa deja lui Merenptah grija de a se ocupa de cele două Țări, Egiptul de Sus și Egiptul de Jos, dar tot el era cel care semna decretele regale redactate de fidelul său scrib Ameni, din ce în ce mai ursuz, dar la fel de harnic ca și pînă acum.

După spusele poporului egiptean, datorită faraonului, adevărul gonea minciuna, răufăcătorii cădeau pradă faptelor lor,

inundația venea la vreme, întunericul ceda în fața luminii; nu avea, oare, regele milioane de urechi să audă vorbele tuturor, oriunde s-ar fi aflat aceștia, ascunși chiar în cele mai adînci peșteri, și ochii săi nu erau, oare, mai luminoși decît stelele? Canal de domolire a debitului fluviului, vastă sală în care fiecare își putea afla odihna, parapet cu ziduri de metal celest, apă rece pentru căldurile mari, adăpost uscat și cald în timpul iernii, faraonul era încoronat în inimile tuturor, căci el făcea ca Egiptul să fie mai verde și mai prosper decît Nilul cel Mare.

Ramses cel Mare sosi la palatul din Karnak într-o litieră. Era întîmpinat de marele preot al zeului Amon, de prim-ministru, de primarul Tebei și de alți cîțiva oficiali emoționați la ideea că-l vor vedea de aproape pe ilustrul monarh, a cărui reputație trecuse de mult frontierele Egiptului. Protecția sa era asigurată de locotenentul Mehy, care-și dăduse silința să-și facă remarcate bunele și cinstitele servicii.

În ciuda neajunsurilor vîrstei, Ramses cel Mare rămînea la fel de impresionant ca în momentul încoronării sale. Nasul lung și puțin coroiat, urechile rotunde, conturate delicat, maxilarul autoritar și privirea pătrunzătoare compuneau chipul unui monarh obișnuit să comande.

Palatul era o adevărată încîntare. Podeaua și zidurile sălii de recepție, cu coloane, erau ornate cu imagini reprezentînd flori de lotus, papirus, pești și păsări, în armonie cu peisaje fermecătoare. Plasate în ovale ce simbolizau circuitul soarelui, numele lui Ramses fuseseră pictate cu albastru pe fond alb. Partea de sus a zidurilor era decorată cu frize de albăstrele și maci.

Îmbrăcat cu o robă de culoare albă și cu o *perizoma* cu motive aurii, purtînd brățări de aur și sandale albe, faraonul se așeză pe un tron din lemn aurit. Fiecare dintre cei admiși la acest consiliu excepțional simțea că Ramses cel Mare rămăsese același cîrmaci puternic al navei statului.

– Maiestate, spuse primarul Tebei, cetatea zeului Amon e fericită să-i fiți oaspete. Datorită hotărîrilor voastre ea trăiește în îndestulare, datorită vouă, tatăl și mama tuturor viețuitorilor. Fie ca vorbele voastre să continue să ne hrănească inimile! Sînteți

stăpînul bucuriei, iar cel care se revoltă împotriva faraonului se distruge pe sine.

– În timpul călătoriei mele, am cercetat rapoartele privind gestiunea ta asupra iubitului meu oraș Teba. Ești un bun primar, dar trebuie să veghezi mai mult asupra bunăstării locuitorilor cartierului cel nou. Lucrările la unele dintre drumuri sînt mult rămase în urmă.

– Vom face după cum vă e voia, Maiestate, și această întîrziere va fi recuperată. Mi-aș permite să vă propun intrarea în ordinul Colierului de Aur a locotenentului Mehy, cel care asigură protecția voastră la Teba și se remarcă în fruntea detașamentului său de elită?

Ramses aprobă cu un gest obosit. De multă vreme nu se mai interesa de acordarea decorațiilor și de jocul pueril al onorurilor în care își pierdeau sufletul atîția demnitari.

Pentru Mehy era începutul unei superbe cariere. Primind delicatul Colier de Aur din mîinile prim-ministrului, care-i recunoștea, astfel, meritele în numele faraonului, ofițerul urma nu numai să fie avansat la gradul de căpitan, dar și să aparțină înaltei administrații a bogatei cetăți tebane. Cu buzele-i groase strălucind de satisfacție, Mehy era totuși puțin decepționat, căci Ramses nu-i adresase nici o privire, iar ceremonia fusese prea scurtă.

– Am primit o scrisoare de la administratorul principal de pe malul stîng, anunță regele. Conținutul ei e adevăratul motiv al prezenței mele aici. Vreau ca autorul acestui document să-și expună plîngerea în fața tuturor.

Plin de importanță și rotofei, înaltul funcționar Abry se prezentă dinaintea monarhului și se înclină.

– Maiestate, am ținut să vă aduc la cunoștință o situație anormală. Artizanii satului secret formează o comunitate aparte încă din timpul domniei gloriosului vostru străbun, Thutmosis I. Iată, au trecut trei secole de cînd există, cioplind locurile de veci din Valea Regilor... N-ar fi, oare, timpul să fie reformată această confrerie?

– Ai ceva să-i reproșezi?

Întrebarea, prea directă, îl puse pe scrib în încurcătură:

– Maiestate, nu e vorba neapărat de reproşuri. Această confrerie primeşte în fiecare zi provizii care ne secătuiesc bugetul. Mai este şi plata personalului auxiliar, care face aprovizionarea. Şi apoi, fiind sub pecetea tainei, este imposibil să li se controleze munca rezidenţilor şi, în consecinţă, nu li se pot cere taxe. Mulţi funcţionari se întreabă care este rolul exact al acestei corporaţii care beneficiază de privilegii exagerate.

– Şi ce propui, în acest caz?

Administratorul principal se simţi încurajat să continue. În mod vizibil, monarhul apreciase argumentaţia sa.

– Propun ca locul acesta secret să fie desfiinţat, iar artizanii să fie dispersaţi. Satul, care nu ocupă o suprafaţă prea mare, ar putea fi transformat în antrepozit. Am face, astfel, economii substanţiale, fără a mai pune la socoteală taxele de care familii şi indivizi au fost scutiţi pînă acum. Dispariţia acestei instituţii arhaice ar fi deci benefică pentru stat.

Lui Ramses nu-i mai rămînea decît să dea un decret, prin care să transforme acest proiect în realitate.

– Cunoşti misiunea celor din Locaşul Adevărului? întrebă monarhul.

Înaltul funcţionar se crispă.

– Da, Maiestate... După cum am mai spus, construiesc locurile de veci ale faraonului în viaţă, ale soţiei regale şi ale apropiaţilor lor.

– Mormîntul meu a fost început în al doilea an al domniei mele şi tu consideri, fără îndoială, că artizanii confreriei sînt inactivi pentru că, ţinînd cont de longevitatea mea, rolul lor a luat sfîrşit de multă vreme.

– O, nu, Maiestate, ştiu bine că au alte activităţi şi n-am vrut să spun că...

– Faraonul construieşte pe pămînt cetatea lui Dumnezeu, conform datoriei sale, şi se arată binefăcător prin lucrările pe care le întreprinde pentru zei, înălţînd templele lor şi cioplind chipurile lor. La Bubastis, la Athribis, la Pi-Ramses, la Memphis, la Heliopolis, la Hermopolis, la Abydos, la Teba, la Edfu,

lá Elefantina, atît în Egiptul de Jos, cît şi în cel de Sus, lucrarea se desăvîrşeşte şi se continuă sub forme multiple. În centrul acestei opere e locul de veci al faraonului, cel pe care-l făuresc artizanii din Locaşul Adevărului. Iată de ce Sethi, tatăl meu, a decretat extinderea satului, căci misterul esenţial din care se naşte totul este înălţarea a ceea ce spiritele limitate, ca tine, consideră a fi un simplu mormînt şi care, în realitate, este un focar de lumină. Artizanii robotesc în fiecare zi pentru a învinge moartea, construiesc pentru *Ka*, această energie imaterială care animă toate formele vii, fără ca, pentru asta, să se instaleze aici şi să dispară o dată cu ea. Şi pentru acest *Ka* regal, care trece de la faraon la faraon, fără a deveni vreodată proprietatea vreunuia dintre ei, aceşti oameni continuă să-mi desăvîrşească locul de odihnă veşnică. Dar ce-ai putea tu să înţelegi din acest secret, tu, scrib cu inima închisă şi cu inteligenţă îndoielnică? Trebuie să ştii că sosirea mea la Teba nu are alt scop decît să înfrumuseţeze satul constructorilor, să le ofere mai multe mijloace de acţiune şi să le întărească stabilitatea. Şi voi consacra acestui scop ultimii ani ai vieţii mele terestre, căci nimic nu e mai important decît Locaşul Adevărului, cel pe care tu vrei să-l spulberi şi să-l dai uitării.

19.

Ramses cel Mare se odihnea în gradina palatului umbrit de palmieri, de arbori de jujuba, de cătină și de o salcie plantată pe malul heleșteului. Înviorate de gălbenele, de albăstrele și de maci, aleile acoperite cu nisip fuseseră aliniate cu grijă și bine întreținute tot timpul anului. Așezat într-un jilț confortabil, odihnindu-și capul pe o pernă, bătrînul suveran stătea într-un pavilion cu coloane fine din lemn vopsit în verde. Pe o masă joasă, lîngă el, bere slabă, dar rece, struguri, smochine și mere. Regele era mîngîiat de vîntul blînd care se pornise dinspre nord și se delecta privind pupeze și rîndunici, ce se jucau în lumina domoală a apusului de soare.

Sosirea invitatului său îl smulse pe monarh din amintiri. Acest om care, sosind, se pleca în fața lui, fusese unul dintre demnitarii cei mai discreți, dar și cei mai importanți din lunga sa domnie, căci Ramose, fiul unui mesager regal, fusese desemnat „scrib al Mormîntului și al Locașului Adevărului", în al cincilea an de domnie al lui Ramses, a treia lună a inundației, ziua a zecea. Însuși regele îl alesese pe Ramose să ocupe această funcție importantă, după o carieră remarcabilă: primise o educație atentă în Casa Vieții și se formase ca asistent al unui scrib. Ocupase apoi un post de scrib-contabil pentru vitele templului lui Amon din Karnak, apoi fusese scrib al corespondenței,

al arhivelor regale şi al Tezaurului faraonului, ajungînd, în cele din urmă, să devină un „om de interior“.

Suveranul îi dăduse mînă liberă lui Ramose, care trebuia să-şi schimbe, în mod radical, orientarea. După ce frecventase imensul Karnak şi templele lui Thutmosis al IV-lea şi ale înţeleptului Amenhotep, fiul lui Hapu, demnitarul trebuia să renunţe la viaţa sa uşoară şi luxoasă, pentru a supraveghea, din interior, satul secret al artizanilor.

Ramose acceptase fără să stea prea mult pe gînduri. Aventura era de-a dreptul excepţională şi merita să fie încercată. Încă de la numirea sa, le ceruse artizanilor, conform ordinelor regelui, să construiască o reşedinţă pentru Ramses în domeniul rezervat acestuia şi să mărească templul lui Hathor, protectoarea comunităţii, continuînd totodată să se ocupe de locul de veci al suveranului.

În vîrstă de optzeci şi şapte de ani, Ramose ieşise la pensie, dar rămăsese în sat, fiind iubit de toată lumea. Fără avizul lui, nu era luată nici o hotărîre importantă.

Pentru a-şi întîlni regele, Ramose îşi pusese haine de sărbătoare: cămaşă cu mîneci lungi, plisate, şorţ cu pliuri verticale şi sandale de piele. Datorită lui Ramses, cunoscuse o existenţă fascinantă, veghind asupra prosperităţii locului secret. Era fericit că, înainte de a muri, îi putea mulţumi monarhului pentru această viaţă.

– Îţi aminteşti, Ramose, de textul celebru pe care îţi plăcea să-l citeşti ucenicilor scribi: „Imită-i pe părinţii ce-au trăit înaintea ta. Nu vei reuşi decît folosindu-ţi capacitatea de cunoaştere. Înţelepţii şi-au transmis învăţătura prin scrierile lor: consultă-i, studiază-i, citeşte-i şi reciteşte-i fără încetare“.

– În ciuda vederii mele slabe, Maiestate, continuu şi acum să meditez asupra acestui precept.

– Dar îţi mai aminteşti de marea sărbătoare a anului al şaptesprezecelea, pe care ai organizat-o împreună cu Paser, cel mai bun dintre prim-miniştri? Eram tineri pe atunci şi

energia noastră părea inepuizabilă. Acum, tu ești un bătrîn, ca și mine, dar ești și omul cel mai venerat din satul artizanilor. Totodată, ești singurul demnitar autorizat să poarte titlul de „scrib al lui Maat".

– Maiestatea voastră mi-ați dat posibilitatea s-o servesc pe Maat cît voi trăi, în sînul confreriei care trăiește prin ea însăși, zi de zi, dar momentul marii călătorii se apropie.

– Te-ai îngrijit de pregătirea celor trei morminte lîngă sat, după cum ai hotărît?

– Da, Maiestate. În cel dintîi, aduc un omagiu divinităților și strămoșilor noștri, care au făcut atît de mult pentru confrerie, Amenhotep I, cu mama sa, Horemheb și Thutmosis al IV-lea; acolo am plasat stela în care sînteți reprezentat. În cel de al doilea, le evoc pe cele două vaci ale mele, Miazănoapte și Torentul cel Frumos, precum și pe bouarul care s-a ocupat de ele. În cel de-al treilea, sînt prezente ființele care mi-au fost mie cele mai dragi.[1]

– Tăcutul face și el parte dintre ele?

– El este cea mai mare bucurie a ultimelor mele zile, Maiestate. După cum știți, soția mea Mut și cu mine n-am putut avea copii, în ciuda statuilor, a stelelor și a altor ofrande închinate lui Hathor, lui Thoeris, mama preamărită, și chiar unor divinități străine. Am pregătit viața de dincolo cu grijă, fără să uit să-l formez pe succesorul meu, scribul Kenhir. Dar cel pentru care am cea mai mare stimă și dragoste este Tăcutul. Cînd a părăsit satul pentru a călători prin lume, m-am temut că voi muri înaintea reîntoarcerii sale, căci am crezut întotdeauna că va reveni. Din fericire, sfatul confreriei tocmai a aprobat primirea lui printre cei care au auzit chemarea. Iată că acum este slujitor în Locașul Adevărului și sînt sigur că acolo va avea un rol important, nu numai în calitatea de cioplitor în piatră, dar și ca sculptor.

---

[1] Mormintele tebane 7, 212 și 250 (n.a.).

– Ce nume de inițiere i-ați dat?

– Nefer-hotep, Maiestate.

– *Nefer* – „desăvîrșirea, frumusețea, bunătatea“ – și *hotep* – „pacea, plenitudinea, ofranda“... Îl îndrumați către un program aspru!

– Plenitudinea păcii interioare, *hotep*, nu-i va fi, poate, oferită decît la sfîrșitul existenței sale, cu condiția să fie cu adevărat *Nefer* ca artizan. Trebuie să vă spun că Tăcutul nu s-a prezentat singur la poarta satului.

– Mai era însoțit de cineva?

– De soția sa, Clara, al cărei nume, *Ubekhet*, înseamnă și „luminoasă“. A impresionat sfatul prin hotărîrea și strălucirea ei. E frumoasă, inteligentă, lipsită de ambiții și nici nu-și închipuie de cîte fapte bune este în stare. Căsnicia lor e solidă. N-o vor distruge asprele încercări viitoare. Sfatul a păstrat numele Clara ca nume de inițiere al soției lui Nefer. Pentru mine, ei reprezintă speranța confreriei.

– De unde este tînăra?

– Este o tebană, fiica spirituală a lui Neferet, cea care a fost marea tămăduitoare a regatului.

– Neferet... M-a îngrijit cu mult devotament. Dacă soția lui Nefer i-a moștenit talentele lui Neferet, confreria se bucură de mult noroc. Dar, Ramose, spune-mi cinstit: te îndoiești de calitățile lui Kenhir, succesorul tău?

– Nu, Maiestate, deși nu are un caracter ușor de suportat și își îndeplinește funcția cu o fermitate uneori excesivă. Nu regret nici că l-am ales, nici că i-am încredințat mobilierul meu, biblioteca personală, cîmpul și vacile mele. Și apoi, nu este decît scribul Mormîntului... Șefii de echipă, cioplitorii, sculptorii și pictorii nu valorează mai puțin decît el. Poate că n-a înțeles încă acest lucru, dar cu timpul...

– În ultimii ani, artizanii plecați n-au mai fost înlocuiți, aminti Ramses care, ca șef suprem al confreriei, îi urmărea cu

atenție evoluția. Echipa completă ajunsese la patruzeci de membri, iar acum nu mai sînt decît treizeci.

– Treizeci și unu, Maiestate, dacă nu uităm de Nefer.

– Și crezi că este un număr potrivit pentru a duce la bun sfîrșit toate lucrările?

– N-am de transmis decît o lecție: calitatea este mai importantă decît cantitatea. Cea mai importantă este, după cum bine știți, buna funcționare a Casei Aurului și capacitatea sa de creație. În această privință, nici o grijă. Sînt chiar convins că sosirea lui Nefer este semnul unui viitor luminos.

– Vorbele tale sînt ca un balsam, Ramose, căci ostilitatea față de artizani nu încetează să crească. Înalții funcționari nu se gîndesc decît să se îmbogățească și formează o castă din ce în ce mai periculoasă, preocupată numai de viitorul lor, și nu de cel al țării. Pentru ei, confreria artizanilor este o anomalie administrativă, pe care ar dori s-o desființeze.

– Bine, dar cel care conduce sînteți Maiestatea Voastră!

– Atîta timp cît voi trăi, oamenii aceștia nu vor avea de ce să se teamă de invidioși și de calomniatori. Sper că fiul meu, Merenptah, îmi va călca pe urme și va înțelege că, fără activitatea acestei confrerii, marea lumină a Egiptului ar fi condamnată să pălească și apoi să se stingă. Dar oare cine poate prevedea comportamentul unui om, atunci cînd i se încredințează puterea supremă?

– Eu, unul, am încredere, Maiestate.

Ramses cel Mare știa că Ramose fusese întotdeauna întruchiparea generozității și că limpezimea sufletului său iluminase confreria. Dar mai știa și că aceasta din urmă era în pericol. Aducînd pacea în întregul Orient Apropiat, monarhul nu stăvilise nici ura, nici ambițiile și era conștient de faptul că numai fragila zeiță Maat, încarnarea dreptății, putea opri specia umană să alunece spre corupție, nedreptate și distrugere.

Încă din vremea piramidelor, instituția faraonică se sprijinise pe o confrerie de artizani inițiați în misterele Casei Aurului,

capabili să sape în piatră faptele, pentru eternitate. Cînd fondatorii Regatului Nou înălţaseră Teba la rang de capitală, comunitatea Locaşului Adevărului fusese cea care preluase făclia.

Şi făclia aceasta era vitală pentru supravieţuirea civilizaţiei.

– Am uitat să vă spun ceva amuzant, Maiestate. Tocmai am înregistrat o candidatură cu totul neaşteptată, dar... parcă nu-mi vine să vă plictisesc cu acest fapt lipsit de importanţă.

20.

– Te ascult, Ramose!

– Aproape toate cererile de admitere în confrerie sînt respinse, deşi provin de la artizani cu experienţă, care şi-au dovedit calităţile. Dar iată că apare un tînăr colos de şaisprezece ani, fără nici o referinţă serioasă. Un fiu de ţăran, trecut prin atelierele de tăbăcărie şi tîmplărie... Dar atît de încăpăţînat, încît Sobek, şeful paznicilor, a fost obligat să-l bage la închisoare pentru a doua oară!

– A îndeplinit condiţiile necesare pentru a se prezenta în faţa sfatului artizanilor?

– Da, Maiestate, dar...

– Mulţi dintre cei care alcătuiesc astăzi confreria au venit din afară, începînd cu tine, Ramose. Lasă-l pe băiat să-i înfrunte pe judecători.

Ramses cel Mare privea în depărtare.

Bătrînul scrib al Mormîntului simţi că trăia una dintre clipele privilegiate în care viziunea regelui o depăşea pe cea a celorlalţi oameni. Adeseori, de-a lungul existenţei sale, Ramses avusese intuiţii care străpungeau zidurile viitorului şi îi permiteau să acţioneze în afara potecilor bătătorite.

– Maiestate, credeţi că acest băiat...

– Să se prezinte în faţa artizanilor, iar aceştia să nu ia hotărîri pripite. Dacă reuşeşte să triumfe în probele la care va fi supus, acest tînăr va juca, poate, un rol hotărîtor în istoria satului secret.

– Atunci, o să intervin pe lîngă Sobek. Doriţi să vă vedeţi locul de veci, Maiestate?

– Desigur. Dar mi-a venit încă o idee: trebuie să mărim sanctuarul regescului *Ka*. Tu eşti cel care a vegheat asupra construirii sale, tot tu vei fi cel care va hotărî data lucrărilor şi planul acestei opere de arhitectură.

Ramose simţi o mare fericire:

– Este o onoare imensă pentru sat! Împreună cu femeia înţeleaptă, vom alege momentul potrivit pentru începerea lucrărilor.

Ramses îşi aminti că, şi el, în tinereţe, auzise chemarea. I-ar fi plăcut să-şi împartă existenţa cu aceşti oameni, a căror gîndire se transforma în operă luminoasă, dar tatăl său, Sethi, îl alesese ca succesor, pentru a menţine Egiptul pe drumul deschis de Maat şi pentru a proteja tot ce leagă pămîntul de cer. Nu s-a putut sustrage îndatoririlor sale, nici măcar pentru o zi. Şi a fost bine că nu s-a întîmplat altfel.

Sobek deschise uşa celulei.

– Gata cu zgomotul?

– Intenţionez să străpung zidul acestei închisori şi voi reuşi, răspunse Zelosul.

Doar cu forţa pumnilor, tînărul deteriorase peretele de cărămidă.

– Dacă nu încetezi imediat, te pun în lanţuri!

– N-aveţi nici un motiv să mă întemniţaţi, din moment ce am adus ceea ce e necesar pentru a mă prezenta la poarta satului.

– Cunoşti legea mai bine decît mine?

– În acest caz, de bună seamă.

Şeful Sobek îşi scărpină cicatricea de sub ochiul stîng, amintire a unei lupte pe viaţă şi pe moarte cu un leopard, în savana Nubiei.

– Ei, băiete, începi să mă enervezi de-a binelea. O să mă ocup eu însumi de cazul tău şi-ţi promit că nu vei mai avea chef să deschizi gura în faţa unui paznic.

Zelosul îi ţinu piept.

Era la fel de bine clădit ca Sobek, numai că acesta din urmă era puţin mai înalt şi, mai ales, în mîna dreaptă avea un baston.

Un soldat sosi în goană, cu sufletul la gură:

– Şefu', şefu'! Trebuie să vă vorbesc!

– N-am timp.

– E în legătură cu prizonierul.

Chipul răvăşit al subalternului său îl convinse pe Sobek să asculte ce avea de zis. Plecă, trîntind uşa celulei.

Zelosul se gîndea la modul în care paznicul îşi putea folosi bastonul. Dacă l-ar ridica prea sus, el i-ar bloca braţul şi i-ar zdrobi pieptul cu o lovitură de cap. Dar Sobek era un profesionist şi nu avea să se bată ca un nepriceput. Tînărului nu i-ar fi uşor şi poate că nici n-ar fi mai puternic, dar nubianul n-ar ieşi nepedepsit din acest duel, căci Zelosul şi-ar folosi toate forţele în luptă.

Uşa se deschise din nou.

– Ieşi afară, ordonă Sobek, înarmat în continuare cu bastonul.

– Vreţi să mă loviţi pe la spate?

– Nu-mi lipseşte această pornire, dar tocmai am primit ordine. Un soldat te va însoţi pînă la poarta principală a satului.

Zelosul scoase pieptul înainte.

– Deci există o lege în ţara asta.

– Ieşi afară sau nu voi mai putea răspunde de nervii mei!

– Dacă vom mai avea ocazia să ne revedem, Sobek, ne vom măsura forţele, ca de la bărbat la bărbat.

– Şterge-o odată!

– Nu fără ceea ce îmi aparţine.

Strîngînd din dinţi, Sobek îi dădu înapoi Zelosului sacul său de piele, tocul pentru papirus, bucăţile de lemn legate bine cu

sfoară și scaunul pliant fabricat de ucenicul tîmplar. Echipat cu prețioasa zestre, ieși din fort cu capul sus, ca un general victorios pe pămîntul cucerit.

Nubianul care-l însoțea era un flăcău solid, dar, pe lîngă Zelos, părea aproape sfrijit.

– N-ar trebui să ți-l faci dușman pe Sobek, îl sfătui el. E mai degrabă răzbunător și, cu prima ocazie, nu-i vei scăpa.

– Ar fi mai bine pentru el... Dacă nu, el va fi cel care nu-mi va scăpa.

– E șeful gărzii locale!

– Importantă e valoarea omului, și nu titlurile sale. Dacă acest Sobek mă caută, mă va găsi.

Soldatul nu mai încercă să-l sfătuiască pe Zelos, a cărui exaltare creștea pe măsură ce se apropia de poartă. De data aceasta, nici un paznic nu-l mai putea împiedica să treacă pragul satului interzis.

Nu știa cum vor evolua evenimentele, dar nu-i păsa. Știa cum să-i convingă pe judecători că a auzit chemarea și că, prin urmare, toate ușile ar trebui să i se deschidă.

Soarele strălucea cu generozitate și căldura lui îi dădea mai mult dinamism tînărului, care nu se temea de verile cele mai nemiloase. Pentru el, un sat situat în deșert era un atu în plus.

– Eu mă opresc aici, spuse soldatul. Mai departe mergi singur.

Zelosul nu ezită. Cu pas hotărît, străbătu spațiul dintre al cincilea și ultimul fort.

Dimineața se sfîrșea, cei din personalul auxiliar părăsiseră atelierele, pentru a lua prînzul la umbra unui adăpost din pînză. Tînărul trecu și toți îl priviră curioși.

Paznicul de la poarta cea mare se ridică și îl opri:

– Unde vrei să mergi?

– Mă numesc Zelosul și doresc să intru în satul interzis. Am tot ce-mi trebuie pentru asta.

– Ești sigur?

– Absolut sigur.

– Dacă te înşeli, te-ai ars. În locul tău, n-aş risca şi m-aş reîntoarce de unde am venit.

– Rămîi la locul tău şi nu te mai ocupa de al meu.

– Să nu spui că nu te-am prevenit.

– Lasă vorba şi deschide poarta satului.

Paznicul făcu acest lucru fără grabă.

Timp de cîteva clipe, Zelosului i se taie respiraţia. În sfîrşit, îşi vedea visul cu ochii!

21.

Din sat ieşiră doi artizani. Unul veni în spatele Zelosului, altul i se opri în faţă.

– Urmează-mă! ordonă acesta din urmă.

– Păi, cum...? Nu intru?

– Dacă pui în continuare întrebări fără rost, nu te vom duce nici măcar în faţa sfatului, pentru a fi admis.

Iritat, Zelosul reuşi să se stăpînească. Nu cunoştea încă regulile jocului din acest loc misterios şi trebuia să evite greşeala care l-ar condamna.

Cei trei întoarseră spatele porţii principale a satului şi se îndreptară către incinta templului celui mare din Locaşul Adevărului, acolo unde se înălţa o capelă închinată zeiţei Hathor. Clădirea era ascunsă de ziduri înalte, protejată împotriva privirilor vreunui intrus.

În faţa intrării impunătoare, nouă oameni stăteau pe scaune de lemn, dispuse în semicerc. Nu purtau decît o simplă *perizoma*. Un singur bătrîn era îmbrăcat cu o robă lungă şi albă.

– Eu sînt scribul Ramose, iar tu te afli pe pămîntul sfînt al marelui şi nobilului Mormînt de mii de ani, aflat la vest de Teba. Aici domneşte zeiţa Maat, în luminosul ei ţinut. Fii sincer, să nu minţi şi vorbeşte cu inima; dacă nu, ea te va îndepărta de acest loc secret.

Membrii sfatului artizanilor păreau prea amabili. Tînărul preferă să-l privească doar pe bătrînul scrib Ramose, al cărui chip exprima numai bunătate.

– Cine ești și ce dorești?

– Mă numesc Zelosul și vreau să-mi petrec viața desenînd.

– Tatăl tău e artizan? întrebă unul dintre judecători.

– Nu. Fermier. Sîntem certați pentru totdeauna.

– Ce meserii ai practicat pînă acum?

– Tăbăcăria și tîmplăria, pentru a vă satisface condițiile primirii în confrerie.

Fără să mai aștepte, Zelosul își expuse obiectele cerute.

– Iată sacul de piele, declară el cu mîndrie. Adaug și un toc pentru papirus, așa cum rar poți vedea.

Cele două obiecte trecură din mînă în mînă.

Un judecător morocănos luă cuvîntul:

– Noi cerusem un sac de piele, nu un toc ca acesta.

– Este, oare, o greșeală să faci mai mult decît ți s-a cerut?

– Da, este.

– Nu și în ceea ce mă privește! se revoltă Zelosul. Numai mediocrii și leneșii ascultă strict de ordine, pentru că se tem de ceilalți și de ei înșiși. Supunîndu-se și neavînd vreo inițiativă, devin mai inerți decît pietrele.

– Tu, care vorbești atît de tare, de ce nu ne prezinți decît un scaun pliant, și nu jilțul care trebuie să-l însoțească? Dacă îți place să faci mai mult decît ți se spune, de ce te mulțumești să ne prezinți bucăți de lemn, în loc să ne aduci lucrarea terminată?

– Mi-ați întins o capcană, constată Zelosul, furios pe el și pe judecătorii săi. Iar eu n-am fost capabil s-o evit... Am dreptul la o a doua încercare?

– Așază-te pe scaunul pliant, ordonă artizanul cel morocănos.

De îndată ce se așeză pe scaun, Zelosul auzi niște trosnete ce nu prevesteau nimic bun. Fără nici o îndoială, pliantul nu-i putea suporta greutatea.

– Prefer să rămîn în picioare.

– Aşadar, nici măcar n-ai verificat calitatea acestui obiect. La aroganța ta, adaugi nepasarea şi incompetența.

– Ați cerut un scaun pliant. Ei bine, îl aveți!

– Jalnic răspuns, tinere! Oare nu eşti decît un fanfaron şi un laş?

Zelosul strînse pumnii:

– Vă înşelați! Am încercat să vă dau satisfacție, dar scopul meu nu e să fabric mobile. Ştiu să desenez şi pot s-o dovedesc.

Un alt artizan îi puse în față un penel, o bucată de papirus folosită şi un castronel cu cerneală neagră.

– Ei bine, dovedeşte-o!

Tînărul se aşeză în genunchi. Fixîndu-l din ochi pe bătrînul scrib Ramose, îi făcu portretul. Mîna nu-i tremura, dar nu era obişnuit cu un asemenea material, a cărui folosire îi păru dintre cele mai delicate.

– Pot s-o fac mult mai bine, afirmă el, dar e pentru prima oară cînd folosesc un penel şi cînd desenez cu cerneală pe papirus... De obicei, mă mulțumesc s-o fac pe nisip.

Nervos, dar şi grăbit, Zelosul rată partea de sus a frunții şi a urechilor. Portretul lui Ramose era îngrozitor.

– Dați-mi voie s-o iau de la început!

Desenul circulă fără nici un comentariu.

– Ce ştii tu despre satul secret al artizanilor? întrebă Ramose.

– Ştiu că păstrează secretele desenului, pe care eu vreau să le cunosc.

– Şi ce-o să faci cu ele?

– Voi descifra secretele vieții... şi această călătorie nu va avea sfîrşit.

– N-avem nevoie de gînditori, ci de specialişti, explodă un artizan.

– Învățați-mă să desenez şi să pictez, insistă Zelosul, şi veți vedea de ce sînt în stare.

– Eşti logodit?

– Nu, dar am cunoscut deja cîteva fete. Pentru mine, ele fac parte din plăcerile existenței și nimic mai mult.

– Nu intenționezi să te însori?

– În mod sigur, nu! N-am chef să mă complic cu o stăpînă a casei și cu o droaie de țînci. De cîte ori să vă mai spun că singurul meu scop este să creez desenînd și pictînd viața?

– Nu te deranjează cerința noastră de a păstra secretul?

– Vai de cei care nu reușesc să-l pătrundă!

– Știai că trebuie să te supui unei reguli foarte stricte?

– Dacă nu mă împiedică să progresez, voi încerca s-o suport. Dar nu mă voi supune unor ordine stupide.

– Vei fi oare destul de inteligent pentru a le considera astfel?

– Nimeni nu-mi va impune drumul pe care voi merge.

Judecătorul porni din nou la asalt, la fel de prost dispus:

– Cu asemenea pretenții, crezi că ești demn să aparții confreriei noastre?

– Voi sînteți cei care hotărîți... Mi-ați cerut să fiu sincer și iată că sînt.

– Ești răbdător?

– Nu și nici nu intenționez să devin.

– Crezi că ai un caracter atît de desăvîrșit, încît nici una dintre trăsăturile tale n-ar trebui modificate?

– Nici nu-mi pun această întrebare. Îți atingi scopurile prin dorință, și nu prin caracter. Este normal să ai dușmani: fie mă vor învinge pentru că sînt slab, fie eu sînt cel care îi va pune la pămînt. În orice caz, va exista o luptă; de aceea sînt tot timpul gata să mă lupt.

– N-ai auzit spunîndu-se că acest loc secret este un loc al păcii, în care certurile nu pot fi acceptate?

– Din moment ce există bărbați și femei, acest lucru este imposibil. Pacea nu există nicăieri pe acest pămînt.

– Ești sigur că ai nevoie de noi?

– Sînteți singurii care stăpîniți cunoștințele pe care nu le pot dobîndi prin mine însumi.

– Ce-ai mai putea spune pentru a ne convinge? întrebă Ramose.

– Nimic.

– Atunci, vom delibera, iar tu vei aştepta verdictul nostru. Va fi irevocabil.

Bătrînul scrib făcu semn celor doi artizani să-l însoţească pe Zelos la poarta de nord a satului, acolo de unde îl luaseră.

– Voi avea mult de aşteptat? întrebă el.

Nimeni nu-i răspunse.

22.

Ramose era încă șocat. Prezidase adeseori acest sfat, dar era pentru prima oară cînd avea de a face cu un asemenea candidat. Era clar că Zelosul nu le plăcuse deloc artizanilor și nici lui Kenhir cel Ursuz, succesorul lui Ramose și scrib al Mormîntului.

Tot era bine că deliberarea nu urma să dureze multă vreme, nefiind animată de o dezbatere asemănătoare celei purtate în cazul audierii Tăcutului. Kenhir se arătase deosebit de agresiv: pretindea că tînărul, înzestrat cu numeroase calități, avea la îndemînă atîtea meserii, încît satul interzis ar fi fost un spațiu prea strîmt pentru el. Părerea majorității artizanilor era însă alta, căci tînărul îi impresionase prin puternica lui personalitate.

Ramose își impusese întreaga autoritate pentru a-i convinge pe cei doi artizani să nu treacă de partea lui Kenhir și, astfel, să nu respingă cererea de admitere a fiului spiritual al lui Neb cel Desăvîrșit. Era absolut necesar ca acceptarea să fie unanimă, Kenhir trecînd și el de partea Tăcutului. Bătrînul scrib dusese, în acest scop, o luptă lungă și grea.

În privința Clarei, deliberarea fusese scurtă și favorabilă. Cînd tînăra evocase chemarea crestei de la miazănoapte, sfatul, compus din preotesele lui Hathor care locuiau în sat, trecuse printr-o emoție intensă. Președinta juriului, cea care era numită „femeia înțeleaptă“, o primise cu bucurie pe soția lui Nefer cel Tăcut.

– Dorește cineva să ia cuvîntul? întrebă Ramose.

Un sculptor ridică mîna:

– Zelosul e vanitos, agresiv, lipsit de orice simţ al diplomaţiei, dar sînt convins că a auzit chemarea. Deci trebuie să ne pronunţăm numai asupra acestui punct.

– Nu sînt de acord cu tine, protestă unul dintre pictori. Că aspirantul a auzit chemarea, nimic de zis, dar de ce natură e aceasta? El doreşte propria desăvîrşire şi nu o integrare totală în confreria noastră. Noi nu i-am oferi decît o tehnică, iar el nu ne-ar da nimic în schimb. Băiatul ăsta să-şi vadă de drumul lui, drum care e foarte departe de al nostru.

Kenhir cel Ursuz interveni cu vehemenţă:

– Acest băiat e animat de un foc straniu şi asta vă deranjează, căci vouă nu vă plac decît situaţiile călduţe! Ehei, nu este un artizan obişnuit, supus maestrului său, incapabil să gîndească şi atît de şters, încît nu îl bagă în seamă! Dacă-l acceptăm printre noi, riscăm să vedem o furtună traversînd satul şi dînd peste cap multe obiceiuri. Artizanii plăsmuitori de Adevăr au devenit, oare, atît de fricoşi, încît să refuze un talent extraordinar? Căci, după cum aţi văzut, el are în mod cert acest talent! Un desen ratat, e drept, din cauza lipsei sale de experienţă, dar ce portret superb! Daţi-mi un singur exemplu de desenator care, înainte de a fi primit instruirea necesară în arta sa, a făcut dovada unor asemenea aptitudini.

– Totuşi, obiectă sculptorul, poţi fi sigur că flăcăul ăsta va refuza să asculte de cineva şi va încălca regulamentul nostru.

– Dacă se va întîmpla după cum spui, va fi exclus din sat; dar eu sînt convins că va şti să se supună, pentru a-şi atinge scopul.

– Hai să vorbim despre scopul pe care-l urmăreşte! Nu este el, oare, doar un curios, dornic să afle secretele confreriei noastre?

– N-ar fi primul! Dar ştiţi cu toţii că astfel de curioşi nu vor putea reuşi niciodată să rămînă printre noi.

Ramose era uimit de abilitatea cu care Kenhir respingea, una cîte una, obiecţiile exprimate împotriva Zelosului. De obicei, scribul Mormîntului nu lua apărarea cuiva cu atîta ardoare.

Cei mai ostili dintre artizani începeau să ezite.

– Avem nevoie de oameni echilibrați și liniștiți, așa cum e Nefer, continuă Kenhir, dar și de inimi înflăcărate, ca inima acestui viitor pictor. Dacă pătrunde bine sensul operei care se desăvîrșește aici, ce chipuri splendide ar putea realiza pe pereții locurilor de veci! Credeți-mă, trebuie să încercăm această aventură!

Șeful de echipă Neb cel Desăvîrșit interveni:

– Confreria noastră nu are drept vocație aventura, ci perpetuarea tradițiilor din Casa Aurului, precum și păstrarea secretelor confreriei. Acest băiat nu va îmbrățișa preocupările noastre și se va comporta ca un jefuitor.

Ramose simți că argumentele șefului de echipă erau pe cale de a convinge; era momentul să intervină:

– Am avut privilegiul să stau de vorbă cu Maiestatea Sa, anunță bătrînul scrib, și i-am evocat cazul acestui tînăr. Dacă am înțeles bine gîndul lui Ramses cel Mare, Zelosul i se pare însuflețit de o energie deosebită, pe care n-ar trebui s-o neglijăm, în interesul cel mai important al confreriei.

– Este, oare, vorba de energia lui Seth? întrebă șeful echipei.

– Maiestatea Sa n-a precizat-o.

– Dar despre ea era vorba, nu?

Judecătorii se cutremurară. Asasin al lui Osiris, încarnat într-o creatură supranaturală pe care unii o comparau cu un cîine și alții cu un *okapi*, zeul Seth deținea puterea cosmică pe care umanitatea o simțea, cînd binefăcătoare, cînd ostilă. Fără ea nu se poate lupta contra întunericului și lumina nu poate renaște în fiecare dimineață. Dar, ca să poți purta numele de Sethi, trebuia să fi fost un faraon așa cum fusese tatăl lui Ramses. Pînă la el, nici un monarh nu suportase o asemenea povară simbolică, care să-l poarte spre înălțarea, în Abydos, a celui mai vast și mai splendid dintre sanctuarele lui Osiris.

De obicei, ființele pătrunse de energia lui Seth erau stăpînite de excese și de violență, energie pe care n-o putea canaliza decît o societate solid întemeiată pe venerarea lui Maat. Dar un

asemenea individ nu trebuia, oare, să fie exclus dintr-o comunitate de artizani destinată să creeze frumosul şi armonia?

– Maiestatea Sa a dat vreun ordin în legătură cu Zelosul? îl întrebă şeful de echipă pe Ramose.

– Nu, dar face apel la clarviziunea noastră.

– Mai e nevoie să adăugăm ceva? preciză Kenhir. Trebuie să ştim să interpretăm voinţa faraonului, cel care e stăpînul suprem al Locaşului Adevărului.

Cei mai sceptici se lăsară convinşi, dar Neb cel Desăvîrşit nu se lăsă:

– Numirea mea ca şef de echipă a fost aprobată de faraon. Mă bucur de încrederea Maiestăţii Sale, chiar şi în cazul primirii de noi membri în confrerie. Iată de ce, orice slăbiciune a mea ar fi de condamnat. De ce să cerem mai puţin de la acest băiat decît de la alţi artizani?

– Tu eşti singurul judecător care se opune admiterii Zelosului, constată Kenhir, dar noi avem nevoie de unanimitate. N-ar trebui, oare, să-ţi reconsideri poziţia?

– Confreria noastră nu trebuie să rişte cîtuşi de puţin.

– Riscul face parte din viaţă. A da înapoi în faţa lui ne-ar duce la lîncezeală, apoi la moarte.

Şeful de echipă, atît de calm de obicei, era pe punctul de a se mînia:

– Constat că Zelosul reuşeşte să ne dezbine! Acest fapt n-ar trebui să ne dea de gîndit?

– Nu exagera, Neb! Discuţiile noastre în legătură cu unii candidaţi au fost la fel de animate ca aceasta de faţă.

– Desigur, dar, de fiecare dată, am obţinut unanimitatea.

– Trebuie să ieşim din această situaţie, hotărî Ramose. Accepţi să te laşi convins?

– Nu, răspunse Neb cel Desăvîrşit. Mă tem ca acest tînăr să nu ne tulbure armonia satului şi să ne afecteze munca.

– Şi n-ai tu îndemînarea necesară pentru a împiedica un asemenea dezastru? întrebă Kenhir.

– Nu-mi supraestimez posibilităţile.

Ramose înțelese că discuțiile în contradictoriu nu vor putea duce la îmbunarea șefului de echipă.

– A te opune înseamnă a nu avea o atitudine constructivă, Neb. Ce propui pentru ieșirea din acest impas?

– Să-l încercăm mai mult pe Zelos. Dacă a auzit chemarea cu adevărat și dacă are forța necesară pentru a-și croi propriul drum, poarta i se va deschide.

Șeful de echipă își expuse planul.

Toți i se alăturară, inclusiv Kenhir, care, bombănind, afirmă totuși că se luau precauții inutile.

23.

– Mai durează mult? îl întrebă Zelosul pe unul din cei doi artizani care-l însoţeau.

– Habar n-am.

– Sper că nu vor delibera totuşi mai multe zile!

– S-a mai întîmplat şi altă dată.

– Şi cînd durează, e semn bun sau rău?

– Depinde.

– Cîţi candidaţi sînt acceptaţi anual?

– Nu este un număr fix.

– Dar există un număr limită?

– Asta nu e treaba ta.

– Dar cîţi artizani sînt acum în confrerie?

– Asta întrebă-l pe faraon.

– Printre voi sînt şi desenatori de seamă?

– Fiecare îşi face munca lui cît poate de bine.

Zelosul înţelese că degeaba îl descosea pe artizan; cît despre colegul său, acesta nu scotea nici o vorbă. Parcă era mut. Cu toate astea, tînărul nu se descuraja. Dacă judecătorii pe care îi înfruntase erau oameni cinstiţi, vor înţelege desigur intensitatea dorinţei sale.

Cineva se ivi la capătul incintei. Zelosul îl recunoscu pe dată, se ridică şi-l îmbrăţişă.

– Tăcutule! Te-au admis?

– Din fericire, am avut noroc.

– Măcar tu îmi vei putea vorbi despre sat!

– Imposibil, Zelosule! Am jurat să păstrez taina şi nimic nu e mai important decît cuvîntul dat.

– Atunci, nu-mi mai eşti prieten!

– Bineînţeles că-ţi sînt! Şi am convingerea că vei reuşi.

– Le-ai putea vorbi în favoarea mea?

– Din păcate, nu. Doar sfatul poate lua o hotărîre decisivă.

– Mi-am închipuit eu, nu-mi mai eşti prieten cu adevărat... Totuşi, ţi-am salvat viaţa.

– Asta n-o voi uita niciodată.

– Ai uitat-o deja, din moment ce aparţii unei alte lumi... Şi refuzi să mă ajuţi.

– Dar nu pot, crede-mă! Trebuie să înfrunţi singur încercarea asta.

– Mulţumesc pentru sfat, Tăcutule.

– Confreria mi-a dat un nou nume: Nefer. Şi trebuie să-ţi mai spun că m-am însurat.

– Hei... E frumoasă?

– Clara e o femeie admirabilă. Sfatul a hotărît să fie şi ea primită printre cei din sat.

– Eşti plin de noroc! Cred că cele şapte zîne ursitoare ale lui Hathor au fost prezente în jurul leagănului tău şi nu s-au zgîrcit în a-ţi face daruri. Ce va trebui să faci în confrerie?

– Nici despre asta nu-ţi pot vorbi.

– Da, tocmai uitasem... Pentru tine, nu mai exist.

– Măi, Zelosule...

– Şterge-o, Nefer cel Tăcut! Prefer să rămîn singur cu paznicii mei. Nu sînt mai vorbăreţi decît tine, dar măcar nu-mi sînt prieteni.

– Trebuie să fii încrezător. Din moment ce ai auzit chemarea, judecătorii nu te vor respinge. Nefer îl bătu pe umăr: Am încredere în tine, prietene. Ştiu că focul din tine va mistui toate obstacolele.

Cînd Nefer se îndepărtă, simţi dorinţa să-l urmeze şi să pătrundă în sat; dar asta i-ar fi atras respingerea definitivă.

Cu puţin înainte de înserat, unul dintre membrii sfatului îşi făcu apariţia. Zelosul îşi simţi muşchii înfierbîntîndu-i-se, ca înaintea unei lupte decisive.

– Am hotărît, anunţă judecătorul. Te primim în echipa din afara satului. Olarul Beken, şeful personalului auxiliar, îţi va spune ce ai de făcut. Du-te şi caută-l!

– Echipa din afară... Dar ce înseamnă asta?

Judecătorul plecă, urmat de cei doi artizani.

– Staţi... Vreau mai multe explicaţii!

Paznicul porţii îl opri:

– Potoleşte-te! Ai aflat decizia şi trebuie s-o accepţi. Dacă nu, fă-te nevăzut şi nu te mai întoarce niciodată aici. Echipa din afară nu e ceva atît de rău pe cît crezi. Îţi vei afla locul ca olar, tăietor de lemne, spălător de rufe, apar, grădinar, pescar, brutar, măcelar, berar sau cizmar. Oamenii ăştia muncesc pentru a asigura bunăstarea artizanilor din satul secret şi găsesc că asta e bine. Uite, chiar eu şi celălalt paznic al porţii, amîndoi sîntem oameni din exterior.

– N-ai pomenit nici de desenatori şi nici de pictori.

– Aceştia cunosc secretele... Dar la ce bun? Nu sînt nici mai fericiţi, nici mai bogaţi. Îşi petrec aproape toată viaţa muncind pe brînci. Aici o duci cel mai bine, crede-mă! Încearcă să te înţelegi cu Beken, olarul, şi vei avea o viaţă dulce.

– Unde locuieşte Beken?

– La marginea culturilor, într-o căsuţă cu grajd. N-are de ce să se plîngă, dar convingerea că fiecare lucrător vrea să-i ia locul l-a făcut arţăgos. De altfel, poate că nu greşeşte... E bine să te fereşti de atacurile lui. Beken e un vicios; n-a ajuns şef din întîmplare. Dacă nu-i eşti pe plac, te bate de-ţi rupe şalele.

– Dacă aparţii echipei din afară, este posibil ca, la un moment dat, să intri în confrerie?

– Exteriorul este exterior. Nu încerca să ajungi mai departe şi mulţumeşte-te cu ceea ce ţi se oferă. Pentru moment, poţi dormi într-unul din atelierele celor de acolo. După o vreme, vei locui într-o casă din zona terenurilor cultivate, te vei însura cu o

fată frumoasă şi-i vei face copii la fel de frumoşi. Fereşte-te să fii spălător de rufe... E o muncă grea. Cel mai bine e să alegi să fii pescar sau brutar. Dacă eşti isteţ, poţi vinde a doua oară peşti şi pîini, fără s-o declari scribului însărcinat cu impozitele.

– Bun, plec să-l caut pe Beken.

– Nu te sfătuiesc.

– De ce?

– După o zi de muncă, preferă să stea liniştit. Vizita neaşteptată a unui necunoscut i-ar crea o proastă dispoziţie îngrozitoare şi îi vei deveni antipatic. Du-te mai bine şi te culcă. Vorbeşti cu el mîine dimineaţă.

Zelosul simţi că trebuie să-i tragă una în cap paznicului şi apoi să distrugă zidul satului interzis. Tăcutul, blegul ăsta, devenise Nefer, iar el, care simţea chemarea, era aruncat în echipa din exterior, în care va putrezi ca un incapabil!

Se simţea atît de umilit! Ce altă soluţie ar mai fi putut găsi decît să distrugă ceea ce n-ar fi obţinut niciodată?

Paznicul stătea pe rogojina sa, privind în pămînt. Zelosul auzi rîsete de copii, voci de femei, frînturi de conversaţii. În sat, viaţa îşi relua cursul, viaţă din care el nu se alegea cu nimic.

Cine erau ei, aceşti oameni admişi să cunoască secretele satului interzis? De ce calităţi făcuseră dovadă pentru a convinge sfatul? Zelosul nu-l cunoştea decît pe Nefer cel Tăcut, dar acesta nu-i semăna deloc.

Va trebui să se bată cu propriile arme. Nimeni nu-i va întinde o mînă de ajutor, iar sfaturile îl înveninau. Dar nu va renunţa.

Se îndreptă către ateliere, ştiind bine că paznicul îl observa cu coada ochiului. Lăsă impresia că intră într-unul din ele, dar, de fapt, îi dădu ocol, pentru a se plasa în afara cîmpului vizual al pîndarului. O porni, apoi, de-a lungul dealului, avînd grijă să înainteze pe furiş, ca o vulpe a deşertului.

Dacă era destinat de confrerie să trăiască printre cei din afară, o să le arate el de ce e în stare.

24.

Conducătorul carelor, Mehy, nu înceta să-şi pipăie cu degetele grăsune colierul de aur fin, care făcea din el unul dintre personalităţile de vază ale societăţii tebane. Datorită acestei decoraţii, urma să fie invitat la seratele cele mai fastuoase şi să audă mărturisirile celor care erau cu adevărat importanţi. Încetul cu încetul, Mehy îşi va ţese pînza-capcană, pentru a deveni stăpînul ocult al foarte bogatei cetăţi a zeului Amon. În primul rînd, nu se va atinge de primarul Tebei, un mic tiran ce se împotmolea într-o luptă continuă şi n-avea nici un plan pe termen lung. În timp ce acesta se va epuiza într-o luptă sterilă şi se va expune în prim-plan, Mehy îşi va pune prietenii în posturi de control din diferite sectoare ale administraţiei.

Frumoase perspective, într-adevăr, dar care nu-i dădeau satisfacţie. Cel mai important lucru era secretul confreriei, acest secret care îi fusese dat spre cercetare şi pe care voia să-l afle. Cînd Piatra de Lumină va fi în mîinile lui Mehy, acesta va deveni mai puternic decît faraonul însuşi, putînd pretinde să guverneze Egiptul după bunul său plac.

De multă vreme, căpitanul Mehy îi bănuia pe artizani că ascund numeroase descoperiri ştiinţifice, rezervate folosirii exclusive de către monarh. Astfel de privilegii trebuiau să dispară. Egiptul va fi dotat cu arme noi, îi va strivi pe adversari şi va întreprinde, în sfîrşit, o politică de expansiune, pe care Ramses nu ştiuse s-o desfăşoare.

În locul său, Mehy n-ar fi încheiat pace cu hitiții. Trebuia să fi profitat de slăbiciunea lor pentru a-i strivi și pentru a forma o armată modernă și puternică, capabilă să domine Orientul Apropiat și Asia. În locul acestei grandioase politici de cucerire, faraonul alesese pacea. Ofițerii superiori nu se mai gîndeau decît la zilele de pensie, pe care să le petreacă undeva, la țară, pe un domeniu primit din partea monarhului. Ce dezastru! Să plîngi, nu alta!

– Doriți să beți ceva răcoritor? îl întrebă paharnicul pe Mehy.

– Da, un vin alb, din oazele regatului.

În timp ce Mehy degusta băutura cea scumpă, un alt servitor îi făcea vînt pentru a-l răcori. Nu era ușor să-ți procuri cel mai bun vin, dar Mehy îl corupsese pe podgoreanul care aducea prețioasa licoare la palat și își oprise o oarecare cantitate.

Arta supremă nu era, oare, aceea de a aduna informații compromițătoare despre oricine și de a profita la vreme de pe urma lor, adăugînd și cîteva amănunte neadevărate, dar plauzibile? Doar așa ajunsese Mehy să-i elimine pe cîțiva tineri gradați, mai pregătiți decît el, dar mult mai puțin abili.

– Doamna Serketa dorește să vă vadă, anunță portarul frumoasei locuințe pe care Mehy o avea în centrul Tebei.

Serketa, logodnica puțin cam prostuță pe care se vedea obligat s-o ia de nevastă pentru averea și poziția socială a tatălui său, trezorierul principal al Tebei... Dar nu pe ea o aștepta.

Coborî totuși în sala de primire de la parter, sală de care era deosebit de mîndru, cu ferestre înalte, vopsite în galben, și cu un mobilier de lux din lemn de abanos.

– Mehy, dragul meu! Mă temeam că nu ești acasă... Cum mă găsești?

„Prea grasă“, era tentat să răspundă căpitanul, dar se abținu să-și dea pe față gîndurile, căci doamna Serketa era obsedată de greutatea sa pe care, de altfel, o întreținea consumînd zilnic prăjituri și plăcinte.

– Ești mai încîntătoare ca niciodată, draga mea. Rochia asta verde ți se potrivește de minune.

– Știam eu că o să-ți placă, spuse ea legănînd din șolduri.

– Avem însă o mică problemă: trebuie să primesc o notabilitate cu un caracter cam dificil. Ai putea accepta să mă aştepţi şi să cinezi apoi cu mine?

Tînăra îi răspunse cu un zîmbet tîmp, dar plin de promisiuni:

– E mai mult decît speram, dragul meu.

O trase la el cu brutalitate, dar Serketa nu protestă.

Cu pieptul opulent, părul bogat vopsit blond, ochii albaştri spălăciţi, îi plăcea să se răsfeţe şi să facă pe fetiţa.

În realitate, se plictisea. Mulţumită tatălui său, un văduv care aprecia fetele din ce în ce mai tinere, ea îşi putea satisface capriciile şi îşi cumpăra tot ce-i plăcea. Cu timpul, viaţa sa devenise atît de plicticoasă, încît căuta s-o înfrunte dînd atenţie tuturor plăcerilor ce i se iveau.

Vinul o înviorase un timp, fără a-i risipi singurătatea. Serketa visa să mai fie copilă, dezmierdată de mama şi de doica sa, protejată de lumea din afară.

Cînd îl întîlnise pe Mehy pentru prima oară, la o recepţie, îl găsise gras, vulgar şi pretenţios, dar acesta trezise în ea o nouă senzaţie: frica. Simţea în el o bestialitate abia stăpînită, care o fascina şi de care avea nevoie.

Acest personaj îşi ascundea cu greu ambiţiile şi părea gata să strivească sub roţile carului său pe oricine i-ar fi ieşit în cale. Iată de ce Serketa se hotărîse să-l ia de bărbat. Poate că fiorii pe care-i simţea în prezenţa lui Mehy ar putea-o vindeca de această stare de moleşeală.

– Cît timp o să mai dureze logodna noastră?

– Asta depinde doar de tine, dragule. De cînd ai fost decorat cu Colierul de Aur în prezenţa lui Ramses cel Mare, tatăl meu te consideră unul dintre viitorii înalţi demnitari ai Tebei.

– Iar eu n-aş vrea să-l dezamăgesc.

Serketa îi muşcă, uşor, urechea dreaptă.

– Nici tu, comoara mea, nici tu nu mă vei dezamăgi, nu-i aşa?

– Desigur, dragul meu. Fii fără grijă!

Scena la care asista îl făcu pe intendent să-şi anunţe prezenţa, bătînd la uşa rămasă deschisă.

– Ce este? întrebă Mehy.

– A sosit vizitatorul dumneavoastră.

– Spune-i să aştepte şi închide uşa!

Serketa îl devora din ochi pe ofiţer:

– Atunci, pe cînd nunta?

– Cît mai curînd posibil. După ce vom oferi nobililor Tebei recepţia la care să ia parte, invidioşi pe fericirea noastră.

– Vrei să mă ocup eu de pregătiri?

– Ai putea s-o faci de minune, draga mea.

Ofiţerul frămîntă sînii viitoarei sale soţii, smulgîndu-i un geamăt de plăcere.

– Tata e destul de pretenţios privind contractul nostru de căsătorie.

– Ce contract? se miră Mehy.

– Tata consideră că acest act e necesar, avînd în vedere averea pe care o are. E convins că vom fi foarte fericiţi şi că vom avea mulţi copii, dar crede totuşi că e necesară încheierea unui contract care să prevadă împărţirea bunurilor. Dar asta n-are nici o importanţă, iubirea mea! Să nu amestecăm dreptul şi sentimentele... Hai, mîngîie-mă!

Mehy continuă să fie tandru, dar cu mai puţin entuziasm. Această veste era un adevărat dezastru, căci, pentru el, a stăpîni averea tatălui Serketei era una dintre etapele majore ale cuceririi puterii.

– Pari nemulţumit, leul meu înfricoşător... Sper că nu din cauza acestui amănunt juridic!

– Nu, desigur... Dar vei veni să locuieşti aici, nu-i aşa?

– Desigur, atîta vreme cît vom locui în Teba. Casa asta e superbă şi bine situată. Tata a hotărît să-ţi achite imediat creditele, pentru ca, astfel, să devii proprietar.

– Cît e de generos... Cum aş putea să-i arăt toată recunoştinţa mea?

– Iubindu-i fiica la nebunie! După ce-l sărută pe gură, cu pasiune, adăugă: Vom mai avea şi o vilă mare în împrejurimile Tebei, o alta în Egiptul de Mijloc şi o locuinţă frumoasă la

Memphis... Aceste proprietăţi vor rămîne pe numele meu, dar ăsta nu e decît un alt amănunt care nu contează.

Mehy ar fi vrut s-o violeze, aşa cum ar fi făcut-o un simplu soldat, dar ea era prea pornită şi el trebuia să se abţină, pentru a-l primi pe vizitator. Începea deja să-şi revină în urma loviturii sub centură pe care o primise. Ofiţerul înţelesese de multă vreme că ipocrizia şi minciuna erau arme de temut,din pricina cărora situaţiile compromise puteau fi răsturnate pentru a obţine o favoare. Se va preface că acceptă contractul, dar asta, pentru a putea pregăti mai bine un contraatac hotărîtor. Tatăl Serketei se înşela crezînd că-l poate păcăli pe un om ca el.

– Iartă-mă, stăpîna simţurilor mele, dar întîlnirea pe care o am este cu adevărat importantă.

– Înţeleg... Eu o să mă ocup de pregătirile în vederea nunţii noastre. Ne revedem diseară, la cină.

25.

Mehy era mîndru de vasta sa locuință. Pentru a o avea, reușise să-l convingă pe un bătrîn nobil teban, rămas văduv, să i-o cedeze la un preț de nimic. Administrația militară îi aprobase un împrumut foarte avantajos, așa că ofițerul cîștigase pe toate planurile. Și, datorită generozității prefăcute a viitorului său socru, devenea proprietar mai devreme decît prevăzuse! În realitate, tatăl Serketei intenționa să prezinte înaltei societăți un ginere bogat în aparență, departe de orice problemă financiară, fără a preciza că doar el era cel care controla situația. Dar Mehy îl va face să plătească scump această umilință.

Cele două etaje ale locuinței erau construite pe o platformă înălțată de la pămînt, pentru a fi evitată umiditatea. La parter, se aflau încăperile destinate servitorilor conduși de un intendent; Mehy nu mînca decît pîinea făcută de brutarul personal și ținea la curățenia perfectă a hainelor sale, spălate și curățate cu mare grijă de spălătorul său. Pe treptele scării care ducea la etaj, erau vase cu buchete de flori, înlocuite de îndată ce plantele dădeau semne de ofilire.

La primul etaj, erau sălile de recepție; la al doilea, biroul fostului stăpîn, dormitoarele, sălile de baie și locurile destinate nevoilor intime. Ofițerul se îngrijise de instalarea unui sistem de țevi pentru evacuarea apei reziduale și se bucura de un confort care nu era departe de a-l egala pe cel al palatului faraonului.

Mehy detesta grădinile și pămîntul; erau destui țărani care să se ocupe de asta. Oamenii de valoarea sa meritau mai mult și

doar centrul unui mare oraş ca Teba putea găzdui o reşedinţă demnă de acest nume.

Cînd intră în sala de recepţie cu plafon înalt, Mehy gustă răcoarea locului care, datorită unui original sistem de ventilaţie, se păstra chiar şi în timpul verii. Ce putea fi mai insuportabil decît căldura?

Omul pe care sperase atît de mult să-l întîlnească stătea într-un fotoliu îmbrăcat în stofă multicoloră. Un vas albastru, plin cu apă înmiresmată, era destinat spălării mîinilor şi picioarelor.

– Fiţi binevenit, Dakter! Cum vi se pare casa mea?

– Toată admiraţia, căpitane Mehy! N-am văzut niciodată una mai frumoasă.

Dakter era mic, rotund şi bărbos. Ochii negri dădeau viaţă chipului său viclean, acoperit în mare parte de o barbă roşcată. Picioarele prea scurte îi dădeau un aer greoi, dar ştia să fie tot atît de iute ca un şarpe, atunci cînd trebuia să-şi lovească adversarul.

Fiul unui matematician grec şi al unei chimiste persane, Dakter se născuse la Memphis, remarcîndu-se de tînăr printr-o chemare deosebită către cercetarea ştiinţifică. Lipsit de orice simţ moral, studentul înţelesese repede că, furînd ideile altora, putea progresa cu paşi de uriaş, cu minimum de efort. Dar aceasta nu era decît o strategie pusă în slujba scopului său măreţ: să facă din Egipt ţara aleasă a unei ştiinţe pure, eliberate de orice superstiţie, o ştiinţă care să-i permită omului să domine natura.

Talentele sale de tehnician şi inventator îl făcuseră de neînlocuit pe lîngă primarul Memphisului, înainte de a deveni protejatul celui din Teba, oraş în care încerca să decripteze tainele înţelepciunii antice. Calculele sale asupra creşterii apelor Nilului se dovediseră remarcabile. De asemenea, adusese îmbunătăţiri metodei de observare a planetelor. Dar, deocamdată, astea nu erau decît nişte fleacuri. În viitor, urma să impună oamenilor o nouă viziune asupra lumii, scoţînd, astfel, Egiptul din letargia sa şi făcîndu-l să renunţe la tradiţiile sale învechite, alegînd drumul progresului. De cîte nu va fi

capabilă o ţară atît de bogată şi de puternică, atunci cînd va renunţa la vechile sale credinţe?

– Felicitări pentru Colierul de Aur, căpitane! Este o recompensă binemeritată care vă face important. Părerile vă vor fi din ce în ce mai ascultate.

– Nu ca ale voastre, Dakter. Am auzit că primarul Tebei nu se mai poate lipsi de sfaturile voastre.

– E prea mult spus, dar el este un om avizat care, ca şi mine, este preocupat mai mult de viitor decît de trecut.

– Şi am mai auzit că ideile voastre îi deranjează pe unii oameni de vază.

Dakter îşi pipăi barba deasă:

– N-aş putea să neg, căpitane. Atît marele preot din Karnak, cît şi specialiştii din subordinea sa nu apreciază deloc investigaţiile mele, dar nu mă tem de ei.

– Păreţi a avea mare încredere în propriile forţe!

– Adversarii mei vor fi, în curînd, duşi de un fluviu mai puternic decît Nilul: curiozitatea firească a omului. Avem cu toţii nevoie să acumulăm cunoştinţe şi la realizarea acestui scop contribui eu. Într-o ţară prea tradiţională, aşa cum este aceasta, drumul se arată a fi lung. Şi totuşi, ar fi posibil să cîştigăm timp, mult timp...

– În ce fel?

– Punînd mîna pe secretele Locaşului Adevărului.

Mehy luă o înghiţitură de vin alb pentru a-şi ascunde emoţia. Îşi găsise, oare, un aliat valoros?

– Nu prea înţeleg... Nu e vorba doar de o simplă corporaţie de constructori?

Dakter îşi tamponă fruntea cu o batistă parfumată:

– Asta am crezut şi eu multă vreme... Dar mă înşelam. Nu numai că acolo se află artizani cu aptitudini excepţionale, dar acestora li s-au încredinţat secrete de o importanţă vitală.

– Ce fel de... secrete?

– Secrete care s-ar putea spune că privesc viaţa eternă. Confreria Locaşului Adevărului nu e, oare, menită să pregătească locul de înviere a faraonului? După cum intuiesc, unii dintre

membri cunosc alchimia şi pot transforma orzul în aur[1], ca să nu mai vorbim de alte miracole.

– Aţi încercat să le pătrundeţi misterele?

– De mai multe ori, căpitane, dar fără sorţi de izbîndă. Oamenii aceia nu se supun decît faraonului şi prim-ministrului. De cîte ori am cerut să mi se permită intrarea în sat, administraţia m-a refuzat. Deşi am numeroşi prieteni în înalta administraţie, satul acesta îmi rămîne inaccesibil.

– Nu sînteţi, poate, imprudent procedînd astfel?

– Am încercat să le vorbesc de mai multe ori, dar mi-au rîs în nas.

– Aşa auzisem şi eu, dar am vrut s-o aud din gura voastră. Căci sînteţi un om cu adevărat serios şi am deplină încredere în domnia voastră.

Dakter era uimit:

– Sînt flatat, căpitane, dar cu ce am reuşit să vă cîştig încrederea?

– Printre preocupările mele majore se numără şi Locaşul Adevărului. La fel ca domnia voastră, am încercat să aflu ce ascund zidurile înalte ale satului, dar n-am reuşit. Un secret atît de bine păstrat trebuie să fie de o extremă importanţă.

– Excelentă deducţie, căpitane!

Mehy privi fix către oaspetele său:

– Nu este o deducţie.

– Atunci...?

– Eu am văzut secretul acestui loc.

Savantul se ridică. Mîinile îi tremurau.

– Care e acela?

– Nu fiţi atît de nerăbdător. Vă spun sigur că există şi ajutorul tău îmi este absolut necesar pentru a reuşi să-l furăm şi să-l exploatăm. Sînteţi gata să faceţi un legămînt?

---

[1] „A transforma orzul în aur" este cea mai veche expresie a operei alchimiştilor, care va deveni: „A transforma plumbul în aur" (n.a.).

26.

Ochii mici şi negri ai lui Dakter deveniseră pătrunzători, ca şi cînd ar fi putut citi intenţiile ascunse ale căpitanului Mehy.

– Un legămînt aţi spus... Ce legămînt?

– Sînteţi un savant strălucit, dar cercetările voastre se lovesc de ziduri de netrecut, cele ale satului artizanilor. Din motive personale, am hotărît să fac tot ce se poate pentru a distruge această instituţie arhaică, dar nu înainte de a-i smulge comorile şi secretele. Hai să ne unim eforturile pentru a reuşi!

Savantul păru extrem de uimit.

– Aveţi inteligenţa şi competenţa, continuă Mehy, dar vă lipsesc mijloacele materiale. În curînd, eu voi avea una dintre cele mai mari averi din Teba şi vreau s-o folosesc pentru a ajunge tot mai sus.

– Presupun că ţintiţi un post foarte înalt în armată.

– Desigur, dar asta nu e decît o etapă. Egiptul e bătrîn şi bolnav, Dakter. Sînt deja zeci de ani de cînd e guvernat de Ramses cel Mare, care nu mai este decît un despot senil, incapabil de a întrezări viitorul şi de a lua decizii utile. Această domnie mult prea lungă nu face decît să condamne ţara la o inerţie periculoasă.

Oaspetele căpitanului păli:

– Nu... nu gîndiţi ceea ce spuneţi!

– Sînt lucid şi asta e o calitate absolut necesară, atunci cînd tinzi la funcţii înalte.

– Dar Ramses cel Mare, el însuşi, este un monument! N-am auzit niciodată nici cea mai măruntă critică la adresa lui... Această eră a păcii, pe care o trăim, n-a fost creată de el?

– Această pace anunţă noi conflicte, pentru care Egiptul nu e deloc pregătit. Ramses cel Mare va dispărea în curînd şi nimeni nu-l va înlocui. Dar o dată cu el se va stinge o formă de civilizaţie perimată. Eu am înţeles-o. Şi domnia voastră, Dakter! În timp ce veţi face să progreseze ideile, eu mă voi ocupa de instituţii. Iată baza legămîntului nostru. Pentru ca acest proiect să devină realitate, trebuie să stăpînim elementele fundamentale ale puterii Egiptului, în primul rînd, satul secret al artizanilor.

– Să nu uităm armata, autorităţile...

– Repet, mă ocup eu. Averea faraonului nu depinde de trupele sale de elită, pe care voi reuşi să le controlez, ci de ştiinţa misterioasă a artizanilor săi, care ştiu să creeze un loc de veci şi, totodată, să-i fabrice imense cantităţi de aur.

Dakter se înfierbînta:

– Văd că ştiţi multe despre acest loc secret.

– Ceea ce am văzut mi-a dovedit că oricare din noi, şi eu, şi domnia voastră, putem fi siguri că ştiinţa sa ne depăşeşte.

– Nu intenţionaţi să-mi spuneţi mai mult, nu-i aşa?

– Acceptaţi să deveniţi aliatul meu?

– E periculos, căpitane, foarte periculos...

– Aşa este. Va trebui să înaintăm cu prudenţă, dar şi cu hotărîre. Dacă vă lipseşte curajul, puteţi să renunţaţi.

Dacă Dakter nu s-ar fi angajat în acest complot, Mehy l-ar fi suprimat. Că doar nu putea lăsa să trăiască un om căruia îi dezvăluise o parte din planurile sale.

Savantul ezita. Mehy îi dădea ocazia să-şi realizeze visurile cele mai îndrăzneţe, dar pe un drum periculos. Gîndindu-se la supremaţia ştiinţei, Dakter uitase că statul faraonic şi forţa sa armată nu neglijau o asemenea schimbare. În spatele zîmbetului şi bunelor maniere, Mehy păstra un suflet de ucigaş. În fond, nu avea de ales: ori colabora fără nici un alt gînd ascuns, ori avea să dispară în mod violent.

– Accept, căpitane. Să ne unim forţele şi voinţa.

Chipul rotund al ofițerului se lumină:

– Este un moment decisiv, dragă Dakter! Datorită nouă, Egiptul va avea cu adevărat un viitor. Să pecetluim legămîntul nostru cu un pahar de vin din al cincilea an de domnie al lui Ramses.

– Regret, nu beau decît apă.

– Chiar și la o asemenea ocazie excepțională?

– Prefer să-mi păstrez mintea limpede în orice împrejurare.

– Îi admir pe oamenii de caracter. Începînd de mîine, voi face niște vizite oficiale, pentru a propune un plan de ameliorare a funcționării forțelor armate tebane. Îmi va fi ușor să-l impun și asta îmi va atrage o promovare. După căsătoria mea, voi obține respectul multor oameni importanți și mă voi strecura încetul cu încetul în cercurile înalte, făcîndu-mă, în cele din urmă, de neînlocuit.

– În ceea ce mă privește, preciză Dakter, am mari șanse să fiu numit adjunct al șefului laboratorului central din Teba.

– Un singur cuvînt din partea viitorului meu socru și veți fi numit imediat. Dar va trebui să așteptați ceva timp, pentru a ajunge singur în postul de control.

– Va fi o etapă importantă pentru mine. Voi putea face multe cercetări nepermise pînă acum și voi putea folosi noi resurse tehnice.

Lui Mehy îi veni imediat în minte inventarea unor arme noi, datorită cărora trupele sale ar putea deveni invincibile.

– Trebuie să ne lămurim asupra satului secret, ceru ofițerul, pentru a distinge fabulația de adevăr. Se știe că de administrarea satului răspunde un scrib experimentat, numit de faraon. Timp de mulți ani, Ramose a avut această funcție și nimeni nu i-a putut smulge nici un cuvințel. Nu cunosc decît numele succesorului său, pentru că el e cel care semnează documentele oficiale: Kenhir. Trebuie să aflăm cît mai multe amănunte despre acest personaj. Dacă poate fi manipulat, vom reuși să ne atingem scopul.

– Cu condiția să fie el adevăratul patron al confreriei, obiectă savantul.

– Există în mod sigur un maestru al artei, sau chiar mai mulţi, şi o întreagă ierarhie... Trebuie să aflăm neapărat numele şi rolul exact al conducătorilor.

– Artizanii nu vor vorbi, este sigur, dar nu putem spune acelaşi lucru despre lucrătorii din afară.

– Dacă nu mă înşel, aceşti oameni nu pot pătrunde în sat.

– Aşa e, căpitane, dar asistă la unele evenimente.

– Primirea apei, a hranei, a hainelor... Asta nu ne foloseşte la nimic.

Dakter zîmbi, satisfăcut:

– Examinarea minuţioasă a acestor produse ne va ajuta să înţelegem nivelul de trai al confreriei şi numărul aproximativ al membrilor ei.

– Interesant, recunoscu Mehy. Aveţi deja oameni care vă dau informaţii?

– Unul singur. Un spălător de rufe. I-am dat un praf miraculos, datorită căruia curăţă mai repede rufăria pătată. E doar un început... Cu puţină strădanie, vom putea obţine şi alte ajutoare. Spălătorul mi-a vorbit despre un episod neobişnuit din viaţa confreriei.

Dakter îl lăsă pe Mehy să saliveze cîteva clipe.

– De multă vreme nu mai fusese admis nici un artizan, continuă el. Dar iată că un tînăr, Nefer cel Tăcut, a fost recunoscut de sfatul artizanilor ca fiind demn de încredere. Evoluţia lui e, mai degrabă, surprinzătoare: s-a născut şi a fost crescut în acest sat, pe care apoi l-a părăsit, călătorind timp de mai mulţi ani. Acum, iată-l revenind acasă.

– Ciudat, într-adevăr... Se simte vinovat cu ceva?

– Asta va trebui să descoperim. Ba mai mult, este însoţit de o femeie din afara confreriei, probabil fiica veunui teban înstărit.

– Sînt căsătoriţi?

– Şi asta trebuie să verificăm.

Mehy îşi imagina deja mai multe strategii pentru a-i pune în încurcătură pe cei din satul artizanilor şi pentru a-i constrînge pe şefi să iasă din spaţiul lor protejat. Odată fisurate, zidurile satului nu vor întîrzia să se prăbuşească.

– Nici nu mă gîndeam, dragul meu Dakter, că, încă de la prima noastră întîlnire, se vor ivi şi roadele.

– Nici eu, căpitane.

– Sarcina noastră se anunţă anevoioasă. Răbdarea nu face parte dintre marile mele virtuţi. Dar va trebui totuşi s-o folosim. Şi acum, la treabă!

27.

Beken olarul era mulţumit de el însuşi. Ca şef al personalului auxiliar al confreriei, modifica după bunul său plac numărul orelor de muncă efectuate de artizani şi profita de poziţia sa pentru a obţine unele avantaje, care să-i îndulcească existenţa. Şi iată că nu se sfia s-o aducă în patul său pe fiica unui cizmar, care ţinea mai mult la locul său de muncă decît la virtutea progeniturii sale. Nu era nici frumoasă, nici inteligentă, dar avea cu douăzeci şi cinci de ani mai puţin decît el.

– Vino lîngă mine, păsărico... Nu te mănînc.

Fata rămăsese lipită de uşa de la intrare.

– Sînt un om bun şi generos. Dacă eşti drăguţă cu mine, îţi voi oferi un prînz bun şi tatăl tău îşi va putea practica meseria fără nici o grijă.

Tînăra făcu un pas timid. Inima îi bătea, mai să-i sară din piept.

– Încă un mic efort, vrăbiuţă capricioasă, şi nu vei regreta. Mai întîi, scoate-ţi tunica...

Fata cizmarului începu să se dezbrace, pe cît putea de încet.

În clipa în care Beken întinse braţele pentru a-şi apuca prada, uşa casei se deschise larg, îi lovi umărul cu putere şi-l răsturnă.

Un tînăr îşi făcu apariţia, asemenea unui taur furios. Fata, speriată, încerca să-şi ascundă trupul cu tunica.

– Ieşi afară, îi porunci tînărul.

Fata o zbughi ţipînd, în timp ce colosul îşi ridica victima, trăgînd-o de păr.

– Tu eşti olarul Beken, şeful personalului auxiliar din acest sat al secretelor?

– Da, da... Ce vrei de la mine?

– Sînt Zelosul şi am fost nevoit să te caut. Trebuie să-mi dai o muncă aici, printre lucrători.

– Dă-mi drumul, mă doare!

Tînărul îl îmbrînci pe pat:

– O să cădem la învoială, Beken, dar te previn: nu mă pot lăuda că sînt răbdător.

Furios, şeful personalului auxiliar se ridică.

– Ştii cu cine vorbeşti? Fără mine nu vei putea obţine nimic!

Zelosul îl apucă, lovindu-l de perete.

– Dacă-mi faci necazuri, mă apucă nebunia... Şi cînd mă apucă, nu mă mai pot controla.

Beken zări în privirea colosului o mînie de nestăpînit:

– Bine, fie, dar calmează-te!

– Mă enervează la culme că un tip ca tine îmi dă ordine.

Olarul se arătă oarecum mîndru:

– Va trebui totuşi să asculţi de mine. Sînt şeful şi-mi place ca munca să fie bine făcută.

– Atunci, voi fi braţul tău drept şi nu vei fi dezamăgit! Munca ta e grea, ai nevoie de un ajutor de nădejde.

– Asta nu e prea uşor...

– Lasă poveştile! Cădem de acord şi mă instalez aici. Locul îmi convine şi, de altfel, mi s-a făcut somn.

– Bine, dar... aici e locuinţa mea!

– Nu suport să repet ce-am mai spus o dată, Beken. Cînd se va crăpa de ziuă, nu uita să-mi aduci prăjiturele calde, brînză şi lapte proaspăt. Ziua noastră se anunţă istovitoare.

După numai trei ore de somn, Zelosul se trezi cu mult înainte de răsăritul soarelui, aşa după cum hotărîse în ajun. Îşi potoli, oarecum, foamea, cu pîine uscată şi cîteva curmale, apoi ieşi din locuinţa lui Beken, îndreptîndu-se spre staulul în care o vacă bine hrănită îl privi cu ochii săi blajini. Oricine ştia că acest

animal blînd era una dintre încarnările lui Hathor, zeița dragostei, și că privirea sa era de o frumusețe unică.

Zelosul prevăzuse tot ce urma să se întîmple: olarul se apropia însoțit de doi zdrahoni, fiecare purtînd cîte un burduf pîntecos. Beken, hotărît să nu cedeze, pregătise o pedeapsă care să-i fie învățătură de minte celui ce-i tulbura liniștea.

Zelosul îi văzu pe cei trei dispărînd în casă. Ieși din staul și auzi burdufurile trîntindu-se pe patul în care el ar fi trebuit încă să doarmă. În clipa în care complicii lui Beken își terminau treaba, apăru și el în prag.

– Pe mine mă căutați?

Înnebunit, olarul se trase în spatele oamenilor săi. Primul se aruncă asupra Zelosului, dar acesta apucă un taburet și-l lovi în creștet. Al doilea reuși să-l lovească în umărul stîng, dar primi drept răspuns un pumn atît de violent, încît nasul i se sparse, el însuși prăbușindu-se cu brațele în lături.

– Doar tu ai mai rămas, Beken!

Olarul își dădea ochii peste cap:

– Vai, cît mă dezamăgești! Nu numai că ești laș, dar mai ești și prost. Dacă mai încerci ceva, îți rup brațele... Și adio, olărit! Sper că acum ne vom înțelege mai bine!

Beken dădu repede din cap:

– Ia de aici leșinăturile astea și adu-mi de mîncare. Mi-e foame!

Țanțoș, cu pieptul scos în afară, Zelosul trecu de cele cinci forturi însoțit de Beken, care îl prezentă gărzilor drept ajutorul său. Scribul Mormîntului, Kenhir, le informase asupra primirii tînărului, dar nimeni nu se aștepta la o promovare atît de rapidă.

De multă vreme nu mai apăruse olarul atît de devreme la locul din preajma satului. Pînă și Obed, fierarul, atît de matinal de obicei, nu se trezise încă.

– Sus, toată lumea! tună Zelosul, trezindu-i pe cei cîțiva lucrători care aveau voie să doarmă lîngă sat.

Năuciți, săriră din somn și se ridicară îngrijorați:

– Arde?... Unde arde?

– Beken a băgat de seamă că sînteţi cu toţii nişte leneşi, declară Zelosul. Fiecare se izolează în meseria lui şi nu-i pasă de ceilalţi. Gata, nu mai merge aşa! De astăzi, vom lua parte cu toţii la descărcarea alimentelor, prea înceată şi prea haotică pînă acum. Apoi, voi face un control şi voi lua cunoştinţă de fiecare sarcină în parte, asigurîndu-mă că n-aţi rămas în urmă cu munca.

Cu ochii încă lipiţi de somn, fierarul protestă:

– Ce tot spui... Astea nu-s ordinele lui Beken!

– Sînt cele pe care mi le-a dat, iar eu le voi executa cu mult zel.

Olarul îşi umflă pieptul. La urma urmelor, intervenţia Zelosului îi va spori autoritatea, care nu întotdeauna se manifesta în mod riguros.

– Am constatat o delăsare, afirmă el. Iată de ce am noi dispoziţii şi am angajat un asistent, care să constate aplicarea lor fără greş.

Zelosul ţinti cu arătătorul un flăcău cu picioarele musculoase.

– Tu, de colo, dai o fugă la cîmp şi-i aduni pe toţi cei care ar fi trebuit să fie deja aici. Nu sîntem funcţionari plătiţi să dormim pînă tîrziu, ci muncitori pentru bunăstarea artizanilor din Locaşul Adevărului. Dacă ne cuprinde somnolenţa, vom fi daţi afară în curînd.

Argumentul prinse şi nimeni nu protestă.

– Beken e primul nostru exemplu, preciză Zelosul. O să-l vedeţi fabricînd într-o singură zi mai multe oale decît în ultimele două luni.

– Aşa e, aşa e... Promit.

– Dacă sîntem conştienţi de importanţa muncii noastre, vom lucra mult mai bine. Uite, fierarule, încep controlul cu tine.

– Te crezi în stare?

– Poate mă înveţi tu.

28.

Nunta lui Mehy cu Serketa fusese somptuoasă. Cinci sute de invitaţi, floarea nobilimii tebane, toţi înalţii demnitari... Nu lipsise decît Ramses cel Mare, dar bătrînul monarh nu ieşea din palatul său din Karnak, în care lucra împreună cu fidelul său Ameni, care redusese la minimum audienţele.

Beată, Serketa se prăbuşise pe perne. Imensa vilă a tatălui său se golise şi Mose, trezorierul principal al Tebei, tocmai îşi bea supa de legume pentru a-şi potoli migrena. Mehy, neobişnuit de calm, privea, visător, bazinul cu lotuşi.

La cei cincizeci de ani ai săi, rotofei, dar vioi, Mose părea veşnic grijuliu. O calviţie precoce îl făcea să semene cu „preoţii puri" ai templelor, cu care, de altfel, nu avea nici o legătură. Încă din copilărie, Mose jongla cu cifrele şi era interesat de calcule; lăsînd altora grija zeilor, nu încetase să se îmbogăţească. Văduvia sa făcuse să-i crească setea de avere. Aceeaşi sete o aflase la Mehy şi acesta era şi motivul pentru care se lăsase convins de fiica sa să-l accepte ca ginere.

– Eşti fericit, Mehy?

– A fost o recepţie de neuitat. Serketa este o gazdă uimitoare.

– Iată-te intrat în înalta societate... Ce-ar fi să discutăm despre viitorul tău?

– Armata, desigur... dar nu amorţită, aşa cum e în prezent.

– E şi normal, aprecie Mose. Mulţumită lui Ramses cel Mare, în regat s-a instalat o pace durabilă. Ofiţerii superiori au uitat de lupta împotriva duşmanilor, preocupîndu-se mai degrabă

de realizarea unei cariere în administrație. Ai vreun plan ambițios privind viitorul tău?

– Doresc să reorganizez trupele de elită în așa fel încît securitatea orașului să fie asigurată pe deplin.

– Este lăudabil, dar ar trebui să ţinteşti mai departe. Ce-ai zice de un post de trezorier principal adjunct al provinciei Teba? Ai fi asistat de o mulțime de scribi care ar rezolva problemele plicticoase, iar eu, după lunga mea experiență, te-aș sfătui cum să obții maximum de profit personal din propria gestiune, și asta într-o deplină legalitate.

– Sînteți prea generos, dar nu știu dacă priceperea mea...

– Lasă falsa modestie. Ești un om de cifre, ca mine, și te vei descurca de minune.

– Nu mi-ar plăcea să părăsesc armata.

– Dar cine ți-o cere? Vei înainta repede în grad și vei juca pe cele două planuri: civil și militar, așa cum fac atîția alți ofițeri superiori. Ramses e foarte bătrîn, și-a pregătit deja urmașul, dar cine poate ști cum se va compota Merenptah, fiul său?

– L-ați cunoscut?

– Nu îndeajuns pentru a mă putea pronunța. Este un om cinstit, aproape incoruptibil, cu un caracter la fel de puțin comod ca acela al tatălui său și ostil față de tot ce e nou. Să ne pregătim în vederea unei domnii conservatoare, fără mare anvergură, în timpul căreia draga noastră Tebă își va păstra un loc de frunte. Dar longevitatea lui Ramses cel Mare ne poate încă surprinde... Dacă Merenptah moare înaintea lui, cine îi va urma la tron?

– Aveți, cumva, un candidat?

– De bună seamă că nu! Eu mă ocup de finanțe, și nu de jocurile periculoase ale puterii, a cărei victimă nu trebuie să fie ginerele meu. Vei ocupa o poziție strategică pentru a face față tuturor situațiilor: va fi nevoie de tine, fie ca soldat, fie ca administrator. În cazul unor momente tulburi, fiica mea și soțul ei nu vor risca nimic.

– Am întîlnit un om ciudat, un savant străin, pe nume Dakter.

– Ăsta i-a căzut cu tronc primarului Tebei. Este un fel de inventator, cu un spirit veşnic agitat.

– Mie mi s-a părut simpatic şi mi-ar plăcea să fac ceva pentru el. L-am putea, oare, ajuta să devină unul dintre responsabilii laboratorului central din Teba?

– De ce nu! Este cît se poate de simplu. Este chiar o idee excelentă. Acest străin îi va trezi la viaţă pe toţi cercetătorii lipsiţi de vlagă şi ne va fi recunoscător pentru promovarea sa. Poate, într-o bună zi, ne va deveni folositor. Învaţă să te înconjuri de oameni care să-ţi fie obligaţi, Mehy! Pune-le faptele la păstrare! Te vor detesta, dar vor fi obligaţi să te asculte fără să crîcnească.

– Mă deranjează un amănunt, dragă socrule.

– Care anume?

– De ce n-ai încredere în mine?

– Întrebarea ta mă surprinde. După atîtea perspective de viitor!

– Dacă ai, cu adevărat, încredere în mine, de ce îmi pui în faţă un contract de separare a bunurilor?

Mose îşi goli bolul cu supă.

– În primul rînd, pentru că tu n-ai habar ce înseamnă averea, Mehy. Şi, în al doilea rînd, pentru că eu nu ştiu cum te vei purta cu fiica mea. Vei fi poate infidel sau poate vei dori să divorţezi... La cea mai mică greşeală, vei pierde totul. Aşa consider eu că o pot proteja pe Serketa şi nimeni nu mă va convinge să mă răzgîndesc. Odată contractul încheiat, te voi ajuta să devii un om important, căci ginerele meu nu poate fi un mediocru. Te vei bucura de toate plăcerile vieţii şi nobilii te vor invidia... Ce ţi-ai putea dori mai mult? Învaţă să profiţi de norocul tău, Mehy, şi nu cere mai mult!

– Îmi dai sfaturi înţelepte, dragă socrule, recunosc.

Doi ibişi zburau alături, desfăşurîndu-şi aripile largi pe cerul roşiatic al apusului. Pe Nil, vase de diferite mărimi pluteau, duse de vîntul dinspre nord, lăsîndu-se în voia curenţilor. În partea din spate a unei corăbii cu şase vîslaşi şi o

pînză albă nou-nouță, Dakter și căpitanul Mehy trăgeau în piept aerul răcoros.

– Primarul Tebei m-a numit adjunct al directorului laboratorului central, mărturisi Dakter. Presupun că această promovare se datorează intervenției dumneavoastră.

– Socrul meu te apreciază și n-are nici cea mai mică idee despre adevărata ta personalitate. Cum a primit directorul vestea?

– Nu prea bine. Este un om al experienței, educat la Karnak de savanți din vechea școală și care se mulțumește cu cele învățate pînă acum. M-a rugat fierbinte să mă opresc la experiențele autorizate și să mă abțin de la vreo inițiativă. Sînt supravegheat și nu voi avea mînă liberă.

– Răbdare, Dakter! Superiorul tău nu e nemuritor.

– Îmi pare a fi foarte sănătos!

– Dar, oare, nu există atîtea metode pentru înlăturarea unui obstacol?

– Mă tem să înțeleg, căpitane...

– Nu face pe naivul, Dakter! Pentru moment, nu e bine să faci valuri; mulțumește-te să asculți de ordine. De ce voiai să mă vezi cît mai repede?

– Datorită relațiilor pe care le am la palat, am aflat că Ramses cel Mare i-a acordat o lungă audiență lui Ramose, fostul scrib al Mormîntului, care nu ieșise, de ani de zile, din oraș. Ramose nu e un om șovăielnic; i-a încredințat unui curtean o știre de ultimă oră, și anume că regele are mari proiecte privind Locașul Adevărului.

– Nimic nou! În timpul ultimei sale apariții oficiale la Teba, Ramses l-a mustrat aspru pe administratorul malului stîng, care cerea închiderea satului și împrăștierea artizanilor.

– N-am de gînd să mă bat cu Ramses... Lupta ar fi prea inegală!

– Da' de unde! Regele este doar un moș.

– Ar trebui să vă amintesc că el e faraonul și stăpînul acestui loc! Nu putem fi la înălțimea lui, Mehy. Să renunțăm înainte de a nu fi prea tîrziu.

– Uiţi de secretele vitale pe care doreşti atît de mult să le cunoşti?

– Nu, desigur, dar aceste secrete nu ne sînt la îndemînă.

– Te înşeli, Dakter, şi ţi-o voi dovedi. Nu uita că ai luat-o pe un drum de la care nu te mai poţi abate. Şi ce-ai mai aflat?

– Scribul Ramose este bucuros pentru admiterea în confrerie a lui Nefer cel Tăcut, căci e convins că acesta va asigura prestigiul artizanilor.

– Cu alte cuvinte, îl consideră drept unul dintre viitorii săi conducători.

– E doar părerea lui Ramose, obiectă savantul, dar el poartă titlul de „scrib al lui Maat“ şi se bucură de stima tuturor. Alte zvonuri care par să fie adevărate: Nefer s-a însurat cu Clara, admisă în confrerie o dată cu el.

Îngîndurat, Mehy privea către Nil.

– Pentru a slăbi puterea confreriei, spuse el într-un tîrziu, trebuie ca, mai întîi, să fie dispreţuită. Atunci cînd reputaţia îi va fi compromisă definitiv, nici regele însuşi nu va mai putea să o apere. Iar noi vom avea mari şanse de reuşită.

29.

– O să pierzi, Zelosule, trebuie să pierzi!

– Nu mai spune, Obed!

Fierarul și noul adjunct al olarului își încercau puterile brațelor în fierărie, departe de privirile celorlalți .

– Sînt omul cel mai puternic din Locașul Adevărului și voi rămîne cel mai puternic, afirmă Obed.

– Îți risipești energia degeaba.

Brațul Zelosului era tare ca un bloc de piatră, pe care Obed nu reușea să-l clintească. Încet, foarte încet, brațul fierarului începu să coboare. Adunîndu-și forțele, reuși pentru cîteva clipe să-l oprească. Dar apăsarea era prea mare și, scoțînd un răcnet de fiară sălbatică rănită, fierarul cedă.

Obed își trecu dosul palmei peste fruntea plină de sudoare:

– Pînă azi, nu m-a învins nimeni. Ce fel de energie îți curge prin trup?

– Nu te-ai concentrat suficient, spuse Zelosul. Asta-i tot! Eu sînt cel care produce această forță, încetul cu încetul, în funcție de cît de multă am nevoie.

– Uneori mă sperii!

– Nu trebuie! Atîta timp cît îmi vei fi prieten, nu vei avea de ce să te temi.

Zelosul își petrecea bună parte din zi în fierăria în care Obed îl învățase să fabrice și să repare uneltele din metal. Nu ținea seama de timpul care se scurgea și muncea cu rîvnă, spre

deosebire de cei mai mulți dintre lucrători, pe care tînărul nu înceta să-i împingă de la spate.

– Nu ai mulți prieteni, remarcă Obed. De obicei, șeful lucrătorilor îi menajează pe unii sau pe alții, străduindu-se să le reducă eforturile. Beken olarul se descurca de minune... De cînd ai venit tu, locul ăsta seamănă cu un stup! Dar se pare că scribul Mormîntului, morocănosul de Kenhir, e mai degrabă mulțumit de noul ritm de muncă.

– Atunci, înseamnă că va fi de partea mea.

– Ba să știi că nu! Este un om îngrozitor, năzuros și autoritar. Să-l eviți cît poți de mult.

– De ce a fost numit în acest post important?

– Habar n-am... Așa a vrut faraonul. Noi l-am fi preferat pe Ramose, atît de uman și de generos! Ne-a lăsat să profităm de îngăduința lui, fără să ne ceară nimic în schimb și bucuria domnea pretutindeni pe vremea cînd era scrib al Mormîntului. De cînd a venit Kenhir, totul s-a schimbat.

– Tu de ce nu propui să fii admis în confrerie?

– Sînt prea bătrîn și-mi iubesc meseria. Un fierar nu poate face parte decît din personalul auxiliar.

– Mi se pare nedrept.

– Astea-s legile locului, iar eu mă consider mulțumit cu soarta pe care o am. Dacă ai fi înțelept, ai face ca mine.

Zelosul ieși din fierărie pentru a verifica respectarea instrucțiunilor olarului Beken. Așa se petreceau lucrurile de mai multe săptămîni și tînărului îi plăcea tot mai mult această sarcină ingrată, care-l obliga să vegheze asupra calității apei, a peștilor, a cărnii, a legumelor, a lemnului pentru foc, a rufăriei spălate sau a oalelor de lut.

După tradiție, activitățile personalului auxiliar se desfășurau cu mai multă sau mai puțină rîvnă, în funcție de pătrarele lunii.

„Cei din exterior“ înțeleseseră că tînărul nu-i ierta niciodată pe cei care tăiau frunze la cîini și pe cei necinstiți. Femeile care culegeau fructele pierdeau mai puțin timp cu vorbăria și conducătorii se opreau mai rar pe drumul către sat, să bea și să pălăvrăgească. Zelosul cerea mai multă strădanie

din partea pescarilor şi a grădinarilor şi gusta el însuşi pîinea brutarului, apreciindu-i calitatea. La început, negăsind-o pe placul lui, o arunca, spunînd că făina e mediocră; de atunci, lucrătorul nu mai greşise, aducînd chiar prăjituri cu miere şi cu cremă de migdale, foarte apreciate de artizani.

Zelosul îi însoţise pe păstori pe răzoarele îmbibate cu apă, la marginea mlaştinilor în care iarba creştea dreaptă şi în care vitele se simţeau în voia lor; trăind alături de aceşti oameni aspri, dormise într-o colibă din stuf, le ascultase dorinţele, le înţelesese teama de crocodili şi de ţînţari, dar se arătase rece şi sever. În ciuda vieţii lor grele, nu aveau voie să-şi petreacă ziua cîntînd din flaut sau moţăind pe lîngă dulăi. Un singur lucru aveau de făcut: să aprovizioneze satul, conform contractului. Dar după primele ciocniri, mai degrabă dure, Zelosului i se dădu ascultare, căci simpatia învinsese.

Cînd se îndreptă către măcelăria în aer liber, tînărul ştia că era posibil să nu fie tratat la fel de bine.

Cu părul scurt, îmbrăcat cu o *perizoma* din piele, de care prinsese un cuţit şi o piatră de ascuţit, Des, măcelarul-şef, încetase munca înadins, în timp ce ajutoarele sale curăţau de pene gîşte şi raţe, înainte de a le scoate măruntaiele, de a le săra şi de a le atîrna de o prăjină lungă sau de a le pune la conservat în vase mari.

– Salut, Des. Eşti bolnav?

– Mă odihnesc. Ai ceva împotrivă?

– Azi-dimineaţă, ţi s-au livrat o gazelă şi un bou. Oalele sînt pregătite şi abia aşteaptă bucăţile de carne pe care, pînă acum, ar fi trebuit să le tai.

– Mă dor mîinile.

– Ia să văd.

– Că doar n-oi fi doctor?

– Hai, arată-mi-le!

– Dacă vrei carne, taie-ţi singur.

Zelosul luă cuţitul de silex de la un ucenic şi tăie piciorul stîng din faţă al boului, după ritual. Acesta era modul în care

animalul sacrificat își oferea întreaga energie celor care-i consumau carnea.

Sîngele scurs într-un bol îți dădea sănătate. Zelosul înfipse lama în încheieturi, tăie tendoanele, alese cele mai bune bucăți și le dădu bucătarilor. Ficatul boului era și el apreciat ca fiind foarte gustos.

– Eu sînt mai puțin îndemînatic decît tine, Des, dar masa artizanilor va fi totuși bogată.

– Cu atît mai bine pentru ei.

Măcelarul se îndopa cu carne crudă.

– Să-ți pun o întrebare: la ce ești tu bun?

O privire plină de ură îl fulgeră pe Zelos:

– Ascultă, puștiule, crezi că mă impresionezi? Sînt măcelar-șef și asta voi rămîne. De ordinele tale sau de ale olarului, puțin îmi pasă.

– De ce ai avea tu dreptul la favoruri, Des? Sînt mulți ani de cînd o duci bine. Beken mi-a destăinuit că tu ești de fapt șeful. Ai să intri în rînd cu ceilalți și ai să servești corect, respectînd locul artizanilor.

Ajutoarele și bucătarii dispăruseră. Știind care era caracterul măcelarului-șef, se așteptau la ce putea fi mai rău și nu doreau să fie martori ai dramei care părea inevitabilă. Și apoi, aveau să țină, în orice caz, partea lui Des.

Măcelarul se ridică. Era mai scund și mai puțin bine clădit decît Zelosul, dar antebrațele și bicepșii săi ar fi înspăimîntat orice adversar. Ridică în aer cuțitul.

– Să facem dreptate, băiete! O să-ți tai niște tendoane și nu vei mai putea merge. Vei deveni un neputincios și ne vei lăsa în pace.

Zelosul își azvîrli cuțitul departe.

– Crezi că te vei putea apăra cu mîinile goale, biet nebun!

Enervat la culme, măcelarul se aruncă asupra Zelosului, cu lama țintindu-i pîntecele. Dar acesta se feri în ultimul moment. Des sări în gol, purtat de propriul elan, nemaiavînd timp să se întoarcă înaintea asaltului adversarului său care îi

răsuci brațul, îl obligă să dea drumul armei și îl strînse de gît, mai să-i taie rasuflarea.

– Ai de ales, Des: sau respecți regulile ca toți ceilalți sau îți frîng gîtul. Va fi un simplu accident de muncă, de care numai tu vei răspunde.

– Nu... nu vei îndrăzni!

Menghina strînsorii se strînse și mai mult.

– Bine... bine!

– Dă-mi cuvîntul tău!

– Îți jur!

Eliberat, măcelarul căzu în genunchi și trase aer în piept, cu lăcomie.

– Mi-e foame, le strigă Zelosul bucătarilor. Să mi se aducă o bucată frumoasă de carne!

30.

Abry îi trase o palmă fiicei sale, care începu să urle și alergă să se refugieze în camera mamei sale. De cînd fusese mustrat cu severitate de către Ramses cel Mare în timpul unei audiențe publice, administratorul principal al malului stîng simțea cum, de la o zi la alta, devine tot mai nervos. Nu mai suporta nici personalul, nici servitorii, nici propria familie. Cea mai măruntă nemulțumire îl scotea din minți. Aștepta cuprins de panică decretul prin care avea să revină la condiția de simplu scrib, fără vilă, fără litieră și fără servitori destoinici. Va trebui să trăiască sub privirea ironică sau răzbunătoare a celor pe care îi înlăturase, uneori fără menajamente, pentru a obține aceste privilegii. Furioasă că a pierdut acea bunăstare cu care se obișnuise, soția sa va cere divorțul și va obține custodia celor doi copii.

Abry n-avea curajul să se retragă. Cel mai bine ar fi fost să fugă, pentru a-și reface cariera în străinătate, dar îi era peste putință să părăsească paradisul teban. Nu-i rămînea decît să-și suporte inevitabila decădere.

– Stăpîne, căpitanul Mehy ar vrea să vă vadă, îl preveni intendentul său.

– Nu primesc pe nimeni.

– Bine, dar... insistă.

Vlăguit, Abry cedă:

– Să mă aștepte în sala de recepție.

Administratorul malului intenționa să zugrăvească din nou încăperea, dar trebuia să renunțe la noi cheltuieli. Clipind nervos, începu să meargă în sus și-n jos.

Îmbrăcat după ultima modă, împodobit cu brățări, parfumat exagerat, căpitanul Mehy intră, plin de sine.

– Mulțumesc că m-ai primit, Abry. Confortul casei voastre e remarcabil.

– Ai venit, oare, ca un vultur, să te ospătezi cu leșul meu?

– Sincer vorbind, n-am fost de acord cu reproșurile pe care ți le-a adus regele.

Abry rămase fără glas:

– Doar nu vreți să spuneți... că-mi aprobați poziția?

– Întocmai, dragul meu. Argumentele prezentate mi s-au părut foarte convingătoare.

Administratorul fusese surprins de părerea lui Mehy, dar acum simți că ar trebui să fie prudent. Acest tînăr ofițer nu era, oare, un provocator?

– Cuvîntul lui Ramses are putere de lege și trebuie să ne supunem cu toții!

– Bineînțeles, recunoscu Mehy, dar nici un om nu e de neînvins, iar suveranul nostru iubit este astăzi un bătrîn care ține prea mult la păstrarea intactă a trecutului. Venerîndu-l așa cum se cuvine, ar trebui să nu ne pierdem spiritul critic și să vedem dacă viitorul care ne așteaptă n-ar putea fi altfel decît am crezut pînă acum.

Abry înlemni:

– Spui cuvinte de o extremă gravitate, căpitane!

– Ca ofițer, sînt dator să fiu lucid. În caz de conflict, corpul nostru de armată n-ar fi pregătit pentru luptă și Egiptul ar risca să fie nimicit. Iată de ce propun reforme pe care superiorii mei le studiază cu bunăvoință. După cum vedeți, nu încerc să distrug.

Puțin mai liniștit, Abry se așeză pe o banchetă de piatră.

– Vă place vinul de curmale cu anason?

– Desigur.

Înaltul funcţionar porunci ca oaspetele său să fie servit. Mehy se aşeză şi el, faţă-n faţă cu Abry.

– De ce ar trebui să vă bucuraţi de încrederea mea, Mehy?

– Pentru că sînt singurul care vă susţine în această încercare. Ştiţi doar că m-am căsătorit cu fiica trezorierului principal al Tebei şi că influenţa mea va creşte cu timpul. De ce m-ar interesa un om decăzut din drepturi, dacă nu i-aş împărtăşi părerile?

Abry avea obiceiul să-i lovească cu duritate pe adversarii săi. De data aceasta, el era cel care primea loviturile.

– Zilele-mi sînt numărate... Nu mai pot fi util nimănui.

– Vă înşelaţi, Abry! Socrul meu este, mai degrabă, de partea dumneavoastră. A reinterpretat în mod savant mesajele, preconizînd menţinerea voastră ca administrator al malului stîng. Ecourile sînt destul de încurajatoare.

– Ramses, şi numai el, ia deciziile!

– Din moment ce vă cunoaşte părerile, de ce v-ar înlocui cu un demnitar cu idei şovăielnice? Dacă regele se opune cu hotărîre programului vostru, nu-l veţi putea aplica şi vă veţi mulţumi, ca pînă acum, cu administrarea sectorului ce vă aparţine, fără a vă atinge de privilegiile artizanilor.

– Vor... vorbiţi serios?

– Ramses este un om foarte abil, a cărui autoritate nu e contestată de nimeni. Ordinul pe care l-a dat nu va putea fi încălcat şi, pentru că vă temeţi pentru postul dumneavoastră, veţi fi primul care va veghea asupra strictei sale aplicări. În prezent, Abry, nu sînteţi oare cel mai eficient apărător al artizanilor?

Administratorul trebui să admită, în sinea sa, că Mehy nu se înşela.

– Veţi rămîne pe loc, hotărî căpitanul, iar eu vă voi ajuta să vă consolidaţi poziţia.

– Nimic nu se obţine gratis... Ce doriţi în schimb?

– Acelaşi lucru ca dumneavoastră: desfiinţarea Locaşului Adevărului.

– Nu înţeleg... Din punctul meu de vedere, toată populaţia trebuie să plătească taxe şi nimeni nu trebuie să scape de impozit. Dar care vă sînt nemulţumirile?

– Dată fiind necesitatea procesului de modernizare a țării, această confrerie este o anomalie care trebuie să dispară.

Abry simți că interlocutorul său îi ascunde adevăratele intenții, dar, în fond, asta n-avea nici o importanță. Mehy era mesagerul unei vești bune: îi aducea speranța și îi oferea un viitor.

– Nu văd cum v-aș putea ajuta. Mi-ați explicat că rolul meu va consta de acum înainte în apărarea satului artizanilor împotriva oricărei agresiuni!

– În aparență, dragul meu, doar în aparență! Deocamdată, nici taxe, nici impozite specifice. O atitudine de prefăcută bunăvoință, o adeziune afișată conformă voinței regelui, iată linia de conduită oficială pe care va trebui s-o urmați.

– Și... cealaltă, care va fi?

– Vom distruge, încetul cu încetul, bazele confreriei.

– Asta înseamnă asumarea unor riscuri imense!

– Mai puțin decît vă închipuiți, Abry. Fiți liniștit: sînt un om foarte prudent, care știe să lucreze din umbră. Ați învățat doar că se recomandă să lovești un dușman pe la spate și nu să-l înfrunți fața-n față. Pretențiile mele sînt simple: acceptați să-mi dezvăluiți tot ceea ce știți despre viața satului artizanilor?

– Nu cunosc mare lucru, dar este vorba, mai ales, de informații strict confidențiale. Dacă vi le spun, vă devin complice.

– Nu complice, aliat.

– Pînă unde gîndiți că veți ajunge, Mehy?

– Chiar vreți să știți?

Năvala soției administratorului le întrerupse discuția. Înaltă, brunetă, aceasta era enervată la culme.

– De ce ai pălmuit-o pe micuța noastră?

– Ți-l prezint pe căpitanul Mehy. N-are nici un rost să-l amesteci în treburile noastre de familie.

– I-ai mărturisit că ne faci viața imposibilă cu furiile tale tot mai dese?

– Liniștește-te, draga mea!

– M-am săturat să mă tot liniștesc! De ce ar trebui să suport în continuare proasta ta dispoziție? Căpitanul Mehy să

facă bine să te angajeze în regimentul său și să ne scutească de prezența ta!

– Totul se va schimba, îți promit.

– Te va salva un ofițer?

– De ce nu? întrebă Mehy.

Soția lui Abry îl măsură pe oaspete cu dispreț:

– Cine vă credeți? Mai bine v-ați reîntoarce la cazarmă!

Administratorul își luă soția de braț, trăgînd-o către ușă.

– Du-te și calmează-ți fiica și nu ne mai deranja.

Furioasă, femeia dispăru.

– Din cauza lui Ramses cel Mare, mărturisi înaltul funcționar, viața mea a devenit un infern. N-am meritat asta.

– Un om ca dumneavoastră n-ar trebui să suporte o asemenea nedreptate fără să protesteze, își spuse părerea Mehy.

Abry începu iar să se plimbe în sus și-n jos, cuprins de un gînd mistuitor, iar căpitanul evită să-l întrerupă.

– Nu doresc să știu unde vreți să ajungeți cu adevărat, Mehy, și n-am alt scop decît să-mi păstrez postul. Pe cît este posibil, accept să vă dau informații. Dar să nu-mi cereți mai mult.

31.

Căpitanul era încîntat. Abry făcuse primul pas şi urma să-i facă şi pe următorii.

– Mă tem să nu fiţi dezamăgit, declară administratorul malului stîng. Deşi sînt înaltul funcţionar cel mai bine informat asupra confreriei, sînt incapabil să vă spun ce se petrece acolo cu adevărat.

– Cine o conduce?

– Din cîte ştiu, lui Ramose i-a urmat Kenhir, scribul Mormîntului, acesta fiind hotărît să rămînă în sat pînă la sfîrşitul zilelor sale.

– De ce spuneţi „din cîte ştiu"?

– Pentru că vorbesc de pe poziţia mea strict administrativă. În caz de necesitate, iau legătura cu scribul Mormîntului şi el este cel care-mi răspunde. Dar, fără doar şi poate, există o ierarhie secretă pe care o controlează artizanii înşişi, desigur sub autoritatea unui anumit meşter.

– Îi cunoaşteţi numele?

– Numai faraonul şi prim-ministrul îl cunosc. În ciuda repetatelor mele încercări, n-am reuşit niciodată să-l aflu.

– Cîţi artizani are confreria?

– Ca s-o ştim, ar trebui să pătrundem în sat sau să obţinem din partea scribului Mormîntului un răspuns sincer.

– Ce ştiţi despre activităţile sigure ale Locaşului Adevărului?

– Misiunea oficială a artizanilor din sat constă în a ciopli şi a decora locul de veci al faraonului încă în viaţă. La ordinul

acestuia, unul sau mai mulți artizani pot fi chemați pe diferite șantiere pentru a îndeplini misiuni locale.

– Asta se întîmplă des?

– Încă o dată vă spun, doar scribul Mormîntului v-ar putea răspunde.

– Se crede că cei din confrerie sînt capabili să fabrice aur...

– Asta nu e decît o legendă veche. Nu-i dați crezare! În realitate, confreria se bucură de privilegii exagerate. Stăpînește un sat întreg, nu dă socoteală de lucrările sale decît faraonului și prim-ministrului, dispune de propriul sfat și este servită de o cohortă de lucrători auxiliari! Această situație e intolerabilă. După cum am mai spus-o, o bună gestiune constă în creșterea taxelor, an de an!

Mehy era dezamăgit. Înalt funcționar fricos, Abry nu era preocupat decît de propriile avantaje și nu lua nici o inițiativă. Dar mai rămînea o pistă de explorat.

– Ce știți despre Kenhir?

– Ramose n-a putut avea copii, în ciuda nenumăratelor sale ofrande închinate zeilor. Cînd a ajuns să-și accepte nenorocul, a hotărît să adopte un fiu care să-i fie succesor și căruia să-i lase bunurile sale. Alegerea sa a căzut pe Kenhir, pe care Ramses l-a numit scrib al Mormîntului, în anul al treizeci și optulea al domniei sale. Pentru mulți, asta a însemnat o alegere proastă. Ramose este un om generos, amabil, zîmbitor, dar ferm; Kenhir, un personaj odios, rău de gură, pătruns de superioritatea sa intelectuală, dar, ce-i drept, de o mare competență. De la numirea sa, nu i s-a putut reproșa nimic demn de luat în seamă.

– Ce vîrstă are?

– Cincizeci și doi de ani.

– Este deci la sfîrșitul carierei... Presupun că nu va fi ostil, văzîndu-și pensia mărită în mod substanțial.

– Mă îndoiesc! Ca și Ramose, se va mulțumi cu o bătrînețe liniștită în sat.

– Oamenii nu seamănă unul cu altul, dragul meu Abry; poate că acest Kenhir are niște dorințe pe care nu le mărturisește, dar pe care noi i le-am putea satisface. E căsătorit?

– După cîte știu, nu.

– Unde muncea înainte de a intra în confrerie?

– Într-o oficină obscură de pe malul stîng, unde a fost remarcat de Ramose.

– Ați putea sta de vorbă cu el?

– Nu e atît de ușor... Kenhir iese rar din sat.

– Veți găsi, desigur, un pretext pentru a obține o întrevedere cu el.

– Ce-ar trebui să-i spun?

– Să-i cîștigați prietenia și să-i propuneți să vi se asocieze, în schimbul unei gratificații importante, ca, de exemplu, două vaci cu lapte, cîteva cupoane fine de in și vreo zece urcioare cu vin din cel mai bun. Apoi, faceți în așa fel încît să-i oferiți mai mult, storcîndu-i maximum de informații.

– Aveți pretenții mari!

– Nu veți risca nimic, Abry. Ori Kenhir e incoruptibil, ori va mușca momeala.

Administratorul făcu un gest de nemulțumire.

– Înlesnirile de care amintiți... îmi va fi greu să le ofer din propriile bunuri.

– Nu vă faceți griji, dragul meu: mă ocup eu de asta.

Abry se simți ușurat:

– În aceste condiții, sînt de acord să încerc manevra, dar... fără să garantez succesul.

Pentru o clipă, căpitanul se simți descurajat. Cu niște aliați atît de mediocri, nu va fi ușor să pătrunzi secretele artizanilor; dar nu era decît la începutul drumului și, încetul cu încetul, îi va putea elimina pe incapabili. Măcar știa că Abry era ușor de manipulat.

– Aveți putere de control asupra lucrărilor din exterior ale artizanilor?

– Nici una, spuse Abry, cu regret. Mi-am exprimat protestul de cîteva ori, dar prim-ministrul nici nu vrea să audă.

– Cunoașteți natura și cantitatea alimentelor livrate în sat?

– Artizanii nu duc lipsă de nimic! În fiecare zi, apă din abundență, carne, legume, ulei, alifii, haine și mai știu eu ce! Iar

scribul Mormîntului e nemulţumit dacă livrarea lor întîrzie sau dacă produsele nu i se par de prea bună calitate. E bine că, de la o vreme, Kenhir se plînge mai puţin.

– De ce oare?

– Şeful lucrătorilor auxiliari a angajat ca adjunct un tînăr colos, Zelosul, care i-a scuturat bine pe cei din exterior, însărcinaţi cu supravegherea bunăstării confreriei. Se pare că băiatul e mînă de fier şi ştie să se facă ascultat.

– N-a muncit, cumva, într-o tăbăcărie?

– Exact. După cele povestite de Sobek, şeful pazei, acest tînăr s-a prezentat în faţa sfatului confreriei, dar a fost refuzat. Apoi, a fost admis ca lucrător auxiliar şi am impresia că se răzbună pe colegii săi.

Căpitanul îşi aminti de flăcăul care îi făcuse scutul acela solid. Încăpăţînatul ăsta nu venise niciodată la cazarmă pentru a se angaja. Astăzi, este, probabil, înciudat şi dezamăgit.

– Cine-i numeşte pe lucrătorii auxiliari?

– În teorie, scribul Mormîntului, dar el nu se ocupă totuşi de fiecare apar, spre deosebire de şeful Sobek şi de oamenii săi, care nu-i lasă să treacă decît pe cei pe care îi cunosc.

– Dar Sobek... ce fel de om e?

– I se reproşează pornirea spre violenţă şi lipsa de diplomaţie, dar dovedeşte o asemenea pricepere, încît ar putea rămîne în post foarte multă vreme.

– O promovare l-ar putea îndepărta de sat...

– Prim-ministrul ţine mult la el.

– Aş vrea să-mi faceţi rost de informaţii complete asupra acestui Sobek; are şi el slăbiciunile sale, fără îndoială.

– Este o încercare foarte periculoasă, căpitane!

– Această treabă îţi va aduce profit, dragul meu. Sînt convins că fermecătoarea voastră locuinţă va deveni şi mai frumoasă, împodobită cu vase cretane de mare valoare.

– Nici nu ştiţi de cînd visez la ele...

– Iată un vis care e pe punctul de a deveni realitate şi vor mai fi şi altele, dacă veţi colabora aşa cum trebuie. Încă o întrebare:

atunci cînd nu sînt în misiune oficială, artizanii sînt obligaţi să rămînă închişi în sat?

– Nu, au dreptul să iasă ori de cîte ori doresc şi să se ducă unde vor. Unii au familie pe malul drept şi merg acasă.

– Cînd unul dintre ei va ieşi din sat, anunţaţi-mă.

– Nu va fi uşor! Cînd călătoresc, membrii confreriei nu îndeplinesc nici o formalitate administrativă. Dar voi face tot ce voi putea.

32.

Brutarul îl văzu sosind pe Zelos și se grăbi să-i ducă o pîine rotundă și pufoasă, cu coaja bine rumenită.

– Excelent, recunoscu tînărul, faci progrese. Ce-ai preparat astăzi?

– Pîini lungi și triunghiulare, pateuri și turtițe.

– Ești mulțumit de făină?

– Niciodată n-a fost atît de fină!

Satisfăcut de controlul său, Zelosul se îndepărtă. În urma lui, brutarul răsuflă ușurat. Intră apoi în atelierul de preparat berea. Pîini de orz, coapte pe jumătate, erau macerate în lichior de curmale. Lichidul obținut urma să fie filtrat printr-o sită și să devină o bere tare, pentru zilele de sărbătoare.

– Ți-a fost livrat cazanul? îl întrebă Zelosul pe berar.

Acesta din urmă era jenat. Îi displăcea nespus să denunțe un alt lucrător care să suporte apoi fulgerele Zelosului.

– Mda... adică, aproape. E vorba doar de o mică întîrziere, nu e atît de grav.

Călcînd apăsat, tînărul trecu mînios prin fața atelierului cizmarului, care-l salută plecînd capul. Apoi o luă pe o potecă îngustă și stîncoasă, îndreptîndu-se către valea izolată în care lucra cazangiul, ghemuit lîngă un foc alimentat cu cărbuni de lemn.

Cu pielea tare ca aceea a crocodilului, puțind a pește putrezit, lucrătorul ințețea focul, mînuind niște foale din piele de capră.

– Ai uitat de comanda mea? întrebă Zelosul.

– Nu tu ești șeful aici. L-am anunțat pe olarul Beken că am două cazane de îndreptat și un altul de cositorit. Ucenicul meu e bolnav și, singur, nu pot face mai mult.

– Dacă mă uit bine, focul nu pare a fi aprins de multă vreme. Profiți de singurătate pentru a face pe visătorul.

– Du-te să-i plictisești pe alții! Mie, puțin îmi pasă de mustrările tale.

Zelosul ridică un cazan găurit și-l aruncă peste o grămadă de pietre. Cazangiul tresări.

– Ai înnebunit! Nici nu știi cît timp o să-mi ia să-l îndrept!

– Dacă refuzi să asculți de ordine, nu-ți voi lăsa intact nici un cazan și va trebui să-ți frîngi spinarea, zi și noapte, reparîndu-le.

Furios, lucrătorul ridică foalele în aer și-l atacă pe Zelos. Acesta îl dezarmă pe dată și-l trînti pe nisip.

Cazangiul se ridică cu greu.

– Ești, în sfîrșit, gata să te supui?

– Fie, Zelosule... Ai cîștigat.

– Felicitări, Zelosule!

Sobek îl măsura pe tînărul care savura o mîncare picantă de fasole.

– Nu ești tocmai popular printre lucrători, dar au învățat să te respecte.

– Ordinele nu le dau eu, ci Beken, olarul.

– Asta s-o spui lu' mutu, Zelosule! El nu e decît o jucărie în mîinile tale. La vîrsta pe care o ai, promiți... Ca paznic, ai fi excelent.

– Te înșeli, Sobek. Am oroare să fiu copoi.

– Ia te uită... Și ce crezi că ești? Tu ordoni, tu controlezi, tu pedepsești... Lucrătorii n-au fost niciodată supuși unei asemenea

autorităţi! Scribul Mormîntului e încîntat, la fel şi eu. Vreau chiar să uităm mica neînţelegere care ne-a îndepărtat unul de altul. Unui flăcău de soiul tău nu trebuie să-i faci nici un rău... Ai devenit prea preţios. M-ar fi distrat să fiu eu primul care să-ţi aplice o corecţie zdravănă, dar trebuie să ştii să te adaptezi la orice situaţie. Nu vei întîrzia să devii şeful personalului auxiliar, cu care voi avea o bună colaborare. Sincere felicitări: eşti pe drumul cel bun!

Sobek se îndepărtă. Zelosul îi dădu cizmarului mîncarea rămasă.

– Este... este pentru mine?

– Ia şi mănîncă, mie nu-mi mai e foame.

– Am greşit cu ceva?

– Cu absolut nimic.

– Cele două perechi de sandale promise vor fi gata diseară!

– Cu atît mai bine.

Zelosul pătrunse în atelierul lui Beken, olarul, care sări din somn, speriat.

– M-a ajuns oboseala, explică el. Acum, mi-e mai bine... Îmi revin.

– Dacă te simţi epuizat, odihneşte-te.

– Ce spui?

– Tu eşti şeful lucrătorilor auxiliari şi tot tu eşti cel care hotărăşte.

Beken nu-şi putea crede urechilor:

– Îţi baţi joc de mine?

– Nu fac decît să spun adevărul. Fă-ţi cum se cuvine treaba care ţi-a fost încredinţată şi totul va fi bine. Şi, mai ales, nu mă mai întreba nimic.

– Nu mai vrei să te ocupi de lucrători?

– Fiecare cu rolul său.

– Dar... ce urmează să faci?

Zelosul ieşi din atelier fără să mai răspundă. Şeful Sobek îl pusese brusc în faţa realităţii: pentru a-şi dovedi valoarea în faţa

tribunalului, căzuse într-o cursă. De cînd se dăruise organizării muncii personalului auxiliar, Zelosul uitase să deseneze şi se pierduse în treburi de mîna a doua, în care doar vanitatea îi dăduse satisfacţie. Devenit un mic tiran, se condamna el însuşi la o viaţă lipsită de roade. Doar cîteva săptămîni în plus şi va fi un om mort.

Beken veni în fugă:

– Ai necaz pe cineva?

– Doar pe mine însumi.

– Nu te enerva... O să vorbesc cu scribul Mormîntului şi o să te propun ca şef al lucrătorilor auxiliari. Asta doreşti, nu?

– N-o mai doresc.

– Nu înţeleg...

– Întoarce-te în atelierul tău, Beken! Nu mai ai de ce să te temi de mine.

– Mă... mă laşi să trăiesc după cum cred de cuviinţă?

– Ia-ţi înapoi privilegiile.

Fericit la culme, olarul nu insistă.

Febril, Zelosul se îndreptă către poarta satului. De cînd evadase din temniţa familială nu progresase deloc. Supunîndu-se cerinţelor confreriei, se pierduse pe căi greşite, uitînd de propriul drum. Devenit un om de exterior, nu putea aspira decît la postul de şef al personalului auxiliar, fără să descopere niciodată secretele desenului şi ale picturii.

Zelosul nu accepta acest destin de om mediocru.

Cînd paznicul porţii dinspre nord îl văzu apropiindu-se, îşi ridică bastonul în aer. Tînărul va încerca, oare, să intre cu forţa?

Dar Zelosul se aşeză la vreo zece metri de poartă şi, cu meticulozitate, curăţă terenul obţinînd o suprafaţă plană. Cu un silex desenă pe nisip zidurile satului şi peisajul învecinat. După ce termină schiţa, îi desăvîrşi liniile cu o bucată de lemn ascuţită şi se lăsă furat de propriul desen.

Constatînd că nu are de ce să se agite, paznicul îşi reluă locul şi continuă să-l observe pe desenator. Acesta lucra cu un calm

surprinzător. De îndată ce era nemulţumit de un detaliu, îl ştergea şi o lua de la capăt.

La ora patru după-amiază, la schimbarea gărzii, Zelosul continua să deseneze. Şi tot acolo l-a prins şi următorul schimb de gardă, la ora patru dimineaţa.

Cînd lucrătorii descărcară măgarii, aruncară o privire asupra superbului desen, din ce în ce mai întins, dar înfrumuseţat cu precizie de miniaturist. Nimeni nu îndrăzni să-l scoată pe tînăr din această lume a lui, izolat de tot ce-l înconjoară.

33.

Sfatul era întrunit înaintea intrării în templul principal al satului secret. Fusese instalată o umbrelă mare, menită să-l protejeze pe bătrînul scrib Ramose de razele fierbinți ale soarelui.

– Experiența a ajuns la termen, declară Kenhir, la fel de morocănos ca de obicei, și iată rezultatul. Neb cel Desăvîrșit era de părere că Zelosul nu va accepta să fie un lucrător auxiliar ascultător, șters și docil, și avea dreptate; prevăzuse că Zelosul se va impune într-un fel sau altul și iar avusese dreptate, căci acest tînăr bătăios a dat în vileag lenea unora și le-a redat avîntul colegilor săi; dar Neb cel Desăvîrșit s-a înșelat presupunînd că aspirantul va uita chemarea și se va mulțumi să fie autoritar cu oamenii din exterior. Iată două zile și două nopți de cînd desenează fără întrerupere, mulțumindu-se cu stropul de apă oferit de paznic. Ar fi putut avea o reacție violentă, dar iată că, dimpotrivă, ține să ne demonstrez talentul său cu puținele mijloace de care dispune. De data asta, n-ar trebui, oare, ca adunarea să ia în seamă chemarea Zelosului?

Ramose era de acord, dar șeful de echipă nu se lăsă:

– Asupra acestui ultim punct, declar că m-am înșelat. De altfel, este limpede că acest băiat e însuflețit de puterea lui Seth și că nu se va supune nici unei reguli. Îl consider deci în continuare un pericol pentru confrerie și prefer să-l văd exersîndu-și talentele în altă parte.

– Tu ai propus un plan, iar noi l-am respectat, obiectă Kenhir. Zelosul n-a căzut în capcana pe care i-ai întins-o, deci trebuie să te înclini. Nu uita că nici o acceptare nu e definitivă și că o comportare nedemnă duce la retrogradare și chiar la expulzare. Primindu-l printre noi pe acest începător, ne vom asuma riscuri minime.

– Înainte de a mă pronunța definitiv, declară Neb cel Desăvîrșit, cer ca Zelosul să fie din nou ascultat de sfatul confreriei.

– Vrei să mă urmezi? îl întrebă artizanul pe tînărul care, pentru a zecea oară, desena poarta satului, căutînd s-o reproducă tot mai fidel.

Zelosul se ridică.

Nu era cîtuși de puțin obosit, dar nu mai știa pe ce lume se află. Lumea lucrătorilor auxiliari nu-l mai interesa, cea a satului îi rămînea inaccesibilă. Întors către sine, se consuma în propria flacără. Ce putea să i se întîmple mai rău decît atît?

Fără să scoată o vorbă, îl urmă pe artizan, îndreptîndu-se către tribunal. Se așeză în poziția de scrib, fără să-și privească judecătorii.

– Nu crezi că ai comis un abuz de putere bruscîndu-i pe lucrătorii auxiliari? întrebă Neb cel Desăvîrșit.

– Există oare o scuză pentru lene?

– Nu, dar nimeni nu ți-a spus să iei măsuri atît de severe.

– Dacă voi tolerați ipocrizia, să știți că nu e și cazul meu. Nu obișnuiesc să umblu pe ascuns.

– Cine ți-a ordonat să te porți astfel? Olarul? întrebă Ramose.

– Olarul e un om de nimic. Ține la poziția sa și nu vrea să-și obosească prea tare subalternii. Numai eu răspund de faptele mele.

– Ai vrea să iei locul olarului și să devii șef?

– Ar fi cel mai rău destin pe care l-aș putea avea! Să fiu atît de aproape de satul artizanilor, atît de aproape, și să nu pot intra...

– Totuși, începuse să-ți placă această muncă.

– Este adevărat, m-am păcălit pe mine însumi, ca orice imbecil care se vede învestit cu oarecare putere. Mă cufundam într-o beție ce nu duce decît la moarte. Dar iată că m-am trezit.

– Asta înseamnă că refuzi munca de lucrător auxiliar? interveni Neb cel Desăvîrșit.

– Am venit aici să învăț arta desenului. Restul nu mă interesează.

– Nu crezi că drumul tău începe cu ascultarea?

– Important este ca poarta să mi se deschidă.

– Prin ceea ce ai făcut, crezi că meriți indulgența noastră?

Zelosul zîmbi amar:

– N-am nici o speranță în această privință, dar nu aveți dreptul să mă lăsați în coadă de pește! Ori mă respingeți, ori mă primiți.

– Ce-ai să faci în caz de refuz?

Tînărul tăcu îndelung înainte de a răspunde:

– Orice aș face, vouă puțin vă pasă.

– Ai noi argumente în susținerea dreptului tău de a fi acceptat?

– Nu există decît unul singur: am auzit chemarea.

Un artizan îl conduse pe Zelos pînă la intrarea principală în sat. Cu piciorul, tînărul șterse desenul uriaș. De data asta, i se hotăra destinul. Dacă membrii confreriei îl respingeau, nu-i mai rămînea nici o șansă. Nu se temea, dar blestema soarta care-l lăsase pradă acestor judecători cu mintea îngustă. Că erau inumani și de neclintit nu-l deranja, dar erau, oare, într-adevăr, capabili să-i aprecieze dorința? De cînd ieșise din capcana lucrătorilor auxiliari, Zelosul simțea din nou acel foc interior care-l îndemnase să-și poarte pașii către sat. Aici, și numai aici, viața sa ar putea înflori. Dacă i se refuza viitorul de artist, dacă i se interzicea locul secretelor, de mult rîvnit, atunci urma să-și piardă orice speranță.

Dar era inutil să-și încarce mintea cu gînduri negre. Numai realitatea merita să fie înfruntată, iar cea de moment nu era decît așteptare. O așteptare care putea dura ore întregi, zile chiar, și care nu trebuia să-l descurajeze în împlinirea visului său.

Zelosul era convins că trebuie, chiar şi de la distanţă, să influenţeze decizia tribunalului, impunîndu-şi voinţa. Dacă hotărîrea sa rămînea în picioare, în ciuda tuturor piedicilor, judecătorii vor trebui, în cele din urmă, să-l înţeleagă.

Trecuseră două ore de cînd Kenhir începuse dezbaterile, cerînd, din capul locului, ca hotărîrea luată în final să rămînă definitivă. Fiecare judecător urma să-şi asume deplina responsabilitate, argumentîndu-şi votul.

– N-am deloc încredere în tînărul ăsta, declară Neb cel Desăvîrşit.

– Eşti terorizat de focul lui Seth care-i arde în suflet? îl ironiză scribul Mormîntului.

– Cine n-ar fi? Poate doar un inconştient. Ca şef de echipă, nu am dreptul să pun în pericol armonia confreriei. Îmi menţin poziţia: Zelosul să-şi caute norocul în altă parte.

– Nu există un alt loc unde să-şi poată manifesta vocaţia şi o ştii foarte bine! Tu, care te numeşti Neb cel Desăvîrşit, i-ai refuza posibilitatea de a se desăvîrşi unui om care a auzit chemarea?

Şeful de echipă ezită, dar nu cedă:

– Tu, care eşti atît de ursuz cu membrii confreriei noastre, de ce eşti atît de binevoitor cu Zelosul?

Kenhir răspunse cu asprime:

– N-ai înţeles nimic, Neb! Nu e vorba să fii binevoitor, ci să-ţi pese de interesul major al confreriei! Este oare treaba mea, un simplu scrib al Mormîntului, să vă fac să acceptaţi o persoană înzestrată cu un asemenea talent? Aţi devenit, oare, incapabili să-i transformaţi puterea în forţă creatoare şi să-l integraţi în munca voastră?

Faţa şefului de echipă se întunecă:

– Mergi prea departe, Kenhir! Artizanii îţi recunosc autoritatea administrativă, dar nu tu ai competenţa de a interveni în munca noastră de artişti.

– Nici n-am intenţia, Neb. Tatăl şi maestrul meu, scribul Ramose, m-a făcut să înţeleg natura şi limitele funcţiei mele. Ai,

desigur, dreptate. Am exagerat. Decizia definitivă trebuie luata de tine și de ceilalți artizani care compun acest sfat. Daca ea va fi negativă, mă voi alinia părerii voastre.

Ramose, scribul lui Maat, vorbi calm:

– Dragostea pe care o port acestei confrerii îmi interzice s-o influențez amintind vîrsta și experiența mea; dar trebuie să vă amintesc faptul că Maiestatea Sa ne-a recomandat să cercetăm cu chibzuință cazul Zelosului. Fiecare să-și spună clar părerea.

Artizanii trecură la vot.

În ciuda numeroaselor motive de abținere, fiecare știa, în sinea lui, că trebuia să-i dea Zelosului șansa de a deveni desenator, cu condiția ca acesta să respecte, fără abateri, legea confreriei și să se supună cerințelor învățăturii.

Neb cel Desăvîrșit își ascultă subalternii cu atenție, apoi se pronunță:

– Această adunare a reflectat cu înțelepciune și fiecare dintre judecători și-a deschis inima, fără a se lăsa pradă sentimentelor. Nu apreciez caracterul Zelosului, nu cred că este apt să înțeleagă importanța muncii noastre, dar trebuie să răspundem la chemarea ce i-a fost trimisă.

34.

Şeful Sobek bau trei castroane de lapte proaspăt şi înghiţi vreo zece plăcinţele calde. După o noapte pierdută cu inspectarea dealurilor din jurul Văii Regilor, se simţea zdrobit de oboseală, dar nu se putea duce la culcare înainte ca oamenii să-i prezinte raportul.

Unul după altul, se perindară cu toţii, fără a-i semnala nici cel mai mic lucru care să-i trezească suspiciunea. Totuşi, Sobek era îngrijorat. Instinctul său îl înşela rar şi, de mai multe zile, îi prezicea un pericol sigur. Iată de ce, cel care răspunde de paza satului artizanilor multiplicase rondurile, cu riscul de a-i nemulţumi pe oamenii săi, cărora această activitate suplimentară nu le făcea deloc plăcere.

Panica îl făcea aproape să uite evenimentul major pe care satul se pregătea să-l trăiască: iniţierea unui nou adept, şi nu unul oarecare! De ce oare tribunalul îi deschisese Zelosului poarta confreriei, din moment ce era clar că, intrînd, nu va semăna decît discordie? Cu energia tumultuoasă de care dispunea, acest flăcău nu putea fi decît bandit sau copoi. Nu va rămîne mult timp închis în sat şi va refuza să se supună ordinelor superiorilor săi, care se vor vedea nevoiţi să-l trimită în rîndurile lucrătorilor auxiliari sau să-l expulzeze definitiv. Zelosului îi va merge prost şi nu va avea alt destin decît cel al unei morţi brutale, în urma unei bătăi sau al unei îndelungate întemniţări.

Un paznic pătrunse în biroul în care Sobek se pregătea să se întindă pe rogojina sa, pentru o odihnă binemeritată.

– A venit mesagerul, şefu'! Vrea să vă vadă personal.

Funcţionarul se ducea zi de zi la postul principal de gardă al satului artizanilor, ducea corespondenţa destinată confreriei şi lua scrisorile artizanilor şi ale familiilor acestora, care comunicau astfel cu lumea exterioară, fără a uita rapoartele oficiale ale scribului Mormîntului, adresate prim-ministrului. În caz de necesitate sau de urgenţă, un serviciu special făcea ca mesajele să ajungă la destinaţie cît mai repede.

– Nu te poţi ocupa tu de asta?

– Nu, şefu', nu vrea să vă vadă decît pe dumneavoastră, pe nimeni altcineva.

– Bine... să intre.

Mesagerul Uputy era un lungan de vreo treizeci de ani, cu pulpele robuste şi umerii puternici. Din sacul său cu papirusuri, mai mult sau mai puţin folosite, şi, de obicei, refolosite pentru scrisori, acesta scoase un ciob de oală înfăşurat într-o pînză de in şi-l puse pe biroul şefului Sobek.

– Textul de pe pînză, scris cu cerneală roşie, spune că acest mesaj îţi este adresat, Sobek.

– L-ai citit?

– Ştii bine că n-am dreptul s-o fac.

Uputy era un funcţionar apreciat şi bine plătit. Deţinător al toiagului lui Thot, care subliniază corectitudinea şi precizia în muncă, avea datoria să ducă scrisorile la destinaţie în bună stare şi garantînd că vor fi înmînnate destinatarului. Meseria era grea, căci palatul şi serviciile prim-ministrului impuneau transmiterea cît mai rapidă a hotărîrilor luate şi nu rare erau aceste perioade de intensă activitate. Uputy era conştient de importanţa rolului său şi se simţea onorat de încrederea pe care i-o arătau cei mai înalţi demnitari.

– Ai de transmis vreun răspuns?

– Aşteaptă puţin.

Sobek desfăcu şnurul de in şi citi cele cîteva rînduri scrise, tot cu cerneală roşie, pe bucăţica plată de calcar, şlefuită cu grijă.

Năucit, paznicul nubian reciti incredibilul mesaj. Nu, nu era posibil...

– Spune, Sobek!

– Poţi pleca, Uputy... N-am de transmis nici un răspuns.

Şeful pazei nu mai avea somn. Încă o dată, instinctul său funcţionase corect: avusese loc o catastrofă, iar amploarea sa risca să radă de pe suprafaţa pămîntului acest sat, cu o violenţă mai mare decît cel mai năprasnic dintre vînturile nisipurilor.

Copleşit, Nefer cel Tăcut trăia o mare fericire. După ce auzise chemarea, fusese primit în confrerie alături de Clara, femeia pe care o iubea, iar adaptarea lor la obiceiurile satului secret se desfăşura fără prea multe incidente, îndeosebi datorită delicateţei native a tinerei, care reuşea să respingă pornirile agresive manifestate împotriva nou-veniţilor.

Şi apoi, peste cîteva ore, Zelosul avea să-şi vadă visul realizat! Cel care îi salvase viaţa, cel datorită căruia o întîlnise pe Maat şi-i descoperise măreţia, avea să devină un frate, alături de care să participe la fabuloasa aventură, cu care el însuşi începuse să se măsoare. Cu zelul său entuziast şi pasiunea de a crea, Zelosul se dovedea a fi la înălţimea misiunii care urma să-i fie încredinţate.

O viaţă sub semnul Măreţei Opere, o dragoste luminoasă, o prietenie exaltantă... Nefer cel Tăcut era protejat de zei, cărora nu va înceta niciodată să le mulţumească. În schimbul atîtor binefaceri, trebuia să-şi facă datoria cu cea mai mare rigoare, fără să-şi permită vreun răgaz în îndeplinirea sarcinilor sale. Cerul şi pămîntul îl copleşiseră cu bucurii, făcîndu-l să audă chemarea şi să-i poată răspunde; iar el trebuia să ştie cum să se folosească de această situaţie favorabilă, dovedindu-se demn de drumul pe care-l avea de urmat.

Nefer se pregătea să plece la atelierul de sculptură, cînd Clara veni să-i arate scrisoarea care tocmai le fusese adusă. După privirea ei tristă, Nefer înţelese că vestea era îngrijorătoare.

– Tatăl meu e foarte bolnav, îi spuse ea, medicul se teme că deznodămîntul va fi fatal. Din mesajul trimis, înţeleg că tata doreşte să ne vadă pe amîndoi, cît mai repede posibil.

Nefer se duse imediat să-l anunțe pe șeful echipei că va lipsi, absența trebuind să fie consemnată în registrul scribului Mormîntului.

Nu-și luară nici un bagaj și ieșiră din sat pe poarta din spate, luînd-o pe cărarea ce ducea în vecinătatea templului de mii de ani al lui Ramses cel Mare.

– Te simt nemulțumit, îi spuse Clara soțului ei. Te temi că nu te vei putea întoarce la timp pentru a asista la inițierea Zelosului, nu-i așa?

– Așa este.

– Îl vei vedea pe tata și apoi vei reveni în sat. Voi rămîne doar eu să-l veghez atîta cît va fi nevoie.

– Rămîn și eu, Clara.

– Ba nu, tu trebuie să fi prezent acolo în momentul în care prietenul tău va deveni slujitor al locului secret.

La postul de gardă din templul lui Ramses cel Mare, paznicii le cerură numele și-i lăsară să treacă fără vreo altă formalitate. Nefer și Clara erau cunoscuți de către autorități ca membri ai confreriei, circulau liber pretutindeni și ieșeau din sat după bunul lor plac.

Cei doi se grăbiră pînă la zona terenurilor cultivate, traversară un cîmp de lucernă, merseră de-a lungul unei mici piețe și se îndreptară către malul la care un bac se pregătea de traversare. Pierzîndu-se printre ceilalți călători, țărani care mergeau la Teba cu legume, schimbară banalități despre stabilitatea prețurilor, prosperitatea țării și generozitatea Nilului. Nimeni nu putea bănui că veneau din satul cel mai secret al Egiptului.

În ciuda îngrijorării sale, Clara reuși să facă față situației și, mai mult, să încurajeze o femeie a cărei fiică avea febră.

De îndată ce bacul acostă pe malul drept, Nefer și soția sa săriră pe mal și o luară în direcția locuinței antreprenorului de clădiri. Nu se apropiară bine, că Negruțu' îi întîmpină alergînd, sărind de la unul la altul, lingîndu-i pe față, purtînd o mare bucurie în ochii săi căprui.

– Hai, repede, Negruțu'! spuse Clara. Sîntem grăbiți!

Deodată, cîinele mîrîi arătîndu-și colții. Un grup de paznici se apropia, iar în fruntea lor se afla Sobek.

– Ce se petrece? întrebă tînăra.

– Liniștiți-vă, tatăl dumneavoastră e sănătos. Scrisoarea pe care ați primit-o a fost scrisă de mine, și nu de vreun doctor.

– Bine, dar... de ce?

– Era singurul mod de a-l scoate pe soțul dumneavoastră din sat. Mai mulți martori vor spune că s-a îndreptat spre malul drept.

– Care e, Sobek, scopul acestei stratageme?

– Dreptatea.

– Vă rog să mă faceți să înțeleg.

– Nefer este în stare de arest, acuzat că l-a ucis pe unul dintre oamenii mei din echipa de supraveghere nocturnă a Văii Regilor.

35.

Mehy devenea vedeta Tebei. Nici o seară mondenă la care să nu fie invitat, nici o recepție oficială lipsită de prezența sa, nici o adunare importantă de muncă, fără el. Strălucit partener de discuții, era întotdeauna gata să-și exprime ideile originale, complimentele de bun-gust sau sugestiile demne de interes.

Trezorierul principal Mose era felicitat de toată lumea pentru alegerea făcută. Își alesese un ginere atît de remarcabil, a cărui carieră se anunța promițătoare, cu atît mai mult cu cît proiectele sale de reformă a armatei tebane erau deosebit de apreciate în înalta societate.

Cu ocazia zilei sale de naștere, primarul Tebei dăduse o recepție somptuoasă în grădinile vilei sale, frecventate cu asiduitate de notabilitățile cetății zeului Amon. Chipul îi era luminos și cuvîntul solemn. Își saluta oaspeții cu siguranța unui tactician care abia sufocase o facțiune periculoasă.

– Cîtă eleganță, dragul meu Mehy! Cămașa plisată, cu mîneci lungi, roba de un alb imaculat, sandalele croite perfect... Dacă n-ați fi căsătorit, cîte fete n-ar încerca să vă seducă!

– Voi rezista oricînd tentației.

– Fie vorba între noi, Serketa trebuie să știe să farmece un bărbat, nu?

– N-aș fi în stare să-l mint pe primarul Tebei, a cărui experiență este unanim recunoscută.

– Sînteți pe placul meu, Mehy! Presupun că, în ceea ce vă privește, armata nu e decît o etapă.

– Cînd voi termina reforma pe care am întreprins-o, mi-ar plăcea să mă asociez mai îndeaproape administrației minunatei noastre cetăți.

– Ambiție legitimă și demnă de laudă, aprecie primarul, dar să nu uitați că Teba nu este decît cel de-al treilea oraș al țării, după Memphis și noua noastră capitală Pi-Ramses. Aici, sînt de apreciat liniștea și respectarea tradițiilor.

– Și asta nu este, oare, cea mai înțeleaptă dintre politici?

– Excelent, Mehy! Cu asemenea opinii, veți ajunge departe.

– Îi datorez mult dragului meu socru, cel care, printre preocupările mele, ocupă primul loc.

Primarul se miră:

– Mose are cumva probleme?

– V-o spun în mod confidențial, stă tot mai prost cu sănătatea.

– Mi se pare totuși într-o formă excelentă.

– Vitalitatea sa pare intactă, desigur, dar capul pare a-i fi afectat... În ultima vreme, l-am rugat, cu menajamente, desigur, să revină asupra cîtorva decizii de-a dreptul aberante. Pentru moment, este de acord cu mine și își recunoaște rătăcirile, întrebîndu-se ce demon îl chinuie, dar nu știm ce va fi mîine. Pierderile de memorie sînt tot mai frecvente... Dar n-ar fi trebuit să vă vorbesc despre asta.

– Dimpotrivă, Mehy, dimpotrivă! E bine să mă țineți tot timpul la curent și să interveniți în continuare pentru evitarea unei catastrofe. Dacă situația se înrăutățește, să mă anunțați de îndată. Seara aceasta e foarte reușită, dar iată și a doua veste proastă a zilei.

– Pot să îndrăznesc să vă întreb care a fost prima?

– O veste foarte neplăcută... Un tînăr artizan, Nefer, care tocmai intrase în confrerie, este acuzat de uciderea unui paznic din subordinea șefului Sobek. La început, credea că a fost un accident, dar noi fapte l-au convins că e vorba de un act criminal.

– Acest Nefer va fi judecat de sfatul confreriei?

– Nu, căci a fost arestat pe malul drept, în timp ce venise în vizită la socrul său. Dacă ar fi rămas în sat, n-am fi putut să-l arestăm. Procesul riscă să facă multă vîlvă.

– Bine, dar asta va duce la distrugerea reputației artizanilor!

– Va fi în pericol chiar supraviețuirea satului. Dacă această confrerie adăpostește criminali, trebuie dizolvată. Administratorul malului stîng va fi încîntat... Condamnarea lui Nefer îi va demonstra lui Ramses faptul că acest loc secret este mai mult periculos decît util. Confreria se va lupta cu ghearele și cu dinții, desigur... Iar eu voi fi nevoit să folosesc armata, deci pe domnia voastră, pentru a face evacuarea cuvenită.

– Sînt la dispoziția voastră.

– Voi ține minte... Ne vom revedea în curînd. Distracție plăcută, Mehy!

Primarul intră în vorbă cu un moșier bogat, lăsîndu-l pe ofițerul superior să-și savureze prima lui mare victorie.

Scrisoarea anonimă pe care o trimisese lui Sobek pentru a-l denunța pe Nefer producea efectele scontate. Astfel, omorul pe care-l comisese el însuși îi făcea un serviciu de neprețuit. Probabil că tînărului i se va aplica pedeapsa capitală, iar confreria va fi dispersată. Mehy va ocupa satul în timp necesar, pentru a-l scotoci de la un cap la altul și pentru a-și însuși comorile sale. Acționînd sub acoperirea unei misiuni oficiale, va reuși să-și atingă scopurile în deplină legalitate.

Zelosul stătea pe pămîntul bătătorit al unei mici încăperi cu pereții văruiți, fără ferestre. Nu știa dacă e zi sau noapte. I se aducea de băut și de mîncat, fără să i se adreseze vreun cuvînt.

Ușa nu era închisă și ar fi putut ieși. Dar simțea că această falsă libertate masca o nouă capcană și că nu avea de făcut decît un singur lucru: să aștepte hotărîrea sfatului artizanilor.

El, de obicei atît de zelos și de nerăbdător, nu se revolta în fața acestei încercări pe care o considera necesară, căci îi permitea să trăiască o vreme în afara timpului, să cunoască, într-o oarecare măsură, odihna sufletului și a trupului, pe care nu le

cunoscuse pînă acum. Destinul nu-i mai aparținea și nici nu-l mai preocupa. Se hrănea doar cu acest gol apăsător, în care nu mai apărea nimic.

Atîta vreme cît decizia finală nu i se comunica, trăia între viață și moarte. Aici, pe teritoriul secret al satului artizanilor, nu mai era un profan, dar poate că niciodată nu va deveni membru al confreriei. Trecutul îi dispăruse din memorie, iar viitorul nu exista încă.

Oricare urma să fie ieșirea din această luptă fără adversari, Zelosul se bucura că descoperise o lume surprinzătoare. Obișnuitele sale puncte de reper dispăruseră, limitele se ștergeau și i se deschidea un alt orizont. O umbră, fără consistență deocamdată, asemenea lui, a cărei forță și dorință deveniseră inutile.

Tînărul era convins că toți membrii confreriei trecuseră prin ceea ce trecea el și că, la fel ca el, așteptaseră verdictul fără apel. Nici unul nu obținuse vreun privilegiu, oricare i-ar fi fost talentul și competența. Faptul că și el trăia aceeași încercare, în aceleași condiții, îl făcea să se simtă legat de ceilalți, ca de frații săi, împărțind cu ei același ideal.

Ușa se deschise.

Artizanul nu-i aducea nici pîine, nici urciorul cu apă:

– Vino cu mine, Zelosule!

Tînărul colos ar fi dorit să-și mai petreacă multe zile în acest loc liniștit, în care nimic nu-l putea supăra. Se ridică foarte încet, ca și cînd ar fi ezitat să-și urmeze ghidul.

– Îți mai menții cererea de a fi admis în confrerie? întrebă artizanul.

– Tu du-mă acolo unde trebuie.

O luară pe drumul ce ducea la templul în fața căruia se ținea sfatul. Fețele judecătorilor erau impasibile, cu excepția celei a bătrînului scrib Ramose, care părea să zîmbească.

Dar Zelosul, a cărui inimă bătea să-i sară din piept, prefera să nu-i dea atenție și se opri în fața lui Kenhir, scribul Mormîntului.

Pentru prima dată în viață, îngrijorarea soră cu panica îi tăia respirația. Îi trecu prin minte gîndul s-o ia la goană pînă la

capătul pămîntului, să nu mai audă cuvintele care urmau să fie pronunțate.

– Sfatul nostru a luat o hotărîre, spuse Kenhir cu solemnitate, și încă una irevocabilă. Este aprobată de Maiestatea Sa faraonul, stăpînul suprem al Locașului Adevărului și va fi înregistrată la biroul prim-ministrului. Tu, Zelosule, ai auzit într-adevăr chemarea și vei fi deci admis în această confrerie.

Oare lui i se adresa scribul? Deodată, simți scurgîndu-i-se în vene un foc mistuitor. Îi venea să-l sărute pe Kenhir cel Ursuz.

– Din nefericire, continuă scribul, sîntem obligați să-ți amînăm inițierea. Nu despre tine e vorba, ci despre toată confreria, avînd în vedere nenorocirea care a lovit-o.

– Ce nenorocire?

– Nefer cel Tăcut este acuzat de crimă.

– Tăcutul e un asasin? Bine, dar... este absurd!

– Asta e și părerea noastră, dar va trebui să ne străduim din răsputeri să-i dovedim nevinovăția. Cînd totul va reveni la normal și pacea se va așterne din nou printre noi, îți vei primi noul nume și vei putea descoperi primele mistere ale Locașului Adevărului.

36.

La capătul unei epuizante zile de muncă, Mehy o posedase brutal pe Serketa, ca de obicei. De acum înainte, nu se va mai putea lipsi de el și va accepta locul pe care orice femeie trebuie să-l aibă: acela de servitoare devotată și supusă. Încă din copilărie, Mehy disprețuia femeia și nu Serketa era cea care l-ar fi putut schimba. La fel ca și celelalte, și ea căuta un senior cu o reală autoritate. Dar ea măcar avusese norocul să-l găsească.

De la arestarea lui Nefer cel Tăcut, Mehy contactase zeci de persoane pentru a-și desfășura strategia, a cărei eficacitate îi dădea deplină satisfacție: zvonurile false. Cei stăpîniți de răutate abia așteptau să le cunoască și să le răspîndească cu viteza vîntului: imbecilii le repetau fără a înțelege mare lucru, iar flecarii, fericiți la culme să strălucească în fața tuturor, împrăștiau informația, precizînd că ei sînt singurii care o cunosc.

Mehy reușea să modeleze gîndirea celorlalți după bunul lor plac, transformînd zvonul în realitate. Nefer cel Tăcut era deja văzut ca un criminal de temut, autor al mai multor asasinate, iar confreria artizanilor devenise, prin faptele amintite, un cuib de tîlhari, care se bucura de o protecție de-a dreptul revoltătoare.

Numai Ramses cel Mare ar fi putut, cu un singur cuvînt, să răstoarne situația. Dar faraonul nu se situa deasupra lui Maat și nu avea dreptul să intervină într-un proces judiciar. Acesta era prețul apărării fericirii și al unității Egiptului. Odată acuzat, Nefer trebuia să fie judecat.

Legătura dintre confrerie şi prim-ministru era mult prea strînsă pentru ca acesta din urmă să poată prezida audierea preliminară destinată acuzării. Preşedinte va fi deci cel mai vîrstnic, un bătrîn ataşat strict procedurii. Mehy n-avea nevoie să-l cumpere, din moment ce, în fața gravității faptelor, va hotărî în mod obligatoriu ca Nefer să apară înaintea unui juriu.

Acela va fi momentul în care intervenția ocultă a lui Mehy va fi decisivă. Mai întîi, trebuia să-l impună ca jurat pe Abry, administratorul malului stîng, şi să-l determine să răspîndească noi calomnii despre confrerie, tot mai odioase, făcînd-o şi mai detestabilă în ochii oamenilor; apoi, urma să se asigure de votul majorității juriului, pentru a obține condamnarea la moarte a lui Nefer, prezentat ca un asasin cu sînge rece, o adevărată fiară sălbatică lipsită de omenie, a cărui educație fusese îndrumată de artizani, la fel de cruzi ca şi el.

Astfel, lațul se strîngea în jurul satului.

Mehy atinse şoldurile Serketei:

– Mînza asta îmi aparține, nu-i aşa?

Serketa se cuibări lîngă el!

– Da, sînt a ta... Hai să ne mai iubim.

– Eşti nesătulă!

– Nu e normal, din moment ce am norocul să fii un soț neobosit?

– Tatăl tău mă îngrijorează, Serketa.

– Da?... De ce?

– O cam ia razna.

– N-am observat nimic.

– Fiindcă nu lucrezi cu el. Mi-a atras atenția primarul Tebei în persoană. În timpul unei întruniri importante, tatăl tău a bolborosit cuvinte lipsite de înțeles, s-a încurcat în expunerea sa, apoi a rămas blocat minute în şir. Eu, personal, am asistat, zilele trecute, la incidente asemănătoare, ba chiar mai grave. Bineînțeles, nu i-am spus nimic primarului şi am încercat să risipesc temerile. Din păcate, tatăl tău neagă realitatea. Cînd iese

din crize, nu-şi aminteşte nimic şi refuză să admită că se pierde cu adevărat.

– Ce-ar trebui să facem?

– Informează-l pe doctorul său şi cere-i să-i prescrie un tratament, dacă există aşa ceva, fără să-l supere pe tatăl tău. Şi dacă ar fi doar boala asta îngrijorătoare...

Serketa se aşeză pe marginea patului:

– Despre ce e vorba?

– Nu-mi vine să-ţi spun.

– Sînt soţia ta, Mehy, vreau să ştiu tot!

– Este atît de oribil...

– Vorbeşte cînd îţi spun!

– Draga mea, rişti să fii dezamăgită şi totodată rănită.

Mehy vorbi încet, ca şi cînd se temea că va fi auzit:

– Tatăl tău vizita un domeniu pentru a recalcula taxele. Mă luase cu el, dorind să mă înveţe unele detalii tehnice. Deodată, s-a aruncat asupra unei fetiţe, încercînd s-o violeze. Deşi sînt mult mai robust decît el, mi-a fost foarte greu să-l stăpînesc. Din fericire, am reuşit să împiedic ce era mai rău. După o vreme, cînd şi-a revenit, nu-şi mai amintea nimic din această scenă îngrozitoare.

– A existat un... martor?

– Mama fetiţei.

– O să depună plîngere?

– Linişteşte-te, am făcut-o să renunţe, explicîndu-i care e situaţia şi oferindu-i o vacă cu lapte şi patru saci cu grîu, ca să uite această tragedie. Dar eu nu pot fi tot timpul în preajma tatălui tău. Mă tem să nu înceapă din nou.

Serketa era în pragul unei crize de nervi:

– O să ne pierdem reputaţia, bunurile...

– Eu te iubesc pentru tine însăţi, draga mea. Nu trebuie să te preocupe decît starea de sănătate a tatălui tău.

Pentru Serketa, calea de urmat era clară: trebuia să se îngrijească de transferarea averii familiei pe numele ei şi a soţului ei şi să nu mai permită unui bolnav mintal s-o administreze. Cînd nebunia se va accentua, tatăl său va semna cu uşurinţă

orice document şi, atunci, îi va putea lua moştenirea. Serketa nu suporta perspectiva sărăciei. Din fericire, se căsătorise cu Mehy, a cărui luciditate o va salva din acest pericol.

– Îi poţi pune tatălui meu un supraveghetor permanent?

– Nu, eu...

– Dă-le soldaţilor tăi ordinul de a veghea cu discreţie asupra securităţii sale. Dacă va comite un act nelalocul lui, să intervină pe loc şi să n-o spună nimănui în afară de tine.

– Asta ar însemna să-mi depăşesc funcţiile şi...

– Mehy, fă-o pentru noi! Este în joc viitorul nostru.

Căpitanul se prefăcu îngîndurat. Soluţia fusese deja propusă primarului şi acesta o acceptase.

– Dacă superiorii mei află, va trebui să suport sancţiuni grave pentru abuz de putere, dar pentru tine, dulceaţa mea, o să-mi asum acest risc.

Serketa sărută trupul soţului său.

– N-o să-ţi pară rău... Iar eu nu voi sta degeaba.

– În primul rînd, vorbeşte cu doctorul.

– Desigur... Dar mă voi sfătui şi cu juriştii noştri. Ca fiică unică, îmi revine datoria să protejez patrimoniul familiei. Şi adevărata mea familie eşti tu şi viitorii noştri copii.

O făcu să se lase pe spate şi se întinse pe ea cu toată greutatea sa.

– Cîţi copii vrei?

– Patru, cinci...

– Nu sînt prea mulţi pentru o femeie de calitatea ta?

– Vreau mai mulţi băieţi. Îţi vor semăna şi, astfel, voi avea impresia că te am tot timpul lîngă mine.

– Chiar că nu te mai poţi lipsi de Mehy, frumoasa mea...

Incapabilă de a simţi plăcerea, Serketa nu dădea doi bani pe vitejiile soţului său, un amant mai degrabă mediocru. Era însă un soţ ideal, ambiţios şi lacom de putere. Datorită lui, îşi va păstra averea şi va reuşi chiar s-o sporească, cu condiţia să scape de un tată care devenea periculos şi deci incomod.

Pentru a-l cuceri pe Mehy, era de ajuns să-l flateze şi să-i creeze iluzia că e stăpînul său atotputernic. Purtîndu-se ca o

femelă în călduri şi ca o prostuţă încîntătoare, numai bună de a fi expusă la recepţii, la braţul strălucitului său senior, Serketa urma să-i întărească excelenta părere pe care o avea despre el însuşi şi, din umbră, să acumuleze cît mai multe bunuri. Să adune din ce în ce mai mult: nu era acesta scopul existenţei ei?

37.

Dakter era încă mînios.

– Mehy, ați obținut pentru mine postul pe care-l doream, dar iată că nu fac decît pe omul de ajutor în treburile funcționărești! Directorul laboratorului central este un bătrîn preot stupid, incapabil să înțeleagă perspectivele oferite de știință. Refuză orice inovație, orice experiment și mă forțează să clasez dosare!

– Mai ia o bucată de gîscă friptă, dragule. Nu-i așa că bucătarul meu e un adevărat maestru?

– Într-adevăr, însă...

– Credeam că un savant de valoarea dumneavoastră este mult mai răbdător.

– Aș vrea să mă înțelegeți... Am sute de proiecte și mă văd redus la neputință!

– Dar nu pentru multă vreme, Dakter!

Savantul își mîngîie barba cu vîrful degetelor.

– Nu mi se pare că situația evoluează în favoarea mea.

– Vă înșelați! Relațiile mele cu primarul Tebei sînt tot mai strînse și, pe zi ce trece, îmi crește influența în oraș. Actualul vostru director nu mai are mult și va dispărea pentru a vă ceda locul.

Daker mușcă zdravăn dintr-o pulpă bine rumenită.

– Acest proces împotriva Locașului Adevărului este, oare, o treabă serioasă?

– Absolut, dragul meu! Datorită crimei îngrozitoare săvîrșite de Nefer, ne vom debarasa mai repede decît crezi de această

confrerie blestemată. Artizanii vor fi dispersați, iar eu voi avea mandat să scotocesc satul, de la un cap la celălalt. Și mă veți asista ca expert, desigur!

Ochii mici ai lui Dakter sclipiră de plăcere:

– Bine, dar... sentința n-a fost încă pronunțată!

– Justiția egipteană e foarte severă și se va pronunța dînd pedepse grele, atît făptașului, cît și celor care l-au protejat. Că doar știm că această confrerie este o asociație de răufăcători. Va fi interzisă și toți vor aprecia hotărîrea luată, ca fiind cea mai bună soluție.

Fierarul Obed primise pe lîngă el un Zelos atît de dornic de a învăța, încît de opt ore nu se oprise din lucru. Tînărul îi propusese scribului Mormîntului să formeze un comando cu doi sau trei artizani puternici, să-l elibereze pe Nefer și să-l aducă din nou în sat, departe de paznici. Dar Kenhir îl refuzase categoric. Așteptîndu-și inițierea, Zelosul trebuia să se întoarcă la lucrătorii auxiliari și să se facă util.

– Ia spune, te-au primit? întrebă fierarul, examinînd cu satisfacție daltele de cupru fabricate de tovarășul său în această unică zi, în care muncise alături de el.

– Sper să nu se răzgîndească.

– Nu e genul lor... Dar crima este o lovitură gravă dată confreriei.

– Tăcutul e nevinovat!

– Și totuși va fi condamnat pentru crimă. Șeful Sobek are, în mod sigur, o dovadă.

– Nu-mi pun decît o întrebare: cine-l urăște pe prietenul meu atît de mult, încît să-l tîrască astfel în noroi, distrugîndu-i viața?

– Ar trebui să uiți povestea asta urîtă, Zelosule, și să muncești cu mine. Ești talentat și îți place. Nu te închide într-un sat, ale cărui zile sînt numărate.

– Ce vrei să spui?

– Dacă Nefer e condamnat, condamnată va fi și confreria. Se va face o anchetă aprofundată asupra fiecăruia dintre membrii săi, pentru a stabili eventuale complicități, munca pe șantier

va fi întreruptă şi artizanii, răspîndiţi în templele Tebei. Se apropie sfîrşitul acestor locuri.

– Şi iniţierea mea?

– Nu va mai avea loc niciodată.

Tînărul strînse pumnii:

– Toate astea sînt provocate de un geniu rău ascuns în umbră...

– Îl cunoşti bine pe Nefer? întrebă fierarul.

– Îmi este prieten.

– Insuficient pentru a-i dovedi nevinovăţia! La urma urmelor, nu ştii aproape nimic despre el şi despre trecutul lui. Ce fel de om a devenit, oare, în timpul călătoriei sale îndelungate? În Nubia, a fost, desigur, confruntat cu violenţa şi nu încape îndoială că a învăţat să ucidă. Nu s-a reîntors la Teba pentru a se îmbogăţi? În sat auzise vorbindu-se despre averile depuse în mormintele faraonilor cu ocazia funeraliilor acestora. Nu crezi că s-a gîndit să fure din ele?

– Ar fi monstruos!

– Nu e primul cu asemenea idei şi nu va fi nici ultimul. Iar el avea o poziţie mai bună decît oricare, pentru a o pune în practică! Iată motivul pentru care pleca noaptea printre dealurile ce străjuiesc Valea Regilor... Dar nu ştia că Sobek devenise şeful pazei şi că pusese la punct un nou sistem de supraveghere. Un paznic l-a surprins, Tăcutul l-a ucis şi n-a găsit un refugiu mai bun pentru a scăpa de autorităţi decît satul. A subestimat îndîrjirea lui Sobek, care a pornit ancheta şi, în cele din urmă, l-a identificat.

– Povestea ta e stupidă, Obed!

– Va fi reluată la tribunal, o să vezi. Faptele prea se potrivesc pentru a nu fi credibile.

– Asta nu înseamnă că e adevărat!

– Treaba asta e tare dubioasă: nici Nefer şi nici confreria nu vor ieşi cu faţa curată. Ascultă-mi sfatul şi stai deoparte!

– Artizanii au mîinile legate, dar nici tu, nici eu nu aparţinem confreriei. Dacă încerc o lovitură salvatoare, ai fi gata să mă ajuţi?

– Bineînţeles că nu! N-am avea nici o şansă şi nu vreau să-mi pierd locul de muncă. Nefer e la închisoare şi nimeni nu-l va putea scoate de acolo.

– Părinţii Clarei sînt încă în viaţă?

– Doar tatăl său.

– Ce meserie are?

– E antreprenor de clădiri. E un om priceput, cu o reputaţie foarte bună.

Urmînd indicaţiile lui Obed, Zelosul găsi cu uşurinţă casa tatălui Clarei. Era convins de vinovăţia lui: fiindu-i greu să suporte plecarea fiicei sale, se răzbunase pe Nefer, dîndu-i lui Sobek probe false, care să-l acuze pe seducător. Simţindu-se părăsit şi trădat, antreprenorul hotărîse să distrugă cuplul care, retrăgîndu-se în sat, îi scăpase din mînă. De voie, de nevoie, Zelosul îl va tîrî în faţa tribunalului, pentru a-şi mărturisi vinovăţia şi pentru a şterge orice vină a lui Nefer. În felul acesta, cazul va fi rezolvat repede!

Aproape de amiază, oamenii se reîntorceau de la tîrg. Tînărul pătrunse în casa a cărei uşă, dînd la stradă, era deschisă.

Un cîine negru îi taie calea.

– Cuminte, prietene... Nu-ţi vreau nici un rău.

Bine înfipt pe labele sale, cîinele mîrîi, arătîndu-şi colţii. Dacă Zelosul ar fi înaintat, l-ar fi atacat.

Colosul i-ar fi putut frînge gîtul, dar acest paznic curajos îi era simpatic. Se lăsă în jos şi-l privi drept în ochi.

– Vino la mine, nu-ţi sînt duşman!

Neîncrezător, cîinele cel negru lăsă capul în jos, vrînd parcă să-l cerceteze şi altfel pe intrus.

– Hai, vino, doar nu te muşc!

Clara apăru în capul scărilor ce duceau la etaj:

– Tu eşti, Zelosule... Ce vînt te aduce?

Tînărul se ridică:

– Pot să-l mîngîi?

– Negruţule, e un prieten. Poţi să-l întîmpini fără teamă.

Cîinele se opri din mîrîit şi se lăsă mîngîiat pe creştet.

– Clara... Ştiu tot. Tatăl tău e autorul, nu-i aşa?

– Tatăl meu? Nu înţeleg!

– N-a fost de acord cu căsătoria voastră şi l-a denunţat pe Tăcut la poliţie. Trebuie s-o mărturisească.

Tînăra zîmbi cu tristeţe:

– Te înşeli, Zelosule. Nenorocirea care ne-a lovit l-a făcut pe tatăl meu să se îmbolnăvească. E foarte bolnav. Deşi plecarea mea l-a întristat, a fost foarte mîndru să mă vadă căsătorită cu un slujitor al confreriei, acolo unde poţi afla secretele meseriilor la care el însuşi n-a avut acces. Cînd l-am înştiinţat de arestarea lui Nefer, inima l-a lăsat.

– Este...

– Mai trăieşte încă, dar simt că sfîrşitul îi e aproape.

38.

Clara nu se înşela.

Cu o oră înaintea începerii audierii preliminare, tatăl său îşi dădu duhul. Fiica sa îl liniştise, spunîndu-i că Nefer nu avea nimic să-şi reproşeze şi că dreptatea va triumfa.

– Trebuie să mă ocup de funeralii, îi spuse ea Zelosului.

– Ba nu, du-te la tribunal; soţul tău va avea nevoie de prezenţa ta. Mă ocup eu de toate.

– Dar nu pot accepta, eu...

– Ai încredere în mine, Clara! Acum, trebuie să fii lîngă bărbatul tău.

– Tu nu ştii cui să te adresezi, tu...

– Nu fi îngrijorată! Doar în cazul unei încercări atît de cumplite poţi dovedi că eşti cu adevărat prieten. Mă gîndisem să-l salvez pe Tăcut spărgînd zidurile închisorii, dar asta e imposibil. Numai tu îl poţi susţine, iar eu trebuie să te ajut. Dacă tatăl tău era dintre cei drepţi, n-are de ce să se teamă de tribunalul lui Osiris, în timp ce soţul tău poate trăi momente de infern din cauza tribunalului celor în viaţă.

Cuvintele tînărului colos erau aspre, dar Clarei i-au dat curaj. Nu avea timp să-şi plîngă de milă; trebuia să se bată, chiar dacă armele sale erau neînsemnate. Altă soluţie nu exista.

– Eu, jurat?

– Dragă Mehy, numirea ți-a fost aprobată de prim-ministru, îl anunță primarul Tebei. Era nevoie de un ofițer și atunci m-am gîndit imediat la dumneata.

– Este o responsabilitate serioasă.

– Știu, știu... Dar nu este ultima pe care o veți avea! Cînd se va termina acest proces sîcîitor, mi-ar plăcea să vă încredințez cîteva treburi importante. Oamenii mei îmbătrînesc, am nevoie de sînge tînăr.

– După cum v-am spus-o deja, vă voi sta întotdeauna la dispoziție.

– Perfect, Mehy. Și... socrul, ce mai face?

– Tot mai bolnav.

– Asta nu e bine... Ați luat măsuri de supraveghere?

– Desigur, așa cum vorbeam mai deunăzi. Am niște oameni de o discreție exemplară, care nu vor interveni decît în cazuri extreme, cînd va fi absolut necesar.

– Doctorul ce spune?

– Este o boală pe care o cunoaște, dar pe care n-o poate vindeca.

– Neplăcut, tare neplăcut... Cît despre audierea preliminară, prim-ministrul a ordonat să aibă loc pe malul stîng, în fața intrării în templul de mii de ani al lui Sethi, tatăl lui Ramses. Se temea că aici, pe malul drept, se vor înghesui prea mulți gură-cască. Un cordon al paznicilor îi va împiedica pe curioși să se apropie și va garanta liniștea judecății.

Această modificare de ultimă oră îi displăcu lui Mehy, dar, oricum, rezultatul dezbaterilor nu se va schimba. Nefer cel Tăcut va rămîne țapul ispășitor și confreria va fi dusă la pierzanie.

Delegația Locașului Adevărului era formată din bătrînul scrib Ramose, alături de Kenhir, scribul Mormîntului, și de Neb cel Desăvîrșit, șeful de echipă. Locuitorii satului doreau cu toții să organizeze o procesiune către tribunal, dar Ramose îi sfătuise să renunțe la această inițiativă care risca să nu fie pe placul magistraților și deci să nu-i fie favorabilă acuzatului.

– Nu-i poţi cere o audienţă lui Ramses? îl întrebă şeful de echipă pe Ramose.

– Ar fi inutil, căci faraonul trebuie să dea mînă liberă justiţiei. Ca scrib al lui Maat, garantez pentru corectitudinea confreriei.

– Am putea cere să-l vedem pe prim-ministru!

– Ar fi tot atît de inutil. Doar tribunalul va hotărî soarta lui Nefer.

– Şi dacă tribunalul se înşală?

– Dacă nu sînt probe sau dacă acestea nu sînt convingătoare, Kenhir şi cu mine vom cere achitarea.

Neb cel Desăvîrşit nu împărtăşea optimismul lui Ramose. N-avea încredere decît în sfatul Locaşului Adevărului, în care nu exista corupţie.

– Sînt convins că Nefer e nevinovat şi cineva vrea să-l înfunde, spuse Kenhir.

– Ramses cel Mare ne protejează, insistă Ramose. Activitatea Locaşului Adevărului este vitală pentru supravieţuirea Egiptului.

– Se petrece totuşi ceva neobişnuit, ca şi cînd un monstru cuibărit în întuneric ar fi hotărît să iasă la momentul potrivit pentru a răspîndi răul.

– Dacă e aşa, vom şti să-i rezistăm.

– Dar va trebui să-l şi recunoaştem! Dacă ne loveşte pe la spate, vom muri înainte de a începe lupta.

Primul judecător, cel mai vîrstnic dintre judecătorii din Teba declară deschisă audierea preliminară în cazul Nefer, slujitor al Locaşului Adevărului, acuzat de uciderea unui paznic din rîndul celor care supraveghează Valea Regilor în timpul nopţii.

– Sub protecţia lui Maat şi în numele ei, declară primul judecător, cer adunării să aibă în vedere faptele şi numai faptele.

Erau prezenţi juraţii care urmau să pronunţe verdictul, delegaţia Locaşului Adevărului şi, la stînga primului judecător, Clara, precum şi soldaţi înarmaţi cu bastoane şi pumnale.

Părea calm, aproape nepăsător. Cînd întîlni privirea soției sale, se simți gata să înfrunte orice încercare. Prin prezența sa, tînăra îl făcea să se simtă mai liniștit.

– Tu ești Nefer cel Tăcut? întrebă președintele tribunalului.

– Chiar el!

– Îți recunoști vina de a fi autorul crimei?

– Sînt nevinovat. N-am comis crima de care sînt acuzat!

– Ai avea îndrăzneala s-o juri?

– Pe numele faraonului, o jur.

Se lăsă o îndelungă tăcere, căci toți cei de față simțeau importanța momentului. Mehy era în culmea fericirii; după o asemenea declarație, Nefer, considerîndu-se că a jurat strîmb, nu va scăpa de condamnarea la moarte.

– Acuzarea are cuvîntul.

Șeful Sobek ieși în față și reaminti faptele. Se arătă nemulțumit de ancheta sa făcută pe fugă și de concluziile pripite. Comunică totodată tribunalului existența scrisorii anonime, perfect argumentate, care-l acuza pe Nefer. Pornind de la aceasta, se gîndise bine și ajunsese la concluzia că Nefer era, cu siguranță, vinovat, cu atît mai mult cu cît nu avea nici un alibi pentru noaptea crimei. Fiind crescut în satul artizanilor, auzise, desigur, vorbindu-se despre bogățiile din Valea Regilor și inițiase proiectul nechibzuit de a se face stăpîn pe ele. În timp ce își alegea un itinerar pentru a pătrunde în locul interzis, fusese surprins de un om din gardă, pe care fusese nevoit să-l ucidă. Spirit calculat, Nefer se refugiase apoi în sat, acolo unde autoritățile nu aveau dreptul să intre.

– Această gravă acuzație nu se sprijină decît pe un document anonim, observă primul judecător.

– Este clar, răspunse Sobek, că a fost scris de un artizan cuprins de remușcări și care dorește ca adevărul să iasă la lumină. Mai mult chiar, faptele se înlănțuie în mod limpede.

Primul judecător i se adresă lui Nefer:

– Unde te aflai în noaptea crimei?

– Nu-mi mai amintesc.

– De ce te-ai reîntors în sat?

– Pentru că am auzit chemarea.

Administratorul malului sting ceru cuvîntul:

– Apărarea lui Nefer e lipsită de substanță! Acest băiat este un aventurier, înzestrat cu sînge rece și capabil de ce poate fi mai rău. Trebuie să fie chemat în fața unui juriu, care îl va condamna pentru crimă și jurămînt mincinos.

– Vă atrag atenția că lipsește o dovadă hotărîtoare, aprecie prințul judecător.

– Poate că nu, obiectă Sobek. Unul dintre oamenii mei patrula în seara aceea la locul crimei. Își amintește că a zărit pe cineva care dădea tîrcoale în zonă.

Paznicul-martor a fost chemat. Impresionat de prezența primului judecător și a juraților, abia reușea să vorbească, dar, în cele din urmă, declară că și-l amintește pe acuzat.

Primul judecător nu mai avea de ales.

– Hotărăsc ca..

– Așteptați o clipă.

– Cine îndrăznește să mă întrerupă?

O femeie în vîrstă, slăbuță, cu părul alb, se prezentă în fața președintelui tribunalului.

– Nefer cel Tăcut e nevinovat.

– Tu cine ești?

– Femeia înțeleaptă din Locașul Adevărului.

39.

Se auziră murmure în mulțime stîrnite de apariția acestei femei ciudate, cu ținută de regină. Pentru mulți, femeia înțeleaptă din satul secret nu era decît un personaj legendar, cu puteri supranaturale. Nu ieșea niciodată din sat, astfel încît oamenii începuseră să se îndoiască de existența ei.

Președintele tribunalului își găsea cu greu cuvintele:

– Cum... cum puteți fi atît de sigură?

– L-am urmărit pe Nefer cel Tăcut de cînd a intrat în sat. Nu poate fi un criminal.

– Această părere nu este de neglijat, consideră primul judecător, cu prudență, dar numai o probă...

– Dacă sîntem siguri că, în noaptea aceea, Nefer nu se putea afla pe malul stîng, aceasta nu l-ar absolvi definitiv de orice vină?

– Desigur, dar nici măcar el nu e capabil să-și amintească locul în care se afla în acel moment.

Femeia se apropie de tînărul care-i admira profunzimea și frumusețea privirii.

– Dă-mi mîna stîngă! I-o strînse între palmele sale, transmițîndu-i o căldură blîndă și pătrunzătoare totodată, care urcă de-a lungul brațului, inundîndu-i capul. Închide ochii și amintește-ți!

Sufletul înaripat al lui Nefer porni într-o călătorie de nedescris, pe deasupra Nilului și a corăbiilor împinse de vînt. Atras, ca într-o vrajă, de un pîlc de palmieri în care se cuibărea

un sătuc, aproape de Assuan, malul preafericit, ajunse într-un loc în care nişte copii se jucau cu o maimuţică verde.

– Da, spuse el în şoaptă, în noaptea aceea am dormit la marginea acestui sat, pe-o rogojină. Eram obosit şi morocănos, după ce rătăcisem fără ţintă, străin de tot ce mă înconjura... Dar ştiu că eram acolo, la Malul preafericit, şi mai ştiu că luna plină era mai strălucitoare ca oricînd.

Nefer deschise ochii, femeia se îndepărtă şi se adresă din nou preşedintelui tribunalului.

– Cereţi şefului Sobek să se ducă imediat în acel loc. Locuitorii îi vor spune ce-au văzut în seara aceea.

Liniştit şi răbdător, Nefer aştepta, închis într-una din celulele celui de al cincilea fort. Datorită intervenţiei femeii înţelepte în favoarea sa, paznicii se arătau deosebit de amabili cu el, de teama unei pedepse vrăjitoreşti.

Hrănit aşa cum se cuvine, liber să iasă din fort dimineaţa şi seara, Nefer se putea vedea cu Clara în fiecare zi. Deşi află că, în sat, totul se desfăşura bine, Nefer era convins că mai erau unii care, crezîndu-l încă vinovat, îi vor face viaţa amară.

După două săptămîni de călătorii şi anchete, Sobek deschise, în sfîrşit, uşa celulei.

– Eşti liber şi departe de orice bănuială, Nefer! Ai fost văzut de mai mulţi martori, în noaptea crimei, acolo, la Malul preafericit. Asta înseamnă că nu tu l-ai ucis pe paznic. Pentru nedreptatea care ţi s-a făcut, tribunalul îţi dăruieşte un cufăr de lemn, două *perizoma* nou-nouţe şi un sul de papirus de bună calitate. Cît despre mine, îţi prezint scuzele mele.

– Tu ţi-ai făcut datoria.

– Dar tu nu mă vei ierta niciodată...

– Ce te-a făcut să mă crezi vinovat, Sobek?

– Am fost de două ori superficial: o dată, presupunînd că paznicul fusese victima unui accident şi apoi crezînd că autorul scrisorii anonime îmi dezvăluie identitatea asasinului, permiţîndu-mi să-mi îndrept greşeala. Dacă mi-o ceri, voi solicita să fiu revocat.

– N-am să cer asta.

Nubianul se crispă:

– Nu sînt obişnuit să inspir mila celorlalţi...

– Nu este vorba de milă. Ai făcut două greşeli grave, într-adevăr, dar sînt convins că ele te-au ajutat să înţelegi unele aspecte ale vieţii mai mult decît au făcut-o toate succesele tale. De acum încolo, vei fi mult mai prudent şi vei veghea asupra securităţii satului cu mai multă înţelepciune.

Sobek simţi că Nefer cel Tăcut era cioplit dintr-o altă esenţă decît ceilalţi artizani ai confreriei. Nu ridicase glasul nici măcar pentru o clipă şi părea să nu aibă nici cea mai mică urmă de resentiment.

– Rămîne de rezolvat o problemă gravă, aminti paznicul: cine e autorul scrisorii?

– Ai vreo bănuială?

– Nici una, dar am fost ironizat, şi eu sînt dintre cei care poartă pică. A existat o crimă, asta e clar, iar asasinul poate fi el însuşi autorul acestui document. Dar întrebarea este: de ce a căutat el să te distrugă pe tine?

– N-am nici cea mai mică bănuială.

– Oricît de mult timp mi-ar lua, promise Sobek, nu voi lăsa nerezolvată această enigmă.

– Mă pot întoarce în sat, la soţia mea?

– Ţi-am mai spus-o, eşti liber, dar mai ascultă-mă puţin: nu crezi că eşti în pericol?

– Ştiu sigur că-mi vei asigura protecţia!

– Eu nu sînt autorizat să pătrund în sat.

– Şi acolo, de ce m-aş teme?

– Să presupunem că autorul anonimei este un membru al confreriei... Nu va înceta să-ţi facă rău şi nu va avea linişte pînă cînd nu te va duce la pierzanie. E posibil ca, în sat, să te pască pericolul, mai mult decît în afara lui.

– Continuă-ţi ancheta, Sobek! Străduieşte-te să-l dai în vileag pe demonul ce se ascunde în umbră.

Nubianul simţi că tînărul nu-i prea lua în seamă presupunerile, dar nu-l mai reţinu, mulţumindu-se cu bucuria de a fi scăpat de o plîngere care i-ar fi distrus cariera.

Nefer tocmai ieşea din fort, cînd un cîine negru sări pe el pe neaşteptate, gata să-l trîntească la pămînt, punîndu-i labele pe umeri şi lingîndu-i obrajii. Negruţu' porni apoi o cursă nebună în jurul stăpînului său, după care, cu limba atîrnîndu-i de un cot, se opri, aşteptînd să fie mîngîiat.

Clara îi ieşi în întîmpinare soţului său care, cu dor, o luă în braţe.

– Negruţu' a vrut să fie primul la sărbătorirea eliberării tale... Cîtă bucurie pe el să te regăsească!

– Cît timp am trăit această încercare, nu m-am gîndit decît la tine. Vedeam chipul tău, care mă făcea să uit de teamă şi de pereţii celulei. Dacă n-ai fi fost de faţă la audiere, m-aş fi prăbuşit.

– Cea care te-a salvat este femeia cea înţeleaptă.

– Ba nu, tu eşti aceea! Din clipa în care te-am zărit acolo, am ştiut că minciunile nu mă vor putea atinge.

– Tata ne-a părăsit, mărturisi ea, iar Zelosul a ţinut să se ocupe de funeralii, pentru ca eu să pot veni la audiere. Acest băiat are o inimă de aur.

– Ai revăzut-o pe acea femeie?

– Nu, şi am fost sfătuită să n-o deranjez. Acum, este timpul să revii în sat.

– Nu te mai băgau în seamă, nu-i aşa?

– Nu-mi amintesc nimic... Abia astăzi începe viaţa noastră în sat.

Clara avea dreptate. Nefer ştia acum că fericirea e fragilă ca aripile unui fluture, dar, în acelaşi timp, tare ca granitul, cu condiţia să savurezi fiecare clipă, ca pe un miracol.

Însoţiţi de Negruţu', cei doi tineri porniră spre poarta principală.

– Îmi pare rău că n-am asistat la funeraliile tatălui tău.

– Te admira mult. Sper că, înainte de marea plecare, am reuşit să-l liniştesc în privinţa ta. I-am promis că se va face dreptate şi iată că aşa a fost.

– Ai cumva puteri miraculoase?

– Nu, am doar dragostea ta şi numai ea m-a făcut să nu-mi pierd curajul.

Paznicul îi salută bucuros:

– Mă bucur să te revăd, Nefer! Ştiam noi că eşti nevinovat. Se pare că satul pregăteşte sărbătorirea ta... Distracţie plăcută!

Poarta se deschise. Nefer şi Clara îşi regăsiră noua patrie.

Artizanii, în frunte cu şefii de echipă, se adunaseră la intrarea principală pentru a-i întîmpina pe cei doi soţi. Regăsirea era entuziastă, îmbrăţişările nu mai conteneau. Oamenii se grăbeau să golească amforele cu bere dulce, lăudînd-o tot timpul pe femeia înţeleaptă.

– Acum, cînd Nefer e din nou printre noi, spuse Neb cel Desăvîrşit, a sosit vremea ca Zelosul să-şi înceapă iniţierea.

40.

– Trezeşte-te, Zelosule! spuse fierarul Obed.

– Ce se întîmplă?

– Prietenul tău Nefer e liber, iar tu eşti căutat de doi artizani.

Zelosul dormise două ore, după o zi de muncă grea la forjă. Sări ca ars.

– Te-ai gîndit bine? întrebă Obed.

– A sosit clipa iniţierii mele, nu-i aşa?

Fierarul nu insistă. Cu toate astea, era convins că tînărul colos era pierdut.

– Unde mergem, întrebă Zelosul.

Cei doi artizani îl priveau cu duşmănie.

– Tăcerea e cea mai de seamă dintre virtuţi, răspunse unul din ei. Urmează-ne, dacă vrei!

Era deja noapte. Nu licărea nici o lumină, nici în sat, nici în împrejurimi. Cu un pas sigur, cunoscînd parcă fiecare petic de teren, artizanii îl conduseră pe Zelos la intrarea într-o capelă a necropolei, scobită în panta dealului, la limita vestică a satului.

Aspirantul se retrase îngrijorat. El aspira la o viaţă nouă, şi nu la întîlnirea cu moartea! Deşi ardea de nerăbdare să pună mii de întrebări, reuşi să-şi ţină gura.

Cei doi artizani dispărură în întuneric, lăsîndu-l singur pe Zelos în faţa uşii aurite, încadrate cu stîlpi de calcar şi avînd deasupra o mică piramidă.

Oare cît timp va trebui să mai aştepte? Dacă membrii confreriei credeau că-i pot încerca răbdarea, se înşelau. Acuma, cînd

se afla în fața primei porți, Zelosul nu se va mai lăsa respins pentru nimic în lume.

Era gata să se bată cu orice adversar, dar cel care apăru din întuneric îl făcu să se înfioare: trup de om, dar cap de șacal cu botul lung și amenințător, cu urechi ascuțite! În mîna stîngă, monstrul ținea un sceptru, a cărui extremitate superioară reprezenta un cap de cîine gata să muște.

Omul cu cap de șacal se opri în fața Zelosului la mai puțin de un metru și-i întinse mîna dreaptă.

Nici un monstru, oricît de înspăimîntător ar fi fost, nu i se putea pune de-a curmezișul. Deși își amintea de poveștile cu șacalul nopții care nu se arăta decît morților, Zelosul nu ezită.

– Dacă-l urmezi pe Anubis, îl informă ciudata creatură, vei ajunge la cunoașterea secretului. Dar dacă te temi, e bine să nu mergi mai departe.

– Oricine ai fi, fă-ți datoria!

– Această ușă se va deschide doar atunci cînd vei pronunța cuvintele puterii.

Omul cu cap de șacal îi dădu drumul la mînă Zelosului, care se întreba ce ar trebui să facă. De unde era să știe aceste cuvinte ale puterii? Trebuia, oare, să spargă ușa cu pumnii ca să vadă ce se află de partea cealaltă?

Înainte de a lua o hotărîre radicală, îl văzu pe Anubis revenind cu o statuetă reprezentînd un picior de vită sculptat în alabastru.

– Prezintă-te cu ea în fața ușii! îi ordonă el Zelosului. Numai ea cunoaște cuvîntul puterii, cel al ofrandei.

Tînărul colos ridică statueta din alabastru în aer.

Încet, ușa se deschise, lăsînd să apară un om cu cap de șoim, purtînd o platoșă de aur și ținînd în mînă o statuetă din lemn roșu, imaginea unui personaj decapitat, cu picioarele îndreptate către cer.

– Ai grijă să nu mergi cu capul întors, Zelosule! Ai risca să ți-l pierzi. Doar ținuta dreaptă te va scuti de acest trist destin. Acum, treci pragul!

Zelosul pătrunse într-o capelă mică, decorată cu scene din viața confreriei, cum ar fi momentul dăruirii ofrandelor către zei. Din mijlocul încăperii, pornea o scară care se cufunda în măruntaiele dealului.

– Coboară în centrul Pămîntului, porunci bărbatul cu cap de șoim, deschide vasul cel mare pe care ai să-l găsești acolo, bea apa limpede din el, ca să nu fii mistuit de foc. Te va face să descoperi energia creației.

Zelosul coborî scara, treaptă cu treaptă, încet, pentru a se obișnui cu întunericul.

Scara ajungea într-o criptă în care fusese depus un vas mare, pe care îl ridică ținîndu-l de toarte. Apa era proaspătă și aromată cu anason.

Tînărul se simți însuflețit de o vigoare nouă, ca în vremea binecuvîntată a inundației, cînd ți se permitea să bei apa fluviului revărsat.

Bărbatul cu cap de șacal și tovarășul său cu cap de șoim coborîră, la rîndul lor, în criptă și, cu torțe în mîini, luminară un bloc de argint și un bazin din același metal, plin cu apă. Îi spălară picioarele Zelosului înainte de a se retrage de o parte și de alta pentru a-i vărsa lichidul purificator pe cap, pe umeri și pe mîini.

– Te naști pentru o nouă viață, îi spuseră ei, și vei străbate oceanul energiilor.

În partea din spate a criptei, un loc de trecere ducea la un cavou cu un sarcofag în formă de pește, chiar acela care înghițise sexul lui Osiris, atunci cînd părțile corpului zeului asasinat fuseseră risipite în Nil.

Cei doi practicanți ai ritualului ridicară capacul și-i făcură semn Zelosului să se culce în interiorul enormului pește incrustat cu lapislazuli.

Astfel își trăi el prima metamorfoză, simțind că nu este doar om, ci că aparține întregii creații, fiind legat de toate formele de existență. Datorită peștelui de lumină, se simți, pentru o clipă, capabil să se înalțe către izvorul vieții.

Dar șacalul și șoimul îl smulseră din meditația sa, pentru a-l face să urce la suprafață, să iasă din capelă și să intre în alta,

mult mai vastă, în care patru torțe fuseseră dispuse în colțurile unui dreptunghi. La baza lor, se zăreau patru bazine din argilă amestecată cu tămîie, pline cu laptele muls de la o juninca albă.

Erau de față cîțiva artizani. Șeful de echipă Neb cel Desăvîrșit luă cuvîntul:

– Putem vedea aceste mistere și putem fi în legătură strînsă cu cei preafericiți din ceruri, prin ochiul lui Horus. Dacă dorești cu adevărat să ne devii frate, va trebui să muncești fără să fii văzut sau auzit de străini și să respecți legea noastră, care ne este ca pîinea și berea; se numește „capul și piciorul"[1], căci ea ne inspiră și gîndirea, și fapta, și este cîrmă corabiei noastre comune. Legea este expresia lui Maat, fiica luminii divine, principiul Armoniei totale și Verbul creator. Mai ești hotărît să ceri să fii primit printre noi și mai dorești să-ți cunoști îndatoririle în toată complexitatea lor?

– Stărui și doresc, răspunse Zelosul.

– Ai mare grijă să îndeplinești sarcinile care-ți vor fi încredințate, spuse Neb cel Desăvîrșit, și nu te arăta niciodată neglijent. Caută ceea ce e just, fii coerent, transmite ce vei primi, materializînd totul, fără să trădezi spiritul. Misterul operei să rămînă ascuns, fiind revelat totodată; fii tăcut și păstrează secretul. Stai la templu dacă ești chemat, adu ofrande zeilor, faraonului și strămoșilor. Să iei parte la procesiuni, la sărbători și la funeraliile fraților tăi, să participi la fondurile confreriei, să te supui hotărîrilor tribunalului nostru și să nu tolerezi niciodată reaua-voință. Nu te prezenta la templu, dacă ai uneltit împotriva lui Maat, dacă nu ești pur sau ai mințit. Nu adăuga nimic nici la greutate, nici la măsură, nu răni ochiul de lumină, nu fi lacom. Ești gata să juri pe piatră că vei respecta legea noastră?

– Sînt gata.

Nefer cel Tăcut înaintă și dezveli o piatră tăiată în formă de cub, din care părea să străbată o lumină blîndă.

– Pe viața ta și pe cea a faraonului, te angajezi să respecți îndatoririle pe care tocmai le-am enunțat?

[1] În egipteană, *tep-red* (n a.)

– Mă angajez, afirmă Zelosul.

– Astăzi, declară șeful de echipă, tu devii slujitor al Locașului Adevărului, nativ al Mormîntului, și îți primești noul nume: Paneb. Fie ca el să dureze cît stelele cerului, să nu fie în veci uitat și să-ți apere puterea zi și noapte. Fie ca zeii să-l facă de neclintit, ca adevărul însuși.

Ținînd în mîna stîngă un toiag cu cap de berbec, încarnare a zeului Amon, Nefer înscrise noul nume al Zelosului pe umărul său drept, cu un penel fin înmuiat în cerneală roșie.

– Tu care devii artizan, reluă șeful de echipă, să ții minte pentru totdeauna că trebuie să știi să răspunzi la apel, să muncești pentru a avea acces la formulele lui Thot, să rezolvi problemele colegilor tăi și să devii expert în secretele lor. Astfel, vei ajunge la locul de lumină.

Paneb cel Zelos a fost uns cu uleiuri parfumate și pomezi, apoi îmbrăcat cu o robă albă și încălțat cu sandale de aceeași culoare. Pe limba lui Paneh, Nefer trasă în mod simbolic imaginea lui Maat, pentru ca aceasta să nu mai pronunțe vreodată cuvinte greșite.

Șeful de echipă acoperi piatra și stinse cele patru torțe în bazinele cu lapte. În cele din urmă, artizanii ieșiră din capelă pentru a contempla stelele.

41.

Cînd zorii se iviră, Paneb cel Zelos şi Nefer cel Tăcut mai stăteau încă în faţa intrării capelei în care tînărul fusese iniţiat. Contemplaseră stelele în care vieţuiau sufletele faraonilor şi ale înţelepţilor care, încă de la începuturile civilizaţiei egiptene, contribuiseră la construirea ei.

– Ai trecut prin aceleaşi ritualuri? îl întrebă Paneb pe prietenul său.

– Exact aceleaşi.

– Şi soţia ta?

– Şi ea, la fel, precum toate celelalte femei care trăiesc în sat. Toate aparţin confreriei preoteselor lui Hathor, dar majoritatea nu depăşesc prima etapă.

– Există mai multe etape?

– Probabil...

– Pentru artizani e la fel?

– Bineînţeles, dar important este că noi formăm o echipă. Oricare ne este funcţia, plutim cu toţii, duşi de aceeaşi corabie, fiecare avînd rolul lui precis la bord.

– Care va fi rolul meu?

– În primul rînd, să te faci util.

– Util celorlalţi?

– Util lucrărilor şi, pe deasupra, membrilor confreriei.

– Care sînt în realitate aceste lucrări, Nefer?

– Construirea mormîntului regal şi tot ce are legătură cu el. Datorită lui, invizibilul e prezent pe Pămînt şi procesul de înviere

se înfăptuieşte. Dar avem mult de învăţat înainte de a participa din plin la această operă.

– În sfîrşit, voi desena şi voi picta.

– Pentru tine, cel mai grabnic este să înveţi să citeşti şi să scrii împreună cu copiii din sat.

– Bine, dar nu mai sînt un băieţel! protestă Paneb.

– Scrierea stă la baza artei tale şi, prin urmare, nu ai timp de pierdut. Kenhir este un profesor sever, uneori prea tipicar, dar elevii săi sînt bine pregătiţi.

– Dacă trebuie neapărat să trecem prin asta... Ştii cumva care e semnificaţia noului meu nume?

– Paneb înseamnă *maestrul*. Ţi-a fost dat de către şeful de echipă Neb cel Desăvîrşit, pentru a-ţi fixa un scop imposibil de atins. E convins că nu vei renunţa să devii un maestru şi că îţi vei mistui energia pe măsură ce vei merge din eşec în eşec. Într-o zi, te vei linişti.

– Şeful de echipă va fi dezamăgit! Da, voi deveni un maestru în meseria mea şi îmi voi merita numele. A crezut că voi fi învins de o povară, dar, de fapt, îmi oferă un foc ce nu se va stinge decît o dată cu moartea mea.

În afara zidurilor, lucrătorii auxiliari îşi începeau truda. Descărcau măgarii, livrau apa necesară treburilor din cursul dimineţii.

Soarele răsărea deasupra satului secret, locul în care Paneb cel Zelos urma să-şi trăiască aventura pe care o visase atît de mult.

În sfîrşit, sosise ziua în care avea să descopere satul, adăpostit în spatele zidurilor sale înalte. Altele, mai scunde, erau ridicate pe o fundaţie de blocuri mari, pentru a opri torentele de noroi şi pietriş provocate de furtuni, pe cît de rare, pe atît de violente.

Satul nu putea fi ameninţat de inundaţii, fiind situat la cinci sute de metri faţă de nivelul acestora. El ocupa tot spaţiul micii văi a deşertului, o fostă albie a torentului, mărginită de dealuri care fereau această aglomeraţie sacră de privirile curioşilor. La egală distanţă de templul de mii de ani al lui Ramses cel Mare

și de colina sfîntă Djeme în care odihneau zeii primordiali, „orașul", așa cum îl numeau uneori artizanii, exista ca un loc în afara lumii, izolat de Valea Nilului. La vest, se zărea faleza Libiei; la sud, un pinten stîncos, de care se sprijinea templul principal; către nord, ieșirea din vale și panta blîndă spre zona culturilor.

De o parte și de alta a satului, fuseseră amenajate două necropole. Cea dinspre est fusese concepută în trei etaje: cel inferior, pentru copii, cel din mijloc, pentru adolescenți, iar cel superior, pentru adulți. Necropola dinspre vest, tăiată în gradene, era dispusă către soare și adăpostea cele mai frumoase capele.

Aici, viața, moartea și eternitatea erau strîns unite într-o armonie naturală și supranaturală totodată. Pe teritoriul satului, se aflau și sanctuare, capele ale confreriei, depozite, hambare și alte clădiri sacre sau profane.

– Hai, spuse Nefer, te conduc acasă.

– Vrei să spui că... am o casă a mea?

– O casă mică, de burlac... Să nu te aștepți la vreun palat!

– Ai și tu una?

– Eu am fost mai norocos, căci a mea e într-o stare mai bună. Nimeni nu alege: casa ne este dată de scribul Mormîntului, iar locul în capela în care ne adunăm ne este repartizat de șeful de echipă.

– Cine conduce cu adevărat confreria?

– Kenhir, scribul Mormîntului și cei doi șefi de echipă. Ar trebui să spun echipajul, căci confreria noastră poate fi comparată cu o corabie. Neb cel Desăvîrșit e stăpîn pe partea dreaptă a tribordului, iar Kaha, pe partea stîngă a babordului. Tu și cu mine am fost angajați în echipă pe partea dreaptă, ca ucenici. Le datorăm respect tovarășilor noștri și experților care-și petrec ziua aici de mulți ani încoace și care au avut acces la formulele de cunoaștere.

– Cîți sîntem cu toții?

– Astăzi, treizeci și doi de artizani; șaisprezece în echipa din dreapta, șaisprezece în cea din stînga. Altădată, au fost mai mulți, aproape cincizeci. Dar unii au murit sau au plecat către

alte zări, iar faraonul preferă o echipă mai restrînsă şi mai unită. Admiterea ta, ca şi a mea, ţine de miracol! Ca ucenici, sîntem reduşi la tăcere, pentru a încerca să devenim cu adevărat „cei care au auzit chemarea".

– În ce meserie ai fost angajat?

– În cea a cioplitorilor în piatră, cei care au ca misiune să ştie să folosească dalta cea mare, în stare să crape stînca cea mai dură, dar şi să sculpteze cu fineţe, cu ajutorul dălţiţei.

– Te-au lăsat să alegi?

– Eu nu am talentul tău la desen, răspunse Nefer, şi mi-a plăcut întotdeauna să cochetez cu piatra.

– Eu nu voi alege niciodată altceva decît desenul!

– Şi ce te faci dacă şeful de echipă îţi încredinţează alte sarcini?

Tînărul colos îşi ascunse cu greu nemulţumirea:

– Am un scop precis şi nimeni nu va reuşi să mă facă să renunţ la el!

– Neb cel Desăvîrşit nu e tocmai înţelegător, preciză Nefer, şi nu-i place să nu i te supui. Avînd în vedere faptul că eşti ultimul ucenic sosit, va trebui să te conformezi hotărîrii lui.

– Dar tu eşti prietenul meu şi ştii că lucrul ăsta nu este posibil! Oricît ar fi el de şef, nu-mi inspiră teamă şi va trebui să-mi explice la ce se aşteaptă din partea mea. În Egipt nu sînt sclavi, iar eu nu voi fi cel dintîi.

Nefer nu mai insistă, de teamă să nu-l aţîţe pe prietenul său. Primii paşi ai lui Paneb se anunţau anevoioşi. Curios, Zelosul descoperi satul traversat de o uliţă principală dispusă de la nord la sud şi de o alta perpendiculară, mai puţin importantă. În interiorul incintei se aflau şaptezeci de case albe, în care locuiau membrii confreriei şi familiile lor, precum şi scribul Mormîntului. La nord, era cartierul cel mai vechi, datînd din vremea lui Thutmosis I.

Cei doi prieteni trecură prin faţa frumoasei locuinţe a lui Ramose, în care fusese găzduit succesorul şi fiul său spiritual, Kenhir, cel care dispunea astfel de o sală cu coloane, pentru a-i primi pe artizani, şi de un birou dotat cu tot ce trebuie.

Paneb simţi aţintite asupra sa privirile colegilor din echipa din dreapta, care tocmai se odihneau. Vreo zece copii, între patru şi doisprezece ani, se strecurară în fugă pe lîngă el, rîzînd şi spunînd verzi şi uscate.

Strada principală se termina într-o răspîntie. Cei doi prieteni o luară la dreapta, apoi reveniră pentru a merge spre partea de sud a satului, acolo unde se afla casa în care urma să locuiască Paneb cel Zelos.

Noul ei locatar o cercetă îndelung.

– Bine, dar... asta nu-i decît o ruină!

42.

Pereţii stăteau să se prăbuşească, lemnăria era roasă şi vopseaua, coşcovită.

– Casa nu e într-o stare tocmai bună, recunoscu Nefer, dar are avantajul inestimabil de a fi construită în sat.

Acest argument nu potoli mînia lui Paneb:

– Trebuie să-l văd imediat pe scribul Mormîntului.

Fără a ţine seama de consecinţele demersului său, tînărul colos urcă strada cu paşi grăbiţi şi intră în sala de audienţe a lui Kenhir. Acesta, aşezat pe o rogojină, desfăşura un papirus cu situaţii contabile.

– Mi-aţi repertizat o cocioabă de nelocuit! Am sau n-am dreptate?

Scribul Mormîntului continuă să citească fără să-şi ridice privirea către cel care îi vorbea.

– Eşti ucenicul Paneb?

– Da, eu sînt, şi cer să fiu cazat în mod corect.

– Aici, băiete, un ucenic nu are nimic de cerut. El nu face decît să asculte şi să se supună. Tu ai însă un caracter cu care vei ajunge greu la reuşită, iar şeful tău de echipă nu va întîrzia să te excludă din confrerie. Eu, unul, voi fi primul care-i va da dreptate.

– Dar nu am şi eu dreptul să fiu tratat ca şi ceilalţi artizani? Ei au o locuinţă ca lumea!

– Deocamdată, tu nu reprezinţi nimic. Confreria te-a iniţiat în primele tale îndatoriri, dar tu ce ai înţeles din ceremonie?

N-ai petrecut nici măcar o singură zi în sat și ai deja pretenția de a fi cazat ca un om de vază! Drept cine te crezi? Credeai, poate, că, avînd un aspect remarcabil, vei primi o locuință superbă, cu mobilă de lux și cu o cramă plină cu vin de soi... Știai că toți colegii tăi și-au construit sau reparat casa, fără să se vaiete sau să protesteze? Să poți beneficia de niște pereți, chiar și șubrezi, este o șansă extraordinară, la care visează sute de candidați nefericiți. Și tu mai îndrăznești să te plîngi! Pe lîngă vanitate, mai dai dovadă și de prostie.

Cu grijă, Kenhir continuă să-și desfășoare papirusul, atent la cifrele înscrise în el.

Paneb fierbea, stăpînindu-se cu greu să nu se repeadă la scrib, să nu-l azvîrle afară și să nu-i facă bucățele tot materialul.

– Ești încă aici, ucenicule? Ai face mai bine să-ți repari locuința, căci nimeni nu te va ajuta. Într-o confrerie ca a noastră, cel care nu se descurcă singur nu are un loc al său.

Paneb făcu stînga-mprejur și Kenhir respiră ușurat. Dacă tînărul colos ar fi cedat mîniei, oare cum i-ar fi putut rezista scribul?

Treptele ce duceau din stradă în pragul celei dintîi încăperi erau uzate. În afara fundației de piatră care rezistase timpului, zidurile, din cărămizi uscate, aveau nevoie să fie reconstruite. Cît despre grinzi, erau atît de distruse, încît trebuiau înlocuite. Era clar că această cocioabă nu mai fusese locuită de mulți ani și avea nevoie de o curățenie generală.

Cuvintele rostite de scribul Mormîntului îi plăcuseră lui Paneb cel Zelos și îl făcuseră să devină conștient de faptul că această ruină era, de fapt, prima sa casă. Deodată, i se păru mai frumoasă decît un palat.

– Sînt gata să te ajut, îi spuse Nefer.

– După cum spunea Kenhir, este interzis.

– Așa se obișnuiește, dar mai există și prietenia.

– Eu voi respecta obiceiul și mă voi ocupa singur de restaurarea casei mele.

– S-ar putea să-ți scape unele aspecte tehnice.

– Voi face și greșeli, dar va fi șantierul meu. În schimb, dacă m-ai invita la masă, n-aș spune nu.

– Te-ai putut gîndi o singură clipă că Clara te-a uitat?

Dacă fațada locuinței lui Nefer te putea înșela, interiorul avea nevoie de o renovare completă. Abia dacă avusese timp să-și improvizeze o mică bucătărie, în care Clara fierbea carnea de vită și pregătea linte cu chimen. Aburul și fumul ieșeau printr-o gaură rotundă făcută în tavan.

Încă o dată, Paneb a fost uimit de frumusețea extraordinară a tinerei, al cărei zîmbet luminos îi obliga pe cei mai urîcioși să fie amabili.

– Deși nu avem încă scaune, fii binevenit în casa noastră! Sînt sigură că proprietatea ta magnifică ți-a stîrnit entuziasmul.

Paneb izbucni în rîs:

– Doar mă cunoști, Clara! Ieri, dormeam sub cerul liber; azi, risc să pier strivit de cărămizile care se prăbușesc pe țeasta mea. Dar să trecem peste asta! Acum sînt aici, cu voi și... mor de foame!

Paneb cel Zelos nu-și amintea să fi mîncat vreodată atît de bine. Pîinea era crocantă, carnea gustoasă, lintea bine fiartă și berea savuroasă. Ospățul se încheie cu brînză de capră.

– Mîine dimineață, spuse Clara, să te duci să-ți iei rația de alimente.

– Așa se mănîncă în fiecare zi?

– În zilele de sărbătoare, se mănîncă mult mai bine.

– Înțeleg acum de ce este atît de greu să intri în această confrerie! Locuință gratuită, hrană din belșug, o meserie pasionantă... Am descoperit raiul pe pămînt.

– Fii totuși prudent, îl sfătui Nefer, e foarte greu să intri în sat, dar e foarte ușor să ieși. Dacă șeful tău de echipă e nemulțumit de tine, nu Kenhir va fi cel care te va susține. Vor fi amîndoi gata să te dea imediat afară.

– Cum te înțelegi cu Neb cel Desăvîrșit?

– E un om aspru, autoritar, care nu tolerează nici un fel de greșeală în munca pe care o faci. Sincer să fiu, nu te apreciază prea mult și nu-ți va permite nici o abatere.

– Şi dacă aş vrea să trec în altă echipă?

– Nu te sfătuiesc să încerci. Amîndoi şefii de echipă ar fi foarte nemulţumiţi şi te asigur că şeful Kaha este şi mai neiertător decît Neb cel Desăvîrşit.

– Am înţeles, mă voi lupta.

– De ce consideri tu că relaţiile ierarhice sînt, de fapt, un adevărat război? întrebă Clara.

Întrebarea îl surprinse pe Zelos:

– Trebuie să lupţi în orice clipă, aici sau oriunde în altă parte. Şeful de echipă va încerca să mă strivească, dar nu-i va merge.

– Şi dacă intenţia lui este să te formeze în vederea îndeplinirii unor opere majore?

– Sînt tînăr, Clara, dar nu-mi mai fac nici o iluzie. Între oameni nu pot exista decît raporturi de forţă.

– Oare ai uitat că există şi dragoste?

Paneb îşi privea strachina, pe gînduri. Apoi i se adresă Clarei:

– Tu şi Nefer sînteţi o pereche excepţională, dar nu puteţi fi un model. Tu eşti preoteasă a lui Hathor, nu-i aşa?

– De la iniţierea mea, spuse tînăra, merg ziinic la capela sa şi pregătesc ofrandele ce trebuie depuse pe altare, în templu şi în capelele mormintelor, precum şi în fiecare casă. În sat, viaţa e altfel. Sînt cupluri, sînt celibatari, sînt copii, dar şi locuinţele noastre sînt nişte sanctuare şi nu există alţi preoţi sau alte preotese în afara artizanilor şi a soţiilor lor. În tot ceea ce facem, viaţa de zi cu zi nu este despărţită de sacru. Iată de ce, la adăpostul zidurilor acestui sat, am simţit bătînd una dintre inimile secrete ale Egiptului. Ni se propune să experimentăm misterul, să-l savurăm, să-i ascultăm muzica. Acest destin ne aparţine.

– Cu condiţia ca şefii de echipă să fie şi ei de acord...

– Locuiesc aici de puţină vreme, adăugă Clara, dar ştiu deja că perseverenţa este o virtute esenţială, dacă vrei să înţelegi legile invizibile ale Locaşului Adevărului. Acest loc e mama noastră generoasă care dăruieşte fără măsură, dar este, oare, destul de deschisă inima noastră pentru a-i primi darurile?

Cuvintele femeii îl tulburară pe Paneb cel Zelos. Vălul care-i întuneca privirea căzu. Nici inițierea nu reușise s-o facă. Deși auzise chemarea, nu-și închipuia că acest sat modest era de fapt o lume atît de vastă, cu atîtea comori, a căror natură îi era încă necunoscută.

– Dormi la noi în noaptea asta? întrebă Nefer.

– Nu, trebuie să mă ocup de casa mea. Dacă n-o voi face, vă va fi rușine cu mine.

– Ți-o mai spun o dată: îți stau la dispoziție și-ți pot da o mînă de ajutor.

– Dacă nu voi reuși s-o fac singur, îmi va fi rușine de mediocritatea mea. Mărturisesc că, uneori, sînt idiot, dar am ajuns totuși să înțeleg că renovarea cocioabei mele este, de fapt, prima încercare pe care trebuie s-o depășesc.

43.

Tertipurile lui Mehy dădeau rezultatele visate. Doar în trei luni, reuşise să obţină gradul de comandant-şef al trupelor tebane, a căror reorganizare administrativă şi militară îi fusese încredinţată. Încetul cu încetul, reuşea să-i elimine pe ceilalţi ofiţeri superiori, folosindu-şi arma preferată, denunţul, la care adăuga o sumedenie de promisiuni, care sunau bine la urechile soldaţilor: mărirea soldei, posibilitatea unei pensii anticipate, o viaţă mai bună, modernizarea cazarmelor. Ori de cîte ori aceste promisiuni nu erau respectate, Mehy acuza ierarhia de neglijenţă şi de ipocrizie, plîngîndu-i pe nefericiţii păgubaşi şi asigurîndu-i că le va lua apărarea în faţa autorităţilor competente. În realitate, îi considera pe soldaţi drojdia societăţii, acuzîndu-i că beneficiază de condiţii de viaţă mult prea favorabile.

Numirea noului comandant-şef fusese bine primită de toţi. Mehy îşi întreţinea excelenta reputaţie invitînd la cină, în fiecare seară, cîte o persoană de vază a Tebei. Avea însă grijă să le studieze cu atenţie dosarele, pentru a-i putea flata cu maximum de eficacitate. Fiecare dintre oaspeţii săi ajungea să creadă că Mehy era un om excepţional, un comandant devotat şi demn de laudă.

În plus, Serketa excela în rolul gazdei perfecte, încîntătoare şi pline de bună dispoziţie, destul de superficiale pentru a nu plictisi. Făcînd pe fetiţa, îi înduioşa chiar şi pe înalţii funcţionari scorţoşi, care uitau de convenienţe văzînd atitudinea ei de copil răsfăţat. Pe de altă parte, aceeaşi Serketa îşi domina servitorii, oferindu-le un alt chip, acela al matroanei agresive şi nemiloase.

Mehy şi Serketa deveniseră cuplul la modă şi toţi cei care însemnau ceva în Teba aşteptau cu nerăbdare să fie invitaţi la masă. În acelaşi timp, comandantul avea grijă să nu-l eclipseze pe primarul Tebei, care era încă destul de puternic şi viclean pentru a-l zdrobi; ori de cîte ori se întîlneau, Mehy făcea pe modestul şi nu vorbea decît despre ambiţiile sale rezonabile şi limitate. De altfel, nu avea intenţia să-i ia locul edilului, amestecat pînă peste cap în certuri de clan. Era mult mai bine să-l manipuleze, lăsîndu-l să se manifeste din plin în văzul lumii. Nu se cucereşte o putere durabilă decît stînd în umbra cea mai deasă şi lăsînd responsabilitatea eşecurilor pe seama imbecililor care se cred conducători.

Ca de obicei, banchetul fusese reuşit; scribul principal al hambarelor şi soţia sa, o bogată tebană urîtă şi pretenţioasă, se îndopaseră cu carne şi prăjituri, fără să uite de vinul alb al oazelor care, urcîndu-se la cap, le dezlegase tuturor limbile. Mehy reuşise astfel să afle cîteva date confidenţiale despre gestionarea stocurilor de grîne, date pe care ştia să le folosească la nevoie.

– Bine că i-am văzut plecaţi! îi spuse comandantul soţiei sale, strîngînd-o la piept cu brutalitate. Au fost cei mai obositori din săptămîna asta, dar de-acum încolo sînt ai noştri.

– Dragule, trebuie să-ţi dau o veste mare.

– Îmi faci un copil?

– Ai ghicit.

– Un fiu... O să am un fiu! Ţi-ai făcut testele de urină?

– Nu încă. Dacă ar fi fată, ai fi dezamăgit?

– Desigur... Dar tu îmi vei da un fiu, de asta sînt sigur!

Deodată, Mehy îşi pierdu entuziasmul şi chipul i se întunecă.

– Cît de mult m-aş fi bucurat ca tatăl tău să se veselească alături de noi... Dar, vai, din păcate, îi merge tot mai rău. Ultimele sale rapoarte conţineau atîtea aberaţii, încît a trebuit să le modific. Medicul i-a prescris vreun tratament?

– I-am atras atenţia să nu-i vorbească despre boala pe care, de altfel, e incapabil s-o învingă. Se va mulţumi să-i îngrijească inima, atît de slăbită. Îi sînt interzise emoţiile puternice.

– Mă tem, Serketa! Mă tem să nu comită vreo monstruozitate care să ne zădărnicească toate eforturile, cu atît mai mult cu cît vom avea un moştenitor. Trebuie să ne gîndim la viitorul lui, iubita mea!

– Nu fi îngrijorat, am luat legătura cu un jurist căruia i-am explicat situaţia reală. Desigur, sub jurămînt că va păstra secretul.

– Şi care e părerea lui?

– Am luat deja unele măsuri legale care îi vor interzice tatălui meu să mă lase fără avere în cazul în care îşi va pierde minţile, dar asta nu e de ajuns. Nu voi putea deveni unica proprietară a bunurilor noastre decît în cazul unei nebunii declarate.

– Vei păstra contractul nostru de separare a bunurilor?

– Atîta vreme cît nu aveam moştenitor, asta era soluţia cea mai bună. Dar acum, totul se schimbă... Formăm un cuplu excelent, voi avea cu tine un copil, iar tu eşti un administrator remarcabil. De îndată ce tatăl meu va dispărea sau va fi declarat iresponsabil, voi anula acest contract şi vom împărţi totul.

Mehy îşi îmbrăţişă soţia cu lăcomie:

– Eşti minunată! Şi să ştii că nu mă voi mulţumi cu un singur fiu...

Serketa analizase situaţia îndelung. Tatăl său îmbătrînea, folosea procedee vechi, depăşite, şi nu mai avea dinamismul necesar pentru a se îmbogăţi în continuare. Noul stăpîn al acestui joc era Mehy. Viclean, mincinos, crud şi abil, nu înceta să progreseze, cîştigînd teren. Ce importanţă avea cine era tatăl copiilor săi? Nu Serketa era cea care îi va creşte? Şi apoi, Mehy va avea mereu în faţa ochilor dovada virilităţii sale, căreia îi acorda o extremă importanţă.

În caz de divorţ, Serketa urma să păstreze cel puţin un sfert din avere şi putea să-l dea în judecată pe fostul ei soţ, pentru a recupera restul. Anularea contractului de separare a bunurilor îl va convinge de încrederea oarbă a unei femei îndrăgostite, aceasta făcîndu-l să fie mai puţin insistent. Să-l vadă pe Mehy crezînd în ea cu tărie, să culeagă roadele intrigilor sale, pentru ca apoi să-l devoreze precum călugăriţa, acea insectă

necruţătoare... Avînd perspectiva unui viitor atît de incitant, Serketa nu risca să se plictisească.

– În fiecare zi, mărturisi comandantul, mă rog zeilor, pentru însănătoşirea tatălui tău. Dacă i s-ar întîmpla vreo nenorocire, aş fi distrus.

– Nu mă îndoiesc cîtuşi de puţin, dragostea mea; dar gîndeşte-te că voi fi alături de tine pentru a depăşi această teribilă încercare.

Comandantul Mehy îşi invitase subalternii apropiaţi şi cîteva notabilităţi la o vînătoare în pădurea de papirus inundată, la nord, de Teba. Administratorul principal de pe malul stîng, Abry, aproape că murea de frică. Ştia că acel loc putea fi periculos şi că şansele de supravieţuire puteau fi minime. Un hipopotam furios putea răsturna o barcă dintr-o singură lovitură, un crocodil îşi ataca prada cu o promptitudine de temut, iar şerpii de apă mişunau pretutindeni.

Înaltul funcţionar se aşezase lîngă Mehy care, folosind un baston drept lance, zdrobise capul unei raţe sălbatice. Simţea o plăcere de nedescris să ucidă păsări şi se lăuda cu îndemînarea sa greu de egalat.

– Am putea sta de vorbă în altă parte, propuse Abry.

– Mă feresc şi de colaboratori, şi de soţia dumneavoastră, răspunse Mehy. De cînd a fost dovedită nevinovăţia lui Nefer, Locaşul Adevărului şi-a regăsit întreaga strălucire. E periculos să i te arăţi duşman.

– Asta e şi părerea mea! Iată de ce vă propun să renunţăm şi să ne oprim la activităţile noastre oficiale.

– Nici gînd, dragul meu!

– Dar de ce să ne mai înverşunăm?

– Să admirăm acest loc, Abry! Natura, în toată sălbăticia sa, respectă o singură lege: să ucizi sau să fii ucis. Cel mai puternic va cîştiga întotdeauna.

– Maat este împotriva acestei legi.

– Maat nu este eternă! susţinu Mehy, lansîndu-şi din nou bastonul în direcţia unui cufundac.

Dar îl rată, la numai cîţiva centimetri.

– M-am enervat şi mi-am pierdut precizia, regretă el. La vînătoare, sîngele rece este cea mai buna dintre arme. Vreţi să încercaţi?

– Nu, nu sînt în stare.

– Continuăm, Abry, şi mă veţi ajuta. Acest mic eşec judiciar nu m-a făcut să mă răzgîndesc şi am numeroase motive să cred în succesul nostru.

– Acel loc al secretelor este mai greu de cucerit decît o fortăreaţă din Nubia!

– Nici o fortăreaţă nu e de necucerit, e de ajuns să foloseşti o bună strategie. În prezent, confreria se crede la adăpost de orice atac şi-şi desfăşoară munca în cea mai mare linişte. Aici este punctul ei slab.

Pentru a scăpa de vînători, o genetă sări de pe o umbrelă de papirus pe alta, în timp ce raţele dădeau alarma, ţipînd speriate.

– Să avem răbdare! Dacă insistăm în chip sistematic, nici unul nu ne va scăpa.

– Asta vă este strategia în planul urzit împotriva satului artizanilor?

– În parte, dragul meu... Căci voi adăuga alte cîteva ingrediente. Ce veşti aţi mai aflat?

– De la intrarea în confrerie a lui Nefer cel Tăcut şi a lui Paneb cel Zelos, nici una.

– Paneb, *maestrul*... Colegii i-au hotărît un destin minunat!

– Nu cred că acest supranume are cu adevărat importanţă.

– Ai o părere greşită despre artizani, Abry. Eu sînt sigur că nu lasă nimic la voia întîmplării şi că va trebui să ţinem seama de cele mai neînsemnate indicii. Aţi pus la punct un sistem de supraveghere care să dea alarma de îndată ce un membru al confreriei va ieşi din sat pentru a face vreo călătorie?

– Totul e pregătit, dar pînă acum nu s-a întîmplat nimic.

– De îndată ce evenimentul se va produce, să mă anunţaţi neîntîrziat.

– Se face tîrziu... N-ar trebui să ne întoarcem în oraş?

– Nu încă. N-am ucis destule păsări.

44.

– Nimic nu e mai important decît să asculţi, spunea bătrînul înţelept Ptah-hotep, care a trăit în vremea piramidelor. Ştiţi cu toţii să alergaţi, să înotaţi şi să pălăvrăgiţi, dar ultimele voastre exerciţii de scriere sînt dezastruoase, şi asta pentru că nu mă ascultaţi!

Ca în fiecare dimineaţă, Kenhir, scribul Mormîntului, era groaznic de prost dispus. I se întîmpla adeseori să încredinţeze munca de educator celui mai bun desenator al confreriei, care, în acest caz, îşi lua numele de „scrib". Numai că, de la sosirea lui Paneb, Kenhir preda el însuşi, spre marea disperare a băieţilor şi a fetelor, copleşiţi de muncă şi sătui de dojana sa.

– Abia dacă ştiţi alfabetul şi, mai rău, îl desenaţi oribil! Cît despre hieroglifele reprezentînd două sunete, trebuie s-o luăm de la început. Să nu mai vorbim de felul în care arată păsările desenate de voi, mai ales cucuveaua şi acea mică pasăre ce bate din aripi scoţînd limba! Cum aş putea să-i învăţ pe cei care nu vor să asculte? V-ar trebui sute de lovituri de baston pentru a vă deschide urechile astea surde.

Paneb cel Zelos interveni:

– Fiind elevul cel mai vîrstnic, iau asupra mea greşelile întregii clase. Sînt destul de lat în spate pentru a primi toate loviturile de baston.

– Bine, bine... Vedem noi mai tîrziu. Aşezaţi-vă cu toţii în poziţia scribului, înmuiaţi vîrfurile trestiilor în cerneala neagră diluată şi scrieţi literele-mamă pe cioburile voastre.

Aceste cioburi erau mici bucăţi de calcar, risipite peste tot, în jurul satului. Unele, mai valoroase, proveneau din cioplirea mormintelor şi le serveau elevilor drept suport pentru scriere şi desen. Nu erau încă demni de a scrie pe papirus, nici măcar pe cel folosit deja sau pe cel de calitate inferioară.

Paneb era fascinat de acest material rudimentar. Avea, în sfîrşit, un suport şi o ustensilă pentru a-şi practica arta! Îi făcea mare plăcere să traseze fiecare hieroglifă cu o precizie şi o eleganţă care-l surprindea pe Kenhir. Tînărul învăţa foarte repede şi ai fi putut crede că mîna sa cunoştea semnele de cînd lumea.

Kenhir privi cu atenţie toate cioburile şi constată că fetele erau vizibil mai dotate decît băieţii.

– Voi nu sînteţi decît nişte beţe rupte şi aruncate pe jos, pradă luminii şi întunericului! Înţelepţii spun că, în acest caz, dacă un tîmplar ar trece pe drum, atenţia i-ar fi atrasă de beţele prăpădite, le-ar ridica şi ar face din ele bastoane pentru demnitari. Ei bine, tîmplarul ăsta sînt eu! Oricare ar fi destinul ce v-a fost hărăzit, nu veţi părăsi şcoala fără să ştiţi să citiţi şi să scrieţi.

Şi reluă exerciţiul, lucrînd pînă la ora prînzului.

– Mîine, anunţă Kenhir, vom desena peştii. Acum, mergeţi să mîncaţi. Să staţi corect la masă: drumul către înţelepciune începe cu politeţea şi cu respectul faţă de cei din jur. Tu, Paneb, rămîi!

Elevii se risipiră, lăsînd în urmă zvon de glasuri.

– Ţi-e foame?

– Da.

– Şi mie, dar avem ceva mai urgent de făcut.

Kenhir îi dădu lui Paneb un ciob mare de calcar, uşor lustruit, şi un penel autentic, destinat scribilor. Îi puse alături, la picioare, un mic vas cu cerneală neagră, concentrată.

Tînărul era în culmea fericirii:

– Este... este minunat! N-aş putea îndrăzni să desenez pe un astfel de material...

– Ai devenit fricos, aşa, deodată?

Paneb se simţi insultat şi începu să fiarbă, dar reuşi totuşi să se stăpînească.

– Desenează de cinci ori cele două semne care formează numele tău: PA, rața care își ia zborul, și NEB, coșul în care se pun ofrandele și care devine deci stăpînul a ceea ce conține.

Fără să se grăbească, Paneb se execută. Mîna nu-i tremura. Semnele apărură, bine trasate.

– E corect, nu?

– Nu tu trebuie să-ți apreciezi reușita. Înțelegi de ce ți s-a dat acest nume?

– Pentru că nu trebuie să mă opresc niciodată din zborul meu către cer și pentru că măiestria mea va depinde de ceea ce voi înțelege și voi învăța.

– Măiestria... Mai ai încă mult pînă acolo! mormăi Kenhir. Desenează un ochi, un cap văzut din față, un altul din profil, niște plete, un șacal și o barcă.

Ca și cînd în el trăia fiecare semn înainte de a fi trasat, Paneb desenă îndelung, cu o siguranță de execuție uimitoare pentru un ucenic.

– Acum șterge tot, rîcîind calcarul.

„Cum de reușea să se arate atît de răbdător și de meticulos, acest spirit animat de focul lui Seth?“ se întreba Kenhir. Acest flăcău era un adevărat mister.

– Gata, am șters.

– Recopiază textul acestui papirus.

Kenhir desfășură un document superb, a cărui scriere, mică și ascuțită, nu era ușor de reprodus.

– Trebuie să desenez textul identic cu originalul sau pot să-l interpretez în maniera mea?

– Cum dorești.

Paneb alese cealaltă alternativă.

Nici o greșeală nu se strecurase în textul său, iar precizia crescuse în mod considerabil. Fără nici o îndoială, tînărul avea o mînă de scrib care, pe lîngă rapiditate, avea și talentul de a da strălucire. Cum scrisul lui Kenhir devenise aproape ilizibil, căci scria de dimineață pînă seara, fără să mai dea atenție aspectului, acesta se enervă puțin.

– Citește-mi textul!

– „Dacă actul de a asculta fără încetare îl patrunde pe cel care ascultă, acesta devine cel care aude. Cînd ascultarea e bună, şi cuvîntul este bun. Cel pe care Zeul îl iubeşte este cel care aude; cel care nu aude este urît de Zeu. Doar cel căruia îi place să audă desăvîrşeşte ceea ce se rosteşte. Cît despre ignorantul care nu ascultă, nu va desăvîrşi nimic. El ia în seamă cunoaşterea, dar şi ignoranţa, utilul, dar şi tot ce este dăunător, face tot ce e de condamnat şi trăieşte din ceea ce ucide. Să nu pui un lucru în locul altuia şi să-ţi învingi piedicile dinlăuntrul tău. Fii atent la cel care cunoaşte riturile."

– Ştii să citeşti, Paneb, şi nu te poticneşti la nici un cuvînt. Dar înţelegi textul pe care-l citeşti?

– Presupun că n-aţi ales acest text la voia întîmplării... Aţi constatat cumva că nu vă ascult suficient învăţătura?

– Asta... om vedea mai tîrziu... Du-te la masă! Şi vezi să nu iei cu tine bucata de calcar, nu e a ta.

Paneb se îndepărtă, iar Kenhir se reîntoarse în casa lui Ramose, acolo unde locuia. Săteanca pe care o angajase ca bucătăreasă îi pregătise o salată, sparanghel şi rinichi de viţel.

– Scuze pentru întîrziere, spuse Kenhir, cursul meu a durat mai mult decît prevăzusem.

– Soţia mea e cam bolnavă, anunţă Ramose, nu va lua masa cu noi.

– Sper că nu e nimic grav!

– Aştept părerea femeii înţelepte. Spune-mi, cum de reuşeşti să-l îmblînzeşti pe Paneb?

– E un băiat remarcabil, din care mi-ar plăcea să scot un scrib.

– Dar ştii că vocaţia lui e alta.

– Dacă se supune ştiinţei lui Thot, Paneb va deveni un pictor excepţional. Dar va avea el răbdarea să înveţe şi să depăşească etapele, una cîte una?

– Constat că ai o slăbiciune pentru el.

– Este animat de o forţă de care confreria are mare nevoie. Cine şi-ar putea imagina ce capodopere poartă în el?

– Am încredere în tine, Kenhir, tu și șeful de echipă Neb cel Desăvîrșit veți ști, desigur, să-l ajutați să se maturizeze.

– Am putea prevedea numeroase ciocniri și chiar un eșec... Panebul Zelos este pretențios, excesiv și violent, gata oricînd să se revolte. Focul lui Seth este atît de puternic în interiorul lui, încît nu sîntem siguri că vom reuși să-l controlăm.

– Știe să citească și să scrie?

– La fel de bine ca noi. În mai puțin de un an, a ajuns să stăpînească îndemînarea pe care cea mai mare parte dintre oameni o capătă în zece ani.

– Cum se poartă cu copiii?

– Este un frate mai mare desăvîrșit. Îi protejează, îi liniștește și nu refuză niciodată să se joace cu ei. Autoritatea sa e nativă, n-are nevoie să ridice glasul pentru a fi ascultat. Partea cea mai proastă este că-i ajută pe derbedei să-și facă datoria, fără să țină seama de avertismentele mele. Ar trebui să-l pedepsesc, să-l ameninț cu excluderea, să-l...

– Îți amintești de regula dascălilor, a celor care-i instruiesc pe viitorii scribi: „Să fie pentru elevi un profesor răbdător și blînd, să le atragă respectul trezindu-le sensibilitatea, să-i educe făcîndu-i să-l iubească“. Mergi înainte cu formarea acestui tînăr, Kenhir, nu fi slab în combaterea imperfecțiunilor sale, nu-i tolera nici o rătăcire și dezvăluie-i treptat tot ce este nepieritor și demn de admirat.

45.

Mose, trezorierul principal al Tebei, puse să i se ungă țeasta cu o loțiune împotriva calviției, preparată din ulei de moringa. O aluzie a ultimei sale metrese îl făcuse să-și dea seama că îmbătrînește și că puterea sa de seducție scade. Mose se mîniase cumplit și i se făcuse rău. Chemat de urgență, doctorul îl sfătuise să se odihnească și să-și menajeze inima bolnavă.

Cum să poată asculta asemenea sfaturi cînd era copleșit de atîtea treburi? Teba nu era decît al treilea oraș al țării, dar peste măsură de bogat. Prim-ministrul pretindea o administrație clară și eficientă. Uneori, Mose simțea nevoia să se retragă la țară împreună cu fiica sa, Serketa, și să guste plăcerea grădinăritului, de care acum nu mai avea timp să se ocupe.

Și iată că ea îi anunțase, nu de mult, nașterea unui copil! Ce veste minunată și ce cuplu minunat formau, ea și acest Mehy! Mose ar putea avea o bătrînețe fericită, înconjurat de mai mulți copilași, pe care i-ar învăța contabilitatea și administrația, sperînd că vor fi la fel de dotați ca tatăl lor, pentru care cifrele nu mai aveau nici un secret. Mintea lui Mehy era atît de sclipitoare, încît Mose era îngrijorat; această istețime nu risca, oare, să-l facă indiferent la tot ce nu privea cariera sa?

Gîndind logic, Mose trebuia să se ferească de noul comandant-șef al forțelor tebane. Dacă, uneori, făcea pe modestul, mai ales față de primar, n-o făcea decît cu un scop bine gîndit. Asemenea oameni puteau fi găsiți pretutindeni; dar la Mehy, ambiția se însoțea cu cruzimea, iar mila nu exista cîtuși de puțin.

Deşi purta o mască de nepătruns, Mose îl putea demasca uşor şi se temea să descopere un arivist, care n-o luase de nevastă pe blînda şi fragila Serketa decît pentru a-i moşteni averea. Lui îi revenea, ca tată, datoria s-o pună la adăpost, convingînd-o să nu modifice contractul de separare a bunurilor, gîndindu-se şi la protejarea copiilor.

Ultima întîlnire pe care o avusese cu primarul Tebei, vechiul său prieten, îl tulburase pe Mose. Edilul i se păruse distant, aproape bănuitor, şi nu amintise de proiectele sale imediate decît în treacăt, ca şi cînd s-ar fi adresat unui străin. Mose îl bănuia pe ginerele său de a fi intervenit pe ascuns pentru a-i zdruncina poziţia şi pentru a-i deveni succesor în mod inevitabil; dacă lucrurile stăteau astfel, Mehy devenea un concurent de temut şi un intrigant dintre cei mai periculoşi. Trebuia să-l împiedice să-i facă vreun rău.

Intendentul lui Mose anunţă sosirea cuplului invitat la masă.

Serketa era elegantă, Mehy sigur de el.

– Cum te simţi, fetiţa mea dragă?

– Excelent! Dar tu, tată?

– N-am timp să mă gîndesc la asta; prim-ministrul îmi cere să-i dau săptămîna viitoare situaţia contabilă a provinciei Teba şi, aşa cum mi se întîmplă în fiecare an, îmi lipsesc cîteva rapoarte.

– Dacă vă pot fi de folos... propuse Mehy.

– Nu va fi nevoie, tehnicienii mei vor face ore suplimentare.

Pentru prima dată, Mehy simţi în atitudinea socrului său neîncredere, ba chiar ostilitate. Era, oare, mai lucid decît îşi închipuise?

– Avem şi noi, în sfîrşit, un moment liniştit, aprecie Serketa. Diseară, vom cina cu superiorul turmelor lui Amon, o persoană insuportabilă, care nu vorbeşte decît despre vaci şi boi. N-ai putea să faci în aşa fel încît să fie înlocuit cu un altul mai puţin plictisitor?

Pîndind reacţia ginerelui său, Mose nu auzise întrebarea. Serketa a fost convinsă că tatăl său era victima uneia dintre îngrozitoarele momente de absenţă descoperite de Mehy.

– Tată, mă auzi?

– Da, da... Adică, nu. Despre ce e vorba?

– N-are nici o importanță.

– Fiecare se fălește cu eficacitatea echipelor pe care le aveți, spuse Mehy, binevoitor. Totuși, dacă va fi nevoie, puteți conta pe mine.

– Mă duc să văd ce ne-a pregătit bucătarul, anunță Serketa, tulburată.

– Excelentă idee! Noi vom bea un păhărel sub bolta de viță și te vom aștepta.

Locul era fermecător și te îmbia la meditație și la trîndăveală, dar comandantul nu-și mai putea permite să piardă vremea.

– Dragă tată socrule, trebuie să vă transmit o informație confidențială.

– Mă privește... personal?

– Este în directă legătură cu funcția pe care o aveți. Știți, desigur, că la începutul anului mai mulți negustori sirieni s-au instalat la Teba.

– Da, din moment ce li s-a dat aprobarea... Nu s-a plîns nimeni de comportarea lor și-și plătesc impozitele în mod corect, contabilizate așa cum se cuvine în registrele din provincie.

– Astea sînt doar aparențe... În realitate, lucrurile stau altfel.

– Ai descoperit ceva?

– În cursul unei misiuni de supraveghere, unuia dintre oamenii mei i s-a părut ciudat să vadă un antrepozit închis. Asta l-a făcut să pornească o anchetă discretă, ale cărei rezultate sînt următoarele: sirienii au organizat un trafic de grîne, împreună cu țăranii de pe malul stîng.

– Ai vreo dovadă?

– Cea mai sigură: contabilitatea lor clandestină, ascunsă în acest antrepozit.

– Ai pus mîna pe dovezi?

– Am dorit să vă las dumneavoastră acest privilegiu.

Luară dejunul în grabă. Serketa se întoarse repede acasă, pentru a se pregăti în vederea banchetului din aceeași seară, iar

Mehy, împreună cu Mose, plecară în cartierul antrepozitelor. Mose era tot mai agitat la gîndul că va pune capăt unui trafic de o asemenea importanţă.

Comandantul părea să ezite.

– Nu recunoşti locul?

– Ba da, este clădirea din faţa străduţei, dar mă cam tem. Sirienii ăştia ar putea fi agresivi.

– Or fi pe aici?

– Ar trebui să mă asigur.

– Nu trebuie să riscăm, Mehy! Nu uita că eşti soţul fiicei mele şi tatăl copilului său! Mai bine du-te şi caută nişte soldaţi.

– De acord, dar nu vă mişcaţi de aici! Şi aşteptaţi-mă!

Mose rămase cu privirea aţintită spre antrepozitul indicat de ginerele său. Controlul grînelor era totuşi unul dintre cele mai riguroase. Trezorierul principal al Tebei nu înţelegea cum de reuşiseră sirienii să-l evite. Examinarea contabilităţii clandestine va dovedi, fără îndoială, existenţa unei complicităţi, iar sancţiunile vor fi severe.

Locul era pustiu, iar antrepozitul părea părăsit: o ascunzătoare perfectă pentru documente compromiţătoare.

Mose a fost cuprins de curiozitate şi de nerăbdare. Mehy întîrzia, aşa că a hotărît să exploreze singur împrejurimile.

Nimeni.

Cu inima bătîndu-i mai tare ca oricînd, împinse uşa antrepozitului, care nici măcar nu era închisă. O rază de lumină intra pe o fereastră înaltă, căzînd pe un cufăr plin cu suluri de papirus. Cînd îl derulă pe primul, Mose avu un şoc.

O fată înainta către el.

– Tu cine eşti?

Fata îşi scutură părul, îşi sfîşie hainele şi îşi zgîrie pieptul şi braţele cu unghiile.

– Eşti... nebună!

– Săriţi, ajutor, începu ea să urle, mă violează!

Mose o apucă de umeri:

– Taci, mincinoasă mică!

Strigătele continuară, tot mai sfîşietoare.

Uşa se deschise, dată de perete, şi doi soldaţi apărură, cu sabia scoasă.

– Dă drumul copilei, mizerabile!

Panicat, Mose privi către oamenii înarmaţi.

– Vă înşelaţi... Eu... Ea...

O durere violentă în piept îl împiedică pe Mose să mai continue. Îşi duse mîinile la inimă, deschise gura larg să tragă aer în piept, apoi se prăbuşi la pămînt.

După ce se îmbrăcă în grabă, fata dispăru pe o deschizătură ascunsă în peretele din spatele clădirii.

Mehy intră:

– Ce se întîmplă aici?

– Trezorierul principal a încercat să violeze o fetiţă, comandante. Ea a reuşit să fugă, dar el... cred că a murit.

Mehy se apleacă asupra cadavrului. După cum sperase, inima socrului său cedase.

– Bietul de el, ne-a părăsit... Eraţi aici cînd s-au petrecut faptele?

– După ţipetele fetei, era imposibil să te înşeli. Aşa cum ne-aţi poruncit, să intervenim în cazul unui incident...

– N-aţi greşit cu nimic, dar va trebui să uitaţi această tragedie. Vreau ca socrul meu să aibă funeraliile pe care le merită şi voi veghea ca reputaţia să nu-i fie pătată. Nu va exista nici un raport: n-aţi văzut şi n-aţi auzit nimic. Drept răsplată pentru ascultarea voastră, veţi primi stofe şi vin.

Cei doi soldaţi dădură din cap, în semn de acceptare a propunerii.

Micuţa siriană pe care Mehy o plătise pentru a juca scena violului urma să plece, fără întîrziere, în ţara sa, ducînd cu ea o sumă de bani frumuşică. Datorită morţii lui Mose, comandantul devenea unul dintre cei mai bogaţi oameni ai Tebei.

46.

Nefer cel Tăcut se adaptase repede ritmului Locaşului Adevărului: opt zile de muncă urmate de două zile de odihnă, la care se adăugau numeroase sărbători naţionale sau locale, după-amiezele de libertate aprobate de şeful de echipă şi concediile pentru motive personale, admise de scribul Mormîntului. Artizanii începeau munca la ora opt, prînzeau între douăsprezece şi două, reluîndu-şi munca pînă la şase după-amiază. Unii dintre ei îşi foloseau timpul liber pentru a executa comenzi, bine plătite, în afara satului.

Munca oficială acoperea doar jumătate din an şi confreria n-o resimţea ca pe o obligaţie anevoioasă; membrii echipei de pe cele două maluri erau pe deplin conştienţi că participă la o aventură excepţională, la opera pe care faraonul în persoană o considera de primă importanţă.

Nefer împărtăşea acest sentiment, dar trăia momente grele. Integrarea sa în echipa de pe malul drept se lovea de mentalitatea de clan a colegilor săi, care continuau să-l privească neîncrezători. În calitate de cioplitor în piatră, venea zilnic în contact cu tovarăşii săi, Fened, poreclit „Nasul", pentru că avea întotdeauna intuiţia gestului potrivit, Casa-Funie, specialistul în transportul şi remorcarea materialelor, Nakht cel Puternic şi Karo cel Posac. Cît despre cei trei sculptori, pictorul, cei trei desenatori, dulgherul şi aurarul, i se adresau arareori şi asta doar pentru a-i spune banalităţi.

Echipa din stînga pleca la muncă atunci cînd cea din dreapta se odihnea și invers, așa că n-apucau să-și vorbească deloc. Fiecare din cei doi șefi, Neb cel Desăvîrșit și Kaha, avea metoda sa și modul său de a guverna, fără ca vreun spirit de competiție să-i separe.

În fiecare seară, Nefer își curăța uneltele, le număra și le preda scribului Mormîntului. Acesta le așeza într-o cameră bine încuiată, pentru ca a doua zi să le redistribuie lucrătorilor. Toate uneltele aparțineau, de fapt, faraonului, și nici un artizan nu avea dreptul să-și însușească vreuna dintre ele. În schimb, în vederea executării lucrărilor pentru cei din exterior, slujitorilor locului secret li se cerea să-și fabrice propriile unelte.

Nefer mînuise un tîrnăcop de trei kilograme, destul de solid pentru a sparge stîncile cele mai dure.

Adeseori, era ultimul pe șantierul Văii Nobililor, unde echipa din dreapta pregătea locul de veci destinat unui scrib regal.

Observîndu-și colegii, Tăcutul învățase să mînuiască maiul și dalta cu lamă scurtă bizotată, pe care o perfecționase cu ajutorul unui arcuș. Unealta obținută se învîrtea, făcînd găurile mai rapid. Cu mîna stîngă ținea dalta cu mînerul fixat într-o calotă perforată. După multe încercări nesatisfăcătoare, ajungea, în sfîrșit, să folosească ambele unelte, ca pe niște instrumente muzicale, simțindu-le vibrațiile, și, astfel, nu mai făcea nici un efort inutil. Destul de ușoară i se părea și folosirea cuțitului cu trei tăișuri, sula cu coadă scurtă și vîrf pătrat, precum și tesla de aramă pentru finisare. Nefer se dovedise plin de răbdare și, lucrînd, devenise deosebit de îndemînatic.

Poruncitor, Karo cel Posac îl strigă:

– Verifică dacă blocul pe care l-am terminat de șlefuit se potrivește perfect la zidul pe care-l înălțăm.

Sarcina era grea. Doar un cioplitor experimentat ar fi putut reuși s-o facă. Karo cel Posac n-ar fi trebuit s-o încredințeze unui ucenic, dar Nefer nu protestă și încercă să-și amintească de felul în care procedase, în ajun, șeful de echipă. În plus, folosi trei bastoane de ajustaj, lungi de doisprezece centimetri

şi avînd la una din extremităţi o gaură, ca de fluier. După ce se asigură că sînt perfect egale, le puse la verticală pe suprafaţa ce trebuia verificată şi întinse între două dintre ele o sfoară, cel de al treilea baston servind drept punct de reper. Nemulţumit de rezultat, Nefer se folosi de o pilă groasă, pentru a îndepărta asperităţile calcarului.

– Cu ce te distrezi? întrebă, mînios, Karo cel Posac.

– Mi-ai încredinţat o muncă şi nu fac decît s-o execut.

– Nu ţi-am cerut decît o verificare, dar văd că tu ai întrecut măsura.

– Ar fi trebuit să mă mulţumesc cu o muncă de nimic? Din moment ce am constatat nişte imperfecţiuni, cred că e normal să le elimin. Acest bloc va fi bine şlefuit şi, astfel, va puea fi folosit în construcţie.

– E blocul meu, şi nu al tău!

Nefer îşi puse jos uneltele şi se întoarse către Karo, un bărbat îndesat, cu braţe scurte şi musculoase. Sprîncenele dese şi nasul pătrat îi dădeau un aer agresiv.

– Karo, tu ai mai multă experienţă decît mine, dar asta nu-ţi dă dreptul să dispreţuieşti opera pe care trebuie s-o desăvîrşim cu toţii. Acest bloc nu e nici al tău, nici al meu. Este al locului de veci căruia îi este destinat.

– Lasă vorba! Pleacă de pe şantier şi lasă-mi blocul!

– Ajunge, Karo! Ca membru al echipei, nu voi mai suporta multă vreme jignirile tale.

– Dacă nu-ţi place cum ne purtăm, poţi să pleci dintre noi.

– Puţin îmi pasă de purtarea ta. Nu mă interesează decît piatra. Ţi-am dovedit că ştiu s-o şlefuiesc şi s-o fac să intre perfect în acest zid. Ce vrei mai mult?

Karo cel Posac luă o dălţiţă, ameninţîndu-l pe Nefer.

– N-avem nevoie de tine aici, în sat.

– Acest sat e viaţa mea.

– Ar trebui să-ţi fie teamă, Nefer... Crede-mă, nu vei ajunge prea departe!

– Lasă dălţiţa jos şi ţine minte că nici o frică din lume nu mă va împiedica să-mi respect jurămîntul.

Cei doi bărbați se priviră îndelung, cu dispreț. Karo puse dălțița pe piatră.

– Va să zică, nimic nu te sperie!

– Îmi iubesc meseria și voi dovedi că sînt demn de încrederea confreriei, oricare ar fi împrejurările și împotrivirile.

– Îți las blocul ăsta... Termină-l!

Artizanul se îndepărtă, Nefer înlătură ultimele asperități ale pietrei, fără să țină seama de ora înaintată. Gesturile sale ritmice erau blînde precum lumina soarelui care tocmai apunea.

– Cred că ar fi timpul să mergi acasă! spuse șeful de echipă.

– Mai am puțin și am terminat.

– Ai avut neplăceri cu Karo?

– Nu, deloc. El are un caracter, eu am altul. Dacă ne-am strădui, relațiile dintre noi ar fi altele, mult mai bune. Orice s-ar întîmpla, munca nu va avea de suferit.

– Vino cu mine, Nefer!

Neb cel Desăvîrșit îl duse pe ucenic la o magazie, în care erau stivuite pietre de tot felul.

– Ce părere ai de piatra asta?

– Este o gresie mediocră, destul de moale pentru a fi lucrată cu dalta de bronz, dar prea poroasă. Nu provine de la Gebel Silsileh, din cea mai bună carieră și nu merită să fie folosită pentru un monument regal.

– Ai dreptate, Nefer, alegerea carierei e foarte importantă: Assuan, pentru granitul roz, Hatnub, pentru alabastru, Tura, pentru calcar, Gebel el-Ahmar, pentru cuarțit. Cei din Locașul Adevărului nu acceptă nici o greșeală în această privință și va trebui ca această rigoare să se manifeste și de acum încolo. Vei merge să vizitezi fiecare dintre aceste cariere și să constați gradul lor de exploatare. Te-ai gîndit vreodată la originea pietrei?

– Cred că pietrele iau naștere sub pămînt și cresc în străfundurile munților, dar ele se nasc în spațiul luminos, căci unele dintre ele au căzut din cer. Un bloc pare nemișcat și totuși mîna cioplitorului în piatră știe prea bine că piatra e vie, purtînd în ea urma unor transformări, pe care ochiul nostru nu știe să le vadă, pentru că timpul mineralului nu este cel al omului. Piatra este

martorul unor schimbări care ne depăşesc existenţa; simţindu-le, nu sîntem, oare, la rîndul nostru, martorii eternităţii?

– Granitul acesta îţi place?

– Este o minune... Se va lăsa şlefuit perfect şi va dăinui peste secole.

– Ţi-ar plăcea să devii sculptor?

– Ucenicia în cioplirea pietrei poate dura o viaţă întreagă, dar sculptura e cea care mă atrage cu adevărat.

– Userhat, şeful sculptorilor, consideră că nu are nevoie de nimeni. Îţi va fi îngrozitor de greu să-l convingi să te instruiască. Dar, dacă piatra îţi vorbeşte, poate că asta îţi va deschide drumul dorit.

Neb cel Desăvîrşit lăsă impresia că pleacă din şantier, dar, ascunzîndu-se după un dîmb, continua să-l observe pe tînăr. A doua zi, îi va vorbi confratelui său Kaha despre necesitatea avansării lui Nefer cel Tăcut în ierarhia confreriei secrete.

47.

Clara nu-şi putea dori nimic mai mult. Trăia o dragoste profundă şi luminoasă, într-un sat unic, ale cărui obiceiuri şi mici secrete le descoperea încetul cu încetul. În fiecare zi, o slujea pe zeiţa Hathor, pregătind buchete de flori, care urmau să fie depuse pe altare şi în capele.

Femeile iniţiate nu erau împărţite în două echipe, precum bărbaţii; la baza ierarhiei, Clara se simţea bine, îndeplinindu-şi cu bucurie sarcina ce-i fusese încredinţată. Cu toate astea, sătencele locului nu schimbau cu ea decît cîteva cuvinte fără importanţă, făcînd-o să simtă că le era încă străină şi că nu le inspira încredere.

În fiecare seară, Nefer şi Clara stăteau de vorbă, povestindu-şi întîmplările de peste zi. Credeau că atitudinea artizanilor şi a soţiilor lor era absolut normală. Acest sat nu semăna cu nici unul din cîte existau în Egipt şi trebuia să duci o adevărată luptă pentru a fi acceptat fără rezerve.

Preotesele acestui loc asigurau menţinerea armoniei spirituale, fără de care, urmînd legile cereşti, nici o creaţie materială n-ar fi posibilă. O celebrau pe Hathor, zeiţa stelelor, cea care dirija în univers puterea iubirii, singura capabilă să reunească toate elementele vieţii. Întreţinerea acestei energii subtile, zi de zi, îi revenea confreriei în întreg ansamblul său, precum şi celor care participau la ritualurile tuturor templelor din Egipt, începînd cu faraonul însuşi. În felul acesta, li se putea asigura celorlalţi oameni protecţia zeilor şi prezenţa lui Maat pe pămînt.

La nivelul său modest, Clara era fericită să participe la această operă primordială, cu atît mai palpabilă, cu cît satul era devotat existenței sale.

Ușa locuinței lui Casa-Funie era închisă.

De obicei, dimineața, soția sa, o brunetă de statură mică, curăța pragul și prima încăpere, apoi ieșea, luînd ea însăși buchetul din mîinile Clarei.

Îngrijorată, tînăra bătu la ușă.

Femeia îi deschise și-i spuse, arțăgoasă, ca și cînd Clara purta vina nemulțumirii ei:

– Bărbatul meu e bolnav. Dar femeia înțeleaptă se ocupă acum de soția scribului Ramose, așa că nu știu cînd va putea veni.

– Poate că vă pot fi eu de ajutor...

– Vă pricepeți la medicină?

– Oarecum...

Soția lui Casa-Funie ezită.

– Vă previn: dacă priceperea de care vorbiți nu va avea efect, voi spune tuturor că nu sînteți decît o lăudăroasă!

– Și poate nu veți greși.

Calmul Clarei o dezarmă pe micuța cea oacheșă, lăsînd-o să intre.

Casa era întins pe o banchetă de piatră, cu o pernă sub ceafă. De talie mijlocie, cu părul negru-corb, avea o față pătrățoasă, ochi căprui și gambe enorme.

– Ce vă doare?

– Burta... Mă arde.

Clara îl examină pe pacient, așa cum o învățase prima tămăduitoare Neferet, ținînd seama de aspectul feței, de mirosul corpului, de răsuflare, dar mai ales palpîndu-i abdomenul și luîndu-i pulsul, această voce a inimii.

– E grav? se îngrijoră Casa.

– Nu cred, căci nu vă amenință nici un demon. Suferiți de stomac, în urma unui exces alimentar. Timp de cîteva zile, veți mînca miere, pîine uscată, țelină și smochine și veți bea, în

cantitate mică, bere foarte dulce, în mai multe reprize. Încetul cu încetul, durerea va dispărea.

Încurajat, artizanul se simțea deja mai bine.

– Pregătește-mi-le pe toate, îi ceru el soției sale, și nu uita să-l previi pe scribul Mormîntului că azi nu voi putea merge la lucru.

Micuța brună o măsura pe Clara, bănuitoare.

– Vreți să vă pun eu florile pe altar?

– Nu e nevoie. O fac eu. Acum ieșiți, am multă treabă.

– Hathor să vă aibă în pază și să vă vindece soțul.

Clara își văzu de drum, continuînd livrarea florilor, dar, deodată, se opri. La un metru distanță, în mijlocul străzii principale, apăruse femeia înțeleaptă, cu părul ei impresionant de alb și cu ochi acuzatori.

– Cine te-a învățat să îngrijești bolnavii?

– Prima tămăduitoare Neferet.

Un zîmbet blînd dădu viață chipului sever al femeii înțelepte.

– Neferet... Cum se face că o cunoști?

– Ea e cea care m-a educat.

– De ce nu te-ai făcut medic ?

– Pentru că Neferet mi-a prezis că mă așteaptă un alt destin, iar eu am ascultat-o.

– Știi să tratezi cele mai cumplite boli?

– Unele dintre ele.

– Vino cu mine!

Locuința femeii înțelepte, vecină cu cea a lui Ramose, le întîmpină cu nalbele ce-i acopereau fațada. Uimite, vecinele o văzură pe Clara intrînd în urma stăpînei casei, care nu mai deschisese ușa nimănui, de mai bine de douăzeci de ani.

Încăperea spațioasă mirosea a caprifoi. Pe etajere, Clara descoperi oale și vase de sticlă cu substanțe folosite în medicină, iar de-a lungul pereților, cufere pline cu suluri de papirus.

Femeia îi dezvălui cîteva dintre tainele sale:

– Am lucrat multă vreme cu medicul Pahery, autorul unui tratat despre afecțiunile rectului și ale anusului. El le-a impus sătenilor o igienă zilnică strictă, regula de bază pentru a combate bolile. Avem apă la discreție și acesta e leacul cel mai bun. Fii categorică în privința asta și luptă contra murdăriei; leacurile cele mai bune vor deveni inutile dacă nu există igienă. Te temi de scorpioni?

– Fără îndoială, dar Neferet m-a învățat că veninul conține remarcabile substanțe vindecătoare.

– Tot așa e și cu șerpii. Vom merge în deșert să prindem speciile cele mai periculoase și să ne fabricăm propriile produse. Un bun medic e „cel care stăpînește scorpionii", căci acest animal e în stare să îndepărteze spiritele rele și să atragă energiile pozitive pe care practicianul le fixează în amulete. Tratarea corpului interior e la fel de importantă ca vindecarea corpului aparent. Știi care e prima dintre formulele de vindecare?

– Eu sînt preoteasa pură a leoaicei Sekhmet, expertă în îndatoririle sale, cea care, punînd mîna pe bolnav, știe să pună un diagnostic corect.

– Arată-mi cum procedezi!

Clara puse mîna pe creștetul femeii înțelepte, pe partea din spate a craniului, pe mîini, pe brațe, pe inimă și picioare.

– Nu suferiți decît de afecțiuni benigne, constată ea.

La rîndul său, femeia înțeleaptă își puse mîinile pe trupul Clarei, făcînd-o să simtă de îndată o căldură intensă.

– Am mai multă energie ca tine și voi îndepărta orice urmă de oboseală din trupul tău. Cînd te vei simți slăbită, vino să mă vezi și îți voi reda forța care-ți lipsește.

Ședința de energizare dură mai mult de o jumătate de oră. Clara avea impresia că un sînge regenerat îi curge prin vene.

– Bănuiesc că Neferet te-a inițiat în folosirea plantelor medicinale și a produșilor toxici.

– Am petrecut zile întregi în laboratorul său și tot ce m-a învățat mi s-a fixat în memorie.

– Ești liberă să umbli în cuferele mele cu plante medicinale; iată și oalele cu filtru pe care le folosesc eu.

Femeia cea înțeleaptă îi arătă Clarei nişte recipiente despărțite în două printr-un filtru; în partea de sus, drogurile solide, iar în partea de jos, lichidele.

– Încălzind vasul, explică ea, se produc aburi care dizolvă solidele, acestea amestecîndu-se apoi cu lichidele. În unele cazuri, nu trebuie să încălzeşti, ci să sfărîmi solidele în apă, cu un mojar, şi să verşi soluția obținută într-un vas. Ai vrea să te învăț ştiința mea?

Chipul Clarei se lumină:

– Cum v-aş putea mulțumi?

– Muncind din greu şi servind interesele confreriei. Trebuie să ştii că şefii de echipă nu permit, şi pe bună dreptate, ca un lucrător bolnav să muncească, acesta fiind liber să se îngrijească fie în sat, fie în afara lui. Dacă se tratează în afara satului, el cere medicului o notă de onorarii, iar scribul Mormîntului îi rambursează cheltuielile. Să nu te impui niciodată şi să-i laşi fiecăruia libertatea de a alege.

– Trebuie să înțeleg... că voi deveni ucenica dumneavoastră?

– Doar superiorii confreriei îmi cunosc vîrsta. Astăzi, Clara, îți încredințez acest mic secret: săptămîna viitoare, voi împlini o sută de ani. După părerea înțelepților, îmi mai rămîn cîțiva ani pentru a medita şi pentru a mă consacra exclusiv lui Maat. Dacă accepți să-mi fi ucenică, poate că voi reuşi să fac toate acestea.

– O sută de ani... E de necrezut!

– Acest sat ascunde comori de mare preț. Una dintre ele este cea care ne învață că spiritul nu ne este iremediabil condamnat. Poți lupta împotriva îmbătrînirii, practicînd o ştiință care constă în regenerare. Încearcă şi mai vorbim.

48.

Paneb cel Zelos își urma ucenicia sub conducerea severă a lui Kenhir, darnic de complimente. Scribul Mormîntului considera că un viitor desenator al Locașului Adevărului trebuie să aibă o măiestrie perfectă în trasarea hieroglifelor și să nu ezite niciodată în alegerea semnului corect. De îndată ce elevul avea tendința să se arate prea satisfăcut de el însuși, profesorul îi impunea un exercițiu și mai greu.

Kenhir continua să fie surprins de contrastul dintre forța fizică a tînărului și finețea execuției desenelor sale. Cu o răbdare infinită, care nu i se putea bănui cunoscîndu-i caracterul năvalnic și violent, își desfășura cu măiestrie talentul de miniaturist. Paneb nu știa ce este oboseala și nu abandona niciodată, înainte de a-i fi dat deplină satisfacție instructorului său. De aceea, Kenhir îi ceruse femeii înțelepte o băutură întăritoare, pentru a nu se prăbuși în fața eforturilor impuse de instruirea tînărului.

În acea dimineață, Paneb se mulțumise să traseze în grabă mai mult de șase sute de hieroglife, de la cea mai simplă la cea mai complexă, iar Kenhir nu adăugase nimic la această probă.

– Ești mulțumit de viața ta în sat? întrebă scribul Mormîntului.

– Sînt aici ca să învăț și asta fac.

– Se pare că nu ești prea apropiat de ceilalți membri ai echipei tale.

– Îmi petrec zilele la școală, serile, pregătindu-mi exercițiile pentru a doua zi, iar timpul liber, reconstruindu-mi casa. Ca să

mă distrez, desenez portrete pe bucăți de calcar, pe care le adun din deșert. Deci nu am timp de pierdut cu unul sau cu altul.

– Portrete... Portretele cui?

– Al dumneavoastră și ale celorlalți elevi. Îmi par mai degrabă amuzante, dar, de îndată ce le termin, le distrug.

– Cu atît mai bine... Prima fază a educației tale a luat sfîrșit, Paneb. Ești chemat de șeful de echipă, iar eu nu pot să-l mint, pretinzînd că nu ești pregătit. Pentru tine, a sosit ora alegerii.

– Care anume?

– Să devii scrib la Teba sau desenator în satul secret. Dacă optezi pentru prima propunere, te-aș recomanda unor colegi și ai fi angajat în administrație. Știu că nu ți-ar fi ușor să te supui regulamentelor, dar acest mic impediment nu mai contează în fața carierei strălucite care te așteaptă. Vei avea o locuință pe măsura funcției tale și te vei îmbogăți an de an. Vei avea servitori care îți vor ușura traiul și toți se vor înclina în fața ta. Cu puterea ta de muncă și cu memoria extraordinară pe care o ai, vei putea ocupa un post de înaltă responsabilitate. În schimb, viitorul tău ca desenator se anunță a fi dintre cele mai sumbre, căci confrații tăi nu sînt prea doritori să te ajute, ba chiar dimpotrivă. Ei se cunosc de multă vreme și nu văd cu ochi buni sosirea unui nou coleg, care le-ar putea lua locul în munca pe șantiere.

– Dar aparținem aceleiași comunități, nu?

– Desigur, dar ei sînt profesioniști experimentați și, în același timp, niște oameni aspri, pe care va fi foarte greu să-i îmbunezi. După părerea mea, oricare ți-ar fi eforturile și talentele, te vor respinge și nu vei rămîne decît un simplu lucrător, dezamăgit că a ratat o frumoasă carieră de scrib.

– Ar putea fi confrații mei chiar atît de cruzi?

– Pentru ei, tu reprezinți o amenințare. Și-și vor lua măsuri de apărare.

– Asta nu e o atitudine tocmai frățească...

– Slujitorii Locașului Adevărului sînt și ei tot oameni, Paneb!

– Ascultînd ce-mi spuneți, înțeleg că drumul meu este deja hotărît.

– Dacă urmezi calea rațiunii, nu vei regreta.

– Aş vrea să mă lămuriți asupra unui amănunt pe care nu-l înțeleg... De ce un erudit ca dumneavoastră a acceptat postul de scrib al Mormîntului, în loc să devină un înalt demnitar teban? Înseamnă că satul secret are multe atracții magice.

Kenhir rămase mut.

– Nu fiți îngrijorat pentru mine: îi voi înfrunta pe desenatori şi le voi dovedi că am şi eu un loc printre ei.

De comun acord cu şeful de echipă Neb cel Desăvîrşit, Kenhir încercase să-l facă pe tînăr să renunțe la cariera de desenator. Acum, era fericit că tentativa nu-i reuşise.

În timp ce mergea pe strada principală a satului, Paneb avu impresia că iese dintr-un somn lung. De cînd fusese admis în confrerie, nu avusese decît două preocupări: să învețe să deseneze hieroglifele şi să-şi renoveze casa. Cea dintîi se sfîrşise mai bine decît sperase, dar îi luase mult timp şi asta punea pe planul al doilea reparațiile locuinței.

Ştia să scrie şi să citească. Asta îi dădea o formidabilă impresie că este puternic. De fiecare dată cînd desena o panteră, un şoim sau un taur, avea senzația că ia ceva din calitățile animalului respectiv; scrierea dădea viață abstractului, iar lectura îi oferea învățătura înțelepților.

Cei doi ani trecuseră ca un vis. Singura relație pe care o păstrase era cea cu Nefer şi Clara, cărora nu le vorbea decît despre hieroglife. Petrecuse cea mai mare parte a timpului pe lîngă Kenhir, fie la şcoală, alături de ceilalți elevi, fie în particular. În prezent, strategia profesorului său era clară: el, scribul Mormîntului, încercase să formeze un alt scrib, pe care să-l trimită în afara satului!

Paneb va şti să tragă învățătură din această luptă camuflată, purtată nu cu pumnii, ci cu mintea. Kenhir încercase să-l îmbrobodească, să-l întoarcă de la vocația sa şi să-l orbească, prezentîndu-i nenumăratele avantaje de care se bucura un birocrat.

Kenhir pierduse. Fără a se abate de la drumul său, Paneb îşi însuşise ştiința lui şi ajunsese să stăpînească semnele de putere,

absolut necesare unui desenator al Locaşului Adevărului. Magia lor era atît de pătrunzătoare, încît îi răpiseră energia şi atenţia, făcîndu-l să uite de cea mai frumoasă creaţie a zeilor: femeile.

De cînd se dedicase studiului, nu le privise nici măcar o dată! Clara nu intra la socoteală, ea fiind cu totul diferită de celelalte şi, totodată, soţia lui Nefer. O considera sora sa mai mare, cea care îl domolea şi nu-i dădea decît sfaturi bune.

Cum s-o fi putut lipsi de femei atît de multă vreme? Oare magia vicleanului Kenhir era atît de puternică? Pe viitor, se va feri de acest personaj ipocrit, unul dintre cei trei şefi ai confreriei. Atrăgîndu-l în năvodul său, nu-l lipsise oare de iubire?

Echipa din dreapta avea zi liberă. Unii artizani dormeau, alţii îşi înfrumuseţau casa, iar alţii fabricau mobilă pentru a o vinde unor cumpărători din afara satului. Pînă acum, toţi îl ignoraseră pe Paneb, dar şi el le răspunsese la fel. În curînd, îi va înfrunta pe desenatori, dar acum, în acest sfîrşit de dimineaţă, îşi permitea o plăcere unică: aceea de a privi femeile din sat şi de a le seduce.

În loc să se reîntoarcă acasă cu paşi grăbiţi pentru a se ocupa de locuinţă, înainta încet pe strada principală, oprindu-şi privirea pe oricare reprezentantă a sexului frumos.

Paneb crezuse că va intra într-un loc auster, în care nevestele artizanilor stăteau închise în case şi în capele; dar acum constata că, la fel ca în celelalte sate ale Egiptului, majoritatea femeilor munceau sau circulau cu pieptul dezvelit. Privirea lui Paneb întîrzia pe sînii fetelor tinere. Din păcate, femeile nu gustau acest joc; unele îl priveau încruntate, iar altele intrau în casă, furioase.

Vînătoarea nu se anunţa tocmai uşoară, dar tînărul colos nu se îndoia de puterea sa de seducţie. După această perioadă de abstinenţă, nu avea de gînd să facă nazuri. Îi era totuna dacă întîlnea o femeie în vîrstă, dar experimentată, sau o tînără începătoare.

Tocmai cînd credea că şi-a găsit prada, zări o blondină micuţă, frumuşică foc, care-l privea cu dragoste. Porni atît de repede spre ea, încît, speriată, fata îi trînti uşa în nas.

– Dar ştiu că sperii fetele, îi şopti o voce catifelată.

Paneb se întoarse. Avea în față o superbă roșcată de vreo douăzeci de ani, care purta o rochie verde, cu bretele. Își purta cu ostentație sînii goi, iar trupul îi era înzestrat cu forme ispititoare.

– Mă numesc Paneb.

– Iar eu mă numesc Turcoaza și sînt celibatară.

Puțin îi păsa lui că e sau nu măritată. Femeie să fie.

– Vrei să stăm puțin de vorbă?

– Deloc. Am chef să fac dragoste cu tine, și asta imediat.

Turcoaza zîmbi:

– Ești un adevărat colos...

– Iar tu ești o floare superbă! Cred că ne-am potrivi de minune și plăcerea ar fi de ambele părți.

– Așa crezi tu că trebuie să-i vorbești unei femei?

– Hai, destul cu vorba.

Urcă în fugă cele cîteva trepte ale căsuței și o strînse în brațe pe Turcoaza, sărutînd-o cu foc. Simțind că nu i se împotrivește, o trase înăuntru și, în penumbra dulce a încăperii, îi smulse în grabă rochia fină, de mătase.

Parfumul de ambră al fetei, pielea sa albă și felul în care se lipea de el, îl făceau să înnebunească. La fiecare gest al lui, Turcoaza răspundea la fel și astfel porniră împreună într-o călătorie minunată, cea a descoperirii trupurilor.

49.

Copleșiți, amanții se odihneau, în sfîrșit.

– Paneb cel Zelos! Îți meriți numele pe deplin.

– Nu cunoscusem pînă acum o femeie care să mă scoată atît de mult din minți...

– Ai făcut atît de multe cuceriri?

– La țară, fetele nu fac nazuri.

– Se pare că nu dai importanță sentimentului.

– Sentimentele? Astea-s bune pentru bătrîni. O femeie are nevoie de un bărbat, iar bărbatul, de o femeie... Asta e tot. De ce să ne complicăm?

– Tot așa gîndește și prietenul tău Nefer?

– Îl cunoști?

– L-am zărit împreună cu Clara, soția sa.

– Cu ei, e altfel. Dragostea lor este un miracol care-i va ține uniți pînă la moarte, dar nu-i invidiez. El nu va cunoaște vreo altă femeie, îți dai seama! Dacă mă gîndesc bine, este mai degrabă un fel de blestem.

Paneb se ridică, sprijinindu-se pe coate.

– Tu ești într-adevăr superbă... De ce nu ești măritată?

– Pentru că prefer să fiu liberă, ca și tine.

– Cred că asta îi face pe săteni să bîrfească.

– Da și nu. Eu sînt fiica unui cioplitor în piatră din echipa din stînga, văduv încă din prima tinerețe. Am fost crescută de unii și de alții pînă acum trei ani, cînd tatăl meu a murit. Am

hotărît să rămîn aici, în sat, și să devin preoteasă a lui Hathor. Nu este ea oare zeița iubirii, a tuturor iubirilor?

– Ai avut mulți amați?

– Asta nu te privește.

– Ai dreptate, n-are nici o importanță! De acum, eu sînt singurul tău amant.

– Te înșeli, Paneb! Sînt o femeie liberă și nu mă voi supune nici unui bărbat. Poate că nu te voi mai avea niciodată în patul meu.

– Ești nebună!

Încercă să se culce peste ea, dar Turcoaza se feri.

– Ieși din casa mea! îi porunci ea.

– Te-aș putea lua cu forța!

– Iar tu ai fi expulzat din sat chiar în seara asta și apoi condamnat la închisoare pentru multă vreme. Du-te, Paneb!

Rușinat, tînărul colos se ridică și ieși. Cît de complicate sînt femeile, mai ales cînd refuză să se supună! O pierduse pe Turcoaza, nu-i nimic, va găsi altele. Își potolise pentru cîtăva vreme dorința, așa că de acum se putea dărui cu totul terminării lucrărilor de renovare a casei.

La fel ca și celelalte locuințe din sat, casa îi fusese repartizată oficial de către prim-ministru. Avea o suprafață de numai cincizeci de metri pătrați, pentru că el era celibatar. Cei căsătoriți beneficiau de optzeci de metri pătrați, iar cei care aveau și copii, primeau o sută douăzeci de metri pătrați. Întinse pe o distanță între trei și șapte metri, fațadele orientate spre artera principală erau înguste, cu o ușă mică la intrare, prevăzută cu cîteva trepte.

În general, construcția avea la bază un soclu de piatră înalt de un metru, pe care erau înălțați pereții din cărămizi acoperite cu glet și cu numeroase straturi de var. Casa lui Paneb nu avea încă această finisare și era departe de a fi la fel de solidă ca locuințele cele mai vechi ale satului, construite direct pe stîncă.

Paneb hotărîse să muncească singur, așa că Nefer, fără să-și ajute prietenul, îi dăduse totuși cîteva sfaturi pentru a se evita unele erori fatale. Paneb se spetise muncind la zidurile exterioare, pe care dorea să le facă foarte groase. Apoi despărțise

odăile prin pereți interiori din cărămidă, mai puțin groși, folosind doar mortar de pămînt. Pe acești pereți se sprijineau plafoanele și terasa. Șarpanta era formată din trunchiuri de palmier abia cioplite și legate strîns unele de altele; fusese destul de greu să le așeze corect, dar, datorită forței sale și indicațiilor precise ale lui Nefer, Paneb o scoase bine la capăt.

Dăduse toată atenția orientării ferestrelor, de aceasta depinzînd atît buna aerisire a casei, cît și asigurarea căldurii pe timp de iarnă și a răcorii în timpul verii. Uneori, mai greșise. A trebuit s-o ia de la început și să adauge și mai mult la pereții exteriori, dar, în cele din urmă, a obținut rezultatul pe care și-l dorea.

Așa cum erau cele mai multe case din sat, a lui Paneb avea trei niveluri, trei odăi principale, o bucătărie, două pivnițe, toaleta și o terasă. Dar toate erau goale și nu aveau nimic decorativ care să le înfrumusețeze. Mobilierul se reducea la o simplă rogojină și lipseau picturi și alte ornamente, pentru a da viață acestei locuințe.

Paneb era plin de idei, dar nu era în stare să le concretizeze. Nu-l interesa decît perfecțiunea. Deocamdată, se mulțumea cu florile împărțite zilnic de preotesele lui Hathor și pe care Clara trebuia să le distribuie locuitorilor satului, pentru a fi depuse pe un altar, drept omagiu către zeiță.

Pentru Paneb sosise momentul învățării de noi tehnici care să-i permită înfrumusețarea locuinței sale, așa încît să devină cea mai strălucitoare din Locașul Adevărului.

În timp ce meșterea pe lîngă casă, un bărbat veni către el.

Deși puțin mai scund decît Paneb, era la fel de bine făcut. Călca apăsat, cu pași greoi, ca și cînd ar fi fost nevoit să-și tîrască trupul bine legat.

– Ai cumva treabă cu mine?

– Tu ești Paneb cel Zelos?

– Pe tine cum te cheamă?

– Nakht cel Puternic, cioplitor în piatră.

– Frumoasă poreclă... Ce faptă de vitejie ai făcut pentru a o merita?

– Dacă tu ai începe de astăzi să ridici blocuri de piatră, fără să te oprești nici o secundă pînă nu vei împlini o sută de ani, tot n-ai putea căra mai multe ca mine.

– Nu intenționez să devin cioplitor în piatră, ci desenator și pictor.

– Confreria are un pictor excepțional și trei desenatori experimentați. Ei sînt cei care împodobesc locul de veci al lui Ramses cel Mare, cele ale membrilor familiei regale și ale nobililor. La ce ar mai putea servi un puști ca tine?

– Am fost și eu inițiat, la fel ca ei, și aparțin aceleiași confrerii.

– Confunzi teoria cu practica, băiete! Desigur, ai avut norocul să fii primit printre noi, dar pentru cîtă vreme?

– Pentru cît îmi va plăcea să rămîn.

– Te crezi stăpînul propriului destin?

– În drumul nostru există uși. Unii le privesc, ceilalți bat cu speranța că cineva le va deschide. Ei bine, eu le sparg.

– Pînă atunci, îmi vei da ascultare mie.

– Care-ți sînt ordinele, Nakht?

– Am în casă un perete pe care trebuie să-l refac. Dar n-am chef să mă spetesc, așa că, avînd în vedere că ai cîștigat experiență, tu ești cel care se va ocupa de treaba asta.

– E casa ta, nu a mea. Rezolvă-ți singur problema!

– Tu, băiete, ai fost angajat să servești.

– Să servesc marea operă a confreriei, da, nu însă și pe cea a unor exploatatori ca tine.

– Mi se pare că ești prea obraznic... Nu ți-ar strica o lecție care să te pună pe drumul cel bun.

Adversarul avea clasă, dar asta nu-l speria pe Paneb, sigur pe rapiditatea sa, atît în apărare, cît și în atac.

– Ai grijă, Nakht, riști s-o încasezi.

– Hai, fanfaronule, apropie-te...

– Te-ai gîndit bine? În locul tău, m-aș duce acasă și m-aș lăsa dezmierdat de nevastă. Dacă te-ar vedea plin de răni, te-ar părăsi.

Enervat, Nakht cel Puternic încercă să-i tragă lui Paneb un pumn sub centură. Dar tînărul sărise deja în lături, lovindu-şi adversarul şi rupîndu-i o coastă. Cioplitorul scoase un urlet de durere.

– Încetaţi! se răsti Nefer, care tocmai sosea în fugă.

Iată ce spectacol trist descoperea, el care venea din partea Clarei să-i aducă prietenului său o prăjitură cu smochine.

Paneb îi dădu ascultare şi lăsă garda jos.

Nakht însă se repezi asupra adversarului său, cu capul înainte.

50.

Conduşi de Karo cel Posac în ritmul marcat de un baston noduros, artizanii echipei din dreapta se îndreptau către clădirea care le era rezervată, la poalele colinei din nord, la marginea necropolei.

Nefer cel Tăcut zări un mic templu, la care se ajungea printr-un pridvor. Îndeplinind funcţia de paznic, şeful de echipă Neb cel Desăvîrşit ceru ca fiecare să se prezinte, spunîndu-şi numele.

Odată terminat acest ritual, fiecare membru al echipei din dreapta pătrunse într-o curte mică, neacoperită, şi îngenunche în faţa unui bazin de purificare, de formă dreptunghiulară. Pictorul Ched Salvatorul luă apă cu o cupă şi o vărsă pe mîinile confraţilor săi, întinse cu palmele către cer.

La rîndul său, Ched a fost şi el purificat, apoi artizanii au intrat în sala de întruniri al cărei plafon, susţinut de două coloane, era vopsit în ocru-galben. De-a lungul pereţilor, se înşirau strane încastrate în banchete de piatră. În timpul zilei, o lumină blîndă pătrundea prin două ferestre înalte; dar acum, noaptea se lăsase şi fuseseră aprinse torţe.

Un zid de piatră, nu prea înalt, despărţea sala de întruniri de un sanctuar construit mai sus, în care nu putea intra decît şeful de echipă. Era compus dintr-un naos, în care se afla statueta zeiţei Maat, şi din două mici încăperi laterale, în care se păstrau vasele cu miruri, altare şi alte obiecte de ritual.

Neb cel Desăvîrşit luă loc spre răsărit, pe jilţul din lemn pe care, înaintea lui, îl ocupaseră ceilalţi artişti-maeştri, conducători ai echipei din dreapta.

– Să aducem omagiul nostru strămoşilor, spuse el, solemn, şi să-i rugăm să ne lumineze. Strana de piatră din vecinătatea mea să rămînă goală. Ea este rezervată *Ka*-ului predecesorului meu, cel care, acum, trăieşte printre stele, dar va fi mereu prezent printre noi. Fie ca exemplul său să ne ocrotească şi să ne ţină mereu uniţi!

Artizanii păstrară tăcerea. Simţeau cu toţii că cele spuse de Neb cel Desăvîrşit nu erau vorbe în vînt şi că legăturile care-i uneau vor dăinui dincolo de moarte.

– Între doi dintre lucrătorii noştri s-a ivit un conflict, declară şeful de echipă. Trebuie să vă cer părerea pentru a hotărî dacă e posibil să-l rezolvăm acum, aici, sau dacă va trebui să-l prezentăm în faţa tribunalului.

Cu capul înfăşurat într-o pînză înmuiată în mir pentru a-i potoli durerea, Nakht ceru cuvîntul.

– Am fost atacat de ucenicul Paneb cel Zelos. Aproape că mi-a spart ţeasta şi va trebui să mă odihnesc cîteva zile, ceea ce va întîrzia munca întregii echipe. Propun să fie condamnat sever de către tribunal.

– Altă soluţie nu există, aprobă Karo cel Posac.

Paneb tocmai se pregătea să protesteze vehement, cînd Nefer îi puse mîna pe umăr, împiedicîndu-l să se ridice.

– Am fost martor la înfruntarea dintre Nakht cel Puternic şi Paneb, spuse Nefer, calm. Era clar că urma să se ia la pumni şi atunci am intervenit pentru a opri această ceartă. Paneb mi-a dat ascultare, dar Nakht s-a repezit asupra lui, cu capul înainte. A încercat să-l atace într-un mod necinstit, iar Paneb n-a făcut decît să se apere, lovindu-l în creştet.

– Oare nu vorbeşti astfel pentru că Paneb îţi este prieten? întrebă şeful de echipă.

– Dacă ar fi făcut ceva rău, n-aş fi încercat să-i justific comportamentul. Mie nu-mi rămîne decît să clarific motivul acestei înfruntări.

– Ba deloc, obiecta Nakht, rănile mele dovedesc faptul că nu eu eram agresorul.

– Argument aparent, aprecie Nefer, dacă m-ai fi ascultat, acum ai fi fost neatins. Dar ce voiai tu de la Paneb?

– Nu voiam decît să discut cu el, dar mi-a răspuns cu insulte. Este o atitudine nedemnă de un ucenic!

– Dar un cioplitor în piatră are dreptul să-i ceară unui ucenic să părăsească drumul cel drept şi să-şi trădeze jurămîntul?

Nakht cel puternic păli:

– Întrebarea asta nu are nici o noimă! Tu erai prea departe şi n-ai putut auzi nimic, şi apoi... nu i-am cerut nimic!

– N-am auzit nimic, într-adevăr, dar comportarea ta nu poate fi altfel explicată. Trăim în acest loc secret şi Maat ne este suverană. Cum de mai poţi să minţi?

Tonul lui Nefer nu avea nimic ameninţător. Părea mai degrabă cel al unui părinte care încerca să-i arate fiului său că a comis o greşeală gravă, dar că timpul nu este pierdut şi el se poate îndrepta.

Argumentele lui Nefer se învîrteau în capul lui Nakht cel Puternic într-un ritm îndrăcit. Privirile colegilor i se păreau mai grele decît lădiţele cu pietriş pe care le ridicase de atîtea ori, iar cuvintele primului său jurămînt, atît de îndepărtate, îi reveniseră în memorie.

– Îmi retrag plîngerea împotriva lui Paneb, declară el, lăsînd capul în jos. Frăţia noastră nu trebuie umbrită de o asemenea ceartă neînsemnată... Ni se întîmplă uneori să fim mai iuţi la mînie, dar asta nu e grav. Ne-am luat puţin la hîrjoană pentru a ne măsura puterile. Ştiu că ar fi fost mult mai bine să ne înfruntăm într-o luptă organizată.

– Îţi stau la dispoziţie, spuse Paneb.

– Incidentul e închis, decise şeful de echipă. Mai sînt şi alte cazuri de discutat?

– Sînt nemulţumit de calitatea ultimelor alifii care mi-au fost livrate, se plînse Karo cel Posac. Am pielea fină şi îmi produc iritaţii. Dacă sîntem trataţi ca nişte oameni de nimic, nu vom întîrzia să protestăm!

– Voi semnala plîngerea scribului Mormîntului, promise Neb cel Desăvîrşit. Calitatea alifiilor va fi supravegheată mai îndeaproape.

– În curînd, nu vom mai avea peneluri fine, reclamă pictorul Ched. Lansez apeluri de mai multe luni încoace, dar... degeaba.

– Mă voi ocupa şi de asta. Mai e ceva?

Nimeni nu mai ceru cuvîntul.

– Avem un program de lucru foarte încărcat, anunţă Neb cel Desăvîrşit. Am primit ordin ca, în timp ce echipa din stînga duce la bun sfîrşit imensul loc de veci al „fiilor regali" ai lui Ramses cel Mare în Valea Regilor, să restaurăm mai multe morminte din Valea Reginelor. Dacă vor fi necesare ore suplimentare, veţi primi în schimb sandale de bună calitate şi stofe frumoase.

– Mai avem de pregătit şi o serbare, se plînse Karo. Cînd o să mai dormim? Cu căldurile care se apropie, munca va fi tot mai grea. Vom avea nevoie, mai ales, de apă rece!

– Şi nu uitaţi de bere, adăugă Nakht cel Puternic. Fără ea, n-avem nici un spor.

– Avînd în vedere amploarea acestui proiect de recondiţionare, adăugă Gau cel Exact, cer, în calitate de desenator, ca laboratorul central să fie deosebit de atent în privinţa calităţii culorilor pe care ni le va livra. Va trebui să respectăm contururile şi nuanţele originare.

Propunerea lui Gau era susţinută de cei doi colegi ai săi, Unesh-Şacalul şi Pai-Pîinică Bună.

Nimeni nu mai avea nimic de spus, aşa că şeful de echipă se ridică, ceru să fie stinse torţele şi adresă străbunilor o ultimă invocaţie.

Deşi clădirea era cufundată în beznă, Paneb întrezări o sclipire ciudată venind dinspre naos. Ar fi putut jura că, în interiorul micului sanctuar, era aprinsă o lampă şi că lumina sa trecea prin uşa din lemn aurit.

Crezîndu-se victima unei halucinaţii, tînărul privi cu atenţie acest fenomen de necrezut, dar nu pentru mult timp, căci trebuia să-i urmeze pe ceilalţi artizani care părăseau sala de întruniri.

– Ai văzut lumina aia ciudată? îl întrebă el pe pictorul Ched.

– Taci şi ieşi în linişte!

Noaptea era blîndă, satul dormea. Cînd ieşiră la aer, Paneb repetă întrebarea:

– Ei, ai văzut-o?

– Nu erau decît licăririle roşietice ale torţelor ce se stingeau.

– Ba era o lumină care venea dinspre naos!

– Te înşeli, Paneb!

– Sînt sigur că nu mă înşel.

– Du-te şi te culcă! Vei scăpa fără doar şi poate de orice vedenie.

Paneb îi puse aceeaşi întrebare şi lui Pai-Pîinică Bună, dar nici el nu observase ceva anormal. Apoi îl căută pe Nefer, dar nu-l găsi. Prietenul său, cel care izbutise să-i demonstreze nevinovăţia şi să-l scutească astfel de vreo pedeapsă, se reîntorsese, desigur, acasă.

Nu, nu se poate! Nefer ar fi vrut cu siguranţă să-i vorbească.

Echipa se răspîndise. Paneb rămăsese singur în faţa uşii închise a clădirii confreriei.

Oare ce-o fi păţit Nefer?

51.

Paneb aşteptase pînă-n zori, în speranţa că-şi va vedea prietenul apărînd. La sosirea preoteselor lui Hathor, care se îndreptau către templu pentru a reînvia puterea divină, tînărul, înciudat, plecă acasă.

Deodată, satul, atît de liniştit în aparenţă, i se păru îngrijorător şi ostil. Crezuse că-i descoperise legile, dar acum, în mod brutal, se simţea cuprins de necunoscut. Oare unicul său prieten fusese victima vreunui complot urzit de nişte indivizi de temut, hotărîţi să-i elimine pe toţi cei care nu le erau pe plac ? Paneb îl înfruntase pe Nakht cel Puternic, Nefer îi luase apărarea lui Paneb... Deci cei doi prieteni trebuiau să dispară.

Dar Paneb cel Zelos nu se va lăsa sugrumat precum vitele la abator. El singur era în stare să treacă prin foc şi sabie acest sat blestemat!

Tocmai cînd se pregătea să plece la război, cineva bătu la uşă.

Neîncrezător, tînărul se înarmă cu un baston, gata să zdrobească ţeasta artizanilor care vor încerca să-l captureze.

Ridicînd braţul drept, deschise uşa şi văzu două femei: Clara şi o blondină mică şi speriată. Cea dintîi ducea în braţe un bust din ipsos, iar cealaltă, un buchet de flori de lotus, narcise şi albăstrele.

– Chipul să-ţi fie luminat de zei, spuse Clara folosind formula tradiţională pentru a ura o zi bună. Uabet a dorit să mă asiste. Vom face ca locuinţa ta să prindă viaţă.

– Ai veşti de la Nefer?

– Îmi pari îngrijorat!

– A dispărut!

– Liniştește-te, a plecat să vadă un șantier naval pentru a studia tehnicile dulgherilor.

– A plecat singur?

– Nu, cu șeful de echipă și cu cîțiva artizani.

– Ești sigură?

Intrigată, Clara îl privi îndelung:

– Ce se întîmplă de ești atît de tulburat?

– Credeam că a fost răpit, că i-au făcut ceva rău, că...

– Totul e bine, stai liniștit, nu e decît o scurtă călătorie cu caracter profesional. Ce ți-a trecut prin cap?

Paneb puse bastonul jos:

– M-am temut pentru el, m-am temut că-l dușmănește întreaga confrerie.

– Calmează-te, îl sfătui Clara. Iată bustul unui strămoș, pe care tu îl vei venera în fiecare zi, gîndindu-te la foștii slujitori ai acestui loc secret.

– Trebuie să-l pun în prima încăpere, așa, ca la tine?

– Așa se obișnuiește.

Timidă, Uabet cea Pură îi dădu florile tînărului.

– Parfumul lor poartă acel *Ka* al strămoșilor, comentă Clara. Dacă n-am fi legați de ei, dacă nu ne-ar transmite forța lor, n-am putea supraviețui.

– Strămoșii nu mă interesează... Doar viitorul contează pentru mine.

– Fără temelie, nu vei putea construi, Paneb. Cei dinaintea noastră au modelat spiritul acestui sat și i-au hrănit sufletul cu operele lor. Ceea ce ne-au transmis ei trebuie să transmitem și noi, la rîndul nostru. Dacă-ți neglijezi strămoșii, vei deveni surd și orb.

Atras de cuvintele Clarei, Paneb nu observase că Uabet cea Pură îl privea cu ochi plini de tandrețe.

După ce dădu uitării bustul strămoșului într-un colț al primei încăperi, Paneb mîncă repede ceva și se îndreptă către locuința

pictorului Ched, pe care îl considera cel mai de seamă dintre cei trei desenatori. Îi va cere să-i impună un program de lucru strict și nu se va lăsa în voia unor vorbe în doi peri.

Echipat cu un material impresionant, Ched se pregătea să plece în Valea Reginelor. Înzestrat cu o eleganță nativă, cu părul și mustăcioara foarte îngrijite, cu ochii de un cenușiu-deschis și cu nasul drept, cu buzele fine, părea să privească disprețuitor la tot ce-l înconjura.

– Așteptați-mă!

– Să te aștept... Pentru care motiv?

– Păi, nu vă însoțesc în Valea Reginelor?

Zîmbetul lui Ched era mai tăios decît lama unui cuțit.

– Ți-ai pierdut mințile, băiete, voi face lucrări de restaurare de o extremă finețe și n-am nevoie de un nepriceput.

– Știu să citesc și să scriu. Desenez hieroglifele ca nimeni altul!

– Ca toți locuitorii satului... Dar ce știi tu despre arta trasării liniilor, despre regulile proporțiilor și despre natura secretă a culorilor? Se pare că vrei să devii desenator, ba chiar pictor! Oare nu știi că nu tu ești cel care impune dorințele confreriei? Ar trebui să înveți să faci ipsos și, fără îndoială, asta îți va rămîne cea mai bună ocupație pînă la sfîrșitul vieții.

Cuvintele lui Ched se înfigeau precum cuțitele în carnea tînărului colos.

– Un alt element important, pe care tu nu l-ai perceput încă, continuă pictorul: locuința pe care ai primit-o nu este casa unui țăran sau a vreunui scrib fără importanță, ci un sanctuar. Nu te-ai gîndit decît la confortul tău material. Dar ce știi tu despre semnificația simbolică a fiecărei încăperi? Și unde sînt picturile și obiectele care le fac să aibă un rost? Bietul meu Paneb, nu ești încă decît un om din exterior! Nu sînt sigur că ai inteligența și talentele necesare pentru a deveni un slujitor autentic al Locașului Adevărului. Măcar urmează exemplul prietenului tău Nefer, căci el a făcut deja mari progrese. Și nu uita că poarta satului se deschide foarte ușor spre exterior, acolo unde tu vei obține lesne o muncă pe măsura ta.

Năucit, Paneb privi în urma pictorului, fără să poată scoate un singur cuvînt. Cuprins de furie, era gata să se arunce asupra lui Ched, să-i smulgă materialul şi să i-l calce în picioare.

Dar reproşurile pictorului continuau să-l tortureze ca loviturile de bici, cu atît mai dureroase, cu cît Zelosul recunoştea că acela avea dreptate: nu era decît un ţăran şi, în acelaşi timp, un scrib neînsemnat. Dar de ce Nefer, singurul său prieten, nu l-a ajutat să-şi dea seama de acest adevăr? Şi la ce progres făcuse aluzie Ched? Pentru a fi cu inima împăcată, Paneb hotărî să i se destăinuie Clarei.

Pe strada principală, îi întîlni pe ceilalţi doi desenatori, Unesh-Şacalul şi Gau cel Exact, care se îndreptau către Valea Reginelor. Abia îi salută, simţind ironia din ochii lor.

Bătu în uşa casei prietenilor săi.

– Clara, pot să intru?

– O clipă, răspunse ea.

Ciudat... Ea, de obicei atît de primitoare, o să-l respingă pe Paneb tratîndu-l cu dispreţ, aşa cum a făcut-o pictorul? Abia dacă avu timp să-şi rumege gîndurile negre, că uşa nu întîrzie să se deschidă.

– Nefer s-a întors?

– Nu încă.

– Vreau să-l văd.

– E încă pe şantier.

– De ce a ştiut el să aleagă drumul cel bun, şi eu nu? Tu trebuie să ştii!

– Intră, am ceva de terminat.

Paneb intră şi, spre uimirea sa, îl văzu pe cel de al treilea desenator, Pai-Pîinică Bună, un bărbat rotofei, cu chipul jovial şi cu obrajii bucălaţi. Încheietura mîinii drepte îi era bandajată.

– Mi-am scrîntit-o puţin, explică el. Datorită îngrijirilor Clarei, îmi voi relua activitatea peste cîteva zile.

Tînăra se asigură că bandajul nu era prea strîns.

– Deocamdată, Pai, repaus total. Nu fi îngrijorat, nu vor exista nici un fel de urmări.

Paneb privea încăperea cu alți ochi: o construcție ciudată într-un colț, bustul strămoșului pe un altar, un alt altar plin de flori... Nefer își transformase locuința într-un adevărat sanctuar.

– În această dimineață, pictorul Ched m-a tratat ca pe un incapabil, singurul meu prieten dispare, iar eu nu mai înțeleg nimic! Ce se întîmplă, Clara?

– Trebuie să treci de o nouă etapă. Numai tu îți poți găsi drumul cel bun.

– Singurul sfat pe care mi l-a dat Ched este acela de a alege meseria de ipsosar!

– Asta e o treabă excelentă, observă Pai-Pîinică Bună.

Paneb fierbea:

– Și tu îți bați joc de mine?

– Ai rămas la hotărîrea de a deveni desenator?

– Mai mult ca niciodată.

– Atunci, trebuie să înțelegi că primul tău șantier, acolo unde trebuie să-ți treci probele, este propria casă. Ne-ai dovedit că te poți descurca singur într-o muncă grea și o renovare sumară, dar asta nu e de ajuns. Trebuie să înveți tot ce ține de meserie, pentru a nu greși atunci cînd vei lucra la un loc de veci.

– Ai fost și tu ipsosar?

– Bineînțeles că am fost. Cum să-mi reușească un desen dacă n-am un suport de calitate? Prepararea lui este primul dintre secrete.

– Ai fi de acord să mă înveți și pe mine? întrebă Paneb, panicat.

Pai-Pîinică Bună își privi încheietura bolnavă.

– Nu mă prea împac cu odihna forțată... Am putea încerca.

52.

Însărcinată pentru a doua oară, Serketa aştepta îngrozită rezultatul testelor. La prima naştere, aflînd că are o fată, soţul ei se mîniase, devenise violent şi refuzase să-şi vadă copilul. Acesta urma să fie crescut de doici şi să nu fie văzut niciodată de tatăl său. În mod oficial, primul născut trebuia să fie un băiat. Mehy regreta uneori că nu este grec sau hitit, popoare la care legea nu interzicea uciderea fetiţelor, atunci cînd, în familie, depăşeau numărul prevăzut.

O perfectă circulaţie a sîngelui şi o bună oxigenare a întregului trup îi asigurau Serketei o sarcină liniştită şi o naştere fără vreun incident; dar ceea ce conta, de fapt, era sexul copilului. De două săptămîni, urina zilnic pe doi saci: unul conţinea grîu, curmale şi nisip, iar celălalt, nisip, curmale şi orz. Dacă grîul încolţea primul, Serketa urma să nască o fată; dacă încolţea orzul, pruncul era băiat.

– Avem un rezultat sigur, o anunţă medicul său.

– Arătaţi superb, dragul meu Mehy! exclamă primarul Tebei. Militarii au o încredere oarbă în ceea ce faceţi, iar marile manevre pe care le-aţi condus au fost foarte apreciate de populaţie, făcînd-o să se simtă protejată şi departe de orice pericol.

– Meritul este al ofiţerilor şi al trupelor, a căror disciplină este exemplară.

– Dar ordinele vă aparţin!

– M-am inspirat din recomandările pe care mi le-ați făcut, îi aminti Mehy.

Primarul aprecia această pecizare:

– V-ați consolat după moartea socrului?

– Oare mă voi putea consola vreodată? Avea o personalitate și o competență care, odată dispărute, au lăsat un gol imens. În fiecare seară, eu și soția mea îi evocăm memoria; nu încape îndoială că niciodată nu vom accepta dispariția sa.

– Desigur, desigur... Dar trebuie să vă gîndiți la viitor și să munciți pe rupte. Este cel mai bun remediu în cazul unei mari suferințe. Sînteți competent, conștiincios și metodic; iată calitățile unui excelent trezorier principal al bunului nostru oraș, Teba.

Mehy se prefăcu surprins:

– Este un post de o importanță capitală! Nu știu dacă...

– Eu sînt cel care hotărăște și știu că nu mă înșel. Devenind brațul meu drept, veți răspunde de prosperitatea iubitei noastre cetăți. Iar eu mă voi ține deoparte, fără să mă amestec în munca dumneavoastră.

Mehy știa că primarul avea nevoie mai ales de timp, pentru a nimici facțiunile care căutau să-i slăbească forțele și pentru a lupta împotriva numeroșilor candidați, gata să-i ia locul.

– Îmi propuneți o muncă pasionantă, dar am un motiv serios pentru care nu voi putea accepta.

– Care anume?

– Mi-ar fi imposibil să devin succesorul iubitului meu socru... Pentru soția mea, ar fi un șoc prea mare.

– Liniștiți-vă, am eu grijă s-o fac să înțeleagă! Mehy, Teba are nevoie de ajutorul vostru. Sînt situații în care avem datoria să ne sacrificăm sentimentele pentru binele celorlalți!

Lui Mehy îi venea să danseze de bucurie. După ce luase în mîinile sale controlul forțelor armate, urma să devină mai-marele finanțelor publice. De acum încolo, avea să fie mîna dreaptă a primarului care, bun strateg, delimitase cu precizie teritoriile fiecăruia dintre ei: pentru Mehy, o gestiune

sănătoasă şi ireproşabilă, primarului, puterea reprezentativă. Acesta din urmă nu crezuse probabil că Mehy îi purta socrului său o afecţiune eternă, dar nu putea bănui adevărul. Faptul că un asasin rămînea nepedepsit şi lua chiar locul victimei sale îi dovedea noului trezorier principal al Tebei că legea lui Maat nu era decît o poveste inventată de nişte falşi înţelepţi închişi în temple, departe de realitate. Vechea lume a faraonilor nu va întîrzia să dispară, fiind înlocuită de un stat cuceritor, înzestrat cu o credinţă puternică în progres şi capabil să se opună civilizaţiilor decadente.

Pentru a ajunge la conducere, Mehy va folosi talentul prietenului său Dakter, bărbatul lipsit de orice scrupule. Datorită unui grup de oameni noi, de felul său, fără nici o legătură cu tradiţia, Egiptul se va transforma repede într-o ţară modernă, în care va domni singura lege respectată de Mehy: cea a celui mai puternic. Conştiinţele reticente ale unor înalţi demnitari vor fi potolite printr-o poleială juridică abilă şi prin cîteva declaraţii publice bine gîndite, iar ei vor fi repede cuceriţi de beneficiul personal pe care îl vor avea din noua situaţie creată. Cît despre popor, acesta era făcut pentru a se supune. Nimeni nu se va mai revolta în faţa unei autorităţi şi a unei armate bine organizate.

Rămînea de înlăturat un singur obstacol, cu adevărat serios: Ramses cel Mare. Dar suveranul era foarte înaintat în vîrstă şi avea o sănătate tot mai fragilă. În ciuda constituţiei sale robuste şi a excepţionalei sale longevităţi, moartea îl va răpi într-o zi, fără cruţare. Nu era exclusă nici ideea unui atentat care să-i grăbească dispariţia, dar asta cerea nenumărate precauţii, pentru ca o anchetă să nu poată ajunge pînă la Mehy. Ar fi fost mult mai nimerit ca aceia din anturajul viitorului faraon, Merenptah, să fie atraşi de partea lui, în speranţa că va fi înlăturat de la tron şi să pună în locul lui un om de paie, manipulat de Mehy.

Timpul ţinea cu el. Trebuia neapărat să aibă răbdare, să nu facă vreo greşeală care i-ar fi putut fi fatală. Şi primul obiectiv rămînea cucerirea Locaşului Adevărului. Datorită secretelor pe care le păstra, Mehy va deveni singurul stăpîn al celor Două Pămînturi. Dar, atacînd satul, însemna că-l atacă pe Ramses;

aşteptînd răsturnarea de forţe, Mehy se va mulţumi cu ofensive indirecte, fără să uite de distrugerea punctelor lui de sprijin.

Cu sînii goi, parfumată cu tămîie, cu părul despletit, cu brăţări de cornalină şi de turcoaze la glezne şi la braţe, Serketa sări de gîtul soţului ei.

– Nu mai veneai odată! Abia te-am aşteptat...

– M-a reţinut primarul.

– Ce om perfid şi lipsit de suflet... Fereşte-te de el!

– Tocmai m-a numit trezorier principal al Tebei.

Serketa se îndepărtă de comandant, privindu-l mai bine.

– Postul tatălui meu... Minunat! Ce bine am făcut că te-am luat de bărbat, Mehy. Eşti, într-adevăr, un bărbat admirabil!

– Bineînţeles, nu mi-am manifestat entuziasmul şi, cu modestie, n-am încetat cu laudele în privinţa venerabilului tău tată, spunîndu-i că tu vei fi, desigur, necăjită să mă vezi în locul său. Primarul va vorbi cu tine, insistînd să fii de acord că nu se poate trăi în trecut şi că eu trebuie să accept această funcţie.

– Las' pe mine, dragule! Voi face pe fiica neconsolată şi voi sfîrşi prin a accepta dura realitate a existenţei, punînd în fiecare zi flori la mormîntul bietului meu tată, dispărut prea curînd. Dar, spune-mi... asta înseamnă că vom deveni şi mai bogaţi, nu-i aşa?

– E lucru sigur, dar va trebui să fim prudenţi, pentru ca nimeni să nu mă poată acuza de deturnare de fonduri.

– Tata spunea că eşti un extraordinar manipulator de cifre, aşa că...

– Administraţia tebană e complicată şi se mişcă greu... Îmi vor trebui mai mulţi ani să ajung stăpîn, dar voi reuşi.

– Şi... apoi?

– Ce vrei să spui, Serketa?

– N-ai ambiţii mai mari?

– După părerea mea, perspectivele de carieră de care vorbeam nu sînt tocmai banale!

Serketa îl cuprinse cu braţele:

– Aştept şi mai mult de la tine, iubitule!

Mehy făcu dragoste cu soţia sa, cu brutalitatea sa obişnuită, dar nu-i dezvălui adevăratele sale proiecte. Nici ea, nici o altă femeie nu ar fi destul de inteligente pentru a-şi da seama de amploarea lor, dar fiica fostului trezorier principal al Tebei va fi un aliat fidel şi util.

Cu obrazul lipit de torsul puternic al lui Mehy, Serketa spuse cu emoţie în glas:

– Mi-am făcut testele de sarcină...

– Şi...?

– Grîul a încolţit primul.

– Şi asta înseamnă că...

– Din nefericire... Aştept o a doua fată.

Mehy îi trase soţiei sale o rafală de palme.

– M-ai trădat, Serketa! Îmi trebuie un fiu. N-am nevoie de fete. Şi asta va avea aceeaşi soartă ca şi prima. Trimite-o unde vrei, să n-o văd niciodată în faţa ochilor.

– Iartă-mă, Mehy, iartă-mă!

– Puţin îmi pasă de scuzele tale. Eu vreau un fiu şi atît. Şi pretind ca, mîine chiar, să semnezi în favoarea mea un act de renunţare la toate bunurile tale, al căror unic gestionar voi fi eu. Cine crezi că ar fi atît de idiot să aibă încredere într-o femeie care nu procreează decît fete? Îţi mai las o singură şansă, Serketa, dar încearcă să nu mă mai deziluzionezi. Dacă ratezi şi de data asta, te reneg.

Cu obajii arzînd, ghemuită între perne, soţia lui Mehy încerca să protesteze:

– Legea ţi-o interzice... Şi dacă refuz să renunţ la averea mea?

Zîmbind, ofiţerul superior îi apucă bărbia:

– Credeam că ţi-ai dat seama că mie nu mi se rezistă, draga mea... Ori mi te supui fără nici un comentariu, ori îmi devii duşman.

– Nu cred că vei îndrăzni...

– Dă naştere blestematei ăleia de fete, scapă de ea, fii din nou o soţie atrăgătoare şi dăruieşte-mi un băiat. Dacă reuşeşti, vei fi o femeie fericită. Pînă atunci, te vei supune ordinelor mele.

53.

Căldura era copleşitoare. Între colinele din jurul satului viaţa părea că se oprise. Pînă şi scorpionii stăteau nemişcaţi lîngă pietrele încinse de arşiţa soarelui. Nici măcar o boare de vînt. Nimic.

Paneb cel Zelos era singura făptură capabilă să străbată acest cuptor şi să mai şi muncească pe deasupra, calm şi răbdător. Cu capul descoperit, nu părea prea însetat, mulţumindu-se cu apa călduţă dintr-un mic burduf. Tînărul avea un singur gînd: să adune cît mai mult ghips din vîlceaua de care îi vorbise Pai-Pîinică Bună. Indiciile erau vagi, fapt pentru care Paneb se rătăcise de două ori, sfîrşind totuşi prin a afla drumul cel bun.

De obicei, pentru această muncă, era nevoie de cel puţin trei lucrători bine clădiţi. Dar nici unul nu era liber, aşa că Paneb n-a mai aşteptat nici răcirea vremii, nici ordinele şefului de echipă.

Lădiţele erau pline. Paneb le săltă pe umeri şi se reîntoarse în sat. Le goli în faţa atelierului în care se prepara ipsosul, apoi plecă din nou printre coline. Şi tot aşa, pînă la apusul soarelui.

La intrarea în sat a fost întîmpinat de Nefer cel Tăcut.

– Iată-te, în sfîrşit! exclamă Paneb. Pe unde mi-ai umblat?

– Şeful de echipă m-a luat cu el la muncă, în cariere, apoi pe un şantier naval, pentru a învăţa noi tehnici de construcţie. Dar pe tine parcă te frămîntă ceva...

– Se pare că drumul meu trece prin ipsosărie. Ca să fabric ghips, am nevoie de ipsos... Şi atunci, iată-mă făcînd provizii! Şi cum nu mi s-a precizat cantitatea necesară, voi

străbate vîlceaua cît de mult va trebui, pînă cînd resursele de ghips se vor epuiza.

– Să-ţi dau o mînă de ajutor?

– Ştii bine că m-am obişnuit să mă descurc singur.

Cei doi prieteni îşi purtară paşii împreună pînă la atelier. Paneb răsturnă lădiţele şi îşi privi îndelung grămada de ghips.

– Mîine, voi aduna şi mai mult; azi-dimineaţă, am pierdut timpul căutînd locul cu pricina. Aş bea ceva, mi-e sete!

– Sînt sigur că soţia mea ţi-a păstrat puţină bere rece.

Paneb goli un urcior de trei litri şi devoră un prînz suculent, care culminase cu o porţie de porumbel umplut.

– Ţi-ai asumat mari riscuri, observă Clara. Locul acela e infestat de şerpi şi de scorpioni.

– Le era prea cald... Fiinţele astea periculoase nu ies decît noaptea.

– Ţi-aş putea da un antidot, să-l ai la tine.

– Nu e nevoie, nu mă tem de ei. Cînd am o treabă de făcut, nimeni şi nimic nu-mi poate sta în cale.

Paneb îi aruncă prietenului său o privire înflăcărată:

– Să nu spui că n-ai văzut lumina aia ciudată trecînd prin uşa naosului, în sala de întrunire.

– Ba da, am văzut-o.

– Şi ceilalţi de ce refuză să vorbească despre ea?

– Habar n-am.

– Şi nici nu încerci să afli?

– Şeful de echipă mi-a încredinţat o sarcină atît de importantă, încît mă gîndesc la ea zi şi noapte.

– E un secret?

– Este, dar nu şi pentru un artizan din Locaşul Adevărului, răspunse Nefer zîmbind. Faraonul doreşte refacerea şi mărirea sanctuarului construit în satul nostru, din ordinul lui, la începutul domniei sale. Neb cel Desăvîrşit m-a ales pe mine pentru a duce la bun sfîrşit proiectul conceput de el însuşi, împreună cu scribul Ramose.

– Este o mare onoare!

– Mai ales o mare răspundere.

– Fii sincer, Tăcutule... Nu-i așa că ai urcat deja mai multe trepte în ierarhie?

– Așa e, Zelosule.

– Și nici despre asta nu-mi poți vorbi?

– Ca noi toți, trebuie să păstrez secretul.

– Iar eu, o să rămîn de căruță!

– Tu urmezi un alt drum, cu alte uși ce trebuie deschise, și în ritmul tău. Între noi nu există nici un fel de întrecere și nici nu va exista vreodată.

Ziua se anunța la fel de caldă ca aceea din ajun. Paneb cel Zelos tocmai se pregătea să meargă din nou după ghips, cînd șeful de echipă îi tăie calea.

– Unde ai plecat?

– Mă duc să caut ghips.

– Cine ți-a dat ordinul ăsta?

– Trebuie să învăț să fabric ipsos pentru a pregăti suportul pentru desenat. Deci am nevoie de ghips.

Pentru prima oară de la primirea lui în confrerie, Paneb îl privi cu atenție pe șeful de echipă: un om grav, puternic, cu vorba înceată și privirea severă. Singurul adept al locului secret cu care tînărul n-ar fi dorit să se înfrunte în luptă.

– Încă n-ai înțeles că aici nimeni nu face nimic după cum îl taie capul?

– Dar nu e vorba de vreo idee năstrușnică, ci de o necesitate!

Neb cel Desăvîrșit își încrucișă brațele:

– Eu sînt cel care hotărăște ce e necesar și ce nu. Și iată că mi-a venit o idee. Du-te, Paneb, caută ghips, învață să faci ipsos, apoi ocupă-te de renovarea fațadelor tuturor caselor din sat. Cînd vei termina, vom putea vorbi despre cariera ta de desenator.

Cîțiva lucrători rămăseseră celebri în amintirea satului pentru a fi produs, în fiecare zi, un număr incredibil de saci de ipsos: Luminosul Dimineții, o sută patruzeci, iar Bărbatul zeului Amon, două sute cinci!

Dar Paneb, după însuşirea tehnicii lui Pai-Pîinică Bună, reuşea să scoată zilnic două sute cincizeci de saci, muncind cît era ziua de lungă.

Nevoia de ipsos varia în funcţie de natura şantierelor; dar, pentru că trebuia să redea faţadelor un alb strălucitor, Paneb hotărîse să producă mai întîi o cantitate enormă de materie primă şi apoi să se înhame la o muncă de luni de zile, care nu-l entuziasma cîtuşi de puţin. Dar ce putea face? Neascultarea faţă de şeful de echipă l-ar fi condamnat la excluderea imediată din sat. Era destul de neplăcut să ardă ghipsul brut, extras din pămînt de el însuşi, apoi să-l calcineze la o temperatură de două sute de grade, să-l amestece cu apă pentru a obţine ipsosul, care era aplicat pe perete, pentru ca suprafeţele să devină omogene şi perfect plane.

– Ipsosul tău l-a întrecut pe cel preparat de mine, mărturisi Pai-Pîinică Bună. Stăpîneşti ca nimeni altul tehnica de coacere!

– Am văruit pereţii în mai multe straturi şi apoi am aplicat ipsosul pe cea mai deteriorată casă din sat... Ce părere ai?

– Ai făcut o treabă bună, Paneb! Ţine-o tot aşa! Ştiai că unul dintre lucrătorii noştri a fost ipsosar toată viaţa, oferindu-le desenatorilor suprafeţe perfect netede?

– Cinste lui! Mie însă nu mi-e de ajuns. Pentru mine, ipsosul ăsta nu e decît o etapă.

– Află că nu-i cunoşti încă toate secretele... E folosit şi ca liant între pigmenţii la care vei avea poate acces, dacă şeful de echipă va socoti că meriţi. Nu uita că-l poţi folosi şi ca lubrifiant, atunci cînd fixezi blocurile unul peste altul.

Tînărul era numai urechi.

– Mai înainte de toate, trebuie să verifici calitatea produsului obţinut.

– Şi asta cum se face?

Pai-Pîinică Bună îi arătă un con de calcar:

– Ăsta e un fel de eprubetă cu care vei testa ipsosul, apreciindu-i consistenţa în funcţie de lucrarea pe care o ai de făcut. Îţi va trebui multă răbdare, pentru că altfel vei face greşeli grave şi vei fi obligat s-o iei de la capăt.

Paneb luă în serios acest avertisment. Nu visa decît să scape cît mai repede de corvoada încredinţată şi să pătrundă, în sfîrşit, în lumea desenatorilor.

– Ia spune-mi, Pai, cînd erai ucenic, ai primit şi tu ordinul să refaci stratul de ipsos de pe toate casele din sat?

– Doar pe cel al casei mele. Numai că eu nu am forţa ta de muncă! Aici, munca se încredinţează după forţele fiecăruia.

Deodată, lui Paneb i se păru că Pai-Pîinică Bună era mai puţin simpatic decît părea. Ajutorul pe care i-l dădea era, oare, spontan sau primise vreun ordin de la şeful de echipă?

– Dacă-ţi pui întrebări, alege-le pe cele bune, îi recomandă Pai, cele rele te vor face nefolositor. Şi aminteşte-ţi mereu de maxima după care se ghidează toţi maeştrii noştri: munceşte pentru cel care munceşte.

54.

Sătenii erau uimiți. Paneb progresa vertiginos, atrăgîndu-și admirația tuturor, chiar și a celor mai nemulțumiți de propria viață.

Refăcea fiecare fațadă cu înverșunarea unui războinic care luptă pe viață și pe moarte și nu se lăsa pînă cînd suprafața nu era netedă, de un alb strălucitor, pe care soarele îl făcea și mai luminos. Datorită Zelosului, locuințele satului prindeau din nou viață.

Cu mîinile în șolduri și cu un umăr sprijinit ușor de tocul ușii, frumoasa Turcoaza îl măsura pe tînăr, cu ironie.

– Iată-te, în sfîrșit, la mine...

– Știu că trebuie să mă ocup de toate casele, dar a ta este într-o stare excelentă.

– Este doar o iluzie... Numai un ipsos proaspăt i-ar reda aspectul plăcut. Sau vrei să mă plîng șefului de echipă?

Paneb cel Zelos se aruncă asupra tinerei, o luă strîns pe după talie cu brațul stîng, o ridică și o duse înăuntru.

– Mă șantajezi cumva? spuse el, bănuitor.

– În dormitor există o fisură provocată de o prea mare tensiune a gletului în momentul uscării. Ar trebui să se adauge paie în tencuială, pentru a n-o lăsa să se mărească.

– Eu nu mă ocup decît de fațade.

– Știu, dar pentru mine vei face o excepție.

Își înnodă picioarele lungi și delicate în jurul taliei Zelosului și-l sărută cu atîta pasiune, încît tînărul nu-i mai putu

rezista. Ducînd în brațe minunata povară, urcă cele trei trepte ale patului[1] de cărămidă, înălțat într-un colț al primei încăperi. Finisat cu ipsos, patul era decorat cu picturi ce reprezentau o femeie goală făcîndu-și toaleta și o flautistă care, deși pe jumătate ascunsă în spatele unor zorele, lăsa să se vadă că nu purta decît un colier. Acest culcuș înalt era închis. Cearșafurile groase și pernele creau confortul de care cei doi tineri aveau acum nevoie. După ce se întinseră pe pat, Turcoaza spuse:

– Ai greșit, Paneb. Nu aici trebuia să ne oprim.

– Ăsta nu e un pat?

– Este un pat de ritual, protejat de Hathor și destinat renașterii zilnice a tînărului Horus, cel ce luptă cu forțele răului, apărîndu-ne comunitatea.

– Turcoazo, trezește-mi noi plăceri!

Preoteasa lui Hathor renunță la teologie și, încîntată de entuziasmul amantului său, se lăsă dezbrăcată. Prins în mîngîierile sale, atras de trupul perfect al fetei, Paneb nu observă figura lui Bes pictată la căpătîiul patului de ritual. Bes, un pitic bărbos și zîmbitor, a cărui menire era să dea naștere unui slujitor al Locașului Adevărului în noul său univers.

Abry, administratorul principal al malului stîng, se îngrășa întruna. Soția sa, din ce în ce mai surescitată, îi crea o atmosferă de familie sufocantă. Îi reproșa lipsa de rîvnă în muncă, felul în care se îmbrăca și se tundea, gustul pentru vinurile seci. Pe scurt, între soți nu mai exista nici cea mai mică înțelegere. Această femeie brună și înaltă pretindea că suferă de migrene nocturne chinuitoare și se retrăgea să doarmă singură. Și astfel, pentru a-și uita nenorocul în căsnicie, Abry se îndopa cu prăjituri.

Se gîndise adeseori la divorț, dar cea mai mare parte a averii aparținea soției sale și ar fi însemnat să fie dat afară, în stradă. Pe de altă parte, Abry nu avea nici un motiv serios s-o facă: femeia nu-l înșelase niciodată și administra foarte bine patrimoniul și propria casă.

---

[1] Lung de 1,80 m și larg de 90 cm, conform descoperirilor arheologice (n.a.)

Nu mai era posibil să lenevească la malul apei, să se lase legănat de siestele prelungite și să guste plăcerea de a visa la umbra palmierilor. Scorpia nu-i mai lăsa nici o clipă de liniște. Și totuși ar fi trebuit să fie mulțumită! După cum îl înștiințase Mehy, Abry își păstra funcțiile și nu-și pierduse nici una dintre prerogative; dar acest miracol nu reușea să-i mulțumească soția, căreia ajunsese să nu-i mai înțeleagă pretențiile.

Și de n-ar fi fost decît nebuna de nevastă-sa! Mehy era de o sută de ori mai îngrijorător, în ciuda comportamentului său amabil și a cuvintelor pline de căldură pe care i le adresa. De mai mulți ani, cu uimire și teamă, Abry asista la ascensiunea noului trezorier principal al Tebei. La început, crezuse că acest ofițer pretențios va fi repede strivit de superiorii săi sau de unele notabilități neîncrezătoare, dar Mehy știuse să evite capcanele și să se dovedească mai viclean decît adversarii săi.

În prezent, trupele tebane erau în stare să-și dea viața pentru el, ca urmare a numeroaselor avantaje acordate și consolidate o dată cu numirea sa în fruntea finanțelor publice. Dacă exista un om puternic în Teba, acesta era Mehy. Precum păianjenul, își țesea pînza, zi de zi, fără ca s-o bănuiască cineva și să se îngrijoreze, ca și cînd cucerirea puterii sale era ceva firesc. Primarul îi dăduse în grijă gestiunea marii cetăți, de care Mehy se ocupa cu competență, aceasta făcîndu-l să se bucure de o excelentă reputație pe lîngă prim-ministru.

Abry ar fi trebuit să jubileze gîndindu-se la relațiile sale privilegiate cu comandantul, dar tocmai asta îl frămînta, aceste relații.

Atunci cînd se angajase să îndeplinească unele sarcini delicate, sperase că Mehy va fi înlăturat și că putea beneficia de sprijinul lui fără să-i rămînă dator nici cu cel mai mic serviciu. Dar situația evoluase în sens contrar celui sperat și comandantul avea să-i ceară socoteală în curînd. Puterea aliatului său incomod crescuse în mod considerabil și Abry nu putea continua să creadă că, în ciuda eforturilor sale susținute, nu va ajunge la nici un rezultat mulțumitor.

Iată de ce, după mai mult de doi ani de iluzii, administratorul principal al malului stîng hotărîse să dea satisfacţie protectorului său, omului de care se temea, şi să atace satul secret din perspectiva dorită de Mehy.

Abry se trezise devreme, sperînd să-şi ia micul dejun în linişte. Dar abia începuse să-şi savureze iaurtul matinal, că scorpia apăruse reproşîndu-i recolta insuficientă a ogoarelor. Înghiţise cu lăcomie cîteva prăjituri şi ieşise în grabă, îndreptîndu-se către satul artizanilor.

Cum de acceptau aceşti oameni să trăiască în asemenea condiţii? Nici grădini luxuriante, nici palmieri cu umbre odihnitoare, doar deşert şi coline aride, acolo unde soarele domnea ca stăpîn absolut. Şi mai era şi opera asta misterioasă pe care adepţii acestui loc o păstrau în cel mai mare secret încă de la fondarea ei. Abry nu le invidia existenţa austeră, atît de aproape şi, totodată, atît de departe de malurile Nilului şi de plăcerile oraşului.

Cînd litiera administratorului principal al malului stîng ajunse la primul fort, paznicul nubian de serviciu respectă strict consemnul şefului Sobek. Îl rugă pe Abry să-şi spună numele şi îl somă să aştepte pînă cînd superiorul său va fi anunţat de sosirea lui. Protestele lui Abry erau zadarnice.

Această atitudine îi confirma temerile: Sobek înăsprise cu totul măsurile de securitate şi desfiinţase favorurile. Abry îi studiase dosarul, de la primii paşi în serviciul de pază pînă la numirea lui în Locaşul Adevărului şi ajunsese la o concluzie îngrijorătoare: Sobek părea să fie un slujbaş cinstit, a cărui unică preocupare era munca sa. Nici urmă de corupţie într-o carieră ireproşabilă. Înaltul funcţionar nu avea deci nici un element potrivit pe care să-l ofere lui Mehy pentru a scăpa de acest nubian integru, a cărui eficacitate era un obstacol greu de ocolit. Cu toate acestea, Abry ieşea pe teren cu speranţa de a descoperi o hibă în munca paznicului.

Şeful Sobek îi ieşi lui Abry în întîmpinare.

– Aveţi vreo problemă?

– Funcţia mea îmi cere printre altele să mă asigur că totul se desfăşoară bine în sectorul lucrătorilor auxiliari.

– Hai să vedem!

Abry nu era autorizat să pătrundă în sat şi nu putea trece de forturi decît însoţit de şeful gărzii.

– Sînteţi mulţumit de postul pe care-l ocupaţi, Sobek?

– Sarcina e grea, dar tentantă. Dacă n-ar fi avut loc acea crimă inexplicabilă...

– N-aveţi încă nici o bănuială?

– Nici una.

– Anii au trecut, nimeni nu v-a reproşat nimic... Pînă la urmă, veţi uita.

– Niciodată. Cel care a fost ucis era unul dintre oamenii mei şi, într-o zi, voi afla ce s-a întîmplat.

– Şi dacă vinovatul era... vreun locuitor al satului?

– Nu este exclus, dar n-am prins nici un fir.

Abry se prefăcu interesat de munca lucrătorilor auxiliari şi vizită cîteva dintre modestele lor locuinţe, în afara satului. Apoi, Sobek îl invită să bea o bere rece.

– După cîte ştiu, nu sînteţi căsătorit...

– Nu, răspunse nubianul, şi nu am nici intenţia, nici posibilitatea s-o fac. Asigurarea unei perfecte securităţi a confreriei îmi răpeşte tot timpul.

– Dar, cu vremea, viaţa riscă să devină apăsătoare! prezise administratorul. Aici, aţi demonstrat cît de competent sînteţi. Nu v-aţi dori un alt post, mai bine plătit şi totodată mai puţin stresant?

– Nu eu sînt cel care hotărăşte, ci prim-ministrul.

– Cînd se va ivi o audienţă privată, i-aş putea vorbi în favoarea dumneavoastră. Ar trebui să înţeleagă faptul că, după calităţile pe care le aveţi, meritaţi mai mult decît această trudă epuizantă.

Sobek păru interesat. Abry venea, oare, să constate lipsurile?

– La ce fel de promovare aş putea spera? întrebă nubianul.

– Şeful securităţii fluviale în regiunea tebană, de exemplu. Aţi putea deveni adjunctul actualului titular. În curînd, el va ieşi la pensie şi îi veţi putea prelua funcţia.

– Ce-mi cereţi să fac în schimb?

– Nimic, pentru moment, dragul meu Sobek. Bineînţeles că această mică avansare va întări relaţia noastră de prietenie. Şi, între prieteni, ne vom da informaţii şi ne vom face servicii reciproc, nu-i aşa?

Nubianul dădu din cap.

Abry putea, în sfîrşit, să-i dea veşti excelente comandantului Mehy.

55.

Paneb cel Zelos trăia cu Turcoaza o pasiune mistuitoare. Aceasta îl iniția atît în cele mai subtile, cît și în cele mai sălbatice jocuri ale iubirii. La sfîrșitul zilei de muncă, atunci cînd soarele cobora către muntele din vest, tînărul colos se ducea la iubita sa spre a savura beția unei plăceri fără sfîrșit.

Lunile treceau, Paneb continua să dea strălucire fațadelor, dar nu mai desena decît schițe palide pe bucăți de calcar și își lăsase casa în părăsire. Petrecîndu-și toate nopțile la Turcoaza, nu-l vedea decît arareori pe prietenul său Nefer, care muncea în atelierul proiectelor sub îndrumarea maestrului Neb cel Desăvîrșit, conducătorul lucrării.

Frumusețea Turcoazei se schimba după anotimp, precum cea a cerului sau a Nilului. Deschisă ca o floare vara, fragedă toamna, sălbatică iarna, incitantă primăvara, îi deschidea lui Paneb căile fără sfîrșit ale dorinței.

În curînd, satul întreg va străluci de atîta alb. Ipsosarul își va duce la bun sfîrșit misiunea încredințată de șeful de echipă și va putea cere să fie, în sfîrșit, admis în echipa desenatorilor. În ziua aceea, plănuia să intre la Turcoaza și, pentru a sărbători evenimentul, să facă dragoste cu dezlănțuirea unui berbec. Dar o găsi îmbrăcată într-o rochie roșie, lungă, la care asortase coliere și brățări de malahit. Capul îi era împodobit cu o perucă de ceremonie și asta dădea un aer sever minunatului ei chip.

– Iau parte la un ritual împreună cu preotesele lui Hathor și trebuie să merg la templu, explică ea.

– Mă lași singur?

– Sper că vei trece peste această încercare, spuse ea zîmbind.

– De obicei, n-ai treabă la templu decît dimineața devreme și către seară...

– Odihnește-te, Paneb, pentru ca mîine seară să fii și mai înflăcărat.

Turcoaza ieși cu un mers atît de grațios, încît tînărul era tentat să se repeadă spre ea și s-o acopere cu sărutări. Dar se opri, impresionat de ținuta sa de preoteasă plină de demnitate.

– Turcoaza! Vrei să fii soția mea?

– Ți-am mai spus-o: nu mă voi mărita niciodată.

Plecase. Paneb se simțea singur, stupid și inutil. Copleșit, se îndreptă spre casă, tîrîndu-și pașii.

La cîțiva metri de intrare, simți niște arome, ca și cînd cineva răspîndise în aer parfumuri îmbătătoare.

Ușa era deschisă și o voce de femeie fredona o melodie suavă.

Paneb intră și o văzu pe plăpînda Uabet cea Pură stropind podeaua cu apă cu nitrat, după ce arsese în toate încăperile un praf compus din rășină uscată, căprișor, camfor, semințe de pepene galben și alune. Fumul se înălța dintr-un recipient metalic și avea menirea să omoare insectele.

– Ce cauți tu la mine?

Surprinsă, tînăra se opri.

– Ah, tu erai... Nu intra încă, o să murdărești totul!

În grabă, aduse un lighean de aramă plin cu apă, în care Paneb să-și spele mîinile și picioarele.

– Demonii nopții nu-ți vor mai putea face vreun rău, adăugă ea; am risipit în fiecare colț al fiecărei încăperi usturoi pisat, amestecat cu bere. Pentru a goni muștele, am uns pereții cu grăsime de grangur. Vrei să mai aștepți puțin? N-am terminat curățenia în dormitor.

Uabet cea Pură înșfăcă o mătură, ale cărei lungi fibre de palmier erau îndoite și legate între ele cu sculuri, și fugi să-și termine treaba.

Cu brațele atîrnînd, Paneb nu-și recunoștea casa. În primele două încăperi, mobilate pînă ieri doar cu o rogojină, se aflau acum taburete, scaune pliante, mici mese solid lucrate, înalte de cincizeci de centimetri, lungi de șaptezeci și late de patruzeci, lămpi cu picior, recipiente din pămînt ars, mai multe cufere cu capac plat sau bombat, coșuri, panere și saci. Tînăra fixase cam peste tot cuierașe din lemn, de care atîrnase lădițe.

Paneb descoperi un dormitor dereticat și parfumat, în care fuseseră instalate două paturi de bună calitate, unul lung de un metru nouăzeci și cinci, iar celălalt de un metru șaptezeci și cinci, amîndouă prevăzute cu împletituri solide pentru susținerea somierelor de trestie, pe care fuseseră întinse rogojini și cearșafuri noi. Uabet cea Pură lustruia podeaua cu o perie din tije de stuf, prinse între ele cu un inel.

– Vino să vezi bucătăria. Nu lipsește nimic. Urcioarele cu ulei și cu bere sînt în prima pivniță, iar conservele de carne, în a doua. Pentru materialul de toaletă, va trebui să-mi instalezi niște scînduri în baia cea mică și să cumperi una sau două oale mari. După aia, mai vedem... Dacă te-ai grăbi să-mi fabrici un mic dulap din lemn, în care să-mi pun oglinda, pieptenii, perucile și acele de păr, aș fi cea mai fericită dintre femei. Și apoi, să nu uităm toaletele... Le-am dezinfectat, dar partea din cărămidă care înconjoară scaunul de lemn e puțin prea joasă. Va trebui să-ți găsești timp s-o înalți și să verifici țevile de evacuare a apelor uzate.

Ca și cînd parcursese o distanță epuizantă, Paneb cel Zelos își lăsă toată greutatea pe un taburet solid, cu trei picioare.

– Dar ce faci tu aici...

– Vezi bine: fac puțină ordine.

– Toate mobilele astea..

– Asta e zestrea mea. Îmi aparțin și le folosesc cum vreau. Nu se mai putea totuși să-ți continui viața cu o singură rogojină, care mai e și ca vai de ea! Și am impresia că nu te hrănești cum trebuie... Nu vreau să te supăr, dar ai cam slăbit. Nu ți-o reproșez, din moment ce muncești mai mult decît oricare alt lucrător, înfrumusețînd toate casele din sat. Nimeni nu

te va felicita, dar locuitorii sînt mulțumiți și cei mai mulți te consideră un ipsosar de excepție. Dacă i-ai asculta, nu ți-ai mai schimba meseria.

Uabet cea Pură era un amestec ciudat de timiditate și siguranță. Vocea îi era gingașă, gesturile stîngace, dar făcea totul foarte bine. Din vorbele sale, Paneb înțelese că era prins într-o nouă capcană. Stăpînind tehnica ipsosului și sfidînd satul căruia îi demonstrase, desigur, forța și perseverența sa, nu-și neglijase oare idealul, și de data asta?

– Prinsă cu dereticatul, se văicări Uabet cea Pură, n-am putut pregăti decît un prînz frugal: pîine prăjită, pireu de fasole și pește uscat. Mîine, voi găti mai bine.

– Dar eu nu-ți cer nimic! exclamă Paneb.

– Știu, și ce dacă?

– Ascultă, Uabet, eu sînt îndrăgostit de Turcoaza și...

– Asta știe tot satul... E treaba voastră.

– Vreau să mă înțelegi. Nu sînt liber!

– Cum nu ești liber? Ea a spus întotdeauna că nu se va mărita, iar tu te iubești cu ea, fără să stați sub același acoperiș. Deci, ești liber.

– O să reușesc s-o fac să mă ia de bărbat.

– Te înșeli.

– Îți voi dovedi contrariul!

– Nu știi că Turcoaza i-a făcut un jurămînt zeiței Hathor? Consacrîndu-i gîndurile care-i însuflețesc inima, se va bucura pînă la moarte de frumusețea dăruită de zeiță, cu condiția să nu se mărite. O preoteasă a lui Hathor nu-și va călca niciodată jurămîntul.

Tînărul colos simțea cum se prăbușește. Uabet cea Pură nu se arăta triumfătoare.

– O iubești pe Turcoaza. Și tu îi placi ei. Așa că, atîta timp cît îi va face plăcere, totul va fi o joacă. Cu mine e altfel: te iubesc și îți ofer tot ce am. Trăind sub același acoperiș, vom deveni soț și soție, fără nici o altă formă de ceremonie. Trebuie să-ți mărturisesc faptul că familia mea ni se opune categoric,

refuzînd chiar organizarea unei mici petreceri pentru a celebra însoţirea noastră.

– N-ai dreptul să nu ţii seama de părerea alor tăi!

– Ba bine că nu! Mă căsătoresc cu bărbatul pe care îl aleg eu şi acest bărbat eşti tu.

– Îţi voi fi infidel, chiar de mîine.

– Plăcerea fizică nu mă prea interesează. În schimb, mi-ar plăcea să-ţi dăruiesc un fiu... Dar tu eşti cel care hotărăşte.

– Totuşi, n-o să te impui...

– Gîndeşte-te bine, Paneb. Îţi promit să fiu o bună gospodină, să-ţi fac zilele plăcute şi să nu te lipsesc de nici o libertate. Ai totul de cîştigat şi nimic de pierdut. Ce-ar fi să bem nişte bere tare pentru a pecetlui unirea noastră!

– Nu ne grăbim prea mult?

– Este cea mai bună soluţie pentru amîndoi. Oricare ţi-ar fi destinul, trebuie să locuieşti într-o casă curată şi bine întreţinută. Eu voi fi la dispoziţia ta şi tu nici măcar nu vei observa că exist.

Depăşit de situaţie, Paneb cel Zelos acceptă să bea, dar băutura nu-i limpezi gîndurile. În schimb, mîncă pe săturate şi trebui să admită că patul pregătit de Uabet cea Pură era mult mai confortabil decît vechea sa rogojină.

Căsătorit cu o femeie pe care n-o iubea şi îndrăgostit de alta, pe care niciodată n-o va putea lua de nevastă... Îl lua ameţeala. Dacă n-o izgoneşte imediat pe Uabet cea Pură din camera şi din casa sa, aceasta se va prezenta a doua zi ca soţie legitimă, şi asta cînd el nici măcar nu ştia dacă avea să rămînă într-o confrerie care îl ţinea la stadiul de ipsosar.

Sperînd că e victima unui coşmar, dar conştient de laşitatea momentului, Paneb adormi.

56.

Cînd Paneb se trezi, Uabet cea Pură plecase. Își strînsese cearșafurile și-și rulase rogojina. Ușurat, tînărul urcă pe terasă, acolo unde era plăcut să dormi în nopțile calde de vară.

Se simțea eliberat, bucurîndu-se cu lăcomie de razele răsăritului de soare. Uită să verifice deschiderea largă, amenajată spre nord și protejată de o polată de formă triunghiulară, servind drept aerisire. Se asigura astfel buna circulație a aerului în casă, căci unii pereți aveau mici goluri ușor de ascuns cînd soarele ardea din plin.

Se pare că ieșise bine din încurcătură. Uabet cea Pură înțelesese că această căsătorie era imposibilă, dar îi lăsase o casă admirabil curățată și utilată cu un frumos mobilier. Avea, oare, dreptul să-l păstreze? Nu, i-l va înapoia în întregime. Era zestrea ei, nu se putea folosi de ea.

Pe drum, răsunau glasuri limpezi de copii. De pe terasă, Paneb văzu vreo zece țînci prezentîndu-se la ușa sa cu delicate colivii din stuf proaspăt tăiat, ale căror ligaturi erau din măduvă de papirus. În interior, nuci mari de palmier.

Tînărul coborî să le deschidă.

– Ce-i cu voi?

– Îți oferim un cadou pentru căsătorie! spuse o fetiță vioaie, stîrnind o cascadă de rîsete.

– Căsătoria mea? Dar...

– E drăguță Uabet și tot satul știe că locuiți sub același acoperiș.

– Vă înşelaţi! A plecat azi-dimineaţă şi...

Uabet cea Pură apăru, purtînd pe cap un coş plin cu provizii. Radioasă, avea un mers suplu, în ciuda poverii pe care o purta.

– Te-ai şi trezit, dragul meu soţ? M-am dus să iau nişte legume şi nişte fructe proaspete. Ce copii drăgălaşi! Sînt de-a dreptul înduioşători.

Aproape leşinat, Paneb îşi aminti de ipsos şi de ultimele faţade care-l aşteptau.

Pentru a se duce la Teba, Abry, administratorul principal al malului stîng, luase bacul rezervat înalţilor funcţionari. La debarcader, un car era în permanenţă la dispoziţia sa şi avea să-l ducă pînă la vila somptuoasă în care se mutaseră comandantul Mehy şi soţia sa, Serketa.

Abry îşi spuse numele portarului şi acesta, printr-un servitor, îl anunţă pe stăpînul său. Între timp, majordomul îl invită pe oaspete să se spele pe mîini şi pe picioare cu apă parfumată. Doar aşa putea intra în sala de recepţie, răcoroasă, sub un plafon susţinut de două coloane de porfir şi ornat cu motive vegetale, albastre şi roşii.

Abry avusese timp să zărească bazinul cu lotuşi, grădina cu palmieri, sicomori, smochini, roşcovi şi salcîmi, pergola şi bazinul său, curtea cea mare ce ducea la silozuri şi la grajduri, în mijlocul căreia se afla o fîntînă.

Această vastă locuinţă luxoasă avea desigur vreo douăzeci de încăperi, fără a le pune la socoteală pe cele ale servitorilor.

Mehy reuşise în mod strălucit şi ascensiunea sa era încă departe de a se fi sfîrşit. În faţa atîtor bogăţii, lui Abry i se făcu frică; înţelese că omul care-l alesese drept aliat era un personaj de temut, care ţintea cît mai sus.

– Trezorierul principal vă primeşte în sala de masaj, anunţă majordomul.

Abry începu să respire mai bine. Cel puţin îl primea. Ar fi putut să-l dea afară. De data asta, va trebui să nu-l dezamăgească, ci, dimpotrivă, să-i dea dovada unei colaborări cinstite şi totale.

Condus de majordom, administratorul traversă o splendidă sală cu patru coloane, ale cărei ornamente erau consacrate pescuitului și vînătoarei în mlaștini. Apoi, a fost introdus în sala alifiilor: de-a lungul pereților, o banchetă din zidărie, acoperită cu rogojini multicolore de primă calitate; pe etajere, o cantitate impresionantă de sticluțe și de vase cu alifii, vase de fildeș, sticlă și alabastru, în formă de lotus, de papirus sau de ciorchini de struguri. Alte vase reprezentau înotătoare goale, împingînd înaintea lor un rățoi cu aripile deschise, al cărui corp servea drept recipient.

Mehy era întins pe burtă. Un masor îi frămînta spatele, în timp ce un manichiurist îi curăța unghiile cu o perie din „păr de curmal", așa cum erau numite firișoarele de la baza frunzelor.

– Luați loc, dragul meu Abry, și iertați-mă că vă primesc în această ținută, dar sînt ocupat pînă peste cap și n-aș fi vrut să amîn această întrevedere. Ce vești bune îmi aduceți?

– Vești excelente... dar confidențiale.

– Cu unghiile am terminat; iar masorul, fiți fără grijă, este surdomut.

Masorul își continuă treaba, în timp ce manichiuristul părăsea încăperea.

– A trecut multă vreme de cînd n-am mai avut ocazia să punem țara la cale, remarcă Mehy. Amîndoi am fost ocupați, fiecare cu munca lui. Ocupațiile noastre sînt diferite, dar, totodată, au puncte comune.

– Sînt de aceeași părere... Vă felicit pentru felul în care mînuiți finanțele iubitei noastre cetăți. Ce s-ar mai mîndri socrul dumneavoastră dacă ar ști!

– Acest compliment îmi merge drept la inimă, Abry, mă gîndesc adeseori la omul acesta și la sfîrșitul său prematur.

– Aveți o răspundere tot mai grea și mai complexă... Poate asta vă face să neglijați sau să uitați planurile pe care le făceam împreună.

– Ba deloc, răspunse Mehy cu o voce tăioasă.

– Deci ați rămas la ideea de a distruge Locașul Adevărului?

– Intențiile mele nu s-au schimbat și nici înțelegerea noastră. Dar nu sînt sigur că și tu ai respectat-o.

Tutuirea bruscă îl făcu pe Abry să tresară.

– Am făcut tot ce-am putut, credeți-mă, dar eforturile nu mi-au fost încununate de succes. Secretele acestei confrerii sînt mult mai bine păzite decît credeam. Și apoi, neîndemînarea mea ar fi putut declanșa furia prim-ministrului sau chiar a faraonului.

– Dacă există o părere care contează la Teba, aceea e a mea. Îți promisesem că-ți vei păstra postul și m-am ținut de cuvînt. Dar dacă tu întîrzii să-mi dai satisfacție, mi-aș putea schimba atitudinea și aș putea aduce la cunoștința înaltelor autorități ale statului că administratorul principal al malului stîng este incompetent.

Palid, Abry nu-și mai găsea cuvintele:

– Știți bine că nu este adevărat... Îmi fac munca așa cum trebuie, nimeni nu se plînge și eu...

– Am nevoie de aliați care să mă ajute cu adevărat. Dar parcă vorbeai de niște vești excelente!

Fîstîcindu-se în fața lui Mehy, Abry aproape uitase că, în sfîrșit, avea argumente convingătoare.

– E vorba de șeful Sobek... i-am studiat dosarul pe îndelete.

– Și ce-ai descoperit interesant?

– Din nefericire, nimic... Mărturisesc că am fost descurajat, căci acest paznic îmi părea incoruptibil. Atunci, mi-a venit o idee: m-am dus în sat, pretextînd că trebuie să controlez felul în care sînt instalați lucrătorii auxiliari. Scopul meu era însă doar unul: să-l cunosc mai bine pe Sobek.

– Excelent, dragul meu Abry! Rezultate?

– Este un slujbaș foarte conștiincios, care își face datoria cu o rigoare extremă.

– Asta știam. Ce-ai descoperit mai nou?

– Sobek afirmă că e mulțumit de soarta sa, dar asta numai în aparență. În realitate, începe să se sature de această muncă grea care-i răpește tot timpul și-l împiedică să-și întemeieze o familie.

Mehy se ridică și, cu un gest nervos, își expedie masorul.

– Ar putea deveni pasionant, dragă Abry, aprecie comandantul privindu-se într-o oglindă din aramă, al cărei mîner reprezenta o fată goală. Ai mers mai departe?

– Mult mai departe. I-am propus un post mai bine plătit, ca şef al protecţiei fluviale din Teba, fiind sigur că nu vă este greu să i-l obţineţi.

– Aşa este... Dar i-ai dat de înţeles că o asemenea generozitate trebuie răsplătită?

– Bineînţeles.

– Şi care i-a fost reacţia?

– Cred că e gata să ne ajute, să ne facă pe plac.

– Asta zic şi eu... veste excelentă!

Mehy puse jos oglinda şi-şi pieptănă părul negru de care era foarte mîndru. Constatînd satisfacţia puternicului său protector, Abry începu să se relaxeze.

– O să-i pregătesc numirea încetul cu încetul, hotărî Mehy. Cînd o voi obţine, îl vei întreba pe Sobek prin cine urmează să aflăm totul despre satul artizanilor şi despre măsurile de securitate luate pentru a-l proteja. Dar nu uita! Ţi-am mai dat o misiune!

– Fiţi sigur că n-am uitat! Dar nici un artizan n-a mai ieşit din sat pentru mai multă vreme.

Privirea lui Mehy deveni sălbatică:

– Mi-e tare greu s-o cred... Spune, mai degrabă, că n-ai organizat nici un sistem de supraveghere şi că artizanii au circulat liberi cît au vrut.

– Oamenii pe care i-am angajat n-au fost prea vigilenţi, trebuie s-o mărturisesc, dar asta e o sarcină foarte delicată!

– Răbdarea mea a ajuns la capăt, Abry. De acum încolo, cer fapte.

57.

De cînd Nefer fusese chemat de şeful de echipă pentru a pregăti noul sanctuar pentru *Ka*-ul lui Ramses cel Mare, Clara nu mai avea decît foarte rar momente de intimitate cu soţul ei. După iniţierea în secretele şantierului naval, Nefer cel Tăcut parcursese noi etape în ierarhia constructorilor, iar rigoarea sa era unanim apreciată.

Ceilalţi adepţi credeau că tînărul asimila tehnicile cu multă uşurinţă şi că, pentru a-şi dovedi măiestria crescîndă, nu făcea decît un mic efort; doar soţia sa ştia că lucrurile stăteau altfel şi că doar printr-o trudă îndîrjită ajungea să-şi dovedească priceperea. Era o trudă binefăcătoare, căci Nefer evolua într-o lume în perfectă armonie cu propria fiinţă. El se născuse pentru a trăi în satul artizanilor, zeii îl modelaseră astfel încît să se desăvîrşească în acest loc secret şi să-i rămînă slujitor.

În ciuda muncii grele şi a exigenţelor de fiecare zi, anii trecuseră cu lentoarea mierii ce se scurge. În timp ce Nefer se forma pe lîngă cioplitori şi sculptori, Clara primea învăţătura preoteselor lui Hathor şi pe cea a femeii înţelepte. Cele dintîi îi ofereau dimensiunea ritualului şi a simbolurilor, iar cea de a doua, pe cea a ştiinţelor tradiţionale şi perceperea forţelor invizibile.

Ca în fiecare dimineaţă, Clara privea de pe terasa locuinţei sale, contemplînd satul artizanilor, cuibărit în adîncul vîlcelei, în umbra unui pinten stîncos considerat ca loc de plecare al sfintei culmi. De-a lungul lui, fuseseră construite mici sanctuare

dedicate divinităţilor şi memoriei faraonilor defuncţi care protejaseră Locaşul Adevărului, şi anume Amenhotep I, Thutmosis al III-lea şi Sethi, tatăl lui Ramses. Linia sinuoasă a acestor sanctuare întîlnea partea de jos a falezei şi fiecare dintre navele lor se sprijinea de muntele de vest în care, noapte de noapte, avea loc misterul învierii, departe de privirile curioase ale oamenilor.

Clara nu regreta nici o clipă alegerea pe care o făcuse cînd părăsise existenţa banală pentru care fusese educată. Atît pentru ea, cît şi pentru Nefer, adevărata patrie era acum acest sat modest, care nu semăna cu vreun altul. Ea învăţase aici că fericirea unei comunităţi se baza pe purtarea ofrandelor la altare şi pe calitatea lor. Dînd în loc să iei, se stabileşte o solidaritate, care ajunge să învingă diferenţa de opinii, duşmăniile şi egoismul. Cele care asigurau prezenţa permanentă a ofrandei şi care luptau împotriva pornirii fireşti către lăcomie, erau preotesele.

Clarei îi plăcea dinamismul primelor momente ale zilei şi ţîşnirea luminii dincolo de muntele de miazănoapte; i se părea că viaţa prinde viaţă din ea însăşi, că, o dată cu zorii zilei, creaţia primeşte un nou avînt, purtător de minuni nesperate.

Deodată, o siluetă îi atrase atenţia. Cu superba sa coamă albă însufleţită de briză, femeia înţeleaptă abia înainta pe uliţa principală a satului. Mergea din ce în ce mai greu, dar nu folosea încă bastonul. Zărind-o, Clara coborî să-i deschidă uşa şi s-o aştepte în prag.

Femeia înţeleaptă i-o luase înainte. Cum de reuşise să parcurgă atît de repede această distanţă?

– Eşti gata, Clara?

– Mă duceam să iau florile de la poarta principală.

– Va face altcineva lucrul acesta. Tu vii cu mine.

Clara n-o întrebă nimic. Simţea că femeia înţeleaptă nu i-ar fi răspuns şi se mulţumi s-o însoţească în tăcere. Ghidul său părea că şi-a regăsit vigoarea de altădată pentru a trece prin sat şi a urma drumul care ducea la Valea Reginelor.

Femeia înţeleaptă se opri dinaintea a şapte grote scobite în stîncă şi dispuse în arc de cerc, cu faţa către nord.

– Aici domnesc Meresger, zeița liniștii, și Ptah, zeul constructorilor. Alege una dintre cele șapte grote, Clara; vei rămîne acolo, în meditație, pînă cînd va veni cineva să te ia.

Soția lui Nefer cel Tăcut pătrunse în prima grotă din stînga. Era un mic oratoriu, în care fusese înălțată o stelă dedicată lui Ptah, cel care armonizase universul cu Verbul. Clara se așeză în poziția scribului și începu să guste răcoarea și liniștea locului.

Pe la mijlocul dimineții, o preoteasă o conduse în a doua grotă, în care domnea zeița culmii de miazănoapte, sub înfățișarea unei cobre binefăcătoare. La prînz, în a treia grotă, Clara bău lapte în fața unui basorelief ce reprezenta alăptarea faraonului de către zeița-mamă. În a patra grotă, veneră puterea creatoare a lui Hathor, zeița stelelor, iar în a cincea, *Ba*-ul său, capacitatea sa de sublimare, prin care gîndurile și credincioșii erau conduși în cer. Seara se lăsase cînd Clara descoperi, în cea de a șasea grotă, o reprezentare a faraonului oferind flori lui Hathor; la lumina unei torțe îi zări, în a șaptea grotă, pe regele Amenhotep I și pe mama sa Ahmes-Nefertari întîmpinînd o adeptă. Avea pielea neagră, pentru a simboliza renașterea dincolo de moarte. Picturile erau atît de expresive, încît dădeau viață binefecătorilor Locașului Adevărului.

Sub lumina argintie a soarelui nopții, Clara a fost invitată să iasă pe esplanada presărată cu flori de lotus. Aici, o preoteasă îi oferi pîine și vin.

Ca și cînd ar fi țîșnit din stîncă, femeia înțeleaptă îi ieși înainte:

– Clara, te afli între cei doi lei, între ieri și mîine, între Occident și Orient. Pînă acum, ai primit învățătura mea; a sosit clipa să-ți urmezi propriul drum, să comunici cu ființele de lumină din lumea invizibilă și să renaști în adevărata ta natură. Îți dorești acest lucru?

– Dacă aceasta e calea cea dreaptă pentru a servi locului, așa să fie.

– Bea acest vin și mănîncă această pîine, gîndindu-te că fiecare dintre gesturile tale, chiar și cel mai modest, trebuie să fie conștient. Altfel, existența ta n-ar fi decît un joc de umbre.

Osiris a fost ucis de forțele întunericului, dar știința lui Isis l-a înviat. Sîngele său a devenit vinul, corpul său, pîinea. Ființa omenească nu e Zeu, dar poate lua parte la divin, cu condiția să treacă de ușile misterului. Dacă ai curaj, urmează-mă!

Clara nu ezită.

Femeia înțeleaptă urcă o potecă atît de abruptă, încît ucenica sa simți că-i este greu s-o urmeze. Deodată, noaptea deveni atît de întunecată, încît s-ar fi putut crede că luna refuza să strălucească. Dar un ciudat halo de lumină aureola părul femeii înțelepte și-i permitea Clarei să n-o piardă din ochi.

Urcușul i se păru fără sfîrșit și tot mai greu, dar nu renunță. Femeia înțeleaptă mergea pe marginea prăpastiei, fără să se întoarcă măcar o dată. În cele din urmă, se opri pe vîrful unei creste, iar Clara o ajunse din urmă.

– Satul doarme, visele traversează trupurile, iar divinitățile continuă să creeze, fără a se descurajara și fără a obosi. Trebuie să le pătrunzi opera, pe a lor, și nu pe a oamenilor, pe care timpul o va distruge. Ascultă, Clara... Ascultă cuvintele muntelui sacru.

Liniștea era deplină. Nici un șacal nu se tînguia, nici o pasăre de noapte nu lăsa să-i scape vreun țipăt, ca și cînd întreaga natură ar fi încheiat un pact. Pentru prima oară, Clara văzu cerul. Nu cerul aparent cu constelațiile sale, ci forma sa secretă, cea a unei femei imense, formînd o boltă, în interiorul căreia sclipeau stelele, porțile luminii. Mîinile și picioarele lui Nut, zeița cerului boltit, atingeau marginile universului. Tot ce învățase Clara de la primirea sa în sat căpătă o nouă dimensiune, în armonie cu acest cosmos feminin, în care viața renăștea fără încetare din ea însăși.

– Vino în întîmpinarea aliaților tăi, spuse femeia înțeleaptă.

Atunci, Clara părăsi promontoriul pentru a coborî într-o vîlcea foarte strîmtă, întinsă pînă la faleze. Se așeză pe o piatră rotundă, modelată de vînturi și de furtuni. Era mai puțin întuneric și luna părea că-și concentrează lumina asupra acestui loc pustiu. Datorită ei, Clara îi văzu.

Șerpi.

Zeci de şerpi mari şi diferit coloraţi.

Unul, roşu cu burta albă, un altul, roşu cu ochii galbeni, unul, alb cu coada groasă, un altul, alb pe spate şi presărat cu pete roşii, unul, negru, cu burta de culoare deschisă, o viperă şuierătoare, o alta ce părea să aibă pe cap desenul unei tije de lotus, una cu corn şi nişte cobre, gata de atac.

Moartă de frică, Clara rămase ţintuită pe loc. Dacă femeia înţeleaptă o adusese aici, n-o făcuse cu gînduri rele.

Tînăra privea fix reptilele, una după alta, în timp ce dansau în jurul ei un fel de horă. În ochii lor mici şi atenţi, Clara nu văzu nici urmă de duşmănie.

Coama femeii înţelepte strălucea în noapte. Cînd îşi întinse braţele către pămînt, într-un gest de liniştire, reptilele se strecurară sub piatra cea rotundă.

– Nu vei avea niciodată aliaţi mai buni, îi spuse ea Clarei. Nu mint, nu înşală şi poartă în ei veninul care îţi va folosi la prepararea celor mai bune leacuri. Împreună cu mine, în munte, vei învăţa să le vorbeşti şi să-i chemi, la nevoie. Şerpii sînt fiii zeului Pămînt, cunosc energiile care-l străbat, căci erau de faţă cînd l-au creat zeii primordiali. Ei te vor face să înţelegi că teama e o etapă necesară şi că un rău se poate transforma în bine. Accepţi darul şerpilor?

Clara luă bastonul pe care i-l întindea femeia înţeleaptă. Acesta se transformă într-un şarpe lung şi auriu, a cărui gură părea să zîmbească, dar tînăra nu-l lăsă din mînă.

58.

Taverna deschisă în apropierea tîrgului principal al Tebei era mereu deschisă negustorilor egipteni şi străini, veniţi să se răcorească şi să mai schimbe o vorbă. Atmosfera era veselă şi se discuta despre negoţ şi cîştiguri. Rotofei şi bărbos, Dakter trecea drept negustor sirian în căutare de afaceri avantajoase. Aici, nu exista nici un risc să întîlnească vreun savant de la laboratorul central sau vreun înalt demnitar; iată de ce fixase în această tavernă întîlnirea sa cu unul dintre lucrătorii auxiliari ai locului secret, un spălător de rufe.

Bărbatul cu umeri rotunzi se aşeză în faţa lui Dakter. Era destul vacarm şi nimeni nu-i putea auzi.

– Am comandat cea mai bună bere, spuse savantul.

– Mi-aţi adus praful de spălat?

– Ai un sac întreg pe spinarea măgarului care aşteaptă afară. I-am îmbunătăţit calitatea şi spală mult mai bine.

– Mă bucur, aprecie spălătorul. Dacă aţi şti cît de grea îmi este munca... Cel mai greu îmi este să spăl lenjeria pătată de sîngele femeilor. Sînt foarte pretenţioase şi mi le refuză dacă nu sînt de un alb strălucitor! Se vede că nu le spală niciodată. Datorită produsului pe care mi-l daţi, cîştig timp şi mă pot ocupa de grădina mea de legume.

– Asta e micul nostru secret...

– Mai ales superiorii mei nu trebuie să afle! E bine să creadă în continuare că muncesc la fel ca tovarăşii mei, dar că sînt cel mai bun.

– S-a făcut, dar va trebui să-mi faci un mic serviciu.

– Ce anume? întrebă spălătorul, îngrijorat. Eu sînt un om sărac şi nu vă pot da sume prea mari!

– N-am nevoie decît de unele informaţii.

Spălătorul plecă privirea:

– Să vedem ce anume... Eu nu ştiu mare lucru...

– Ai intrat vreodată în sat?

– Nu am dreptul s-o fac.

– Dar alţi lucrători auxiliari au reuşit vreodată să intre?

– Nu, paznicii sînt de neînduplecat. Şeful Sobek a luat nişte măsuri de securitate atît de stricte, încît nici un om din exterior n-ar risca să intre pe furiş. Oamenii din sat se cunosc cu toţii între ei, aşa că un intrus ar fi reperat cît ai zice peşte, expulzat şi condamnat.

– Curiozitatea nu e, oare, mai tare decît ei?

– Cu siguranţă, nu! Fiecare cu locul lui. Noi, lucrătorii, ne mulţumim cu ale noastre.

– După lenjeria spălată de tine şi de colegii tăi, v-aţi putea da seama de numărul de săteni şi de proporţia dintre bărbaţi şi femei?

Spălătorul îl fixă pe Dakter:

– Se poate... Dar ni se recomandă să ne ţinem gura.

– Ce-ai vrea în schimb?

– Trei saci cu praf de spălat. Gratis.

– E foarte mult.

– Informaţia pe care o doriţi e confidenţială... Riscul e foarte mare. Dacă s-ar afla că am vorbit, mi-aş pierde locul de muncă. Dacă ne gîndim bine, asta ar valora mai degrabă patru saci.

– Nu voi merge mai departe.

– Atunci, asta ne rămîne înţelegerea.

Bărbaţii bătură palma, ca nişte negustori cinstiţi.

– După cîte cred, artizanii sînt cam treizeci la număr şi, ţinînd seama de faptul că sînt cîţiva celibatari, femeile ar putea fi între douăzeci şi douăzeci şi cinci.

– Sînt mulţi copii?

– După cîte se vorbeşte, media este de doi copii la fiecare familie, dar unele preotese ale lui Hathor nu doresc copii.

„O comunitate mititică, gîndi Dakter, care nu poate fi greu de distrus."

Refacerea faţadelor luase sfîrşit şi albul lor strălucea în razele soarelui. Mîndru de munca sa, Paneb cel Zelos era de acum un maestru al ipsosului, simţind în acelaşi timp că-l cuprinde plictiseala. Făcea tot timpul aceleaşi gesturi, fără pasiune şi fără să pună suflet, căci tot ce avusese de învăţat învăţase.

Tînărul colos se obişnuise cu prezenţa lui Uabet cea Pură, care făcea menajul şi gătea minunat, fără să-i reproşeze orele de amor petrecute alături de Turcoaza. Soţia oficială a lui Paneb era întruchiparea discreţiei, ştiind să nu-l supere pe bărbatul ei. Cînd vorbea cu celelalte femei, nu-i aducea nici o critică, dorindu-le tuturor o fericire ca a sa.

A doua zi, Paneb urma să-i înfrunte pe desenatori şi chiar pe şeful de echipă, dacă va fi nevoie. Considerîndu-se învingător în proba care-i fusese impusă, îşi va manifesta pretenţiile şi nu va accepta nici o vorbă în plus. Va lua un prînz pe cinste şi asta îi va întări puterea de convingere.

Dar iată că-l aştepta o nouă surpriză: purtînd o rochie albă, cu gîtul împodobit de un colier de cornalină şi fruntea prinsă într-un bandou cu flori, Uabet cea Pură nu mai semăna cu modesta menajeră pe care o ştia.

– Intră încet, îi spuse ea.

Iritat, Paneb împinse uşa casei, descoperindu-i pe Clara şi pe Nefer în meditaţie dinaintea a două busturi de calcar instalate într-o nişă scobită în peretele primei încăperi. Unul îl evoca pe zeul Ptah, al doilea, pe zeiţa Hathor. Tăiate orizontal, fără braţe, purtînd pe piept un colier bogat, busturile strămoşilor aveau o privire gravă şi profundă.

Clara aprinse bucăţelele de tămîie deasupra unei cădelniţe, pe care i-o întinse lui Paneb.

– Onorează-i pe strămoşi folosind focul, îi ceru ea. Datorită prezenţei lor în fiecare dintre locuinţele noastre, zeii se pot manifesta. Tu vei trăi cu puterea lor, nu şi dependent de ei. Se manifestă în o mie şi unul de feluri, ne pot orbi sau ne pot face să vedem mai bine. Fie ca flacăra pe care o porţi în tine să nu distrugă nimic.

În timp ce Paneb îi tămîia pe strămoşi, Clara vărsă puţină apă pe florile şi fructele aşezate pe altar.

– Era timpul să sfinţim această locuinţă, observă Nefer. Vino în cea de a doua încăpere, ţi-am adus un cadou.

Tăcutul încastrase în perete o stelă dreptunghiulară din calcar, cu partea superioară arcuită. Înaltă de vreo treizeci de centimetri, reprezenta un strămoş numit „spirit folositor şi luminos al lui Ra". Dincolo de moarte, naviga în veci de veci în barca soarelui, identificîndu-se cu astrul şi strălucind pentru locuitorii satului.

– Tu ai sculptat stela asta? întrebă Paneb.

– Îţi place?

– E o adevărată minune! Strămoşul ţine semnul vieţii în mîna dreaptă, nu-i aşa?

– Dacă ştim să-i auzim vocea, ne transmite acest semn. Să asculţi e tot ce poate fi mai bun în lume, spunea înţeleptul Ptah-hotep, şi inima e cea care ne dă această posibilitate. Dacă-i urmăm sfatul, va face din noi fiinţe drepte. Şi dacă nu ne separăm inima de limbă, vom ieşi cu bine din toate încercările.

– Şi din încercările mele?

– Datorită inimii, există cunoaştere şi datorită ei vedem lumina strămoşilor şi simţim parfumul de lotus pe care-l respiră: iată ce m-a învăţat şeful nostru de echipă. Această stelă este unul dintre multiplele puncte de contact între sat şi lumea de dincolo, între zei şi muritori. Chipul unui strămoş este raza de soare care ne luminează ziua în mijlocul celor mai mari greutăţi.

– Şi mai trebuie ca inima să asculte de noi şi să nu ne fie ostilă, obiectă Paneb, impresionat de caracterul solemn al cuvintelor lui Nefer. A mea e mai degrabă sprinţară şi nu sînt sigur că aş putea s-o stăpînesc.

– Ce-ar fi să mîncăm? propuse soția sa.

Cei patru împărțiră cina pregătită de Uabet cea Pură, bucuroasă să-i primească pe prietenii soțului ei. Se distrară, evocînd defectele sătenilor, fără să le uite pe ale lor. La sfîrșitul mesei, Clara așeză lămpi în cele patru colțuri ale camerei, pentru ca nici un demon să nu tulbure somnul soților.

Sfințirea casei luase sfîrșit.

Oaspeții îi mulțumiră lui Uabet cea Pură pentru primirea pe care le-o făcuse, dar, în momentul despărțirii, Nefer observă că Paneb părea nemulțumit.

– N-am intenția să-mi petrec existența ascultînd, mărturisi el. Vreau să desenez și va trebui să fiu ascultat!

– Nu uita că spatele, chiar dacă te apleci, nu ți se va frînge, îi răspunse Nefer.

59.

În toiul nopții, femeia înțeleaptă îi trezi pe Clara și pe Nefer.

– Soția scribului Ramose se simte foarte rău, anunță ea. Nu mai am nici o speranță, dar i-am putea alina suferința.

Clara se îmbrăcă în grabă.

– Vino cu noi, Nefer, îi ceru femeia înțeleaptă, frîntă de oboseală. Ramose vrea să-ți vorbească.

– Cei trei porniră în liniște și ajunseră în curînd la cea mai frumoasă casă din sat, al cărei interior era luminat de lămpi cu ulei. Femeia înțeleaptă și Clara se duseră în dormitor, iar scribul Ramose îl rugă pe Nefer să ia loc în fața lui.

– Soția mea va muri, spuse el cu o voce tristă și senină, totodată. Ne-am petrecut împreună întreaga viață și am cunoscut fericirea aici, în acest sat. N-o voi lăsa să facă singură această călătorie, așa că nu-i voi supraviețui multă vreme. Bătrînețea e urîtă, Nefer; inima cade într-o toropeală, buzele abia se mai mișcă, ochii se închid, urechile se astupă, iar membrele își pierd vigoarea. Memoria îți joacă feste, oasele te dor și abia mai poți respira. Că stai în picioare, așezat sau culcat, ești mereu pradă suferinței, iar minunile vieții nu te mai atrag. Totuși, pînă astăzi, fiecare răsărit de soare îmi aducea bucurie, căci vedeam trăirea prin tot ce e sfînt în acest loc. Dar fără soția mea, nu voi mai avea putere nici măcar să vă privesc plecînd la muncă, pe tine și pe frații tăi de suflet. E rău pentru un bărbat să se țină departe de moarte, de acel culoar îngust către tribunalul lui Osiris, zeul care ne alege după cum ne-a fost inima.

Cît ești încă tînăr, ingrijește-te să ai un loc de veci în necropola satului, căci locașul morții este, de fapt, cuibul vieții. Îmi mai rămăsese de înfăptuit, împreună cu Neb, o operă la care doream amîndoi să ne fii colaborator: renovarea edificiului dedicat *Ka*-ului regal. Aș dori ca Ramses cel Mare să-l vadă terminat înainte de a-și afla odihna în Valea Regilor, alături de cei dinaintea lui... Trebuie să-mi promiți că o vei face muncind, la nevoie, zi și noapte.

– Vă promit! Așa voi face.

– Știi, Nefer, adevărata fericire ne este dată de cinste și de dragostea lui Maat, zeița iubită de Zeu și de faraon, ea, perfecțiunea actului creator. Maat e măreață, eternă și mereu de folos: nu s-a schimbat de cînd există și, atunci cînd totul va dispărea, doar ea va rămîne. De aceea, principala datorie a faraonului este s-o cinstească pe Maat, păstrătoarea ordinii și a dreptății. Respect-o pe Maat și ea ți se va dezvălui, ea care e hrana cu gust de miere a zeilor. Lumina divină trăiește prin Maat. Datorită ei, tu poți deosebi răul de bine. Împletește-ți drum în viață din lumina acestui loc, Nefer, și nu uita de zîmbetul lui Maat.

Întristate, femeia înțeleaptă și Clara ieșiră din dormitorul soției scribului lui Maat.

– Nu mai suferă, spuse femeia înțeleaptă. Dar dorește să-și vadă soțul.

Paneb cel Zelos se îndrepta cu pași apăsați către locuința pictorului Ched. El era șeful desenatorilor și tot el trebuia convins să-i deschidă drumul către această meserie. De la intrarea în confrerie, tînărul colos acceptase să treacă prin încercări aspre, dovedindu-se a fi la înălțimea sarcinilor încredințate. Anii trecuseră, dar el nu progresase în arta pe care o dorea din suflet. Pasiunea îi rămăsese aceeași; instruirea lui nu mai suporta amînare.

Deodată, se opri.

Ceva nu era în regulă. De obicei, o dată cu primele raze de soare, satul se anima, rezervoarele cu apă se umpleau, oamenii

își luau micul dejun pe terasă... Dar iată că, de data asta, viața se oprise. Nici un zgomot, nici un scîncet de copil, nimeni pe ulița principală.

Paneb alergă pînă la Nefer, dar cei doi soți nu erau acasă. Toate locuințele erau goale.

Zelosul ieși din sat pe poarta din vest și-i zări pe săteni, adunați lîngă unul dintre mormintele necropolei.

– Iată-te, în sfîrșit! șopti Uabet cea Pură.

– M-am sculat mai tîrziu decît de obicei, ce e așa de grav!

– Taci odată, sîntem în doliu!

– Cine a murit?

– Scribul lui Maat, Ramose, și soția lui. Au fost găsiți unul lîngă altul, liniștiți, mînă în mînă.

De funeralii urma să se ocupe Kenhir, succesorul și fiul adoptiv al lui Ramose. De îndată ce aflase trista veste, scribul Mormîntului îi chemase, printr-un artizan, pe specialiștii în mumificări, pentru a da celor doi defuncți trupuri demne de Osiris.

În semn de omagiu față de Ramose și de soția sa, față de cei care fuseseră iubiți de toată lumea, satul intra în doliu mare. Timp de o lună, bărbații nu se vor mai bărbieri, iar femeile nu se vor mai coafa. În fiecare zi, atît în templu, cît și în fiecare casă, strămoșii vor fi implorați să-i primească pe cei dispăruți în paradisul ceresc în care circula barca de lumină și în care masa de sărbătoare era eternă.

Artizanii încetară orice altă muncă pentru a face mobilierul funerar, iar pictorul Ched Salvatorul termină papirusul „Cărții ieșirii la lumină". Acesta urma să fie depus pe mumii, pentru ca morții să poată trece de paznicii ușilor din lumea cealaltă și să poată pronunța formulele de cunoaștere, absolut necesare învierii.

Sub conducerea dulgherului Didia, un om înalt, cu gesturi încete, Paneb se ocupă de finisarea celor două paturi funerare. Dădu ultima formă picioarelor din lemn, legate prin tiranți solizi, și tăbliei de la picioarele patului, în timp ce Didia cioplea în lemn de salcîm suporturi pentru capetele celor două mumii.

– Păreți cu toții deprimați, observă Paneb. Ramose era un personaj atît de important?

– Faraonul îi dăduse titlul de „scrib al lui Maat“; poate că nici un alt scrib al Mormîntului n-ar avea dreptul să-l poarte.

– N-aveți încredere în Kenhir cel Ursuz?

– Kenhir e Kenhir, și e deja mult.

– Răspunsul tău nu mă lămurește!

– Străduiește-te să muncești cît poți de bine, băiete! Și poate că, într-o zi, vei primi lumina.

În ziua înmormîntării, artizanii și soțiile lor deveniră preoți și preotese, făcînd tot ce se cuvenea, fără ajutor din afară. Kenhir și cei doi șefi de echipă psalmodiară formulele rituale în fața celor două mumii, cărora le lăsaseră libere gura, urechile și ochii.

Apoi, artizanii depuseră trupurile în sarcofage din lemn, ornate cu figuri ale divinităților protectoare și cu simboluri, ca, de exemplu, cheia vieții, nodul magic al lui Isis sau stîlpul „stabilitate“, încarnîndu-l pe Osiris înviat.

Procesiunea porni încet; purtători și purtătoare de ofrande pentru locul de veci: trestii, palete de scrib, unelte de constructor, veșminte de ritual, paturi, scaune, taburete, casete cu bijuterii și alifii, mese de ofrandă și mici figurine din lemn, care vor continua să deplaseze materialul de construcție în lumea cealaltă, la chemarea celui înviat.

Viscerele defunctului fuseseră introduse în patru vase cu efigia fiilor lui Horus: un om care proteja ficatul, un șoim avînd în grijă intestinele, un babuin, plămînii, și un șacal, stomacul. Dincolo de moarte, totul va fi reconstituit într-un corp de lumină, căruia nu-i va lipsi nici un element.

Clara îl simți pe Nefer tremurînd de emoție lîngă ea.

– De ce te temi? îl întrebă ea.

– De ce ultimele cuvinte ale lui Ramose mi-au fost adresate mie, și nu fiului său adoptiv, Kenhir, sau șefului de echipă?

– Ramose era întruchiparea bunătății, dar el îndeplinea funcția de scrib al lui Maat și nu făcea nimic la voia întîmplării.

Știa care va fi ora morții sale și te-a ales pe tine și pe nimeni altul pentru a se elibera de ultimul său mesaj.

– N-am înțeles hotărîrea sa.

– Nu ți-a dat o sarcină precisă?

– I-am vorbit deja lui Neb cel Desăvîrșit.

– Și el ce-a spus?

– Cum va lua sfîrșit doliul, mă voi pune pe treabă, zi și noapte.

Din noaptea petrecută în munte alături de femeia înțeleaptă, privirea Clarei reușea să descifreze frînturi de viitor. Pentru ea, comportamentul scribului Ramose n-avea nimic obscur.

Funeraliile se încheiau. Deși fiecare era convins că tribunalul lui Osiris îi va recunoaște pe scribul lui Maat și pe soția sa ca niște drepți, tristețea era apăsătoare. Să nu le mai poată vorbi, să nu le mai poată cere sfatul, să nu mai aibă înțelepciunea lor drept călăuză, toate li se păreau greu de suportat.

Doar Paneb cel Zelos nu avea habar. Perioada de doliu i se păruse interminabilă, cu atît mai mult cu cît chiar Turcoaza refuzase să facă dragoste cu el. El considera că morții erau morți și nu aveau să se mai întoarcă din împărăția lui Osiris; viața mergea înainte și văicărelile nu rezolvau nimic.

Paneb îl bătu pe umăr pe Nefer:

– După asta, mai e vreo ceremonie?

– În fiecare zi, un preot și o preoteasă își vor aduce onorurile *Ka*-ului celor morți.

– Vasăzică, mîine, viața își va relua cursul normal?

– Într-un fel...

– Ești de acord că am revendicări legitime de formulat?

– Ce fel de revendicări?

– Să învăț, în sfîrșit, secretele desenului!

– Pentru moment, te angajez.

– Dar eu nu sînt cioplitor în piatră.

– Trebuie să termin cît mai repede o lucrare importantă și am nevoie de cît mai multă energie.

60.

A doua zi după moartea lui Ramose, Kenhir își spălase părul de trei ori, aceasta fiind cea mai mare plăcere a lui. Soția scribului murise și ea, așa că el moștenea toate bunurile și, mai ales, fabuloasa bibliotecă cuprinzînd opere de mari autori, cum ar fi Imhotep, arhitectul piramidei cu trepte din Saqqarah, înțeleptul Hordedef din timpul marilor piramide, prim-ministrul Ptahhotep cu învățămintele sale celebre, profetul Neferti sau eruditul Khety, cel care scrisese o „satiră a meseriilor" pentru a lăuda avantajele unui scrib.

Intrînd în posesia frumoasei locuințe a lui Ramose, Kenhir simți că îmbătrînește brusc. El, care trecuse de cincizeci de ani fără a-și pierde din vigoare, simțea deodată apăsarea singurătății. Desigur, Ramose îi încredințase numeroase responsabilități, printre care funcția de scrib al Mormîntului; dar Kenhir își consulta în mod frecvent predecesorul și, cu toate că-l compătimea pe Ramose pentru bunătatea sa excesivă și prea marea sa înțelegere față de slăbiciunile omenești, profita din plin de sfaturile sale. De acum încolo, rămînea singurul administrator al satului, iar discuțiile cu cei doi șefi de echipă, care nu-l aprobau întotdeauna, promiteau să fie dure.

De menaj și de gătit se va ocupa Niut cea Viguroasă, o tînără de cincisprezece ani. Kenhir spera s-o plătească prost, dar ea ceruse un salariu convenabil, și asta, cu o forță de caracter atît de mare, încît scribul Mormîntului a trebuit să cedeze. La început, se gîndise s-o dea afară pe această mică scorpie, dar ea se achita atît de bine

de sarcinile primite, neuitînd să scuture de praf numeroasele papirusuri, încît, în cele din urmă, s-a hotărît s-o păstreze.

Kenhir își făcea tot felul de planuri. Mai întîi, să-și asigure autoritatea făcîndu-i pe cei doi șefi de echipă să accepte că el era, și numai el, scribul Mormîntului și că nici o hotărîre nu putea fi luată fără acordul său; apoi, să nu le mai permită artizanilor unele greșeli nedemne de Locașul Adevărului. Răspunzînd în fața vizirului de calitatea muncii confreriei, Kenhir ținea zilnic un Jurnal al Mormîntului, în care nota, cu scrisul său urît și aproape necitet, activitățile fiecăruia, motivarea absențelor, natura și cantitatea materialelor și a uneltelor livrate în sat. Doar el știa cu adevărat tot ce se petrecea în acest loc și hotărîse să nu fie la fel de tolerant precum Ramose în privința micilor infractori. Pentru el, disciplina nu era o vorbă în vînt.

Kenhir știa ce gîndesc despre el cei mai mulți dintre artizani; îl considerau vanitos, egoist, tăios și prea plin de el, dar nimeni nu-i contesta competența.

Mulți nu știau că era în stare să-și aducă critici lui însuși recunoscîndu-și greșelile, cu condiția să fie singurul care își face reproșuri.

Kenhir îi primi pe cei doi șefi de echipă în sala de recepție a noii sale locuințe. Simțindu-le stîngăcia, Kenhir tăie îndată în carne vie.

– Casa asta era a lui Ramose, predecesorul meu. Acum, cu voia confreriei, ea îmi aparține. Deci aici vor avea loc discuțiile și ședințele noastre de lucru. Venerația față de memoria scribului lui Maat nu trebuie să ne împiedice să muncim mai departe la lucrările din Locașul Adevărului.

Cei doi șefi de echipă erau de acord.

– Așa cum se cuvine, prima mea hotărîre este aceea de a mi se construi propriul loc de veci, în partea de sud a necropolei. Să fie mare și nespus de frumos, pentru a corespunde funcției pe care am moștenit-o.

– De acest proiect se va ocupa echipa din stînga, spuse Neb cel Desăvîrșit. Cioplitorii mei în piatră sînt prinși în construirea sanctuarului *Ka*-ului regelui Ramses.

– De acord, mormăi Kenhir, dar voi fi nemilos cu leneşii. Să fii admis în satul ăsta implică numai îndatoriri, şi nici o favoare. Ce sarcină i s-a dat lui Paneb cel Zelos după terminarea faţadelor caselor noastre?

– Nefer cel Tăcut l-a angajat ca ajutor.

– Paneb nu mai vrea să devină desenator?

– Se supune necesităţilor momentului.

– Excelent! De-ar putea continua pe calea asta...

După ce a fost primit de prim-ministru, căruia îi spusese că dispariţia lui Ramose nu avea să schimbe nimic în mersul vieţii din satul secret, Kenhir primi calde felicitări din partea lui Abry, administratorul principal al malului stîng, care îl invită la masă. Se instalară la umbră, sub o boltă de viţă-de-vie, iar servitorii le aduseră vin roşu din deltă, salată cu ulei de măsline şi prepeliţe umplute.

– Regretăm cu toţii dispariţia dragului nostru Ramose, declară Abry.

– Cu trei morminte în necropola satului, îi aminti Kenhir, memoria nu-i va fi uitată.

– Dar trebuie să privim spre viitor... Şi viitorul sînteţi dumneavoastră! Aţi trăit prea mulţi ani în umbra lui Ramose, fără a vă putea exprima din plin personalitatea. Deşi decesul său v-a întristat profund, trebuie să admitem că vă deschide largi perspective.

Kenhir se opri din înfulecat:

– Care anume?

– Nu mă îndoiesc nici o clipă de reuşita deplină ce vă aşteaptă, cu atît mai mult cu cît vă bucuraţi de sprijinul autorităţilor. Dar bănuiesc că viaţa în acest sat închis nu e întotdeauna plăcută...

– Asta puteţi s-o mai spuneţi o dată!

Abry îşi ascundea cu greu uimirea. Din partea scribului Mormîntului se aştepta la negarea vehementă a acestui adevăr şi la proteste pline de indignare.

– Nu i-aş dori nimănui postul meu, continuă Kenhir. Nici un alt scrib nu munceşte ca mine, şi asta pentru nişte amărîte de avantaje.

Administratorul era încîntat. Ramose incoruptibilul n-ar fi rostit niciodată asemenea cuvinte! Privindu-i trupul rotofei, aspectul păstos şi ochii vicleni, înţelegeai că acest Kenhir era, fără îndoială, un arivist care va putea accepta unele propuneri.

– Cred că vă este interzis să vorbiţi despre munca pe care o prestaţi...

– Este un secret, într-adevăr, dar vă asigur ca nu prezintă un interes prea mare! Dacă există tineri scribi ambiţioşi pe care îi cunoaşteţi, sfătuiţi-i să ocolească acest loc tainic.

– Atunci, de ce aţi acceptat această funcţie?

– O nefericită înlănţuire de împrejurări, răspunse Kenhir. Am urmat studii îndelungi şi grele, sperînd că voi ajunge departe, poate chiar la gestionarea unei părţi din domeniul Karnak. Cînd l-am întîlnit pe Ramose, am fost sedus de inteligenţa şi de ştiinţa sa, pe care mi le-a transmis cu generozitate; neputînd avea copii, el şi soţia lui m-au adoptat, cu condiţia să-mi asum funcţia de scrib al Mormîntului. La început, am fost fericit şi flatat; dar mai apoi, am lăsat-o mai moale. Şi cînd te gîndeşti că postul ăsta este unul dintre cele mai invidiate din Egipt!

– Dacă vă pot fi de folos...

– Va trebui să-mi rezolv singur problemele, fără s-o spun cuiva, cu excepţia prim-ministrului.

– Un secret e ceva apăsător... N-ar trebui să-l desfiinţaţi?

– Trăim într-o ţară a tradiţiilor. Nu este uşor să le schimbi.

Abry simţea că scribul Mormîntului ar putea face concesii, chiar confidenţe, dar era bine să nu-i forţeze mîna. Cine ar putea, mai bine decît Kenhir, să dea informaţii importante despre Locaşul Adevărului? Dacă Abry ar deveni prietenul său, ar avea un avantaj neaşteptat asupra comandantului Mehy şi ar începe să slăbească strînsoarea.

– Sînteţi un bărbat extrem de simpatic, Kenhir, şi nu-mi place să vă văd cufundat în asemenea necazuri.

– Asta e legea satului! Un necaz urmează altui necaz şi nu se mai termină niciodată.

– Necazuri... de ce natură?

– N-am dreptul să vorbesc despre asta.

– Cît de singur trebuie să fiţi!

– Eu o să-mi mai torn nişte vin... Cred că aveţi o cramă cu vinuri excelente.

– V-aş putea oferi cîteva amfore cu vin roşu de Athribis!

– Mi-ar face plăcere, Abry. Asta ar schimba ceva în viaţa mea obişnuită.

– În faţa atîtor greutăţi, care vă sînt proiectele?

Kenhir rămase pe gînduri:

– Despre cele legate de sat, îmi este imposibil să vorbesc. Dar am proiecte personale.

Administratorul nu mai putea de fericire. O dată cu moartea lui Ramose, satul artizanilor îşi pierduse sufletul. Iar scribul lui Maat îşi alesese prost moştenitorul, un funcţionar înăcrit şi veşnic prost dispus, pe care nu-i va fi prea greu să-l corupă.

– Şi aceste proiecte personale sînt şi ele secrete?

– Mai mult sau mai puţin. Sper chiar că unul dintre ele va beneficia de o oarecare notorietate!

– Aţi putea să mi le dezvăluiţi?

Kenhir se crispă:

– Îmi promiteţi că veţi fi absolut discret?

– Bineînţeles!

– Am intenţia să scriu, mărturisi Kenhir. Numele marilor autori au avut de pierdut dincolo de moarte, deşi n-au construit piramide. Copiii lor sînt textele, soţia lor, paleta scribului. Cele mai solide monumente se năruie, dar de cărţi îţi aminteşti întotdeauna. O carte bună înalţă o piramidă în inima cititorului şi durează mai mult decît un mormînt de la miazănoapte. Ceea ce prevăd marii autori se îndeplineşte, ce le scapă de pe buze rămîne în memorii. Ei îşi ascund puterea magică, dar, citind, profităm de ea.

Kenhir se ridică:

– Nu mai pot să stau. Să nu spuneţi nimănui ceea ce v-am destăinuit, îi recomandă scribul Mormîntului unui Abry paralizat de uimire, şi nu uitaţi să-mi trimiteţi vinul cel roşu.

61.

În cea mai mare cazarmă din Teba, comandantul Mehy făcea proba unui nou car, cînd Abry sosi să-i relateze discuția sa cu scribul Mormîntului.

– N-am reușit să-i smulg nici cea mai mică informație, dar nu trebuie să disperăm.

Nervos fiind, Mehy îi vorbea pe un ton execrabil:

– Seamănă cu Ramose?

– Deloc, fiți liniștit.

– Dar se agață totuși de secretele sale, precum maimuța de trunchiul palmierului!

– Asta doar în aparență... Kenhir se plînge tot timpul de povara care-l apasă și de veșnicele necazuri pe care i le fac sătenii.

– Are vreo ambiție?

Abry păru jenat:

– Nu mi-a destăinuit decît una...

– Care?

– Vrea să scrie literatură.

Furios, Mehy lovi cu pumnul crupa unui cal negru, care necheză de durere.

– Îți bați joc de mine!

– Nu, comandante! Kenhir mi-a făcut apologia scriitorilor, a căror operă i se pare mai durabilă decît construcțiile din piatră.

– Individul ăsta e de-a dreptul nebun.

– Oricum ar fi, nemulțumirea sa trebuie exploatată.

– Să sperăm că această pistă nu se va pierde, ca acea a șefului Sobek!

– S-a întîmplat ceva?

– E foarte simplu, dragul meu Abry. I-am propus prim-ministrului mutarea lui Sobek și avansarea lui ca adjunct la direcția securității fluviale a Tebei. Primul insucces din cariera mea, din cauza ideii tale stupide! Numai faraonul și prim-ministrul pot hotărî o schimbare a șefului pazei din locul secret al artizanilor, iar ei nu au nevoie de nici un sfat, cu atît mai mult cu cît Sobek face o muncă perfect satisfăcătoare. M-ai făcut să calc strîmb, Abry, și nu vei putea șterge această greșeală cu vorbele delirante ale lui Kenhir. Încearcă să repari ce-ai stricat, și repede!

– E rîndul tău, îi spuse Nefer cel Tăcut lui Paneb cel Zelos.

Doar un bloc mai trebuia pus pentru a termina partea superioară a zidului. Folosind firul cu plumb, tînărul colos verifică pentru ultima oară dacă fețele sînt drepte. Apoi, Nakht cel Puternic și Karo cel Posac împinseră blocul în lapte foarte gras, Fened-Nasul se folosi de o spatulă din lemn pentru a întinde liantul, iar Casa-Funie, fidel metodei predate de Imhotep la construirea primei piramide, trecu între pietre o lamă de cupru acoperită cu un abraziv care să înlesnească aderența.

De cînd lucra la construirea mormîntului lui Ramses cel Mare sub conducerea prietenului său, Paneb trăia zile de exaltare. Extraordinara sa capacitate de a nu simți oboseala făcea minuni și, cum nu cunoștea aproape nimic privind arta de a construi, accepta fără să crîcnească ordinele cioplitorilor în piatră.

Paneb aprecia metoda folosită de Nefer în organizarea șantierului. Fidel poreclei sale, vorbea puțin și nu ridica niciodată tonul, nici măcar atunci cînd era nemulțumit. Dădea indicații precise, pornind de la proiectul șefului de echipă, apoi le lăsa artizanilor o mare libertate de acțiune. Dimineața și seara, îi aduna pe toți și le cerea părerea asupra calității muncii de peste zi. Deschis observațiilor, Nefer le respingea cu mult calm atunci cînd i se păreau nefondate, dar fără să-i poarte ranchiună celui ce-l criticase. Îi plăcea ca, înainte de a porni la treabă,

comunitatea să aibă timp să reflecteze, dar, odată luată hotărîrea, fiecare trebuia să-și folosească din plin forțele și talentul, fără comentarii.

Însoțit uneori de Kenhir, Neb cel Desăvîrșit inspecta șantierul în fiecare zi. Meticulos, nu risipea complimente și atrăgea atenția, fără menajamente, asupra imperfecțiunilor, artizanii trebuind să le corecteze fără întîrziere.

Paneb privea mereu în jurul lui, cu ochii larg deschiși: observa tehnica folosită de unul sau de altul, pentru a remedia erorile făcute, și n-o uita niciodată. Învățătura era pentru el cea mai savuroasă mîncare și se ospăta în contact cu acești oameni aspri, care nu ezitau nici să-l critice, nici să rîdă de el. Dornic de a-și însuși cît mai bine știința lor, tînărul uita de tot ce l-ar fi putut supăra.

Cînd Nefer îi îngăduise să folosească un fir cu plumb atîrnat de un bațiu de lemn a cărui extremitate era de forma unei inimi de piatră, Paneb simțise o mîndrie imensă. Lui, un simplu ucenic, i se acorda cu adevărat încredere.

Privi zidul terminat, cu sentimentul că închisese în el o parte din ființa sa.

Nefer puse mîna pe umărul prietenului său:

– Ai muncit bine.

– A fost minunat să... simt în mîna mea unealta asta.

– Orice faci, trebuie să fie conform cu firul de plumb, Paneb, căci un lucru făcut greșit nu duce la nimic bun. Un om care muncește prost nu este primit pe bacul ce traversează țara drepților, în timp ce omul cinstit și corect ajunge la celălalt mal. Ustensilele ne învață drumul cel drept, nu sînt preocupate nici de slăbiciunile, nici de stările noastre. Datorită lor ia naștere acest sanctuar.

Ușa principală dădea într-un vestibul. De aici, se trecea, printr-un pasaj, într-o sală cu picturi policrome: butuci de viță-de-vie încărcați de ciorchini de struguri și texte hieroglifice albastre. Ched Salvatorul realizase o capodoperă de o mare finețe și grație, încununată de o scenă rituală în care Ramses cel Mare îi oferea parfumuri lui Hathor. Apoi se deschidea o sală

boltită, din spatele căreia, urcînd trei trepte, se ajungea la o capelă. În stînga, o sală de purificare și altare pentru ofrande. Apartamentele private ale faraonului cuprindeau un dormitor, un birou, toaletă și o terasă, acestea învecinîndu-se cu ansamblul sacru. Între micul palat regal și curtea templului lui Hathor, se afla o „fereastră de legătură", deasupra căreia se puteau vedea capete de libieni, nubieni și asiatici, întruchipări ale dezordinii și ale întunericului, pe care doar Maat reușea să le învingă.

– Noi am terminat, constată Paneb, dar Ramses locuiește în capitala sa din deltă și cine poate ști dacă va mai veni vreodată aici.

– Edificiul pe care-l vezi poartă numele de *Khenu*, „Interiorul", și noi asta sîntem, oameni de interior, sortiți să protejăm *Ka*-ul regal, cel care ne dă viață. Că faraonul este sau nu prezent fizic, *Ka*-ul său strălucește, cu condiția ca pietrele strînse aici să fie cu adevărat vii. Iată de ce este atît de importantă ceremonia de inaugurare.

– Ciudate mai sînt cuvintele tale, Nefer... Ai putea să juri că tu ești cel care a proiectat locul de veci al lui Ramses!

– Vezi-ți de treabă, n-am făcut decît să urmez indicațiile lui Ramose și să concretizez planul dictat de maestrul de lucrări, Neb cel Desăvîrșit.

– Totuși, ai îndrumat artizani mai experimentați decît tine!

– Unicul îndrumător este, după cum vezi, șeful nostru de echipă.

– Fened-Nasul mi-a spus că ai făcut o sculptură pentru capela acestui palat...

– Așa este.

– Aș putea s-o văd și eu?

Nefer îl duse pe Paneb pînă-n pragul capelei *Ka*-ului regal. Ridică încet o pînză care acoperea un lintou de calcar.

Pe fața unui cartuș mare, ovalul cosmosului în care era înscris numele său, un Ramses de mici proporții era protejat de o enormă vacă Hathor ieșind dintr-un pîlc de papirus. Animalul purta un colier de înviere, a cărui energie îl proteja pe faraon.

– Nemaipomenit! aprecie Paneb. A ta a fost ideea?

– Bineînțeles că nu. Șeful de echipă mi-a dat epura și eu am copiat-o cu fidelitate.

– Totuși, regele ăsta atît de mic...

– În privința asta, m-am consultat cu Neb cel Desăvîrșit. De la el știu că, în această capelă, zeița-mamă face să renască în fiecare zi *Ka*-ul regal, care apare ca un copil și rămîne, în același timp, adult. Aici va avea loc miracolul unei regenerări permanente, al cărei secret nu-l cunosc decît divinitățile.

– Eu n-aș fi atît de sigur...

– Ce vrei să spui, Paneb?

– Acea lumină care trece prin ușă... A fost văzută de oamenii din sat și ei nu sînt zei! Privește monumentul ăsta: tu ești cel care l-a înălțat, dar nu ți s-au dat cheile lui.

– Fiecare lucru la timpul lui. Important este să găsim drumul cel bun.

– Eu nu sînt fatalist ca tine, Nefer! Vreau să descopăr și să cunosc totul, să pătrund misterele acestui sat, să înțeleg de ce atît de puțini artizani sînt considerați demni de a munci aici, să știu cum se taie în stîncă un loc de veci și să văd cu ochii mei momentul învierii. Și sînt sigur că mi-am aflat drumul cel bun.

62.

Cioplitorii în piatră s-au adunat dinaintea noului sanctuar al lui Ramses cel Mare pentru a sărbători sfîrşitul muncii pe şantier. Şeful de echipă obţinuse destul de greu de la Kenhir un urcior de vin din anul douăzeci şi opt al domniei faraonului, o băutură excelentă, din care mai rămăsese încă puţin în pivniţa scribului Mormîntului.

Ca ucenic, Paneb cel Zelos avea sarcina să cureţe uneltele, să le aranjeze în cufere de lemn şi să le predea lui Kenhir care, după cum îi era obiceiul, le verifica îndelung, cu minuţiozitate, înainte de a-şi nota în Jurnalul Mormîntului că totul era bine.

– O să fii un bun cioplitor, îi spuse Fened-Nasul lui Paneb.

– Poate... Dar eu am ales desenul şi pictura.

– Văd că eşti un flăcău încăpăţînat!

– Spune-mi, de ce porţi numele ăsta?

– Nu ştiai că nimic nu e mai important decît nasul? Atunci cînd un maestru vrea să-şi dea seama cum este aspirantul, îi priveşte mai întîi nasul, pentru că acesta este sanctuarul secret al corpului. Pentru a trudi în această confrerie, măi, băiete, trebuie să ai nas, mult nas, şi încă mai mult suflu! Nu numai cel care trece prin nasul tuturor fiinţelor vii atunci cînd respiră, dar şi cel al creaţiei, cel care animă piramidele, templele şi locurile de veci, cel care goneşte mediocritatea, aşa cum vîntul împrăştie ceaţa. Ai învăţat să citeşti, aşa că ştii să scrii cuvîntul „bucurie" cu nasul; şi fără ea, crede-mă, nimic durabil nu poate fi construit.

Cel mai curat izvor de bucurie este practicarea meseriei în slujba lui Maat.

– Nu-i mai ţine prelegeri, îl sfătui Nakht cel Puternic, nu vezi că nu înţelege nimic din ce-i spui?

– Adică puterea e legată în mod obligatoriu de prostie? întrebă Paneb.

Cu pumnii strînşi, Nakht se ridică:

– O să-ţi dau borşul pe nas, ţîncule!

Fened-Nasul şi Karo cel Posac intervenir:

– Gata, vă ajunge! Momentul e prea plăcut ca să-l stricaţi. Mai bine să bem din vinul ăsta excelent şi să ne pregătim pentru marea sărbătoare a Anului Nou.

Cu gînd de răzbunare, Nakht cel Puternic arătă cu degetul către Paneb.

– Aşteaptă, că ai să vezi tu!

– Oricînd la dispoziţia ta. Vorbeşti, dar numai vorba e de tine.

Cioplitorul zîmbi ironic.

– Iar tu vorbeşti prea repede.

Sărbătoarea îl sîcîia pe Paneb, asta mai mult decît altele. Nu putea să ia cu asalt clanul desenatorilor şi să stea de vorbă cu şeful de echipă pentru a obţine cele dorite.

Deşi fusese prevenit de soţia sa, la cină se arătase atît de prost dispus, încît Uabet cea Pură îl lăsase în pace, mulţumindu-se să-şi facă datoria de gospodină perfectă.

Satul se lăsa în voia sărbătoririi primei zile a anului, în timp ce Paneb ardea de nerăbdare să-şi înceapă noua muncă. Mînios, se sculase în toiul nopţii şi ieşise pe poarta dinspre miazănoapte, luînd-o apoi pe poteca ce ducea la trecerea spre Valea Regilor. Ştiindu-se urmărit de pîndarii puşi de Sobek, făcu un ocol prin pietriş ca să scape de privirile lor şi se aşeză pe o stîncă.

După cum prevăzuseră specialiştii, inundaţiile aveau să fie excelente şi, pentru a nu ştiu cîta oară, Hapi, dinamismul fertilizator al Nilului, îşi oferea prosperitatea Egiptului. Dar lui Paneb puţin îi păsa de culturi şi de bogăţia ţării; el nu voia

decît să deseneze și să picteze, fusese inițiat în confreria care păstra secretele vocației sale, dar toate ușile i se închideau cu încăpățînare!

Nefer cel Tăcut, în schimb, progresase cu pași de uriaș; în cîțiva ani, trecuse peste cîteva etape, avînd deja comportarea unui patron al cioplitorilor, deși asta nu-i plăcea.

Paneb nu era nici gelos, nici invidios, doar puțin supărat și, mai ales, frustrat. De cîte ori crezuse că se apropie de țelul mult visat, se ivise ceva care, în mod imperativ, îl oprise din drum. E adevărat, învățase mult, dar nimic din ce dorea să cunoască!

Cu miini fine, moi și parfumate, cineva îi acoperi ochii.

– Te așteptam, Paneb!

– Turcoaza! De unde știai că voi fi aici?

– O preoteasă a lui Hathor este, în mod inevitabil, clarvăzătoare...

Cu un gest năvalnic, o strînse la piept.

– Uiți că ești însurat? Adulterul este un păcat grav.

Dintre minunile create de zei, Turcoaza era una dintre cele mai seducătoare. Paneb își scoase *perizoma*, apoi rochia iubitei și le puse pe pietriș, făcînd astfel un culcuș improvizat. Se întinse pe spate, uitînd de pietrele ascuțite, de îndată ce trupul ușor al Turcoazei se confundă cu cerul.

Sub bolta înstelată a celei din urmă zile a anului, se iubiră pînă-n zori.

Cînd se trezi, amanta sa dispăruse. Închise ochii pentru cîteva clipe retrăind plăcerile nopții, apoi făcu drumul înapoi către sat.

La fel ca în dimineața morții lui Ramose și a soției sale, liniștea ciudată a acestei zile de sărbătoare îl descumpăni. Fără îndoială, murise iar cineva, și asta anulase orice distracție. În funcție de locul ocupat în ierarhie de cel dispărut, începea din nou o perioadă de doliu, mai mult sau mai puțin lungă. Paneb va fi din nou obligat să tacă și să respecte jalea comunității.

Nu, cu riscul de a sparge tradiția, el nu se va resemna! Nimeni, nici măcar un șef de echipă, nu se putea opune

drepturilor sale. În timp ce toţi se vor tîngui, Zelosul va învăţa, de bine de rău, tehnica, sub îndrumarea unuia dintre desenatori.

Poarta mică dinspre miazănoapte, la care nu puteau ajunge decît sătenii, era închisă.

Intrigat, Paneb se duse la poarta principală. Dar şi aici era pustiu, căci lucrătorii auxiliari erau liberi.

Stînd pe vine şi mestecînd o bucată de papirus dulce, paznicul îl măsură din ochi şi-l salută făcînd un semn din cap.

Paneb ieşi pe poartă, închizînd-o în urma lui.

Nu vedea pe nimeni.

Locuitorii satului nu erau nici la necropolă, nici în sat. Unde puteau să fie dacă nu la templu?

Tînărul colos înaintă pe uliţa principală şi auzi în spatele lui un zgomot de paşi. Se întoarse şi-i văzu pe Casa-Funie, Fened-Nasul, Karo cel Posac şi Nakht cel Puternic, aşezaţi în rînd, nemişcaţi şi înarmaţi cu bîte.

– Ce surpriză, nu? întrebă Nakht, voios. Vino, băiete, te aşteptam!

Userhat-Leul şi Ipuy-Iscoditorul se alăturară celor patru cioplitori în piatră.

Un grup de şase bărbaţi înarmaţi, dintre care unii mai degrabă vînjoşi... Înfruntarea se anunţa serioasă, dar Paneb nu se temea. Chiar dacă va încasa cîteva lovituri, va răspunde cu şi mai multe.

– N-ai nici o şansă s-o ştergi, îl preveni Nakht cel Puternic. Priveşte înaintea ta.

La celălalt capăt al uliţei principale se zăreau Renup cel Jovial, Ched Salvatorul, Gau cel Exact, Unesh-Şacalul, Didia cel Generos, Thuty-Savantul şi chiar Pai-Pîinică Bună, înarmaţi şi ei cu bîte, vizibil hotărîţi să se încaiere.

Şeful de echipă şi Nefer erau singurii care nu participau la această vînătoare.

Grupul desenatorilor părea mai puţin robust decît cel al cioplitorilor în piatră. Paneb va zdrobi mai întîi craniul lui Pai, îi va lua bîta şi-i va pune jos pe complicii săi. Şi dacă va trebui să cadă, aceasta nu se va întîmpla decît în urma unei lupte aprige.

Vasăzică, ei nu se gîndiseră decît să comploteze pentru a scăpa de el! Scîrbit de atîta fățărnicie, Paneb simți că turbează de furie și înaintă cu pași amenințători.

Grupul se despică, făcînd loc femeii înțelepte. O minunată rochie roșie îi punea în valoare podoaba albă, pieptănată cu grijă.

– Oprește-te, Paneb! Pentru tine, totul este conflict și sfîșiere. Nu greșești, căci așa ne ducem existența. Dar viața satului secret ne cere mai mult decît existența. Ne cheamă către desăvîrșire și seninătate... Dar mai întîi trebuie să ne învingem dușmanii, mai ales mînia, excesul și ura, care ne rod inima. Tu ai fost ales să te identifici cu acest sat, pentru a-l împiedica să facă rău. Vei veghea să dea naștere unui nou an fericit pentru confrerie.

Membrii echipei din dreapta își aruncară bîtele în aer, începură să urle de bucurie și se aruncară asupra lui Paneb, care nu opuse nici cea mai mică rezistență. Cu greu, îl ridicară pe tînărul colos și-l purtară pe brațe pînă în fața templului lui Hathor. Acolo, îl legară strîns de un stîlp.

De la cel mai mic la cel mai mare, îi aruncau vorbe jignitoare, ordonîndu-i să nu intervină în viața satului, dacă nu vrea să fie rupt în bătaie.

Din poziția sa nu tocmai de invidiat, Paneb cel Zelos asistă la toate pregătirile banchetului. Cioplitorii în piatră și cîteva dintre neveste beau cot la cot. Turcoaza nu-i adresa nici măcar o privire, Uabet cea Pură îi arunca ocheade pline de milă, iar Clara și Nefer îi dădeau semne de prietenie.

De altfel, acesta din urmă îi aduse, în mai multe rînduri, apă proaspătă, singura hrană potrivită pentru un om în fierbere.

– Ai fi putut să-mi spui că am fost ales... Era cît pe ce să masacrez jumătate din echipă! Nu cumva tu ești cel care a avut ideea asta prostească?

Privindu-l cu ochi lipsiți de orice expresie, Tăcutul nu răspunse.

Condamnat să-și asume poziția de țap ispășitor, Paneb își suporta cu răbdare starea neplăcută, deși foamea, ațîțată de felurile de mîncare suculente pe care le avea în fața ochilor, îi chinuia stomacul. Cei care credeau că, impunîndu-i această nouă

încercare, îi vor slăbi voinţa, n-aveau decît s-o creadă. Faptele urmau să-şi spună cuvîntul.

La apariţia stelei Sothis, femeia înţeleaptă proclamă naşterea Anului Nou, marcată de lacrimile lui Isis, care declanşau inundaţia. Abia acum, şeful de echipă îl dezlegă pe Paneb.

În timp ce clocotitorul îşi freca încheieturile mîinilor, Neb cel Desăvîrşit îi trase un pumn în spate, între omoplaţi.

– Urechea conştiinţei tale e deschisă, Zelosule! Şi acum, la treabă! Începe munca istovitoare.

63.

De cînd șeful Sobek făcea cercetări zadarnice pentru a-l afla pe autorul asasinării paznicului nubian, aproape că nu mai putea să doarmă. Poțiunile prescrise de femeia înțeleaptă îi calmau nervii, dar nici una nu-i potolea obsesiile. Un om din subordinea sa avusese o moarte cumplită și un criminal rămînea în libertate, sigur că va scăpa nepedepsit.

Sobek nu mai putea trece pe lîngă un artizan fără să-l bănuiască, și această neîncredere permanentă îi învenina existența, cu atît mai mult cu cît nu apăruse nici cea mai mică dovadă în sprijinul îngrozitoarei ipoteze. Și de ce fusese comisă această crimă?

Un eveniment neașteptat îl făcuse să întrezărească o pistă atît de incredibilă, încît se văzu nevoit să-l consulte pe scribul Mormîntului.

Instalat în biroul celui de al cincilea fort, Kenhir își scria raportul zilnic, cu un scris tot mai neciteț. Blestema pretențiile unei administrații prea birocratice, care ținea să cunoască exact numărul de dălți de aramă folosite de artizanii satului. El era, desigur, cel care trebuia să le verifice și să-i mustre pe cei care uitau să i le restituie după terminarea lucrului.

– Ai picat prost, Sobek!

„Cu el, gîndi nubianul, pici întotdeauna prost; exact opusul lui Ramose."

– Cunosc motivul plîngerii tale: lucrătorii auxiliari cer o schimbare a programului de lucru pentru sezonul cald. Le

înţeleg punctul de vedere, dar trebuie să asigur bunăstarea satului. Şi apoi, acest gen de probleme nu intră în atribuţiile tale!

– Ştiu, Kenhir, şi vin să vă consult într-un caz mult mai grav.

Scribul Mormîntului deveni curios:

– Ia loc, te rog!

Sobek se aşeză pe un taburet.

– Cred că ştiţi că am continuat să anchetez cazul asasinării unuia dintre oamenii mei.

– O poveste tare încurcată, aprecie Kenhir. Se credea că a fost un accident, apoi s-a bănuit că a fost o crimă şi, în cele din urmă, uitarea a făcut să înceteze orice întrebări.

– Nu şi pe ale mele.

– Ai cumva vreo pistă?

– Poate că destinul mi-a oferit una, dar am nevoie de părerea dumneavoastră.

– Eu nu sînt paznic!

– Dacă nu mă înşel, s-ar putea să fie în joc viitorul confreriei.

– Nu exagerezi cumva?

– Ar fi bine!

Kenhir cel Ursuz mormăi. Şeful Sobek n-avea nici obiceiul de a purta vorbe de colo-colo, nici de a se aprinde pentru nişte idei năstruşnice; scribul hotărî să-şi facă puţin timp pentru a-l asculta.

– Atunci, pe cine au căzut bănuielile?

Şeful Sobek privi drept înainte, ca şi cînd dialoga cu un personaj invizibil.

– Abry, administratorul principal al malului stîng, mi-a propus să renunţ la postul meu şi să devin responsabilul securităţii fluviale tebane.

– O promovare frumuşică...

– Sînt mulţi candidaţi mai calificaţi decît mine pentru această funcţie şi oferta lui Abry implică o recompensă.

Kenhir deveni şi mai curios:

– O tentativă de corupţie?

– După părerea mea, da. În schimbul serviciului pe care mi l-ar face Abry, ar trebui să mă angajez să-i spun tot ce ştiu despre satul artizanilor.

Scribul Mormîntului ronţăi cîţiva sîmburi de pepene, încercînd să-şi amintească discuţia pe care o avusese cu acelaşi Abry. În lumina celor dezvăluite de Sobek, întrezărea o semnificaţie mai degrabă îngrijorătoare.

– Care a fost reacţia ta, Sobek?

– M-am prefăcut interesat şi cred că Abry a muşcat momeala. Măcar a avut inteligenţa să nu insiste, dar sînt sigur că va reveni să mă ia cu asalt.

– Te înşeli.

– De ce sînteţi atît de categoric?

– Pentru că eu cunosc prea bine poziţia prim-ministrului: îi dai satisfacţie deplină, ca şi faraonului în persoană. Dacă Abry te-a propus pentru o nouă funcţie, a văzut şi un refuz sec şi definitiv. În mod normal, n-ar fi trebuit să-ţi dau această informaţie confidenţială, dar date fiind circumstanţele...

– Eu sînt paznic şi-mi iubesc meseria, afirmă Sobek, solemn. Garantarea protecţiei Locaşului Adevărului nu e o povară, ci o onoare şi aş vrea să credeţi că propunerea lui Abry n-a trezit în mine nici un ecou.

Simţind că nubianul este pe punctul de a se supăra, Kenhir încercă să-l liniştească:

– Paza satului n-a fost niciodată mai bine organizată decît acum, şefule Sobek. Ai toată încrederea mea. Dar de ce legi tentativa de corupţie a lui Abry de uciderea subalternului tău?

– Pentru că un personaj atît de important n-are de ce să se gîndească la binele meu, doar dacă se gîndeşte că sînt şeful pazei din Locaşul Adevărului. Dacă vrea să mă promoveze, n-o face oare pentru a mă îndepărta de această poveste şi pentru a o vedea uitată definitiv?

Raţionamentul lui Sobek îl tulbură pe scribul Mormîntului.

– Nu prea îl văd eu pe Abry fofilîndu-se în munţi în toiul nopţii şi asasinîndu-l pe gardian...

– Nici eu, dar poate că el a comandat crima?

– Şi de ce ar fi făcut-o? Ia explică-mi!

– Ar fi putut trimite un emisar a cărui misiune ar fi fost să-şi noteze planul locului.

– Te gîndeşti cumva... la o tentativă de prădare a mormintelor regale?

– Asta e pericolul permanent care ne paşte. Mulţi cred că ele conţin bogăţii fantastice şi visează să şi le însuşească. Atîta timp cît protecţia lor va fi asigurată, riscurile vor rămîne minime. Dar presupunînd că sătenii ar fi suspecţi şi desconsideraţi, şi că s-ar pune capăt activităţii lor...

– Asta e imposibil, Sobek!

– Aşa aş vrea să cred şi eu, dar ar trebui să ne gîndim totuşi la ce e mai rău.

Pesimist de felul lui, Kenhir cel Ursuz deveni sensibil la argumentele paznicului.

– Aşadar, presupui că se ţese un complot periculos împotriva satului artizanilor şi că administratorul principal al malului stîng este unul dintre participanţi...

– Nu văd alt motiv pentru tentativa de corupţie.

Kenhir regretă dispariţia lui Ramose. El, scribul lui Maat, ar fi ştiut ce trebuie să facă pentru a salva confreria.

Cu un mic decalaj, Paneb cel Zelos avusese dreptul la masa de sărbătoare, la care se adăugase un masaj îndelung şi deosebit de plăcut oferit de Uabet cea Pură, îngrijorată pentru muşchii soţului ei.

În sfîrşit, cuvintele şefului de echipă îi deschideau drumul! Nu va pleca la luptă neînarmat, ci bine echipat cu autorizaţia lui Neb cel Desăvîrşit.

Precaut pînă la a se bănui pe sine însuşi, tînărul colos ceruse părerea prietenului său Nefer, care îl lămurise pe loc: acel pumn în spate pe care i-l dăduse maestrul însemna că Paneb era autorizat să intre în clanul desenatorilor.

Trecuseră atîţia ani grei pînă să ajungă aici... Şi asta nu era decît începutul drumului! Entuziasmul Zelosului nu scăzuse, ba, dimpotrivă, sosise vremea să facă dovada talentului său.

Cu inima bătînd frenetic, Paneb se duse la atelierul epurelor, acolo unde lucra Ched Salvatorul, patronul desenatorilor.

Cu părul său fin, mustăcioara îngrijită şi ochii de un gri-deschis, dispreţuitori şi pătrunzători, Ched îi apărea tînărului ca un adversar de temut. Pictorul îşi pregătea culorile. Trecură cîteva minute lungi şi încordate pînă să catadicsească să observe prezenţa lui Paneb.

– Ce faci aici? Nu faci parte din echipa cioplitorilor în piatră?

– Aceea era doar o sarcină de moment... Acum, cînd lucrarea a luat sfîrşit, vă stau la dispoziţie.

– Eu n-am nevoie de nimeni, măi băiete. Ţi-am mai spus-o!

– Şeful de echipă m-a lovit în spate ca să-mi dea de înţeles că de-acum sînt pregătit.

– Ah... Mă mir. Neb cel Desăvîrşit în persoană?

– Chiar el.

– Ce ştii tu să faci, de fapt?

– Să pregătesc o suprafaţă folosind ipsosul.

– Aşa... Şi atunci de ce nu continui? În satul ăsta, un bun ipsosar are un viitor mare.

– Dar eu vreau să fac mai mult.

– Eşti în stare?

– O să vedeţi.

– Nimeni nu poate să desconsidere ordinele şefului de echipă, recunoscu Ched Salvatorul. Va trebui deci să te dau pe mîna desenatorilor, care te vor învăţa rudimentele tehnicii lor. Vei constata, precum mulţi alţii înaintea ta, că n-ai nici un pic de talent pentru această meserie. Asta ar trebui să fac, numai că mi-e imposibil.

Paneb fierbea:

– Pentru care motiv?

– E un caz de forţă majoră. Peste cîteva zile, satul va trăi un eveniment excepţional, iar noi sîntem prinşi în terminarea unor lucrări. Deci nu avem timp să ne ocupăm de instruirea unui ucenic.

Paneb era convins că pictorul rîde de el.

– Şi care e acest eveniment?

– Ramses cel Mare vine să-şi inaugureze sanctuarul.

64.

Şi dacă bătrînul rege ar avea un accident mortal? De cînd fusese informat, ca şi celelalte notabilităţi tebane, de sosirea faraonului, acest gînd seducător nu-l mai părăsea pe Mehy. El era, şi nimeni altul, cel care îl menţinea pe şeful Sobek în postul său, veghind asupra Locaşului Adevărului, cu o vigilenţă niciodată dezminţită. Dacă Ramses ar dispărea, satul ar fi lipsit de protectorul său principal.

Forţele care asigură securitatea monarhului nu se vor lăsa uşor păcălite, iar Mehy nu va găsi nici un dement care să încerce să-l suprime pe Ramses cel Mare, devenit o legendă vie, atît în Egipt, cît şi în alte ţări.

În timp ce asculta, distrat, nimicurile guralivei sale soţii, supuse şi zîmbitoare, fostului căpitan de care îi veni o idee.

Cu puţin noroc, regele nu-i va mai sta mult timp în cale.

Vizita lui Ramses stîrnise un entuziasm fără margini. Pe malul stîng al Tebei, fiecare locuitor dorea să-l vadă trecînd pe suveran, pe bărbatul care stabilise o pace durabilă în Orientul Apropiat, aducînd totodată prosperitatea în cele Două Ţări.

Garda de elită veghea asupra şefului de stat, dar îi putea trece cuiva prin minte să atenteze la persoana sa? Însoţit de fidelul său secretar particular Ameni, aproape la fel de bătrîn ca el, Ramses era purtat de un car condus de un ofiţer experimentat şi tras de doi cai puternici şi domoli. La adăpostul unei

umbrele mari, ilustrul călător contempla cu emoție culmea de miazănoapte și templele de mii de ani.

Ieșind din zona de culturi, dincolo de sanctuarul lui Amenhotep al III-lea, faraonul trase în piept aerul deșertului, în care găsise atît de des forța necesară funcției sale covîrșitoare. Imensul sanctuar fusese construit în stilul celui de la Luxor și apoi mărit din ordinul lui Ramses, adăugîndu-i-se o curte străjuită de coloși, un pilon și două obeliscuri.

Cînd monarhul trecu de cele cinci forturi, urmat de o cohortă de demnitari printre care primarul Tebei, administratorul principal al malului stîng și trezorierul Mehy, paznicii lui Sobek, în uniformă de gală, formară o gardă de onoare.

Și toți se mirară văzînd că Sobek intervine, obligîndu-i să se oprească la al cincilea fort.

Scos din minți, Abry coborî din carul său.

– Ce v-a apucat? Sîntem cortegiul oficial!

– Din ordinul faraonului: nimeni nu merge mai departe.

– E de necrezut! Trebuia să asistăm la o ceremonie și...

– Inaugurarea templului are loc în incinta sacră a Locașului Adevărului, și acolo nu sînteți autorizați să pătrundeți.

Protestele încetară destul de repede. Afișînd un calm perfect, comandantul Mehy se simți profund insultat de această confrerie blestemată; încă o dată se lovea de porțile sale închise, dar acest afront nu putea dura la infinit.

Toți sătenii, conduși de Kenhir și de cei doi șefi de echipă, purtau straie de sărbătoare din in regal de cea mai bună calitate, purtau peruci și bijuterii minuțios lucrate de aurarii comunității.

Cînd Ramses înaintă pe ulița principală, bărbați, femei și copii, se prosternară cu toții. Chiar și Paneb cel Zelos a fost uimit de forța care emana din personalitatea acestui bătrîn măreț.

Emoționată, dar zîmbitoare, o fetiță, încîntătoare în rochia sa albastră cu franjuri, alergă spre suveran pentru a-i oferi un buchet de lotuși albi.

– Pentru *Ka*-ul vostru, Maiestate, spuse ea fără să se încurce, după ce repetase fraza de cel puțin o mie de ori.

Ramses o îmbrățișa cu dragostea unui tată sau a unui bunic care trăise doliul de atîtea ori și care vedea în acest copil viitorul satului.

Cu obrajii în flăcări, fetița se refugie în brațele mamei sale, soția unui tînăr cioplitor în piatră din echipa din stînga. Favoarea imensă pe care Ramses i-o făcuse se va revărsa asupra tuturor familiilor, protejate astfel prin dragostea regelui.

Neb cel Desăvîrșit și colegul său Kaha îl însoțiră pe faraon pînă la sanctuarul terminat de curînd. Sprijinindu-se în baston, monarhul mergea greu, dar cunoștea bine drumul pe care-l avea de parcurs. Știa totul despre Locașul Adevărului, sufletul secret al Egiptului, locul în care era creată lumina pentru a da viață materiei, oricare ar fi natura sau forma ei.

Oficiind ca superioară a preoteselor lui Hathor, femeia înțeleaptă îl întîmpină pe rege în pragul sanctuarului.

– Ușile templului sînt deschise, spuse ea, fumul de tămîie se înalță spre cer, Domnului i se oferă o mie de pîini, o mie de urcioare de bere și tot ce știm că-i place. Zeul să-l aibă în pază pe faraon și fie ca faraonul să dea viață acestui sanctuar!

Ramses cel Mare se întoarse cu fața către membrii confreriei. Vocea sa, departe de a fi cea a unui bătrîn bolnav, exprima atîta autoritate, încît Paneb cel Zelos încremeni.

– Vă cunosc valoarea. Cunosc calitatea mîinilor voastre, care modelează atît piatra cea mai tare, cît și aurul cel mai fin. Munca voastră e pretențioasă și aspră, dar voi știți să comunicați cu materialele a căror frumusețe ascunsă o scoateți la iveală. Opera pe care o desăvîrșiți e esențială pentru bunăstarea țării și voi aflați în ea o bucurie intensă, o bucurie care nu aparține acestei lumi. Respectați mai departe legea lui Maat, fiți fermi și utili, faceți totul urmînd planul maestrului operei și vă veți bucura întotdeauna de sprijinul faraonului. Eu sînt protectorul meseriilor voastre și nu vă va lipsi niciodată nimic pentru a le putea practica. Pentru voi, alimentele vor putea fi comparate cu valurile inundației, iar lucrătorii auxiliari vor fi prompți să vă ajute. Dacă munciți cu inima plină de dragoste pentru fiecare lucrare,

nici o nenorocire nu vă va putea frînge brațul. Iar eu voi fi alături de voi cu toată inima, căci sînteți fii și prieteni ai templului meu.

Kenhir, care primise bonul de livrare a binefacerilor regale, știa că Ramses nu se lăuda vorbind despre un val care va inunda satul în zilele următoare: treizeci și una de mii de pîini rotunde coapte în oale, treizeci și două de mii de pești uscați, șaizeci de blocuri de carne uscată și marinată, treizeci și trei de vite, două sute de bucăți de carne, patruzeci și trei de mii de snopuri de legume, două sute cincizeci de saci de fasole, o sută treizeci și doi de saci cu grăunțe diferite, bere și vin de calitate superioară. Ospețele se anunțau somptuoase, pe măsura *Ka*-ului lui Ramses!

Folosind o teslă mare din lemn aurit, cei doi șefi de echipă pronunțară formulele rituale de deschidere a gurii, urechilor și ochilor templului, căruia Ramses îi dădu numele său, *Khenu*, „Interiorul". În sala boltită în care se adunaseră artizanii și preotesele lui Hathor, monarhul observă statuia *Ka*-ului său, dublura sa din piatră, prelucrată de către Neb cel Desăvîrșit.

– Faraonul se naște o dată cu *Ka*-ul său, forța sa creatoare, spuse Ramses, crește o dată cu el și recreează lumea neîncetat, legat de zei și de strămoși. O ființă nu devine reală decît unindu-se cu *Ka*-ul său, cel care se hrănește din Maat. *Ka*-ul regal a luat naștere aici, în Locașul Adevărului.

Paneb cel Zelos era cu totul tulburat. În cîteva cuvinte, Ramses cel Mare dezvăluise natura focului pe care-l simțea mistuindu-l.

Însuflețită de cuvîntul faraonului, statuia *Ka*-ului era instalată în capela în care urma să trăiască de acum în mod autonom. Cioplitorii în piatră vor înălța un zid, în care va fi tăiată o deschizătură îngustă. Pe aici, privirea statuii va contempla lumea oamenilor, pentru a face să strălucească printre ei propria energie.

– Cînd un monument a fost astfel adus pe lume, spuse Ramses, forța rămîne în el pentru totdeauna.

Paneb i-ar fi pus cel puțin o mie de întrebări adevăratului stăpîn al confreriei, ale cărui cuvinte îi rămăseseră vii în conștiință. Era convins că viitoarele sale desene nu vor avea nici

o noimă decît dacă vor fi, şi ele, animate de această energie misterioasă, al cărei secret îi era cunoscut confreriei.

La ordinul lui Neb cel Desăvîrşit, artizanii aşezară ultima piatră a sanctuarului, lintoul de uşă tăiat de Nefer cel Tăcut şi ornat în culori catifelate de mîna lui Ched Salvatorul.

– Cine este autorul acestei opere? întrebă regele.

– Nefer, Maiestate, răspunse şeful de echipă.

Tăcutul se înclină:

– Eu n-am fost decît un executant, Maiestate. Scribul Ramose e cel care mi-a dictat tema şi compoziţia, iar pictorul Ched mi-a...

– Da, ştiu.

„Măcar o dată, gîndi Paneb, Tăcutul a vorbit prea mult."

– Ştii tu, Nefer, ce înseamnă termenul *hem?*

– „A servi" şi... „Maiestate".

– Sîntem cu toţii Slujitorii Marii Opere care se desăvîrşeşte în acest loc şi trebuie să ne consacrăm cu totul ei. Dar a servi nu exclude ideea de a conduce; şi, fără o bună conducere, nu există cu adevărat muncă în slujba Marii Opere. Acum, lăsaţi-mă să mă reculeg în acest templu!

Pai-Plinică Bună îl trase de mînecă pe Paneb, amintindu-i că trebuie să iasă o dată cu ceilalţi; fascinat de personalitatea lui Ramses, tînărul colos ar fi vrut să audă dialogul său cu *Ka*.

65.

Ramses cel Mare se pregătea să plece în Valea Regilor, să-şi revadă locul de veci căruia, înaintea sosirii sale, Ched Salvatorul şi asistenţii săi îi făcuseră ultimele retuşuri.

Paneb trebuia să ducă apă proaspătă cailor faraonului, traşi la umbra unei prelate. Apropiindu-se de carul păzit de conducătorul său, tînărul aruncă o privire spre roţi. O lucrare magnifică, solidă, care-l uimi pe fostul dulgher.

Caii îşi beau apa liniştiţi. Paneb tocmai voia să se îndepărteze, cînd observă un amănunt fără importanţă. Spiţele roţilor erau pictate în galben-auriu, dar nuanţa mai deschisă a uneia dintre ele îi atrăsese atenţia viitorului desenator.

– S-a făcut recent vreo reparaţie la acest car? întrebă el.

– Habar n-am, nu eu mă ocup de asta.

– Cui aparţine carul?

– Cazărmii principale din Teba. Este verificat de tehnicienii de acolo.

– N-ar fi rău să mai fie verificat o dată.

– Ce-ar fi să-ţi vezi de ale tale, băiete?

Nu era mare lucru pentru Paneb să-i spargă capul soldatului şi apoi să cerceteze roata, dar se gîndi că era de preferat să urmeze calea ierarhică. Aşa că îl anunţă pe şeful de echipă şi acesta, la rîndul său, îl convocă îndată pe Didiam, dulgherul.

Concluzia acestuia din urmă era categorică: una dintre spiţe fusese înlocuită şi vopsită în grabă. Această reparaţie făcută pe fugă era însoţită de o proastă montare a roţii. Încet-încet, urma

să nu mai meargă cum trebuie şi, în cele din urmă, să provoace un accident. Carul s-ar fi răsturnat şi, chiar dacă accidentul s-ar fi desfăşurat cu încetineală, bătrînul monarh ar fi putut suferi un şoc mortal.

Un alt car, verificat de Didia, a fost pregătit pentru Ramses, pentru a se deplasa în compania celor doi şefi de echipă, a lui Ched Salvatorul şi a cîtorva artizani, printre care Nefer cel Tăcut.

Paneb înţelese că prietenul său mai urcase o treaptă în ierarhie şi că va avea norocul imens de a pătrunde în mormîntul regal. Dar Zelosul nu se gîndea la faptul că vigilenţa sa tocmai salvase atît pe faraonul Egiptului, cît şi Locaşul Adevărului.

Închis în biroul somptuoasei sale vile, Mehy rupea cu furie papirusuri vechi. De data aceasta, nu se mai putea îndoi: un noroc aproape supranatural îl proteja pe Ramses. Sabotajul fusese totuşi organizat cu multă grijă de un bun specialist plătit bine şi care, bineînţeles, nu ştia cu ce scop făcuse totul. Apoi, roata fusese livrată la cazarmă, aici fusese montată de un soldat care nu remarcase nimic anormal, aşa cum sperase Mehy.

Accidentul s-ar fi produs în mod inevitabil, dacă unul dintre artizani n-ar fi fost prea curios. Guvernatorul cazărmii ar fi fost blamat şi serviciul său tehnic, sancţionat; Mehy trebuia să se mişte repede şi să taie firul care i-ar putea conduce pînă la el pe cei îngrijoraţi de incident.

În sfîrşit, se lăsa seara.

– Unde pleci la ora asta? se miră soţia sa.

– Mă duc la birou să caut un act.

– Nu poţi aştepta pînă mîine?

– Tu, Serketa, ocupă-te de cină! Vezi să-i reuşească bucătarului mai bine ca ieri.

Dacă Ramses ar fi murit în accident, întregul Egipt s-ar fi mulţumit cu doliul ritual şi nimănui nu i-ar fi păsat de roata carului. Dar anomalia fusese constatată şi asta ducea la desfăşurarea unei anchete.

Comandantul sări pe cal şi galopă către un boschet de cătină, de care îşi legă calul. Apoi se apropie cu pas nervos de atelierul tîmplarului, un văduv care, din fericire, îşi pierduse cîinele.

Bărbatul era singur şi mînca fasole caldă.

Mehy se apropie pe la spate, pe furiş. Cu un gest pe cît de brusc, pe atît de precis, îi trase pe cap un sac de pînză deasă şi îl ţinu strîns pînă cînd dulgherul încetă să mai respire.

Se va crede că inima a încetat brusc să-i bată. Comandantul n-avea de ce să se teamă de vreo bănuială.

În calitatea sa de trezorier principal al Tebei, Mehy îl primi pe Dakter în mod oficial, pentru a examina bugetul prevăzut pentru serviciul său de cercetări. De azi înainte, nu mai erau obligaţi să se ascundă.

Foarte agitat, bărbatul cel rotofei îşi pipăia întruna barba.

– Situaţia mea devine de nesuportat, se plînse el; de doi ani încoace muncesc cu rîvnă la o maşină hidraulică, menită să înlocuiască cumpenele puţurilor, precum şi toate aparatele învechite. Şi, în sfîrşit, am reuşit!

– Asta înseamnă că sînteţi mulţumit, se miră Mehy.

– E drept, dar directorul laboratorului mi-a dat ordin să uit de această superbă invenţie!

– De ce să uitaţi?

– Pentru că ar fi prea de folos şi ar perfecţiona munca celor ce se ocupă de irigaţii. Asta ar duce, după părerea lui, la rezultate dezastruoase. Pentru el, nu contează decît ritmurile naturale şi respectarea tradiţiilor. În aceste condiţii, e imposibil ca ştiinţa să progreseze! Nu există decît un singur drum: supunerea naturii de către om. Atîta timp cît această ţară nu va înţelege acest lucru, va fi o ţară retrogradă.

– Nu vă pierdeţi încrederea, Dakter, şi lăsaţi-mi răgaz să mă instalez în noua mea funcţie. V-am promis că, într-o zi, vei fi liber să acţionaţi. Eu obişnuiesc să-mi ţin promisiunile!

– Cu cît mai repede, cu atît mai bine... mai ales că am reuşit să descopăr două piste interesante.

– În legătură cu satul artizanilor?

– Directorul laboratorului se arată deosebit de vigilent privind unele dosare. Cu viclenie, am obținut cîteva informații demne de luat în seamă. Există două expediții organizate cu o extremă discreție, pentru a transporta doi produși: galenă și bitum.

– Astea la ce folosesc?

– În mod oficial, au simple întrebuințări domestice sau rituale. Dacă asta e adevărul, atunci de ce atîtea precauții? Și de ce artizanii din sat s-au dus, în mai multe rînduri, la locurile de exploatare?

– Ați putea afla mai multe?

– Fără să-mi asum niște riscuri, nu. Eu nu sînt decît adjunctul directorului și sînt apreciat din ce în ce mai puțin. Totuși, sînt convins că sîntem aproape de a ne atinge scopul. Galena și bitumul vor fi livrate artizanilor în secret. Dacă am ști unde se obțin acești produși, aș reuși să le aflu natura și la ce pot fi ei folosiți.

Mehy se gîndea la fabricarea de noi arme și era posibil ca Dakter să se fi orientat bine. Era de ajuns ca bătrînul preot al lui Amon să dispară de la conducerea laboratorului, fiind apoi înlocuit cu Dakter care, la rîndul lui, să facă parte din cele două expediții.

Mehy o lăsă mai moale.

Directorul laboratorului central era un preot din Karnak, aparținînd unei foarte vechi ierarhii, conduse de marele preot al lui Amon. Fusese numit cu asentimentul faraonului și plasat în fruntea unui domeniu de o bogăție fabuloasă. Nici primarul Tebei, nici alți conducători profani nu puteau interveni pentru a cere să fie schimbat din funcția sa.

Comandantul nu renunță și adună toate informațiile posibile despre acest preot devenit incomod. Era în vîrstă de șaptezeci de ani, căsătorit, tată a două fiice, fără nici o grijă materială și fără să i se cunoască vreun viciu. Format la școala templului, trecea drept un savant experimentat și prudent, ale cărui sfaturi erau ascultate cu încredere.

Una dintre armele preferate de Mehy, calomnia, risca să fie inutilă. Cine ar fi putut crede că acest preot integru, cu o carieră fără cusur, întreținea amante sau trăgea la măsea? Bărbatul era

prea corect pentru a deveni ținta unor atacuri eficiente. Nici un cap de acuzare n-ar fi fost luat în seama.

Un nou asasinat nu-l speria pe comandantul Mehy, dar preotul avea o viață foarte ordonată și nu frecventa decît trei locuri: casa, templul și laboratorul. Nu era ușor să fie înlăturat și o moarte suspectă ar fi dus la o anchetă amănunțită.

Rămînea o singură variantă: să fie criticat în legătură cu gestiunea, demonstrîndu-se că laboratorul său era deficitar și cerea prea multe cheltuieli, atît din partea templului, cît și din partea orașului; dar argumentul risca să se întoarcă asupra viitorului director, al cărui buget ar fi fost astfel restrîns.

Mehy căuta cu disperare o soluție, cînd iată că norocul îi zîmbi de trei ori. Mai întîi, bătrînul preot muri, într-o bună zi, de moarte bună; apoi, ierarhia din Karnak, preocupată de probleme interne, nu făcuse nici o propunere pentru înlocuirea lui; în al treilea rînd, trezorierul principal al Tebei și complicele său, Dakter, avuseseră timp să-i falsifice dosarul, reieșind din el faptul că defunctul îl recomanda cu căldură pe adjunctul său ca viitor director al laboratorului.

Considerat competent și perfect integrat în societatea tebană, Dakter obținu funcția la care tînjea de multă vreme. Sfătuit de Mehy, nu manifestă decît o satisfacție discretă și, cînd se prezentă în fața prim-ministrului, insistă asupra acestei poveri greu de dus și asupra ambiției de a merge pe urmele înțeleptului său predecesor.

Mehy reuși, cu mare succes, o lovitură magistrală: transferarea laboratorului în noi clădiri situate lîngă templul lui Ramses cel Mare, sub pretextul decongestionării administrației tebane și al realizării de economii.

Dakter avea să lucreze, astfel, în coasta satului secret, sub controlul teoretic al lui Abry, fidelul aliat al lui Mehy. Faptul că dușmanul era în apropiere și că exista perspectiva însușirii bogățiilor aveau să stimuleze ardoarea de cuceritor a savantului și setea sa de descoperiri.

Comandantul era convins că, pentru a ajunge la o putere stabilă, avea nevoie de sprijinul necondiționat al științei și al tehnicii. În procesul său ireversibil de cucerire, trecuse cu succes peste o etapă decisivă.

66.

În locuința sa, Paneb cel Zelos se învîrtea ca un leu în cușcă.

– Ar trebui să stai jos și să mănînci, îi recomandă Uabet cea Pură. Turtele se vor răci.

– Nu mi-e foame.

– Ce te frămîntă atît de mult?

– Ramses cel Mare a plecat, la fel și șeful de echipă, iar pictorul și desenatorii nu mai sînt de găsit! Cît despre Nefer, pur și simplu a dispărut!

– Asta nu-i adevărat.

Paneb ridică din umeri.

– Poate că știi tu unde se ascunde!

– Prietenul tău nu se ascunde, doar că a fost admis în Casa Aurului.

Tînărul colos ridică privirea, uluit:

– Casa Aurului... Ce e asta?

– Partea cea mai secretă a satului.

– Ce se întîmplă acolo?

– Asta n-am de unde să știu.

– De unde ai aflat tu că acest loc și-a deschis porțile pentru Nefer?

– Ai uitat că sînt preoteasă a lui Hathor... o zeiță binevoitoare, care le face confidențe credincioaselor sale?

Paneb o săltă de la pămînt pe Uabet, ușoară ca o pană, și își lipi obrazul de al său.

– Spune-mi tot ce știi!

– Sînt o soție bună și nu-i pot ascunde nimic soțului meu.

Cu sînii goi, Uabet cea Pură nu purta decît o *perizoma* de in aspru, pe care o făcu să alunece de-a lungul picioarelor. Lipită de soțul ei, îi oferi căldura trupului său fragil.

Cu mult timp în urmă, Paneb își promisese să reziste farmecelor soției sale, dar nu știa că tînăra era atît de frumoasă.

Cînd Uabet simți dorința bărbatului ei, își înnodă picioarele în jurul taliei sale și savură plăcerea intensă de a deveni, în sfîrșit, femeia lui.

Bătăi puternice în ușă o treziră pe Uabet. Cufundată încă în deliciile patului conjugal, puse repede ceva pe ea și se duse să deschidă.

Erau trei: Gau cel Exact, Unesh-Șacalul și Pai-Pîinică Bună. Chipurile lor încruntate nu anunțau nimic bun.

– Îl căutăm pe Paneb, spuse Gau pe un ton sec.

– Ce treabă aveți cu el?

– Ordin de la șeful de echipă. Să se grăbească!

Paneb sări în picioare. Uitase brusc jocurile iubirii și-i privea fix pe cei trei bărbați.

– Urmează-ne, îi ceru Gau, al cărui trup molatic se termina cu un chip auster și mai degrabă urît, ornat în mod nefericit de un nas prea lung.

– Unde mergem?

– Ai să vezi îndată.

– Și dacă refuz?

– Atunci vei părăsi satul. Poarta e larg deschisă pentru toți cei care doresc să plece; nu e greu de trecut pragul decît la intrare.

Paneb spera că Pai-Pîinică Bună îl va privi încurajator, dar acesta rămase la fel de sever ca și ceilalți doi tovarăși.

– Hai să mergem, dar vă previn: dacă trebuie, voi ști să mă apăr.

Gau cel Exact porni primul, urmat de Paneb, încadrat de Unesh-Șacalul și de Pai-Pîinică Bună. Mergea cu pasul său obișnuit, încet, dar regulat, și se îndreptau cu toții către locul de întîlnire al echipei din dreapta.

În prag, îi aştepta dulgherul Didia.

– Cum te cheamă?

– Paneb cel Zelos.

– Doreşti să cunoşti misterele şantierului naval?

„Şantierul naval"... Nefer fusese acolo! Era deci un alt nume dat locaşului confreriei, cunoscut deja de Paneb.

– Da, aş dori.

– Şantierul naval[1] pe care noi îl desenăm pe zidurile unora dintre locurile de veci, preciză Didia, este în realitate atelierul în care se formează dulgherii, sculptorii, desenatorii şi operele create de ei. Aici, totul e muncă de asamblare. Corabia comunitară desfăcută în bucăţi se află în şantierul naval, iar artizanii din satul secret au sarcina de a aduna piesele risipite, dîndu-le un sens. Ia seama, Paneb, dacă nu eşti un om hotărît, locul acesta nu-ţi va oferi decît dezamăgiri. Te menţii pe poziţie?

– Da, merg mai departe.

Didia şi cei trei desenatori îl introduseră pe Paneb în sala purificărilor, în care Gau cel Exact îl măsură cu o sfoară.

– Dumnezeu a creat lumea folosindu-se de numere şi urmînd anumite proporţii, preciză el. Intră şi tu în acest joc al raporturilor armonice.

Pai-Pîinică Bună îi ceru lui Paneb să îngenuncheze în faţa unei pietre cubice. Zelosul îşi puse mîinile pe ea şi Unesh-Şacalul îi turnă apă purificatoare dintr-un vas în formă de semn *ankh*.

Apoi, Paneb se ridică. Pai-Pîinică Bună îi unse mîinile şi-i desenă cîte un ochi în fiecare palmă.

– Datorită acestei alifii, mîinile tale se vor pune cu adevărat pe treabă; iar datorită acestui ochi, vor vedea.

Într-un colţ al sălii, se afla o cadă dreptunghiulară plină cu apă. Unesh-Şacalul îl dezbrăcă pe Paneb şi îi dădu ordin să intre şi să se cufunde în apă.

– Doar apa primordială te va ajuta să învingi obstacolele, îi spuse el. Fie ca ea să te purifice, aşa cum purifică fără încetare

[1] În egipteană, *ukher* (n.a.).

forțele creatoare. Să te facă să simți energia originară, fără de care inimile și mîinile noastre ar fi lipsite de viață.

Paneb trecu prin senzații ciudate. Nu era decît apă rece, dar îl învăluia ca o haină protectoare și îi dădea o impresie de ușurare, plăcută și îngrijorătoare, totodată.

Trebui să iasă din această cadă matricială și, împins de cei trei desenatori, să treacă pragul locașului de întîlniri.

De o parte și de alta a ușii, stăteau Userhat-Leul, sculptorul-șef, și Ched Salvatorul, pictorul. Primul purta o mască de șoim, iar al doilea, una de ibis. Horus ținea o pană a lui Maat, Thot, semnul vieții.

Paneb îngenunche pe marginea unui bazin în formă de coșuleț, hieroglifa care însemna „măiestrie" și care îi dăduse numele.

Șeful de echipă ieși din penumbră și-i trecu în jurul gîtului un pandantiv, de care atîrna o inimă.

Din partea de sus și din cea de jos a penei, din ovalul și din bara transversală a crucii arcuite țîșniră unde sub formă de linii frînte.

Cînd acestea îi atinseră trupul, Paneb se simți pătruns de o forță supranaturală, dar fără nici o durere. Era un foc blînd, pătrunzător, asemenea unei raze de soare după o noapte rece.

În sala de întîlniri se făcu lumină. Paneb observă că erau prezenți toți membrii echipei, inclusiv Nefer.

Șeful de echipă se așeză în jilțul său.

– Confreria noastră e o corabie menită să traverseze apele cerești și să fraternizeze cu stelele. Tu ai fost chemat în această corabie și i-ai văzut lumina în sanctuar; să coboare asupra ta vraja călătoriilor. Fie să poți apuca odgonul de la prova în corabia nopții și cea de la pupa, în corabia zilei; să ți se dea iluminarea în cer, puterea creatoare pe pămînt și vocea potrivită pentru regatul lumii de dincolo.

Sub privirea atentă a lui Paneb, Nefer cel Tăcut, Casa-Funie și Didia cel Generos asamblară, fără grabă, piesele unei machete de corabie din lemn, echipată cu o cabină în formă de capelă.

– Ţine bine minte acest mister, Paneb, mai departe, în drumul tău, îi vei pătrunde poate semnificaţia.

Sus, pe umărul drept al Zelosului, Gau cel Exact desenă un vas simbolizînd inima-conştiinţă, Unesh-Şacalul, sceptrul „Putere“ şi Pai-Pîinică Bună, pîinea de ofrandă însemnînd „a da“.

– În calitatea mea de maestru al operei şi de şef de echipaj, declară Neb cel Desăvîrşit, cunosc secretul cuvintelor divine. Aici se dobîndeşte măiestria formulelor magice, datorită cărora artizanii excelează în arta lor, ştiu să folosească proporţiile corecte şi redau prin sculptură şi pictură statura unui bărbat, graţia unei femei, înălţarea în zbor a unei păsări, fuga leului, expresia de frică sau de bucurie. Pentru ca şi tu, Paneb, să reuşeşti la rîndul tău, va trebui să munceşti neobosit, să înveţi să prepari pigmenţii care se topesc fără foc, solubili în apă şi inalterabili în aer. Sînt secrete ale meseriei, niciodată dezvăluite vreunui profan. Te angajezi să le păstrezi, orice s-ar întîmpla?

– Jur pe viaţa faraonului şi pe cea a confreriei.

– Ched Salvatorul şi desenatorii echipei din dreapta acceptă să te instruiască. Începînd de azi, tu aparţii clanului lor şi te vei supune lucrărilor pe care ţi le vor încredinţa.

67.

După inițierea lui Paneb cel Zelos la șantierul naval și după banchetul care urmă, lui Gau cel Exact i-ar fi făcut plăcere să se odihnească puțin. Se simțea adeseori obosit, mai ales după festivități, și femeia înțeleaptă îl salvase deja de două ori de o congestie a ficatului.

Dar ucenicul bătuse la ușa atelierului încă din dimineața următoare, cu hotărîrea fermă de a nu pierde nici o clipă. Meșterul Pai-Pîinică Bună, trezit de chemările Zelosului, fusese nevoit să se ducă după Gau.

– Sînt gata, afirmă Paneb. Cu ce începem?

– Secretele meseriei noastre nu se transmit decît în clanul nostru de desenatori. Dacă purtarea ta nu se dovedește demnă sau dacă aptitudinile tale se dovedesc insuficiente, vei fi exclus definitiv. Înainte de sosirea ta printre noi, mulți tineri s-au lăsat păgubași, căci munca noastră e foarte spinoasă. Cere cunoașterea hieroglifelor, cuvinte ale zeilor, a artei trasării și a științei lui Thot. Dacă ți-ai închipuit că vei face totul după cum te taie capul, e bine să pleci chiar acum din acest atelier.

– Arată-mi materialul pe care îl am la dispoziție.

Ca și cînd pretențiile lui Paneb nu-i conveneau, Gau cel Exact își tîrî picioarele pînă la un coș dreptunghiular din care scoase o paletă de scrib, mojare, pistiluri, peneluri, perii și un cuțit.

– De acum încolo, paleta asta îți aparține; n-o împrumuta nimănui. În scobiturile ei, rotunde sau pătrate, îți vei pune pigmenții de care ai nevoie.

– Şi pigmenţii, cum se prepară?

– Asta o vei afla mult mai tîrziu. Pentru moment, te vei mulţumi cu pîinile de culoare[1] pe care ţi le vom da şi pe care le vei înmuia în castronele cu apă. Le vei pisa în mojare cu pistilul. Hai să încercăm!

Gau era convins că, înainte de a obţine un rezultat satisfăcător, tînărul colos va strica mai multe pîini. Dar Paneb cel Zelos nu se grăbi; cîntări din ochi conţinutul vasului, pipăi pîinea de culoare roşie verificîndu-i calitatea, o diluă cu cantitatea de apă necesară şi folosi pistilul cu îndemînare.

Gau se feri să-şi arate uimirea şi continuă, pe acelaşi ton glacial:

– Vei aduna cioburi sau cochilii de scoici pentru prepararea nuanţelor sau pentru a le amesteca. Vei întinde culorile în mod uniform, fără nici o umbră. Cei mai mulţi dintre ucenici se descurajează atunci cînd folosesc penelurile şi periile, acestea fiind greu de mînuit.

Varietatea propusă îl uimea pe Paneb: stuf foarte fin, a cărui extremitate fusese curăţată şi despicată, altele mai pline, o pensulă mare din fibre de palmier îndoite şi ligaturate, alta din nervuri de palmier strivite la un capăt şi cu fibre separate, pentru a forma păr destul de lung, o alta foarte alungită şi îngustă, alta mai lată, spatule... Cu unelte de atîtea diametre şi cu vîrfuri atît de diferite, puteai să desenezi universul şi secretele sale!

De data asta, nu mai era un vis. Paneb avea în faţa ochilor uneltele visate. Cu dragoste şi respect, le încercă una după alta. Emoţionat pînă la lacrimi, Zelosul trăia o fericire intensă.

Vocea răguşită a lui Gau îl smulse din extazul său:

– Strînge-ţi materialul şi urmează-l pe Pai-Pîinică Bună! Te va conduce la primul tău şantier.

Trăind parcă cel mai fantastic vis, Paneb porni după desenatorul mahmur, încă adormit.

– Am băut cam multă bere de-a faraonului, mărturisi Pai.

---

[1] Vopselele se păstrau sub formă solidă, ca de pîine, din care se rupea cîte o bucăţică şi se dilua cu apă (n.tr.).

– Acum unde mergem?

– Avînd în vedere că primele tale încercări vor fi, fără nici o îndoială, mediocre, și cum Gau nu suportă să vadă stricată o suprafață bine pregătită, a ales chiar el cel mai potrivit teren de experiment: casa ta.

Cu multă mîndrie, Paneb își așeză pensulele și penelurile pe o masă joasă, în prima încăpere, sub privirea îngrijorată a lui Uabet cea Pură.

– Este, oare, necesar să ne imaginăm mai știu eu ce decor? Această austeritate îmi convine și...

– Eu îmi învăț meseria, spuse tăios Paneb.

– Ce culori preferi? întrebă Pai-Pîinică Bună.

– Roșu, galben și verde. O să le întind în lungi benzi orizontale și suprapuse.

– Ești sigur că zidul tău e bine pregătit?

– Fără nici o îndoială, m-am ocupat eu însumi de asta! Am astupat găurile cu argilă, pe care am făcut-o rezistentă, amestecînd-o cu paie tocate, apoi am aplicat un strat de ipsos peste un altul de var.

Pai părea neîncrezător.

– Avînd în vedere că nu e vorba decît de o casă, eroarea pe care ai comis-o nu e gravă... Dar ea n-ar putea fi acceptată într-un templu sau într-un loc de veci.

– Și care e această eroare?

– Suprafața ta e moartă.

– Moartă... Ce vrei să spui?

– E prea netedă, deci îi lipsește viața. Orice perete trebuie să fie ușor ondulat, pentru a exprima și înregistra vibrațiile care, neîncetat, traversează spațiul. Alte forme ale morții sînt simetria absolută și rigiditatea. Mîna ta va trebui să le învingă.

Paneb își privi zidul cu alți ochi. Bănuia, desigur, că avea o mulțime de lucruri de învățat, dar inițierea sa la șantierul naval îi deschidea cu adevărat porțile unei alte lumi, în care totul avea un sens.

Neofitul își prepară culorile și, din instinct, trasă benzi late pe fundații.

Pai-Pîinică Bună a fost surprins de siguranța execuției lui Paneb, dar s-a ferit să-i arate pe față uimirea. Tînărul desenator își alesese bine penelul și orizontala sa abia mișca. Uabet cea Pură era la fel de fascinată, privindu-l lucrînd. Paneb lua cu vîrful fibrelor cantitatea exactă de vopsea și făcea să cînte un zid, pînă atunci inert. Apoi, folosi o pensulă groasă pentru a termina o bandă verde și se opri la a treia parte a suprafeței de decorat.

– Mai departe, estimă el, ar fi prea încărcat. Ce părere ai, Pai?

– Există o tehnică precisă pentru trasarea registrelor.

– De ce nu mi-ai dezvăluit-o?

– Am vrut să mă asigur mai întîi că ești în stare să ți-o însușești.

– Și?

– Va fi nevoie de alte probe...

Paneb înțelese că drumul său urma să fie presărat cu capcane, dar nu-i păsa. Va continua să se arunce cu capul drept înainte. Dacă i se dădeau unelte, nu-i mai lipsea nimic; cu asemenea aliați, nu se temea de nimeni.

– Ai vrea să-ncerci cîteva forme geometrice? îi propuse Pai.

– Hai, arată-mi!

Desenatorul se urcă pe un taburet solid cu trei picioare și, cu un penel foarte fin, schiță o jerbă de stuf pe partea de sus a zidului.

– Acest semn asigură protecția magică a peretelui, preciză el, dar e nevoie și de o friză, și asta nu e ușor de realizat.

Paneb încercă imediat să reproducă modelul, tentativa sa remarcîndu-se printr-o mare îndemînare. Doar cîteva imperfecțiuni în trasarea curbelor, dar Pai le corectă fără să spună vreun cuvînt. Zelosul observă și nu mai repetă greșeala făcută din nepricepere.

– Ce i se potrivește unei case? îl întrebă el pe profesor.

– Motive florale și geometrice, care evocă bucuria calmă a unui cămin și buna rînduială a fiecărei zile.

În mintea lui Paneb se învălmășeau mii de figuri. Le desenase deja pe nisip sau pe cioburi de calcar, dar, pînă atunci, nu prinseseră cu adevărat viață.

– Îmi faci o favoare, Pai?

Desenatorul păru să refuze:

– Depinde...

– Poţi s-o găzduieşti pe soţia mea pînă mîine-dimineaţă? Trebuie să încerc să-mi decorez locuinţa şi am nevoie să fiu singur.

– Bine, dar... îţi vor trebui mai multe săptămîni!

– Aş vrea să concep un plan de ansamblu şi apoi să-ţi cer părerea.

– Cum doreşti... Atunci, pe mîine.

Uabet cea Pură nu era deloc mulţumită să-şi părăsească locuinţa, chiar şi pentru o perioadă scurtă. Dar primirea făcută de nevasta lui Pai-Pîinică Bună o linişti. Totuşi, încă din zori, ardea de nerăbdare să se întoarcă acasă.

Intrînd împreună cu Pai, totul i se arătă ca o adevărată minune.

Paneb pictase friza de stuf protector în partea de sus a tuturor pereţilor, cu o precizie şi o constanţă surprinzătoare, dar nu se oprise aici: fiecare încăpere primise un decor de vrajă, compus din rozete, flori de lotus stilizate, ciorchini de struguri, frunze de viţă, flori galbene, maci de un roşu-brun, romburi şi pătrate ca ale tablei de şah.

Uabet cea Pură închise ochii, temîndu-se că e prada vreunui miraj. Dar, cînd îi deschise, minunile rămăseseră la locul lor.

– Am cea mai frumoasă casă din sat... Dar unde e Paneb?

Alergă în dormitor şi se aruncă asupra soţului său, care tocmai se întinsese puţin, după o noapte de muncă.

– E splendid, iubitule, splendid! Datorită ţie, vom trăi într-un adevărat palat!

Uluit, Pai-Pîinică Bună căuta în zadar să găsească vreun cusur acestor frumoase ornamente. Înainte chiar de a avea acces la ştiinţa secretă a desenatorilor şi a pictorilor, Paneb realizase un fel de capodoperă. Avea un înnăscut simţ al proporţiilor şi al culorilor. Dacă destinul sau vanitatea nu-i vor reduce talentul la neant, Paneb cel Zelos urma să devină unul dintre cei mai străluciţi slujitori ai Locaşului Adevărului.

68.

De cînd fusese numit în funcţia de director al laboratorului central din vestul Tebei, Dakter îşi peria şi îşi parfuma barba în fiecare dimineaţă. După cum promisese, îşi anunţase echipa de tehnicieni că urma tradiţionalul program de cercetări al defunctului său predecesor, cel care fixase cu înţelepciune bornele ştiinţei. El, străinul recunoscut de acum ca aparţinînd notabilităţilor, îşi permitea o perioadă de răgaz, pentru a profita de vila sa de serviciu, de servitorii săi şi de consideraţia de care, în sfîrşit, se bucura.

Confortul călduţ era gata să-l adoarmă, dar agitaţia intelectuală învinsese, Dakter interesîndu-se din nou de galenă şi bitum, doi produşi despre care nu exista nici o indicaţie precisă în dosarele puse la dispoziţia sa.

Avea totuşi o informaţie preţioasă: cam la fiecare doi ani, o expediţie pornea să ia în primire aceşti produşi, pentru a fi livraţi confreriei. Ca nou director, Dakter era în măsură s-o organizeze. Încă cel puţin şase luni de răbdare pînă la următoarea expediţie... În ciuda exasperării sale, nu trebuia să nesocotească tradiţiile. Nu mai era mult şi avea să pătrundă unul dintre secretele confreriei.

Apropierea de sat îi înlesnea angajarea, ca spălător particular, a lucrătorului auxiliar căruia îi furniza praf de spălat. În seara aceea, informatorul său zîmbea satisfăcut.

– Cred că am veşti... Comunitatea artizanilor primeşte corespondenţa printr-un mesager recunoscut, Uputy, şi tot lui i se încredinţează scrisorile care pleacă în exterior. Uputy e

conştiincios, dar, uneori, guraliv, şi-i place să stea de vorbă cu unul sau cu altul. Fiind un bun observator, a constatat că unul dintre artizani a scris multe scrisori în ultima vreme.

– Cui îi erau destinate?

– Nu ştiu, căci Uputy trebuie să păstreze secretul corespondenţei. Ceea ce ştiu este că, în ultimele două luni, artizanul cu pricina şi-a petrecut pe malul stîng fiecare zi de odihnă. Destul de ciudat ca obicei. Poate că nu e vorba decît de un client pentru care fabrică obiecte de lux, dar, de obicei, lucrurile nu se petrec astfel... Se face comandă şi apoi se livrează obiectul.

– Cunoşti, desigur, numele artizanului.

– Da, am acest noroc.

– Cît doreşti pentru această informaţie?

– Praful de spălat nu e de ajuns... Îmi vor trebui lingouri de aramă.

– Ei, prietene, văd că devii foarte pretenţios.

– O informaţie ca asta cîntăreşte greu.

– Mai ştiu şi alţi lucrători auxiliari de acest obicei ciudat?

– Nu, eu sînt singurul. Uputy a regretat mult că mi-a şoptit acest nume şi n-o va mai face a doua oară. Dacă vreţi să-l cunoaşteţi, plătiţi-mă!

Dakter se strîmbă, nemulţumit:

– Două lingouri?

– Patru.

– Trei?

– Patru... E, poate, şansa vieţii mele şi n-o voi lăsa să-mi scape.

– Trei mîine şi al patrulea peste o săptămînă, dacă informaţia se dovedeşte a fi interesantă.

– Atunci, trei şi două.

– S-a făcut!

Spălătorul îi dezvălui lui Dakter numele artizanului, făcîndu-i şi portretul acestui bărbat din echipa din dreapta.

Pentru a-i transmite lui Mehy informaţia proaspăt cumpărată, Dakter trebui să aştepte sfîrşitul recepţiei pe care acesta o dăduse, împreună cu Serketa, în onoarea primarului, confirmat

în funcțiile sale de către prim-ministru. De îndată, trezorierul principal al Tebei simți că intră pe o pistă de cel mai mare interes; neputînd obține direct informații despre activitatea secretă a artizanilor, s-ar putea folosi și mai bine de un spion!

– Cum trebuie să procedez cu spălătorul?

– Spune-i că va primi lingourile de cupru mîine, după apusul soarelui, la locul cu palmieri din nordul Tebei, lîngă puțul părăsit.

– Dar cum vom face rost de ele?

– Stai liniștit, mă ocup eu de asta. Dacă te întreabă paznicul ceva despre acest spălător, explică-le că a venit la tine să se angajeze și condițiile ți s-au părut interesante. N-ați avut decît o singură întîlnire și nu știi nimic mai mult despre el.

– Pentru acest artizan...

– Mă ocup și de asta. Cu cît te arăți mai puțin, cu atît va fi mai bine. Gîndește-te cum poate fi organizată expediția destinată procurării galenei și a bitumului pentru confrerie.

Picioarele spălătorului tremurau la ideea că ar putea deveni bogat. Desigur, viola jurămintele făcute la angajarea sa ca lucrător auxiliar, dar cum să ratezi o asemenea ocazie? Odată îmbogățit, va părăsi o meserie de care se săturase și-și va cumpăra o fermă în Egiptul de Mijloc, acolo unde terenurile costau mai puțin decît la Teba și va duce o viață liniștită.

Informația se dovedi interesantă, așa că Dakter acceptă să facă rost imediat de cele cinci lingouri de cupru. Informatorul regreta că n-a cerut mai mult.

De îndată ce spălătorul va intra în posesia averii sale, va dispărea pentru totdeauna, fără să mai revină prin împrejurimi.

„Sub cel mai înalt palmier, lîngă puțul părăsit, spusese Dakter, lingourile se vor afla într-un sac îngropat la mică adîncime."

Spălătorul se asigură că acest loc cu palmieri era pustiu. Nimeni nu venea aici în timpul nopții și nici o privire indiscretă nu-l va surprinde în timp ce-și dezgropa prada.

Dakter nu mințise. Sacul se afla în pămînt, sub un palmier maiestuos. Spălătorului nu-i era prea greu să-l scoată la suprafață.

Tocmai se pregătea să deznoade legătura, cînd o voce gravă îi îngheță sîngele în vine.

– Paza! Ridică-te, stai în picioare cu spatele lipit de palmier şi nu încerca să te aperi!

Panicat, spălătorul îşi strînse comoara la piept şi fugi.

– Stai!

Singura sa şansă era aceea de a alerga cît putea de repede, scăpînd de urmăritorii săi. Dar se împiedică de un pîndar, care îşi ridicase bîta în aer.

Spălătorul încercă să-l doboare cu sacul, dar, în timp ce o săgeată i se înfigea în gît, bîta îi sfărîmă capul.

Se prăbuşi, mort pe loc.

Cei zece paznici care-i întinseseră această cursă se strînseră în jurul cadavrului, iar şeful lor îl examină cu atenţie.

– Ciudat... Ni se spusese că tipul este un hoţ periculos şi că e bine înarmat.

– Ce are în sac?

Şeful deschise gura sacului şi-l răsturnă.

– Pietre... Doar pietre.

– Folosit cu îndemînare, un sac atît de greu era o armă de temut. Am avut dreptate să ne apărăm.

Fără să pară că dă vreo importanţă veştii primite, Mehy află că un răufăcător fusese omorît pe sub palmieri, în partea de nord a Tebei. Paznicii îl somaseră, după regulament, dar bărbatul se arătase atît de agresiv, încît fuseseră nevoiţi să-l doboare, în legitimă apărare.

În urma anchetei, fusese identificat unul dintre spălătorii care lucra în satul confreriei. Nu era apreciat de colegi şi nimeni nu-i făcu vreun elogiu. Era chiar bănuit de mici găinării şi se remarca prin aroganţă şi agresivitate.

Şeful Sobek confirmă aceste mărturii. Epilogul acestui caz era pe cît de tragic, pe atît de definitiv, aşa că nu mai rămînea decît să fie clasat.

Mehy nu se mai mira de norocul care continua să-l urmărească; luînd cele mai bune iniţiative la momentul potrivit, toate acţiunile sale erau încununate de succes, consolidîndu-i poziţia. Era convins că acel spălător se va purta ca un prost şi se va băga

singur în gura lupului. Odată dispărut acest obstacol, Dakter era în afară de orice bănuială, iar comandantul avea să-şi folosească liniştit informaţia primită.

N-avea voie să fie imprudent: de data asta, era imposibil să apelezi la autorităţi. Se adresă, deci soţiei sale, Serketa.

– Îţi descriu un bărbat, iar tu vei încerca să-l reperezi atunci cînd va coborî de pe bac, venind dinspre malul stîng. Apoi, îl vei urmări şi vei afla unde se duce.

– Dar în fiecare zi sosesc multe bacuri!

– Mulţumeşte-te cu cele de dimineaţă.

– Am oroare să mă scol de dimineaţă, iubitule!

– Nu-mi poţi refuza, Serketa, acest serviciu!

– Şi dacă asta va dura luni de zile?

– Este o misiune importantă, porumbiţa mea, şi nu ţi-o pot încredinţa decît ţie.

– Şi ce-mi oferi în schimb?

– Ce-ai zice de nişte bijuterii noi?

– N-aş spune nu... Încep să mă plictisesc de cele vechi. Se pare că un bijutier din Memphis face nişte coliere de turcoaze, dar e solicitat afară din cale.

– Stai liniştită, pentru tine nu va mai fi.

În a optsprezecea zi de pîndă, Serketa îl reperă pe artizan. Acesta sosise cu al doilea bac de dimineaţă.

Nu-i fusese deloc greu să-l urmărească şi-l văzu intrînd într-un antrepozit, în care erau îngrămădite mobile de diferite calităţi. Satisfăcută de reuşita sa, Serketa îşi trecu arătătorul în jurul gîtului, ca o mîngîiere, visînd la excepţionalul colier de turcoaze, pe care urma să-l primească.

69.

Cînd Paneb pătrunse în atelierul destinat trasării, în apropierea sălii de întrunire a echipei din dreapta, a fost mirat să-l întîlnească pe Nefer cel Tăcut în compania lui Gau cel Exact. Cei doi studiau un papirus al cărui titlu era: „Exemplu de calcul pentru a sonda realitatea și a cunoaște ceea ce e obscur". Era plin de semne matematice, pe care tînărul le vedea pentru prima oară.

– Acest papirus ar trebui să mă intereseze și pe mine?

– Arhitectul lumii a pus în ordine elementele vieții în funcție de proporție și de măsură, răspunse Gau, iar lumea noastră poate fi considerată ca un joc cu numere. Dacă ai să le consideri drept izvoare de energie, gîndirea ta nu va fi niciodată statică. În tradiția noastră, gîndirea geometrică predomină expresia matematică. Ea e fondată pe Unu, care se dezvoltă, se multiplică și se reîntoarce la el însuși. Arta trasării este scoaterea în evidență a prezenței unității în orice formă vie.

– Corpul tău există pentru că este un ansamblu de proporții, observă Nefer, și tu ai nevoie de această știință pentru a dobîndi inteligența mîinii. Dar să nu practici geometria pentru geometrie și matematica pentru matematică; cei care au căzut în această greșeală au fost prinși în capcana unei științe sterile.

– Trasează un unghi! ordonă Gau.

Folosind un penel foarte fin, Paneb se execută.

– Iată unul din modurile cele mai simple de a reprezenta în mod abstract lumina solară, preciză profesorul său, și noi vom plasa învățătura trasării sub protecția sa. Oamenii din vechime afirmă că această învățătură permite pătrunderea secretelor

cerului, ale pămîntului și ale apelor, înțelegerea limbajului păsărilor și al peștilor, obținerea tuturor formelor dorite.

– Atunci, la treabă!

Nefer constată că prietenul său avea o sete de învățătură ce nu putea fi stinsă vreodată și că făcuse bine venind să-i dea o mînă de ajutor lui Gau cel Exact, care nu avea energia necesară predării, cînd aceasta se prelungea timp de ore în șir.

Paneb stăpîni repede cele patru operații de bază, descoperi puterile și rădăcinile, rezolvă cu ușurință ecuații, fără să se îndepărteze de vreo aplicație practică, cum ar fi fabricarea unei perechi de sandale sau pînza unei corăbii. Înțelese, astfel, că nici una dintre lucrările produse de artizanii acestui loc nu era făcută la întîmplare.

Că era vorba de împărțiri, de înmulțiri sau de extrageri de rădăcini, Zelosul a fost invitat să le readucă la procesul prim al adunării. În sistemul zecimal, folosea fracții unitare, cu un numărător egal cu unitatea, cu excepția de 2/3 și se descurca de minune cu tablele care i se încredințaseră pentru a verifica rezultatul exercițiilor sale.

– Hieroglifa gurii simbolizează fracția primordială, spuse Gau, căci toate formele au ieșit din gura protectorului nostru, zeul Ptah, cel care a creat lumea prin Cuvînt. Acum, trasează un cerc.

Mîna lui Paneb nu tremură.

– Iată cum se calculează suprafața acestui cerc: scoate din diametru a noua parte; ce rămîne se ridică la pătrat și apoi afli suprafața, ceea ce ne este util pentru a calcula, de exemplu, volumul unui hambar cu grîu, de formă cilindrică. Toate astea îți vor fi de folos atunci cînd te vei afla în fața unui perete, căci va trebui să-ți organizezi spațiul în funcție de legile armoniei.

Nefer cel Tăcut desfășură un alt papirus, care-l lăsă pe Paneb mut de admirație.

Desenul repezenta o grilă de pătrate, trasată cu cerneală roșie, în care fusese inclus un om, în picioare, desenat cu negru. Fiecare parte a trupului său corespundea unui număr precis de pătrate.

– Această reprezentare e fondată pe modulul de optsprezece unități: șase pătrate de la talpa piciorului la genunchi, nouă pînă

la fese, douăsprezece pînă la coate, paisprezece şi jumătate pînă la subsuori, şaisprezece pînă la gît, optsprezece pînă la păr. Astfel este descifrată armonia unui corp omenesc şi aşa poţi s-o desenezi fără să dai greş. Dar nu e decît un exemplu; nu este un sistem fix; maestrul lucrării are capacitatea să adopte alte grile, care să scoată la iveală alte jocuri ale proporţiilor.

Paneb cel Zelos şi Nefer cel Tăcut stăteau alături, sub bolta înstelată.

– Nu bănuiam că este atît de extraordinar... Sau poate că ştiam. Instinctul meu o ştia dintotdeauna şi am avut dreptate să ascult de el! De ce-oi fi pierdut atîta timp?

– Fii liniştit, Paneb, n-ai pierdut nici o secundă. Încercările te-au pregătit să trăieşti cu intensitate momente ca acesta şi să înveţi cu zelul care te caracterizează. Dar ăsta e doar începutul; de îndată ce va fi posibil, vei merge să studiezi piramidele. Asta va fi o nouă etapă din drumul tău.

– Vii şi tu cu mine?

– Numai dacă îmi îngăduie şeful de echipă.

– Am auzit că ai fost admis în Casa Aurului, e adevărat?

Nefer ezită.

– Mi-a spus Uabet cea Pură.

– Nu te-a minţit. Aşa e!

– Ştiu că nu trebuie s-o spun la nimeni, dar aş vrea să ştiu măcar dacă ai revăzut lumina aceea care traversează materia.

– Pot să-ţi spun că există, Paneb. O vei descoperi şi tu, dacă te desăvîrşeşti în arta pe care ţi-ai ales-o.

– În satul ăsta, cînd deschizi o uşă, în spatele ei te mai aşteaptă încă zece... Dar mie îmi place aşa. Spune-mi, ai intrat în locul de veci al lui Ramses cel Mare?

– Dacă ajungi în Valea Regilor nu vei fi dezamăgit. Vei afla multe...

– Crezi că voi lucra şi eu acolo?

– Dar care crezi că e destinul oricărui desenator din satul secret?

– Abia aştept să vină vremea aceea.

– Trebuie să mai ai răbdare, Paneb! N-ai adus linişte ochiului.

– Nu înţeleg ce vrei să spui...

– Universul este un ochi gigantic, ale cărui părticele sînt împrăștiate prin privirea noastră. Totuși, el e cel care ne conduce mîna și ne inspiră lucrările. Avem datoria să refacem ochiul, dar, mai înainte, trebuie să-l liniștim, să nu se îndepărteze de noi.

Paneb continua să nu înțeleagă, dar simțea că prietenul său îi deschidea o nouă ușă. Contemplînd bolta înstelată, simți prezența ochiului complet, pe care, într-o bună zi, va ști să-l întregească prin desen.

Îndesat, cu părul negru lipit de capul său rotund, cu pieptul lat, cu degetele de la mîini și picioare durdulii ca acelea ale unui bebeluș, Tran-Bel bea și mînca, lacom și cu plăcere. De origine libiană, nu reușise să facă avere în țara sa de origine și se stabilise la Teba, unde norocul îi zîmbise. Suflet de negustor, lipsit de orice morală, nu-i plăcea decît să strîngă și iar să strîngă, prin metode care, uneori, nu erau tocmai cinstite. Prudent și viclean, Tran-Bel nu trezise încă bănuielile autorităților și se bucura chiar de o bună reputație.

– Stăpîne, sînteți căutat, îl anunță unul dintre lucrători.

– N-am timp.

– Ar trebui totuși să vedeți despre ce e vorba... Îmi face impresia că e o persoană importantă.

„Încă un prăpădit de ambulant“, își spuse Tran-Bel, cu gîndul să scape de intrus, adresîndu-i cîteva vorbe de bun-simț.

Nu mică i-a fost surpriza.

Bărbatul care apăruse în pragul antrepozitului său avea un chip care-i semăna. Nu o sosie, dar aceleași trăsături, ca și cînd îi era frate.

– Ce vînt te-aduce la mine, prietene?

– Tu ești Tran-Bel?

– Aici, sînt stăpîn și sînt foarte ocupat.

– Aș dori să stăm de vorbă într-un loc liniștit.

– Ia te uită! Crezi că-mi poți da ordine?

– Sînt chiar convins, în calitatea mea de trezorier principal al Tebei și de comandant al forțelor armate.

Tran-Bel înghiți în sec.

Ca mulți alții, auzise vorbindu-se de acest Mehy, cunoscut ca un gestionar necruțător, cu care era bine să nu ai de a face.

Dar, oare, de ce un demnitar atît de sus-pus avea ceva să-i spună tocmai lui?

– Poftiţi pe aici... Am un colţişor în care îmi ţin arhiva.

Tran-Bel simţi că vîntul îşi schimbase direcţia. Cu ce greşise oare pentru a-l stîrni pe acest personaj de temut?

Magazia înţesată cu tăbliţe scrise era întunecată şi ferită de agitaţia atelierului.

– Doriţi să-mi vedeţi conturile, nu-i aşa?

– Că eşti un găinar care-şi fură clienţii şi fiscul, puţin îmi pasă, dar faptul că te foloseşti în mod ilegal de serviciile unui artizan din Locaşul Adevărului este un delict grav, pasibil de o condamnare drastică.

Înnebunit, Tran-Bel nici măcar nu încercă să nege faptele de care era acuzat.

– Nu mi-am dat seama ce fac... Ne-am întîlnit la tîrg. El mi-a spus că unul dintre taburetele mele nu era solid lucrat, apoi am stat de vorbă, şi mi-a propus să fabric altele de mai bună calitate, cu condiţia să împărţim beneficiile. De atunci, vine aici şi face nişte scaune foarte frumoase.

– Iar tu le vinzi foarte scump, dar fără să le declari autorităţilor.

– Doar o scăpare, pe care promit s-o remediez!

– Ba, deloc!

Tran-Bel nu-şi credea urechilor.

– Cred că tu eşti cel care i-ai făcut artizanului propuneri necinstite, dar ceea ce contează este rezultatul. Voi putea uita acest trafic, cu condiţia să-mi aduci la cunoştinţă sosirile şi plecările complicelui tău, natura lucrărilor clandestine pe care le face pentru tine, precum şi valoarea acestor venituri ilicite.

– La ordinele dumneavoastră, spuse libianul, ceva mai relaxat. V-am putea oferi şi... un mic comision din cîştig.

Privirea de gheaţă a lui Mehy îl pironi locului.

– Cînd e vorba să iau, preciză comandantul, iau cu totul. Încearcă să nu uiţi şi străduieşte-te să-mi dai informaţii exacte. Şi încă ceva: nimănui nici o vorbă despre înţelegerea noastră. La cea mai mică greşeală, eşti terminat.

70.

Uabet cea Pură nu-i lăsa nici un răgaz duşmanului său de moarte: praful. În fiecare zi, făcea curăţenie generală, care nu cruţa nici un colţişor al casei, afumată în întregime o dată pe săptămînă. Ca orice gospodină, ştia că o curăţenie foarte strictă stă la baza unei sănătăţi de fier. La aceasta, adăuga şi un simţ al ordinii ieşit din comun, pe care Paneb îl găsea exagerat, dar cu care renunţase să mai lupte.

Aşa că i se păru ciudat cînd, într-o zi, revenind de la atelierul în care îşi perfecţiona cunoştinţele de geometrie, constată că un scaun nu mai era la locul lui obişnuit şi că una dintre rochiile soţiei sale zăcea, aruncată pe un taburet. Nu se putea înşela: Uabet cea Pură fusese tulburată de un eveniment de primă importanţă.

– Unde eşti?

– În dormitor, răspunse o voce subţirică.

Paneb o găsi pe soţia sa culcată pe spate, cu o pernă sub cap.

– Eşti bolnavă?

– Ştii că, de la inimă, pleacă nişte canale care ajung la toate organele. Asta mi-a spus-o Clara, atunci cînd m-am dus să mă consulte. În inimă se formează seminţele vitale, printre care sperma; tot ea m-a învăţat că procreaţia înseamnă unirea a două inimi.

– Ce vrei să spui? Nu cumva...

– Aştept un copil, Paneb. Copilul tău. Turcoaza are grijă să se păzească, eu însă nu.

Tînărul colos era năuc. Asta era o încercare la care nu se gîndise niciodată.

– Nu trebuie să te sperii, mă voi ocupa tot eu de el, aşa cum mă ocup de gospodărie. Nu eşti curios să vezi cît de mult îţi seamănă?

Zelosul zîmbi şi, cu blîndeţe, îi luă mîinile între ale sale.

– Trebuie să mărturisesc că mă cam faci curios... Dar acum, e bine să te odihneşti.

– Cînd voi simţi că sînt mult prea obosită, voi cere ajutorul preoteselor lui Hathor. La nevoie, obişnuim să ne ajutăm între noi.

Uabet cea Pură se temuse de un refuz din partea lui Paneb, dar viitorul tată părea a fi în stare de şoc. Va şti ea să-l vindece şi de acest rău.

Mehy detesta dreptul egiptean. În aproape toate ţările, ar fi putut renega fără probleme o femeie care nu aducea pe lume decît fete; dar pe pămîntul faraonilor, era imposibil. Ba mai mult, în ciuda falsurilor sale juridice la limita extremă a legalităţii, trezorierul principal al Tebei nu avea dreptul să-i ia averea Serketei. Cum Mehy nu accepta în ruptul capului să fie lipsit de cea mai mică parte din tot ce agonisise, trebuia să-şi suporte soţia pînă la moarte. Un divorţ ar fi însemnat o catastrofă financiară, dar, pe de altă parte, o moarte subită ar fi părut suspectă şi i-ar fi atras pierderea reputaţiei.

Şi pe urmă, Serketa cunoştea secrete de o mare importanţă, pe care, într-un moment de rătăcire, guralivă cum era, ar fi putut să le dezvăluie. Nu-i mai rămînea lui Mehy decît o singură posibilitate: să facă din soţia sa o complice ideală.

După ce îi oferi colierul mult visat, o invită la o lungă plimbare pe Nil, aşa cum fac îndrăgostiţii. O mică servitoare nubiană le oferi prăjituri şi suc de fructe, încîntată că fusese angajată de nişte personaje atît de importante.

– De multă vreme n-ai mai fost atît de atent cu mine, se miră Serketa.

– Ce spui? Îţi place colierul?

– Nu e chiar de lepădat... Dar ce ai să-mi propui în schimb?

– Să lucrăm împreună.

– De la egal la egal?

– Eu sînt bărbat, iar tu ești femeie. Deci eu sînt cel care conduce. Dar am nevoie de o colaboratoare foarte activă.

Serketa păru interesată. În sfîrșit, scăpa de plictiseala care începuse din nou s-o sufoce! Iar fermecătorul ei soț nu va ști niciodată pericolul din care tocmai scăpase.

După ce trecuse printr-o mare spaimă, Serketa hotărîse să scape de soțul ei. Și iată că, tocmai cînd căuta cea mai bună cale de a-și duce hotărîrea la îndeplinire, el venea să-i ofere o alianță, care promitea să fie pasionantă.

– De ce nu, cu condiția să nu-mi ascunzi nimic.

– Se-nțelege de la sine, draga mea.

– Să începem cu seara în care ai plecat să cauți un dosar.

– Ce ți s-a părut ciudat în asta?

– Te-ai reîntors fără dosarul pe care te arătai atît de dornic să-l consulți.

– Ai un simț al observației cu totul deosebit, Serketa.

– Unde ai fost în seara aceea?

– Vrei să știi chiar tot?

– E dorința mea cea mai arzătoare!

– Ia seama, porumbițo! Îmi vei fi aliată, dar și complice, și nu voi accepta nici cea mai mică indiscreție.

Serketa se simțea minunat la ideea unei vieți trăite sub semnul pericolului.

– Accept jocul. Dar care îi este regula?

Mehy vorbi îndelung, fără să uite vreun amănunt. În privirea soției sale descoperea admirație și dorință.

– La început, va trebui să lucrăm pe ascuns, trase ea concluzia, pentru ca, mai apoi, succesul nostru să fie răsunător. Crezi, într-adevăr, că te poți baza pe Dakter?

– Are niște calități care ne sînt de folos: e josnic, perfid, competent, lacom de avere și de putere... Abry mi se pare mai puțin demn de încredere, dar el nu e decît o legătură de moment. Spune-mi, ești gata să-ți duci la îndeplinire prima misiune?

Serketa sări de gîtul lui Mehy:

– Spune repede!

– Te previn, e foarte important.

– Cu atît mai bine, nu te voi dezamăgi.

Mehy îi explică nevestei sale care îi erau pretențiile, apoi se retraseră în cabina centrală a vasului și o posedă, cu brutalitatea lui obișnuită.

După ritualul de dimineață, Clara o asista pe femeia înțeleaptă care-i primea pe săteni, îngrijindu-le trupul și sufletul. Soția lui Nefer învățase să-i asculte pe pacienți, să domolească plînsul copiilor, să împrăștie spaimele și să redea optimismul celor în nevoie.

Înzestrată cu un puternic magnetism, femeia înțeleaptă își punea palmele pe locul dureros, făcînd să dispară suferința. Clara avea grijă ca infirmeria să nu ducă lipsă de leacuri, preparate de ea în mare parte, celelalte fiind oferite de departamentul sănătății publice, căruia faraonii în persoană îi acordaseră cea mai mare importanță. Femeia înțeleaptă vorbea puțin, dar, în fiecare zi, contribuia la instruirea Clarei. Îi transmitea propria experiență, insistînd mai mult asupra eșecurilor, pentru ca acestea să-i servească drept învățătură în viitor.

De cînd fusese primit în Casa Aurului, Nefer muncea fără încetare la opera dorită de el. Devenise și mai tăcut ca de obicei. Clara îi simțea fiecare vibrație a sufletului și se mulțumea cu o privire complice pentru a-i da de înțeles că era cu totul alături de el.

Ziua fusese istovitoare. Nu se ivise nici o boală gravă, doar o mulțime de alte necazuri, care umpluseră ziua mai mult ca de obicei. Clara abia aștepta să ajungă acasă și să doarmă.

– Vino cu mine, îi ceru femeia înțeleaptă.

Clara își adună ultimele puteri pentru a o urma în afara orașului, sus, pe culme, la apusul soarelui.

Era momentul ieșirii șerpilor și a scorpionilor din ascunzătoarea lor, dar cele două femei nu se temeau.

De fiecare dată cînd urca potecile sinuoase ale muntelui, femeia înțeleaptă părea să-și regăsească tinerețea pierdută. În

ciuda oboselii, Clara o urma cu mai multă uşurinţă decît de obicei. Frumosul păr alb al femeii înţelepte strălucea ca soarele şi ilumina panta din ce în ce mai abruptă, care ducea la un oratoriu scobit în stîncă.

De pe acest promontoriu, privirea domina Locaşul Adevărului, văile secrete în care înviau faraonii şi soţiile lor, şi templele de mii de ani, în care vieţuia, etern, *Ka*-ul lor.

În faţa oratoriului, femeia înţeleaptă şi-a înălţat mîinile în semn de rugă.

– Oamenii sînt lacrimile Zeului, spuse ea, şi doar zeii s-au născut din zîmbetul său. Oamenii, turma Zeului, au fost, totuşi, bine înzestraţi, căci el a creat cerul şi pămîntul pentru inimile lor, şi respiraţia, pentru nările lor. Pentru ei, creaţi după chipul şi asemănarea Sa, a inventat tot ce înseamnă hrană. Dar ei s-au revoltat împotriva Lui şi au preferat dezordinea în locul armoniei. Cînd specia umană se va stinge, tumultul va înceta şi liniştea va coborî din nou pe acest pămînt. Iar tu, zeiţa Sa, vei crea din nou frumuseţea originară.

Din oratoriu ieşi o enormă cobră regală, înălţîndu-şi capul cu mîndrie. Ochii săi roşii păreau să arunce săgeţi de foc.

– Venereaz-o pe Meresger, Cea care iubeşte liniştea crestei muntelui şi e protectoarea Locaşului Adevărului, îi spuse femeia înţeleaptă Clarei. Cînd eu voi fi pe muntele de la miazănoapte, doresc ca Meresger să devină călăuza şi privirea ta.

71.

Nefer cel Tăcut trebuia să exprime ceea ce simţise în Casa Aurului. Trăise ritualul cel mai secret al confreriei şi descoperise primele mistere pe care acest loc era menit să le transmită. Dar era el, oare, demn de toate astea?

Pentru a o dovedi, confreria cerea de la el o operă care să-i dezvăluie îndemînarea, dar şi de cîtă sensibilitate e capabil. Nu i se dăduse nici o recomandare, nu i se impusese nici un criteriu. Era de datoria lui Nefer să facă bilanţul anilor petrecuţi în sat, să tragă o concluzie asupra învăţămintelor majore şi să finiseze obiectul care va obţine aprobarea şefilor de echipă şi a celorlalţi iniţiaţi de rang înalt.

După cum îi era obiceiul, Tăcutul a rămas vreme îndelungată pe gînduri. În mintea sa, se învălmăşeau o mulţime de proiecte, dar el nu alegea decît cu inima. După ce s-a asigurat de părerea favorabilă a Clarei, s-a prezentat la Neb cel Desăvîrşit care, chiar în acea seară, l-a dus la capela lui Hathor, construită de faraonul Sethi, tatăl lui Ramses.

Nefer a urcat scara către pilonul de la intrare, a trecut pragul, traversase o curte interioară neacoperită, apoi a ales o alee cu dale, care ducea la o a doua curte. Aici, a fost purificat şi s-a recules în faţa unei mese de ofrandă.

Apoi a fost lăsat să intre într-o sală acoperită, cu podeaua făcută din dale şi al cărei plafon plat era susţinut de două coloane. De-a lungul pereţilor, banchete din piatră, ocupate de judecători. În partea din spate a sălii, o uşă încadrată de stele

reprezentîndu-l pe faraon față în față cu Hathor; pe aici, se trecea în sanctuarul în care divinitatea strălucea în taină.

Nefer știa că acest tribunal nu va fi indulgent și se temea de verdictul său. Dacă s-ar înșela, toate eforturile depuse de la admiterea sa în confrerie s-ar dovedi zadarnice.

– Ce-ai învățat de la divinități? întrebă șeful echipei din stînga.

– Am încercat să pătrund sclipirea lui Ra, creația lui Ptah și dragostea lui Hathor.

– Care sînt calitățile necesare pentru a duce o lucrare la bun sfîrșit? îl întrebă șeful echipei din dreapta.

– Conștiința vieții sub toate formele sale, generozitatea inimii, coerența ființei, capacitatea de stăpînire și puterea de concretizare. Dar toate acestea nu au nici o valoare decît dacă duc la plenitudine și la pace, și nici un artizan n-a atins vreodată limitele artei.

– Arată-ne ce-ai lucrat!

Nefer cel Tăcut trase pînza ce acoperea o statuetă din lemn aurit. Nu era mai mare de un cot[1] și o reprezenta pe zeița Maat stînd jos și ținînd în mînă semnul vieții.

Unesh-Șacalul nu-și făcuse numele de rîs. Chipul său prelung și delicat te ducea cu mintea la animalul său protector. Și apoi, desenatorul se deplasa cu suplețea și iuțeala șacalului, a cărui menire era aceea de a face să dispară cadavrele din deșert. Introvertit, tot timpul la pîndă, cu o privire acuzatoare, Unesh părea să fie de o violență greu de stăpînit.

Paneb nu-l iubea deloc și nu se aștepta la nimic bun din partea lui. Chiar și acum, cînd îl găsi cu brațele încrucișate, în fața ușii închise a atelierului destinat trasării, se pregăti în sinea lui pentru un conflict inevitabil.

– Îmi ții calea, Unesh?

– Crezi că aș fi în stare?

– Acum, fac parte din clanul tău! Trebuie să mă lași să intru.

---

[1] 0,52 metri (n.tr.).

– N-ai vrea să afli mai multe despre secretele meseriei?

Paneb îl măsură pe Unesh-Şacalul cu neîncredere, dar şi cu interes.

– Unii învaţă meseria în atelier, eu prefer locurile mai periculoase. Urmează-mă, dacă ai curaj.

Zelosul nu ezită. Fără să alerge, Unesh se deplasa cu o rapiditate uimitoare. Traversă zona deşertului, intră într-un lan de grîu şi pătrunse într-un boschet de stuf, pe marginea unui canal.

– Pe burtă! ordonă el.

Sîciit de ţînţari, Paneb se cufundă în noroi. Culcat la dreapta desenatorului, văzu trecînd un şarpe de apă.

– Priveşte cu atenţie, îl sfătui Unesh.

Paneb admiră un ibis mişcîndu-se cu eleganţă, ca şi cînd ar fi executat un dans.

– Ce observi?

– Regularitatea mersului său... Paşii îi sînt egali.

– Pasul unui ibis este echivalent cu lungimea de un cot. El, încarnarea lui Thot, ne revelează această măsură fundamentală, care se înscrie şi în antebraţul zeului. Denumirea cotului, *meh*, este sinonimul termenilor care înseamnă „a gîndi", „a medita", „a termina", „a fi complet, plin", căci cunoaşterea cotului îţi va permite să înţelegi regula universului. Acum, te poţi întoarce la atelier.

Pentru Zelos, descoperirea cotului pe care zeul Thot îl folosea la măsurarea pămîntului avea să rămînă un moment de neuitat. Învăţă repede împărţirea sa în şapte palme şi în douăzeci şi opt de degete şi, atunci cînd primi din partea meşterului un mic cot pliant, pe care să-l folosească în munca sa, Paneb simţi că devenea depozitarul unei comori de o valoare inestimabilă.

Astfel, unul dintre principalele secrete ale artei era prezent în corpul ibisului, pe care tînărul colos îl privise de atîtea ori, fără să-l vadă. Înţelese că divinităţile se exprimau doar prin intermediul naturii şi că va trebui să deschidă mai mult ochii şi urechile, pentru a prinde acest mesaj.

Atitudinea desenatorilor se schimbase. Gau cel Exact preda cu ceva mai puţină răceală, Pai-Pîinică Bună ghida cu plăcere

mîna noului sau coleg, Unesh-Şacalul insista asupra jocului de culori. Îndrumat de aceşti trei artizani experimentaţi, Paneb asimila cu uşurinţă imperativele tehnice pe care firea sa clocotitoare le-ar fi respins, de altfel, cu plăcere.

În fiecare seară, făcea curat în atelier, fără să i se spună. Înainte de a se reîntoarce acasă, desena pe o bucată de calcar cîini, care sau oameni în mers, apoi îşi spărgea încercările în mii de bucăţele. Într-o zi, va şti să creeze figuri, fără să aibă cea mai mică remuşcare. Era sigur de asta.

La căderea nopţii, ieşi din atelier şi se lovi de şeful Sobek.

– Devii un adevărat profesionist, Paneb.

– Şi ce nu-ţi convine?

– Ai rămas la fel de agresiv, băiete. Asta o să-ţi joace feste în viaţă.

– Şi, de fapt, ce treabă are cu mine şeful pazei?

Paneb se opri în faţa nubianului. Înfruntarea părea inevitabilă.

– Noi doi nu ne prea iubim, constată paznicul. Dar sînt sigur că nu eşti un mincinos.

– Dacă mă faci mincinos, ai putea s-o regreţi.

– Atunci, spune-mi adevărul: ai asasinat pe unul dintre oamenii mei, sus, pe munte?

– Ai înnebunit!

– Deci pretinzi că eşti nevinovat.

– Bineînţeles că da!

– Te-am bănuit, dar înclin să te cred.

– Numai să îndrăzneşti să mă bănuieşti... Îţi zdrobesc capul, Sobek!

– Şi pentru asta ai fi arestat şi condamnat... Mai bine încearcă să te speteşti muncind.

„Nu e el vinovatul“, gîndi Sobek îndepărtîndu-se. Şeful pazei nu regreta că-l întărîtase pe Zelos. Se lămurise în privinţa acestuia şi revenea la pista pe care încercase s-o uite: cea a lui Abry, administratorul principal al malului stîng.

Dacă ar fi încercat să progreseze în această direcţie, nubianul ar fi riscat să-şi vadă cariera distrusă. Dar conştiinţa îi interzicea să se comporte ca un laş.

Nefer și Clara rămaseră îmbrățișați pe terasa casei lor pînă cînd arșița soarelui deveni insuportabilă. După ce se iubiseră, dormiseră unul în brațele celuilalt, visînd la acea seară memorabilă, cînd Tăcutul aflase, chiar din gura meșterului, că statueta sa reprezentînd-o pe Maat fusese recunoscută unanim de tribunalul confreriei. Pentru calitatea execuției, va intra în tezaurul templului.

Maestru în Casa Aurului, Nefer urma să se consacre de acum înainte sculptării statuilor, care vor face legătura cu puterea creatoare răspîndită în univers.

Dînd viață pietrei, va pune în aplicare învățătura primită și va participa, astfel, la transmiterea misterioasei lumini, pe care nici un material n-o putea opri. Va începe prin a aduce pe lume o statuie a lui Ramose în postura de scrib, pentru a servi drept model școlarilor care învață hieroglifele.

Femeia înțeleaptă stătea așezată în fața casei ei, în plin soare. Această atitudine neobișnuită o îngrijoră pe Clara. Se temea să nu fi fost victima vreunei boli. Dar femeia înțeleaptă îi vorbi cu o voce liniștită:

– Astăzi nu voi îngriji pe nimeni. Te simți în stare să mă înlocuiești?

– Îmi voi da toată silința... Vă este rău cumva?

– Trebuie să-mi petrec ziua la templu, să încerc s-o liniștesc pe Sehmet, implacabila zeiță-leoaică.

– Satul e cumva în pericol?

– Da, Clara. În mare pericol.

72.

Nefer era tulburat.

„Un mare pericol..." Femeia înțeleaptă n-a mai spus nimic altceva?

– Nu, răspunse Clara. A plecat la templu, asta e tot.

– Femeia înțeleaptă nu obișnuiește să vorbească fără rost... Din moment ce a pomenit de înspăimîntătoarea zeiță-leoaică, înseamnă că amenințarea este dintre cele mai reale.

– Te gîndești la ceva anume?

– Nu înțeleg... Nu înțeleg chiar nimic. Satul se află sub protecția lui Ramses cel Mare și nimeni n-ar îndrăzni să-i conteste autoritatea.

Clara n-avea de emis nici o ipoteză serioasă, dar constatase că femeia înțeleaptă era o clarvăzătoare autentică. Prezicerea sa nu trebuia tratată cu indiferență, dar cum să lupți împotriva unui pericol căruia nu-i cunoști cauza?

Karo cel Posac bătu la ușă:

– Șeful de echipă vrea să-l vadă pe Nefer... E foarte urgent.

Mai mulți membri ai echipei din dreapta erau adunați în fața locuinței lui Neb cel Desăvîrșit. Tăcutul intră în clipa în care femeia înțeleaptă ieșea din dormitorul maestrului de lucrări.

– Își trăiește ultimele clipe, anunță ea. Grăbește-te!

Realitatea pe care echipa din dreapta o ascundea era evidentă: Neb cel Desăvîrșit era un om în vîrstă și bătrînețea încetase, deodată, să-l mai cruțe. Robustețea sa părea veșnică, dar rezistența îi cedase brusc, făcîndu-l aproape de nerecunoscut.

Maestrul de lucrări era așezat într-un fotoliu cu picioare în forma de labe de leu. Purta o robă de ceremonie care-i accentua demnitatea. Respira sacadat și avea privirea pierdută.

– Anii mi s-au scurs cu bucurie în suflet, îi spuse el lui Nefer. N-am încălcat legea confreriei și n-am săvîrșit nici un act incorect. Tu ai devenit un sculptor desăvîrșit, apreciat de toți, dar va trebui să înveți să conduci. Caută ocazia în care să te faci ut·l, astfel încît felul tău de a guverna să fie ireproșabil. Să fii respectat după talentele tale și după calmul vorbirii tale și să nu dai ordine decît atunci cînd e nevoie. Să nu lași pe nici un om mediocru să ia hotărîri sau să dea ordine, căci astfel va strica opera și va semăna discordie. Amintește-ți că mare este cel mare, și venerabil este cel care e înconjurat de oameni cu spirit nobil. Sarcina ta nu va fi ușoară, dar mor liniștit, căci știu că nici o povară nu va fi prea grea pentru umerii tăi.

Capul lui Neb cel Desăvîrșit se înclină încet, ca și cînd își saluta urmașul.

– Nu pot accepta, îi spuse Nefer lui Kenhir. Neb cel Desăvîrșit era pentru mine un maestru și un model; iată de ce refuz să-i fiu urmaș. Singurul meu scop este să slujesc confreria și echipa din dreapta, și nu s-o conduc. Încrederea lui Neb cel Desăvîrșit mă emoționează pînă-n străfunduri, dar el mi-a supraestimat capacitățile.

– Nu tu ești în măsură să te apreciezi, protestă scribul Mormîntului. Iar Neb cel Desăvîrșit, sigur pe experiența și pe luciditatea sa, n-a făcut decît să dea viață hotărîrii luate de Ramose. Erai deja recunoscut de scribul lui Maat drept viitorul șef al echipei din dreapta și maestru de lucrări al confreriei. Locașul Adevărului ți-a transmis știința sa. Ai văzut lumina în Casa Aurului. Dacă vrei să rămîi fidel cuvîntului dat și s-o respecți pe Maat, va trebui să primești funcția căreia îi ești destinat.

Nefer căuta argumente pentru a-l convinge pe Kenhir să-și schimbe punctul de vedere. Dar cum să te opui lui Ramose, ridicat la rangul de „strămoș cu spiritul luminos și folositor"? Rămînea totuși o singură portiță.

– Numirea mea n-ar trebui aprobată în unanimitate de membrii echipei din dreapta?

– Într-adevăr, așa se procedează în mod corect, căci nimeni nu va reuși să conducă fără să fie iubit și recunoscut de inima celor pe care îi conduce. Li se va cere părerea chiar astăzi.

Paneb cel Zelos detesta funeraliile. Turcoaza va refuza să facă dragoste, Uabet cea Pură va sta ore în șir la templu cu preotesele lui Hathor, munca va fi întreruptă, atelierele închise... Și pentru că era vorba de decesul unui șef de echipă, funeraliile aveau să fie grandioase și perioada de doliu interminabilă! Își va omorî timpul desenînd caricaturi ale unora și ale altora, pentru a continua să-și exerseze mîna care începea să prindă liniile și proporțiile.

Pentru Zelos, Neb cel Desăvîrșit rămăsese un bărbat misterios și îndepărtat, cu care nu avusese de-a face de multe ori; era sigur că nu-și va pierde vremea cu văicăreli ipocrite. Cu toate astea, îi purtase respect cu adevărat maestrului de lucrări defunct care, după ce îl trecuse prin tot felul de încercări, îi deschisese ușa clanului desenatorilor.

Paneb ronțăia pește uscat, cînd Nefer sosi vizibil tulburat.

– Stai jos și hai să bem ceva... Văd că ai nevoie.

– Te consider prietenul meu, Paneb, și sper că acest sentiment e reciproc.

– Spune-mi ce necazuri ai și ți le rezolv pe dată.

– Mi-ai salvat deja viața... Ai fi de acord s-o mai faci o dată?

– Pe toți demonii deșertului! Ce-ai pățit?

Nefer se așeză pe o rogojină:

– Scribul lui Maat, Ramose, maestrul de lucrări Neb cel Desăvîrșit și scribul Mormîntului, Kenhir, m-au ales să fiu noul șef de echipă.

Chipul lui Paneb se lumină într-un zîmbet larg:

– Așa trebuia să se întîmple și asta nu va surprinde pe nimeni! Ce veste nemaipomenită... Uite, cu rigoarea ta înnăscută și cu gustul tău pentru perfecțiune, viața de zi cu zi nu va fi o distracție. Dar, dacă ne gîndim bine, nu pentru distracție sîntem noi aici. Ridică-te, să te îmbrățișez!

– Trebuie să votezi împotriva mea, Paneb!

– Ce tot spui?

– Nu doresc această funcţie. Ultima treaptă pe care o am de urcat este recunoştinţa unanimă a membrilor echipei. Dacă îmi eşti cu adevărat prieten...

– Îţi aprob numirea de zece ori, nu o dată! Şi dacă unul dintre noi ar face greşeala s-o conteste, am avea o discuţie scurtă, dar serioasă. Tu eşti născut să trăieşti în acest sat, Tăcutule; el ţi-a dat totul şi, astăzi, tu îi vei dovedi recunoştinţa ta, fiindu-i conducător.

Folosind alte cuvinte, Clara îi ţinuse acelaşi discurs, aprobînd hotărîrile lui Ramose, ale lui Neb cel Desăvîrşit şi ale lui Kenhir. Dar ea adăugase şi faptul că defunctul scrib al lui Maat o consultase şi pe femeia înţeleaptă, a cărei viziune corespundea cu a sa.

Nefer nu primise nici o încurajare, nici măcar din partea soţiei sale. Spera ca membrii cei mai vîrstnici ai echipei din dreapta să emită păreri negative, să critice lipsa lui de experienţă sau caracterul său şi să provoace o deliberare, care să-l forţeze pe Kenhir să propună un alt nume.

Dar nimeni nu contestă desemnarea lui Nefer cel Tăcut ca succesor al lui Neb cel Desăvîrşit ci, dimpotrivă, fiecare se bucură de această alegere. Noul şef de echipă trecuse de toate treptele ierarhiei, fără să se laude vreodată, nu manifesta nici o pornire către autoritarism şi dispunea de calităţile necesare desăvîrşirii operei.

În mai puţin de o oră, urma să aibă loc ceremonia de investitură, căreia Nefer nu mai avea nici o şansă să-i scape, doar dacă nu cumva dădea bir cu fugiţii, părăsind satul pentru totdeauna.

Clara îşi puse capul, cu tandreţe, pe umărul soţului său.

– Uneori, ne trec prin minte tot felul de idei năstruşnice, dar astea nu sînt decît iluzii... Unele lupte sînt zadarnice, nu trebuie să ne risipim energia purtîndu-le. Intră în adevărata luptă pe care o ai de dus, de a proteja şi de a transmite comorile noastre.

– Nu doream decît să trăiesc în satul ăsta, liniştit, cu tine.

– A fost o zi cînd ai auzit chemarea şi i-ai răspuns. Credeai că această chemare nu se va reînnoi? Nu mai eşti chemat să devii pur şi simplu tu însuţi, ci să îndeplineşti o funcţie în slujba altora şi a spiritului confreriei. Este foarte bine aşa. Nici n-ar trebui să fie altfel.

La încheierea perioadei de doliu care onorase existenţa terestră şi cerească a lui Neb cel Desăvîrşit, Nefer cel Tăcut fusese ridicat, în secret, la demnitatea de şef al echipei din dreapta, în templul dedicat zeiţelor Maat şi Hathor.

Avea treizeci şi şase de ani şi trebuia să ducă mai departe arta maeştrilor de lucrări, care creaseră în Valea Regilor locurile de veci ale iluştrilor faraoni. Avea în minte numeroase alte capodopere, înălţate graţie numeroaselor talente ale confreriei.

Cînd a apărut în pragul templului, Nefer cel Tăcut a fost primit cu ovaţii din partea tuturor sătenilor.

Cu ochii în lacrimi, a înţeles cît de atotcuprinzătoare îi erau responsabilităţile şi timpul magic al uceniciei, cînd, la nevoie, putea cere ajutorul unui artizan mai calificat decît el. De acum încolo, el va fi cel pe care-l vor consulta şi lui îi venise rîndul să dea ordine, evitînd greşelile cu consecinţe grave.

Kenhir, scribul Mormîntului, i-a transmis cotul din aur, care, conform tradiţiei, trecea de la un şef de echipă la altul. Fiecare dintre cele douăzeci şi opt de diviziuni ale sale purta numele unei divinităţi şi cel al provinciei pe care o proteja. Inscripţia hieroglifică spunea: „Cot util pentru a deveni o fiinţă de lumină, puternică, cu vocea potrivită, marcată cu sigiliul vieţii şi al stabilităţii".

După cuvîntul lui Ra, lumina creatoare, cotul maestrului de lucrări simboliza legea universului, căreia Nefer trebuia să i se conformeze.

Clara a fost prima care l-a sărutat pe noul şef de echipă, iar el a strîns-o îndelung la piept.

73.

Cînd artizanul din Locaşul Adevărului a sosit la antrepozitul lui Tran-Bel, şi-a spus că viaţa era mai degrabă plăcută. În sat, primise o educaţie excepţională şi dobîndise o îndemînare care, astăzi, îi permitea să-şi vîndă talentul celui care-i oferea mai mult.

De cînd intrase în legătură cu negustorul, îşi realiza visul secret: îmbogăţirea. Şi era dreptul său să-şi folosească timpul liber după bunul său plac.

În timpul perioadei de doliu de după moartea lui Neb cel Desăvîrşit, artizanul rămăsese în sat şi-i scrisese o scrisoare lui Tran-Bel, pentru a-i fixa o întîlnire. Acesta din urmă trebuia să aştepte cu răbdare noi obiecte de lux destinate unei clientele de cunoscători şi de buni platnici.

– Am venit să-l văd pe stăpînul tău, îi spuse artizanul unui funcţionar.

– Îl găsiţi la el în birou.

Artizanul traversă antrepozitul şi ajunse în încăperea izolată şi liniştită în care Tran-Bel îşi aranja arhiva. Împinse uşa şi încremeni, zărind o femeie cu o perucă neagră şi bogată, şi cu ochii foarte fardaţi.

– Îmi cer scuze, am intrat greşit.

– Ba ai intrat acolo unde trebuia, spuse Serketa. Ştiu cine eşti şi de ce ai venit. Închide uşa şi vino să stăm de vorbă.

– Nu vă cunosc, eu...

– Modul în care colaborezi cu Tran-Bel nu e deloc corect. Te transformă într-un complice la escrocherii şi eşti pasibil de o condamnare severă, care ar putea fi dublată de excluderea definitivă din Locaşul Adevărului.

Artizanul păli:

– Ştiţi că...

– Nu mi-a scăpat nici un amănunt. Alege: ori mi te supui, ori cariera ta s-a încheiat.

Bărbatul se făcu mic într-un colţ al magaziei. Serketa trînti uşa.

– Ce... Ce doriţi?

– Accept să nu suflu o vorbă despre traficul tău. Vei putea continua fără grijă, dar cu o condiţie: vreau să ştiu totul despre ceea ce se petrece în sat.

– Asta nu e posibil! Am jurat să păstrez secretul.

– Bine, atunci, cu atît mai rău pentru tine. Chiar de mîine vei fi denunţat prim-ministrului.

– Nu faceţi asta, vă implor!

– Dacă vrei să eviţi nişte necazuri grave, nu-ţi rămîne decît o posibilitate: să vorbeşti.

Să asculte de acest demon de femeie însemna să trădeze legea confreriei, să încalce un jurămînt şi să-şi piardă sufletul...

– Pot să ştiu cine sînteţi? întrebă artizanul.

Serketa îi aruncă un zîmbet feroce:

– Nu tu eşti cel care pune întrebările, dar îţi voi răspunde totuşi, ca să înţelegi că n-ai de ales... Sînt soţia unui om important, din ce în ce mai influent, şi care ştie să-i răsplătească pe cei care-i sînt alături, ajutîndu-i să urce tot mai sus.

Pentru artizan, precizarea nu era de neglijat. Cel care ar fi trebuit să fie numit şef de echipă era el, şi nu Nefer. Servind un stăpîn cu multiple puteri, ar putea avea în acelaşi timp bogăţie şi postul pe care şi-l dorea.

– Mi-aţi putea da timp de gîndire?

– Vreau să-mi dai răspunsul pe loc, acum.

Artizanul lucrase în slujba lui Maat, a satului secret şi a confreriei, pentru un salariu de nimic... N-ar fi, oare, momentul să se gîndească şi la propriile beneficii?

Comandantul Mehy trăgea cu arcul în grădina luxoasei sale proprietăţi. Înfigea săgeată după săgeată într-un trunchi de palmier, nereuşind să-şi regăsească liniştea interioară.

De ce întîrzia nevastă-sa? Poate că omul nu se dusese la întîlnirea fixată cu Tran-Bel... Sau poate că, şi mai rău, Serketa nu reuşise să obţină acceptul artizanului şi acum nu îndrăznea să apară, temîndu-se de palma soţului ei.

Mehy mai trase o săgeată, dar nu nimeri şi, turbat, îşi călcă arcul în picioare.

– Oricum nu era un arc demn de valoarea ta, îi şopti o voce dulce ca mierea, vei putea avea altul mai bun.

– Serketa! Cum a fost?

Femeia îngenunche, înlănţuind cu braţele picioarele soţului şi stăpînului său.

– Reuşita a fost deplină!

– Acceptă să colaboreze?

– Sîntem foarte norocoşi: este un om înăcrit, lacom, viclean şi făţarnic. Nici că se putea un aliat mai potrivit. Eşti mulţumit de mine?

Mehy o ridică pe Serketa cu brutalitate, îi smulse peruca şi-i luă obrajii între palme.

– Păsăruica mea, vom cîştiga împreună mari victorii! Cîţi artizani sînt în acel sat blestemat?

– Vreo treizeci. Condiţiile de admitere sînt foarte riguroase şi trebuie respectată legea lui Maat.

Serketa îi relată soţului ei principalele taine divulgate de artizan.

– Nimic important, spuse Mehy. Doar vechi principii de morală care, în curînd, nu vor mai funcţiona. Dar cine conduce confreria?

– Şeful suprem este faraonul. El este cel care veghează asupra prosperităţii satului şi nu îngăduie nici un atac împotriva lui.

– Ştiu, ştiu... Dar Ramses nu trăieşte în sat!

– Acolo, trei persoane îşi împart puterea: scribul Mormîntului, şeful echipei din dreapta şi cel al echipei din stînga. Artizanii îşi compară confreria cu o corabie. De aici, împărţirea lor în cei de la tribord şi cei de la babord. Scribul Mormîntului, Kenhir, este în acelaşi timp reprezentantul puterii centrale şi gestionarul satului; e mult mai puţin iubit decît predecesorul său, Ramose, căci are un caracter dificil şi ursuz.

– Ce vîrstă are?

– Şaizeci şi doi de ani.

– Deci acest Kenhir se apropie de sfîrşitul carierei. În scurtă vreme, va fi mort sau înlocuit. Dar o fi coruptibil?

– După cum crede informatorul nostru, s-ar putea să fie. Dar nu e sigur că ştie toate secretele locului.

– Şefii de echipă le cunosc în mod sigur!

– Se înţelege de la sine, căci au fost primiţi în Casa Aurului.

Nerăbdarea lui Mehy creştea cu fiecare gînd.

– Oare, ce se întîmplă acolo?

– Informatorul nostru nu e la curent.

– Minte!

– Nu cred, spuse Serketa, ferindu-se de palma la care se aştepta. Vechimea nu este de ajuns pentru a fi admis. Artizanul nostru n-a aflat încă procedeul prin care să forţeze uşa acestui loc misterios. Dar de ce să disperăm?

– Ce ţi-a destăinuit în legătură cu şefii de echipă?

– Kaha, şeful echipei din stînga, este un bărbat în vîrsta, auster, specialist în cioplirea pietrei. Nu iese niciodată din sat şi nu se poate ajunge la el. Şeful echipei din dreapta, Neb cel Desăvîrşit, a murit de curînd, fiind înlocuit cu Nefer cel Tăcut, un bărbat tînăr şi lipsit de experienţă.

– Atunci, de ce l-au ales?

– Îl alesese scribul Ramose, iar responsabilii confreriei nu s-au opus acestei hotărîri.

– Capriciul unui bătrîn... Care e părerea informatorului despre Nefer?

– Este un bun sculptor, un artizan de o adâncă spiritualitate, foarte credincios satului în care a fost educat, dar care va avea mult de tras în noua funcție. Nu va ști nici să conducă, nici să dea ordine, și asta îi va atrage retrogradarea.

– Decepția l-ar putea face să devină un individ fragil, animat de dorința de răzbunare... Ai obținut, cumva, o listă exactă a artizanilor?

– Iat-o!

Serketa îi arătă cu mîndrie o bucată de papirus. Erau, acum, posesorii unui secret de stat.

Comandantul citi documentul și nu se opri decît asupra unui nume, celelalte fiindu-i necunoscute.

– Paneb cel Zelos...

– Informatorul nostru crede că nu se va integra niciodată în viața confreriei și că, într-o bună zi, va fi exclus disciplinar.

– Deci și ăsta ne va cădea în brațe! Datorită ție, Serketa, facem progrese cu pași de uriaș. Și unde pui că este doar prima ta misiune.

Soția lui Mehy gînguri de plăcere. Lăcomia și dorința de a face rău celorlalți i-au redat din nou pofta de viață.

74.

Deşi sfîrşitul sezonului uscat şi începutul inundaţiei se apropiau, căldura nu era atît de mare ca de obicei, iar de mai bine de o săptămînă, cerul rămînea schimbător.

Femeia înţeleaptă nu mai dădea consultaţii, lăsîndu-şi pacienţii în grija Clarei.

După sărbătorirea numirii sale, Nefer, noul şef de echipă, de comun acord cu scribul Mormîntului, le dăduse artizanilor cîteva zile de odihnă.

Perioada de festivităţi lua sfîrşit şi Tăcutul se pregătea să lanseze un program de restaurare a celor mai vechi morminte ale satului. Dar, dis-de-dimineaţă, Nakht cel Puternic sosi ca o furtună.

– La poarta cea mare se află un mesager al prim-ministrului... Vrea să vadă, cît mai repede, pe unul dintre şefi.

Kenhir dormea încă, iar Kaha, şeful echipei din stînga, era bolnav. Îngrijorat, Nefer grăbi pasul. Nakht îi deschise poarta, în spatele căreia mesagerul aştepta, reţinut de paznic.

– Eşti maestru de lucrări?

– Sînt şeful echipei din dreapta.

– Iată mesajul pe care-l vei face cunoscut sătenilor: şoimul şi-a luat zborul către cer, un altul s-a înălţat în locul său, pe tronul luminii divine.

Bărbatul sări pe cal şi plecă, imediat, în galop.

Livid, Nefer era gata să leşine.

– Ce se întîmplă? întrebă Nakht cel Puternic.

– Trezește-i pe săteni, de la mic la mare, iar cei bolnavi să fie ajutați să meargă. Cu toții, să se adune pe esplanada templului.

Nefer trecu să-și ia soția, care tocmai se pregătea de plecare.

– Femeia înțeleaptă nu s-a înșelat. Protectorul nostru a plecat dintre noi. Sîntem în mare pericol.

În cîteva minute, comunitatea se adunase la templu. Cu ochii umflați de somn, Kenhir era gata să dea sancțiuni celor care-l treziseră, poate, pentru vreun fleac.

Cu un simplu gest, Nefer ceru liniște.

– După cei șaizeci și șapte de ani de domnie, declară el, sufocat de emoție, Ramses cel Mare a părăsit acest pămînt, pentru a se reîntoarce la soarele din care a luat naștere.

Sătenii erau năuciți.

Nu, Ramses cel Mare nu putea dispărea. Trăise atît de mult, încît moartea îl uitase și, de acum, îi era interzis să-l răpească dragostei întregului popor, care, fără el, s-ar simți părăsit și pierdut.

Kenhir îl trase pe Nefer deoparte.

– În timpul perioadei de mumificare de șaptezeci de zile, tu și desenatorii veți munci în locul de veci al lui Ramses, la ultimele lucrări, după dorințele monarhului, consemnate în papirusul sigilat, pe care ți-l voi încredința și pe care doar tu ai dreptul să-l citești.

– De ce nu mă poate însoți și colegul meu, Kaha?

– Starea lui de sănătate nu i-o permite și va trebui să iei asupra ta și sarcinile lui. Tu, Nefer, ești maestrul de lucrări al confreriei; fiindcă ai cunoscut secretul Casei Aurului, ești în stare să transformi un mormînt în locaș de înviere.

Tăcutul nu și-ar fi putut închipui vreodată că lui îi va reveni cea mai înaltă responsabilitate care ar putea apăsa pe umerii unui artizan. Oricît de înspăimîntătoare ar fi fost teama pe care o simțea strîngîndu-i stomacul și luîndu-i glasul, lui și numai lui îi revenea cinstea de a așeza ultima piatră la edificiul destinat nemuririi lui Ramses cel Mare.

Cei mai mulți dintre înalții demnitari tebani se adunaseră la Mehy, care îi invitase la o gustare, în așteptarea ultimelor vești oficiale venite din capitala Pi-Ramses.

În cele din urma, comandantul apăru.

– Noul nostru faraon este Merenptah, „cel iubit de zeul Ptah", anunţă el. S-a urcat pe tronul celor vii şi, în aclamaţiile supuşilor, a fost recunoscut ca stăpîn al celor Două Ţări. El este cel care, în calitate de preot, va oficia în timpul funeraliilor lui Ramses, la sfîrşitul cărora îşi va asuma puterea supremă.

– Viaţă lungă noului nostru faraon! strigă Abry şi întreaga asistenţă îl imită.

„Dat fiind faptul că Merenptah are şaizeci şi cinci de ani, gîndi comandantul, domnia sa nu va ţine mult."

Mehy adunase cît de multe informaţii putuse despre urmaşul lui Ramses: se spunea că este autoritar, exigent, greu de abordat, intransigent privind principiile spirituale care construiseră Egiptul, ostil inovaţiilor, singuratic din fire, indiferent la solicitările curtenilor. Pe scurt, exact opusul şefului de stat pe care şi l-ar fi dorit trezorierul principal al Tebei.

Dar acest portret era cel al unei mari personalităţi care trăise în umbra lui Ramses; exercitarea puterii îl va schimba; vor apărea şi părţile slabe. Cea mai puţin plăcută era devoţiunea sa pentru Ptah, zeul constructorilor şi al Locaşului Adevărului... Merenptah va urma, oare, în această privinţă, politica lui Ramses?

Dacă era aşa, lupta se anunţa fierbinte. Dar Mehy se simţea mai puternic ca oricînd: doar avea, printre adversari, aliaţi folositori şi un spion. Ba mai mult, Merenptah era departe de a fi la fel de popular ca Ramses. Probabil, un complot contra lui nu va fi imposibil.

După o domnie atît de lungă şi atît de bine consolidată cum fusese cea a lui Ramses cel Mare, Egiptul va trece printr-o perioadă de decădere, iar Merenptah nu va avea dinamismul necesar redresării lui. Copleşit de griji majore, constrîns să reziste loviturilor primite din toate direcţiile, noul suveran îşi va petrece timpul mai mult la Pi-Ramses, în deltă, departe de Locaşul Adevărului, pe care îl va lăsa, încet-încet, în voia sorţii.

De ce n-ar avea încredere acest faraon în autorităţile tebane, neştiind că ele erau supuse lui Mehy?

Ramses îşi construise capitala în nord, pentru a apăra mai bine Egiptul împotriva cotropitorilor; Mehy era convins că

ocuparea țării ar începe cu cea a Tebei și cu aflarea secretelor atît de bine păzite ale Locașului Adevărului.

Artizanii nu se așeptau să le iasă înainte un dușman hotărît și determinat, și nici nu erau pregătiți pentru luptă.

Vremea lui Mehy se apropia.

– Nu sînt sigur că e cea mai bună alegere, spuse pictorul Ched Salvatorul, stăpînindu-și nervozitatea. Pentru a lucra repede și cu folos în locul de veci al lui Ramses, avem nevoie de desenatori cu experiență deci nu poate fi vorba despre Paneb.

– Dacă e să ne luăm după rapoartele instructorilor săi, obiectă Nefer, Paneb e bine pregătit să-i asiste.

– Nu vreau să te jignesc, dar nu cumva ești orbit de legătura de prietenie care vă unește?

Chipul lui Nefer deveni sever, așa cum pictorul nu-l văzuse niciodată.

– Rolul meu de șef de echipă îmi interzice să fiu parțial și nici una dintre deciziile mele nu va fi luată în funcție de prietenii sau de dușmănii. Dacă l-aș fi crezut pe Paneb incompetent, l-aș fi îndepărtat de acest sat. Și consider că nici unul dintre noi nu are o poziție stabilită definitiv.

Ched Salvatorul zîmbi enigmatic:

– Contrar părerilor unora, pari să ai cu adevărat un temperament de șef... Cu atît mai bine pentru confrerie. Dacă îmi ordoni, mă voi supune. Paneb ne va da, de bună seamă, o mînă de ajutor.

– Cel care-l va anunța, vei fi tu. Plecăm în Valea Regilor încă din această seară, cu tot echipamentul necesar.

– Mă ocup eu de asta, nu ne va lipsi nimic.

Cu mersul său falnic, Ched Salvatorul se îndepărtă.

Deodată, Nefer își dădu seama că nu-l mai privea pe pictor cu aceiași ochi ca altădată. Și această schimbare nu-l privea numai pe Ched, ci pe toți artizanii. Nu mai departe de ieri, era colegul lor; astăzi însă trebuia să-i îndrume în muncă și să fie în stare să rezolve cele o mie și una de probleme care nu vor întîrzia să apară.

La vestea înscăunării noului faraon, Merenptah, îngrijorarea cuprinsese întregul sat. Unii gîndeau că va fi tot atît de dibaci ca tatăl său, alţii, că va adopta o politică diferită. Se găseau şi dintre cei care credeau că tulburările sociale şi criza economică erau inevitabile. Dar Nefer îi liniştise, asigurîndu-i că nimic nu putea modifica viaţa confreriei şi că ea va pregăti, ca de obicei, locul de veci al suveranului, în vederea funeraliilor.

Dar cum avea el să ştie ce urma să se întîmple în perioada dintre moartea lui Ramses cel Mare şi înmormîntarea sa şi, apoi, după întronarea oficială a noului rege?

Dar ce să facă? Trebuia să-şi stăpînească temerile şi să ducă la bun sfîrşit sarcina care i se încredinţase, găsind totodată puterea de a-i linişti pe săteni.

Înaintea plecării spre Valea Regilor, Nefer trecu s-o vadă pe femeia înţeleaptă.

– Moartea lui Ramses ne lasă dezorientaţi, constată el, dar voi încerca să menţin unitatea de pînă acum.

– Ei, Nefer, pericolul n-a dispărut, ba dimpotrivă.

– Vor încerca, oare, să ne atace, poate chiar să ne distrugă?

– După cîte observ, Nefer, şi tu începi să vezi în viitor. Demonii dau tîrcoale şi îţi va trebui mult curaj şi multă luciditate să-i învingi. Să nu uiţi vreodată că Locaşul Adevărului nu va supravieţui decît urmînd un singur drum: cel al Luminii.

CHRISTIAN JACQ

Seria *Piatra luminii*

CHRISTIAN JACQ

Într-un sat secret din Egiptul de Sus trăieşte o confrerie de artizani şi artişti a căror misiune este aceea de a săpa şi decora mormintele din Valea Regilor. Acest sat misterios, aflat sub protecţia unor gărzi de temut, poartă un nume evocator: Locaşul Adevărului. Nimeni nu ştie ce se petrece acolo şi nimeni nu are dreptul să pătrundă în acel loc… Locuitorii săi nu respectă decât propriile legi şi nu depind decât de un singur stăpân, faraonul Ramses cel Mare. Dar unul dintre paznici este asasinat şi bănuiala cade asupra Locaşului Adevărului. Cine vrea să-l distrugă? Se află oare un trădător în interiorul satului?

PIATRA LUMINII

1